

РАНСЪМ РИГС ДОМЪТ НА МИС ПЕРИГРИН ЗА ЧУДАТИ ДЕЦА

Част 1 от „Мис Перигрин“

Превод от английски: Елика Рафи, 2013

chitanka.info

Сън не е и смърт не е;
привидно мъртвият живее.
Домът, в който си роден,
другарите от времето на
пролетта
старикът и девицата,
дните усилни и отплатата за
тях
следа не оставиха,
до един избледняха,
в блян се превърнаха,
не би ги спрял.

Ралф
Уолдо Емерсън

ПРОЛОГ

Едва се бях примирил, че животът ми ще протече в руслото на обичайното, когато започнаха да се случват необичайни неща. Първото от тях ме връхлетя като разтърсващ удар и както всичко, което те променя завинаги, раздели живота ми на Преди и на После. Повечето странни обстоятелства, на които щях да се натъкна впоследствие, бяха свързани с моя дядо Ейбрахам Портман.

Дядо Портман. Най-обаятелният човек в моето детство. Живял в сиропиталище, водил сражения, прекосил океани с параходи и пустини с кон, участвал в циркови представления, изкусен в оръжията и самоотбраната, оцелял в степите и сведущ в поне три езика, които не бяха английски. За мен, детето, никога не напускало Флорида, всичко това изглеждаше много необикновено и всеки път, щом го видех, го молах още да ми разказва. Той винаги го правеше, сякаш бях единственият, комуто подобна тайна можеше да бъде доверена.

Когато бях на шест, реших, че само ако стана изследовател, ще мога да имам поне наполовина вълнуващ живот като този на дядо Портман. Той ме окуражи и започна да прекарва цели следобеди с мен, наведен над атласа на света; замисляше въображаеми експедиции, трасираше ги с червени кабарчета и ми разказваше за вълшебните места, които щях да открия някой ден. У дома се перчех с картонена тръба, опряна до окото, и огласявах амбициите си с високи, колкото ми глас държи, крясъци: „Суша!“, „Готови за акостиране!“, докато родителите ми не ме прогонеха навън. Бояха се, както подозирах, че дядо ще ме зарази с някаква неизлечима мечтателност, от която никога да не се избавя, че подобни фантазии ще ме отдалечат от действителността и затова един ден мама седна и ми обясни, че не мога да стана откривател, понеже на този свят всичко вече е открито. Родил се бях в неподходящ век и се чувствах измамен.

Още по-разочарован бях, когато осъзнах, че най-пленителните истории на дядо Портман най-вероятно са измислица. Небивалиците неизменно бяха се случили в детството му. Роден беше например в

Полша, но на дванайсет го отвели с кораб в сиропиталище в Уелс. Запитах ли го защо е трябвало да напусне родителите си, той все повтаряше едно и също: чудовищата постоянно го преследвали. В Полша гъмжало от тях, казваше той.

— Какви чудовища? — питах аз, ококорил очи. Тези разговори се бяха превърнали в наш ритуал.

— Ужасни, с гърбица, със загнойла кожа и с черни очи — отвръщаше дядо. — И ходеха ей така — запрепъваше се той след мен като страшилищата от старите филми, а аз се смеех високо и побягвах.

Всеки път, щом заговореше за тях, добавяше по нещо злоещо: вонели като разлагащи се отпадъци; самите те били невидими, единствено сенките им ги издавали; в устите си имали чифт извиващи се пипала и само за миг можели да те пернат с тях и да те натъпчат в мощните си челюсти. Съвсем скоро вече трудно заспивах; превъзбуденото ми въображение превръщаше съскащите гуми на колите по мокрия асфалт в тежко дишане току до прозореца, а сенките под вратата — в усукващи се сиво-черни пипала. Чудовищата ме плашеха, но беше и вълнуващо да си представя как дядо се бие с тях и оцелява, за да ми разкаже историята.

Още по-причудливи бяха преживелиците му в сиропиталището в Уелс. Мястото било омагьосано, рече той, за да защити децата от чудовищата; било на остров, огряван от слънцето всеки ден, и никой не можел да се разболее или да умре. Обитавали голяма къща, пазена от мъдра, стара птица — или поне така той твърдеше. Когато поотраснах обаче, започнах да се съмнявам.

— Каква птица? — запитах го един следобед. Бях на седем и погледнах недоверчиво към него над отрупаната с карти маса, на която играехме „Монопол“, а той правеше така, че все аз да спечеля.

— Голям сокол. Пушеше лула.

— Сигурно ме мислиш за много тъп, дядо.

Той разлисти с палец изтънялата пачка оранжеви и сини банкноти пред себе си.

— Никога не бих си помислил такова нещо за теб, Якоб.

Знаех, че го бях обидил, защото полският акцент, от който така и не се беше отървал, отново се прокрадна и „не“ стана „нье“, а „Джейкъб“ — „Якоб“. Но понеже се чувствах виновен, реших да му се доверя.

— Ама защо чудовищата искаха да ти причинят зло? — запитах аз.

— Понеже ние не бяхме като другите хора. Ние бяхме необикновени.

— Как така необикновени?

— Всякак — отвърна той. — Едно момиче летеше, в едно момче живееха пчели, а имаше брат и сестра, които вдигаха канари над главите си.

Трудно беше да преценя дали говори сериозно. Все пак на моя дядо му се носеше славата на ненадминат шегаджия. Той прочете съмнението върху лицето ми и се намръщи.

— Е, ако щеш вярвай. Имам снимки!

Бутна назад шезлонга си, влезе в къщата и ме остави сам на закритата веранда. Миг по-късно донесе стара кутия за пури. Докато надничах в нея, той извади четири смачкани и пожълтели фотографии.

Първата беше неясна снимка на някакъв костюм, но в него сякаш нямаше никой. Или може би човекът в дрехите беше без глава.

— Той, разбира се, имаше глава — ухили се дядо. — Само че ти не можеш да я видиш.

— Защо? Невидим ли беше?

— Това се казва мозък! — вдигна той вежди, сякаш го бях сразил с този си извод. — Казваше се Милърд. Странно момче. Случваше се да рече: „Ей, Ейб, зная какви ги свърши днес“ и ще ти разкаже къде си бил, какво си ял, дали си си чоплил носа, когато си мислел, че никой не те гледа. Можеше и да те проследи тих като мишка и без дрехи, за да не го видиш — просто така, да те наблюдава. Какво нещо, а? — поклати той глава.

После ми подаде друга снимка.

— Е? — рече той в мига, в който я погледнах. — Какво виждаш?

— Малко момиче?

— И?

— Носи тиара.

Той почука с пръст долния край на снимката.

— Какво ще кажеш за краката ѝ?

Приближих фотографията до очите си. Краката на момичето не докосваха земята. Не скачаше, просто сякаш се носеше във въздуха.

Челюстта ми увисна.

— Тя лети!

— Топло — рече дядо. — Левитира. Само дето не се владееше добре и затова понякога се връзваше с въже, че да не се отнесе надалеч!

Не можех да откъсна поглед от обсебващото ѝ кукленско лице.

— Истинска ли е?

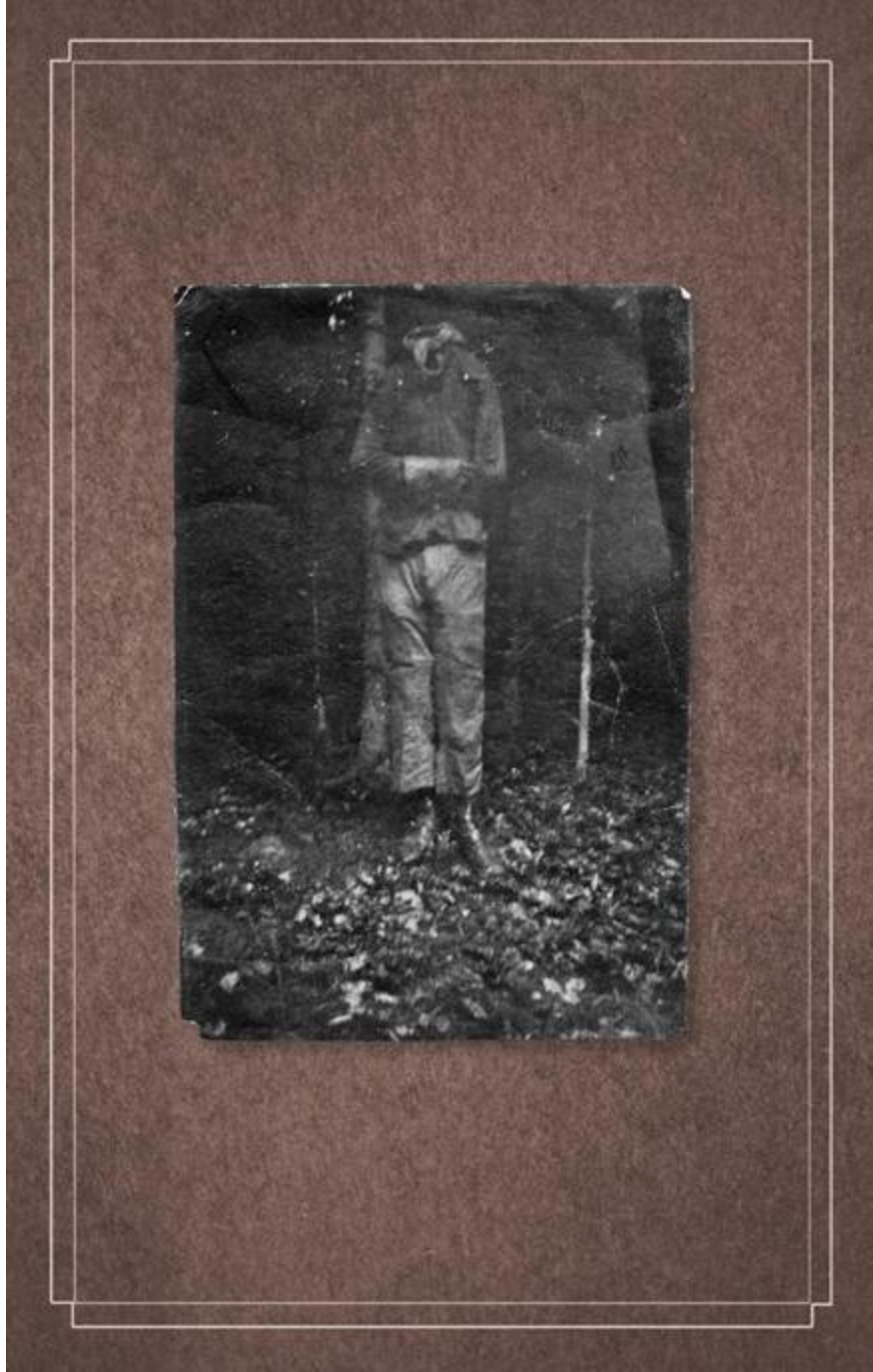
— Разбира се, че е истинска — троснато отвърна той, взе снимката и пхна друга в ръката ми — този път на хилаво момче, вдигнало скала.

— Виктор и сестра му не бяха кой знае колко интелигентни — рече той, — но, виж, за силни — силни бяха!

— Не изглежда силен — казах аз, забелязал слабите му ръце.

— Силен беше, повярвай. Веднъж се пробвах на канадска борба с него и едва не ми изтръгна ръката.

Най-странна обаче беше последната. Снимка на нечий тил, с изрисувано лице отзад на главата.

Взрях се в нея, а дядо Портман започна да ми обяснява.

— Този има две усти, виждаш ли? Една отпред и една отзад. Затова беше толкова висок и дебел!

— Ама само наужким — рекох аз. — Лицето му е нарисувано.

— Да, рисунката е имитация. Заради едно цирково представление. Но аз ти казвам, че той имаше две усти. Не ми ли

вярваш?

Стоях и размишлявах. Гледах снимката, после вдигнах поглед към дядо. Лицето му беше искрено и открито. Защо му беше да ме лъже?

— Вярвам ти — рекох аз.

И наистина му вярвах — поне през следващите няколко години, — най-вече защото така предпочитах, както другите деца на моята възраст искаха да вярват в Дядо Коледа. Ние се вкопчваме в собствените си измислици, докато цената на убедеността ни в тях не стане прекалено висока. За мен това се случи през онзи ден във втори клас, когато Роби Йенсен ме приклеци по време на обяда пред масата на момичетата и обяви на всеослушание, че вярвам в приказки за феи. Заслужил си го бях, понеже повтарях историите на дядо в училище, но в онзи унизителен момент предчувствах, че прякорът „феята“ щеше да ме преследва с години и с право или не му се разсърдих.

Същия следобед, както често се случваше, когато и мама, и татко бяха на работа, дядо Портман дойде да ме вземе от училище. Настаних се на предната седалка на стария му понтиак и заявих, че вече не вярвам на неговите приказки за феи.

— Какви приказки за феи? — запита той и ме погледна над очилата си.

— Знаеш какви. Приказките. За децата и чудовищата.

Изглеждаше объркан.

— Кой ти е разказвал приказки за феи?

Обясних му, че измислените истории и приказките за феи са едно и също и че те са за децата, които още си мокрят гащичките, а аз знам, че неговите снимки и истории са пълна измама. Очаквах да побеснее или да започне да се защитава, но той само рече „Добре“ и подкара колата. Това беше.

Трябваше да е предвидил, че все някой ден щях да порасна, но така лесно се предаде, че се почувствах измамен. Не разбирах защо съчиняваше всички онези истории и ме лъжеше за странни неща, които всъщност не съществуваха. Едва години по-късно баща ми обясни: когато бил малък, дядо и на него разказал такива истории и те всъщност не били лъжи, а само преувеличена версия на истината — понеже детството на дядо Портман ни най-малко не приличало на приказка. По-скоро било като разказ на ужасите.

Единствен дядо от цялото си семейство успял да избяга от Полша, преди да избухне Втората световна война. Бил дванайсетгодишен, когато родителите му го поверили на съвършено непознати хора. Качили най-малкия си син на влак за Великобритания само с куфар и дрехите на гърба му. Билетът бил едностранен. Повече не видял нито майка си, нито баща си, нито който и да е от по-възрастните си братя, братовчеди, лели или чичовци. Всички били мъртви, преди да навърши шестнайсет години. Убили ги чудовищата, от които той едва се измъкнал. Те обаче не били с пипала и гнояща кожа, а от онези, които умът на седемгодишно дете може да възприеме — с човешки лица и изрядни униформи, марширували в строй и били толкова обикновени, че когато най-после прозреш какво всъщност представляват, е прекалено късно. Чудовищата в разказа за омагьосания остров също криели истината под маска. В сравнение със страхотиите в Европа, детският дом, в който приели моя дядо, приличал на рай и именно в това се превърнал в неговите разкази: безопасно място с безкрайни лета, с ангели пазители и деца с магически способности, които все пак не можели наистина да летят, да стават невидими или да вдигат канари. Изглеждали необикновени, просто защото били евреи. Затова и ги преследвали. Били сираци от войната, изхвърлени от кървавия прилив на онзи малък остров. И не някакви техни изключителни умения ги правели да изглеждат различни. Фактът, че са избягнали гетата и газовите камери, бил достатъчно необичаен.

Вече не молах дядо да ми разказва истории и допускам, че той тайно изпитваше облекчение. Подробностите около ранните му години бяха загадка. Не настоявах. Минал беше през ада и имаше право на дискретност. Срамувах се, че навремето завиждах на живота му, защото вече знаех неговата цена. Опитвах се да бъда щастлив заради собствения си сигурен и съвсем обикновен живот, който с нищо не бях заслужил. Няколко години по-късно, когато бях на петнайсет, се случи нещо необичайно и ужасяващо, а след него остана единствено Преди и После.

ПЪРВА ГЛАВА

Посветих последния следобед от Преди на макета на Емпайър Стейт Билдинг в мащаб 1:10 000, направен от кутии с памперси за възрастни. Невероятно красив, наистина. С основа метър и петдесет от кашони, по-малки кутии за панорамната тераса и педантично подредени мостри за емблематичния връх, кулата се извисяваше над пътеката между щандовете с козметика. Почти съвършена беше, като изключим една незначителна подробност.

— Използвал си „Невърлийк“ — взря се Шели в моето творение и скептично свъси вежди. — В момента тече разпродажба на „Стей-тайт“.

Шели беше управител в дрогерията. Отпуснатите рамене и киселата физиономия бяха такава част от униформата ѝ, каквато и сините блузи с копчета отпред, които всички бяхме задължени да носим.

— Мисля, че каза „Невърлийк“ — отвърнах, понеже наистина така беше казала.

— „Стей-тайт“ — настоя Шели и снизходително поклати глава, сякаш кулата беше куц кон, а тя държеше инкрустиран с перли пистолет. За миг се възцари напрегнато мълчание. Шели продължаваше да клати глава, а погледът ѝ се местеше между мен и моето творение. Вторачих се в нея и придадох объркан израз на лицето си, сякаш не разбирах какво се опитва да ми каже с привичния си пасивно-агресивен маниер.

— А-ааааа — възкликнах накрая аз. — Искаш да я направя отново?

— Ами ти си използвал „Невърлийк“ — повтори тя.

— Няма проблем. Веднага се заемам.

Бутнах с върха на униформената си маратонка една кутия от основата и след миг съвършената ми, великолепна конструкция се срине. Вълна от памперси заля пода. Кутиите отскачаха от краката на

клиентите, стигнаха чак до автоматичната врата, която се отвори, и августовската горещина нахлу в помещението.

Лицето на Шели стана с цвят на зрял нар. Би трябвало веднага да ме уволни, но знаех, че няма да имам този късмет. Цяло лято правех какво ли не, за да ме изхвърлят от „Първа помощ“, но се оказа невъзможно. Често закъснявах и винаги поднасях неубедителни извинения; обърквах смените; дори умишлено размествах стоките по рафтовете — подреждах лосиони и бебешки шампоани до разслабителните и контрацептивите. Рядко ми се случваше да вложа толкова усилия в което и да е начинание, но въпреки това Шели упорито ме пишеше в платежните ведомости.

Нека уточня казаното по-горе: за мен се оказа невъзможно да бъда уволнен от „Първа помощ“. На всеки друг служител биха показали вратата и при далеч по-невинни провинения. Такава беше първоначалната ми тактика. В Енгълуд, малкия, сънлив крайбрежен град, в който живеех, имаше три дрогерии „Първа помощ“. В област Сарасота дрогериите бяха дващест и седем, а в цяла Флорида сто и петнайсет — пръснати из щата като неизлечим обрив. А не можех да бъда уволнен, понеже моите чичовци ги притежаваха. Не можех и да напусна, защото работата в „Първа помощ“ отдавна се беше превърнала в свещена семейна традиция. С действията по собственото си саботиране си спечелих вражда с Шели, каквато човек рядко може да си навлече, и постоянната ненавист на колегите, които — да бъдем откровени — и иначе биха ме ненавиждали, тъй като, без значение колко компютърни таблици бих съсипал или колко клиента бих оцетил с рестото, един ден пак щях да наследя завиден дял от компанията, а те — не.

* * *

Шели нагази сред памперсите и заби пръст в гърдите ми. Тъкмо щеше да изплюе язвителната си реплика, когато от високоговорителите се разнесе глас:

— Джейкъб, обаждане за теб на втора линия. Джейкъб, втора линия.

Шели застина, вперила поглед в мен, а аз заотстъпвах назад и я оставих с червеното ѝ като презрял нар лице на сред отломките от кулата.

* * *

Стаята за персонала беше усойно помещение без прозорци. Обляна от ярката светлина на машината за сода, Линда, помощник-фармацевтът, гризеше сандвич с филийки без кора. Кимна към телефона на стената.

— Търсят те на втора линия. Не зная кой е, но изглежда е изплашен до смърт.

Слушалката висеше на кабела.

— Джейкъб? Ти ли си?

— Да, дядо Портман.

— Джейкъб, слава на Бога. Трябва ми ключа. Къде ми е ключът? — гласът му беше разстроен, едва си поемаше дъх.

— Кой ключ?

— Не ме разигравай — изръмжа той. — Знаеш кой ключ.

— Сигурно си го прибрал някъде.

— Баща ти трябва да те е подучил — рече той. — Каж ми къде е. Не е нужно той да знае.

— Никой нищо не ме е подучил. Взе ли си хапчетата тази сутрин? — опитах се да променя темата на разговора.

— Идват за мен, разбираш ли? Нямам представа как са ме намерили след толкова години, но са успели. С какво да се защитя? С ножа за масло ли?

Не за първи път го чувах да говори така. Дядо остаряваше и ако трябва да бъда искрен, дъската му почваше да хлопа. Първоначално признаците на умствено разстройство бяха едва доловими — забравяше например да напазарува или се обръщаше към майка ми с името на леля. Това лято обаче деменцията му изведнъж направи рязък завой. Причудливите истории, които съчиняваше за живота си по време на войната — чудовищата, омагьосания остров — изведнъж се превърнаха в безпощадна реалност. Последните седмици беше особено неспокоен и родителите ми, вече притеснени, че е опасен за себе си,

обмисляха дали да не го настанят в специализиран приют. Не знам защо, но аз единствен получавах подобни апокалиптични обаждания.

Както обикновено, положих всички усилия да го успокоя.

— В безопасност си. Всичко е наред. Ще взема някой филм, да го изгледаме двамата по-късно, какво ще кажеш?

— Не! Стой там, където си! Тук не е безопасно!

— Дядо, чудовищата не идват за теб. Ти си ги убил всичките във войната, забрави ли? — извърнах се към стената. Искях да прикрия думите си в този безумен разговор. Линда хвърляше към мен любопитни погледи зад модното списание, което се преструваше, че чете.

— Не всичките — отвърна той. — Не, не, не. Убих много, вярно, но винаги идват нови.

Чувах го да вдига шум из къщата. Отваряше чекмеджета, хвърляше някакви предмети. Напълно беше изперкал.

— Стой настрана, разбра ли? Аз ще се оправя — ще им срежа езиците и ще им избода очите, така трябва да процедира човек с тях! Само да можех да намеря дяволския си КЛЮЧ!

Въпросният ключ беше от огромния шкаф в гаража на дядо Портман. Там имаше припаси от огнестрелно и хладно оръжие, достатъчни за нуждите на малко полицейско поделение. Посветил беше половината си живот да ги събере; странстваше по изложби на муниции извън щата, впускаше се в дълги ловни пътешествия и влачеше семейството си, което неохотно го следваше в слънчевите неделни дни по стрелбищата, където всеки трябваше да упражни точния си мерник. Толкова обичаше пистолетите, че понякога спеше с тях. Баща ми можеше да го потвърди с една стара снимка: дядо Портман дреме с револвер в ръка.

Когато запитвах защо е толкова вманиачен в оръжието си, баща ми отвърна, че понякога това се случвало на хора, воювали в миналото или преживели нещо болезнено. Допускам, че след претърпяното, дядо никога и никъде не се чувстваше в безопасност, дори в дома си. По странна ирония сега, когато халюцинациите и параноята започваха да

отнемат най-доброто от него, той не беше в безопасност въпреки; не и с всичкото оръжие там. Затова баща ми смени ключа.

Повторно излъгах, че не зная къде е, но дядо Портман продължи с тежки стъпки да го търси наоколо, ругаеше и блъскаше предмети.

— Пфу — рече той накрая. — Халал да му е на баща ти ключът, щом е толкова важен за него. Халал да му е и мъртвото ми тяло!

Разделих се с него, колкото се може по-мило, и се обадох на баща си.

— Дядо е бесен.

— Взел ли си е хапчетата днес?

— Не ми каза. Но май не е.

Отреща се разнесе въздишка.

— Можеш ли да минеш и да видиш дали всичко е наред? Точно сега няма как да изляза от работа.

Баща ми даваше почасови дежурства в доброволческа спасителна служба за птици. Помагаше на ударени от коли бели чапли и на глътнали рибарски кукички пеликани. Аматьор орнитолог и бъдещ естественик и писател — купчината непубликувани ръкописи го потвърждаваше, човек като него наистина можеше да реши, че това е работа, понеже беше женен за наследница на семейство със сто и петнайсет дрогерии.

Разбира се, моето също не беше кой знае каква работа и понеже ми беше позволено да се измъкна винаги, когато поискам, обещах да отида.

— Благодаря, Джейк. Обещавам в най-скоро време да реша въпроса с дядо ти.

— Искаш да кажеш, че ще го изпратиш в дом? — рекох аз. — Някой друг да му бере грижата.

— С майка ти още не сме решили.

— Разбира се, че сте решили.

— Джейкъб...

— Аз мога да се справя, татко. Наистина.

— Да, може би в момента. Но състоянието му само ще се влошава.

— Добре. Както и да е.

Затворих и се обадох на Рики да ме закара. Десет минути покъсно от паркинга се разнесе неподражаемият дрезгав клаксон на

допотопната му Краун Виктория. На излизане съобщих на Шели лошата новина: нейната кула от „Стей-тайт“ трябваше да почака до утре.

— Извънредна ситуация в семейството — обясних аз.

— Добре — рече тя.

Излязох в лепкавата от горещина вечер и видях Рики да пуши, качен върху гюрука на потрошената си кола. Напластената върху ботушите му засъхнала кал, кръгчетата дим, които се виеха около устата му и отблясъците на залязващото слънце върху зелената му коса го превръщаха в недодялана, дебелашка версия на Джеймс Дийн. Той това и беше. Смуцаваща кръстоска на субкултури, възможна единствено в Южна Флорида.

Рики ме забеляза и скочи от гюрука.

— Уволниха ли те най-накрая? — провикна се той през паркинга.

— Шшшш! — изсъсках аз и затичах към него. — Те не знаят за моя план.

Рики ме сръга в рамото с юмрук, уж да ме окуражи, но едва не скъса ръкава ми.

— Не се кахъри, Спешъл Ед, и утре е ден.

Наричаше ме „Спешъл Ед“ заради часовете за възпитаници със заложби, които посещавах и които, формално погледнато, бяха част от програмата на нашето предназначено за каймака на обществото училище. Рики ги намираше за много забавни. Такова беше приятелство ни — в равни дози нетърпимост и подкрепа. Подкрепата се състоеше в неофициално постигнатото помежду ни споразумение за размяна на интелектуални услуги срещу мускулна сила. То помагаше на Рики да не закъса по английски, а на мен — да оцелея сред напомпаните с тестостерон социопати, които дебнеха по коридорите на училището. А че присъствието му караше родителите ми да се чувстват крайно неловко, беше само допълнително преимущество. Можех да нарека Рики своя най-добър приятел, но това беше не дотам патетичен начин да кажа, че е единственият ми приятел.

Рики ритна вратата на мястото до шофьора, защото тя се отваряше само по този начин, и аз се настаних на седалката. Неговата Краун Виктория беше изумителна — достоен за музейна експозиция артефакт на импулсивното народно творчество. Купил я беше от градското бунисце срещу буркан четвъртдоларови монети — или поне

така твърдеше. Приличаше на породиста кобила, чиято воня обаче не можеше да се прикрие дори от ароматизаторите, овесени на огледалото. Имаше седалки, облепени с тиксо за защита на задника от щръкналите във всички посоки пружини, и неописуем екстериор — ръждясал лунен пейзаж от дупки и ръбове, последица от идеята да се изкарат малко пари за бензин срещу съгласието пияни купонджии да шибат колата със стикове за голф — по долар на удар — с единствената уговорка да не се целят в нищо стъклено, която обаче не се спазваше стриктно.

Моторът издрънча, избълва облак син дим и се събуди за живот. Излязохме от паркинга и докато подминавахме редицата молове по път за дома на дядо Портман, започнах да се питам какво ще заварим, когато пристигнем. Сред най-лошите сценарии бяха дядо да тича гол по улицата, да размахва с пяна на уста ловджийска пушка сред моравата пред къщата или да лежи притаен с тъп предмет в ръка. Можех да очаквам всичко, а фактът, че това щеше да е първото впечатление на Рики от мъжа, за когото бях говорил с благоговение, ме изнервяше.

Когато пристигнахме в квартала на дядо — объркващ лабиринт от задънени улици, известен като Съркъл Вилидж, небето вече беше придобило цвят на прясна синина. Спряхме до охранявания портал, за да известим за присъствието си, но възрастният мъж в кабината хъркаше, вратата, както често се случваше, зееше отворена и затова просто влязохме. Телефонът ми забръмча — баща ми питаше с есемес докъде сме я докарали и за краткото време, докато отговоря, Рики успя да се изгуби. Казах, че нямам представа къде сме, той изруга, направи серия смразяващи завои, докато сипеше сочни тютюневи плюнки през прозореца, а аз оглеждах квартала за нещо познато. В детството си бях идвал тук хиляди пъти, но пак не беше лесно да се ориентирам, понеже всяка къща приличаше на съседната: с незначителни разлики постройките до една бяха ниски и непривлекателни, декорирани с алуминиева обшивка, тъмно дърво като през седемдесетте или претенциозни гипсови колони. И уличените знаци, повечето избелели от слънцето като жълтеникавобели пришки, не бяха от кой знае каква полза. Единствените реални ориентири бяха причудливите градински декорации, които превръщаха Съркъл Вилидж в неподражаем музей на открито.

Накрая разпознах пощенската кутия, държана от метален иконом, по чието лице, въпреки изпънатия гръб и високомерното изражение, сякаш се стичаха ръждиви сълзи. Извиках на Рики да свие вляво, гумите на неговата Виктория пронизително изсвистяха, колата залитна и аз бях запратен към вратата. Ударът трябва да е задействал някоя хлабава връзка в мозъка ми, понеже изведнъж посоките ми се наместиха.

— Вдясно при вакханалията на фламинго! Вляво при покрива с мултиетническия Дядо Коледа! Дай покрай пикаещите херувими!

Когато свихме покрай херувимите, колата забави и почти запълзя. Рики подозрително заоглежда постройките по улицата на дядо. Нито една лампа не светеше, нито един телевизор не хвърляше светлина зад прозорците, под навесите нямаше нито една кола. Всички съседни бяха избягали на север, за да се спасят от убийствената жега. Оставили бяха джуджетата да се изгубят в избуялите треви, а със спуснатите си противоураганни капаци на прозорците къщите изглеждаха като малки бомбени убежища.

— Последната вляво — рекох аз.

Рики колебливо натисна педала на газта и колата закрета надолу по улицата. В четвъртата или петата къща някакъв старец поливаше ливадата. С плешива като яйце глава, по хавлия и чехли за баня, пръскаше високата до глезените трева. И неговата къща беше тъмна и със спуснати капаци. Извърнах се да видя по-добре, а той сякаш отвърна на погледа ми, при което малко се смутих, тъй като очите му бяха млечнобели. Странно, помислих си аз, Дядо Портман не беше споменавал, че има сляп съсед.

Улицата свършваше до стена от иглолистни храсти и Рики сви с остър завой по алеята към къщата. Загаси мотора, слезе и отвори вратата ми с ритник. Стъпките ни отекнаха приглушено по сухата трева към верандата.

Позвъних и зачаках. Някъде лаеше куче. Единственият звук в задушната вечер. Никой не отвори и аз захлопах по вратата. Помислих си, че навярно звънецът се е повредил. Рики зашляпа комарите, които заприиждаха на облаци към нас.

— Може да е излязъл — ухили се той. — Някоя гореща среща.

— Смей се ти — отвърнах. — Дядо се радва на по-добър шанс от нас през всеки божи ден от седмицата. Това място тук бъка от

обещаващи вдовици.

Подхвърлях шеги само за да успокоя нервите си. Тишината ме безпокоеше. Взех резервния ключ от скривалището в храстите.

— Изчакай тук.

— Ами нали това правя. Защо?

— Защото си два метра, косата ти е зелена и дядо не те познава, а има много оръжие под ръка.

Рики сви рамене и натъпка нова топка тютюн в бузата си. Отиде до шезлонга и се изпружи на него, а аз отключих вратата и влязох.

Дори на слабата светлина можех да видя, че къщата е в бедствено състояние; сякаш са влизали крадци. Лавиците и шкафовете бяха опразнени, малките фигурки и алманасите на „Рийдърс Дайджест“ бяха разпилени по пода. Столовете бяха преобърнати, а възглавниците — разхвърляни. Вратите на хладилника и фризера зееха отворени и съдържанието им се стичаше на лепкави локви по линолеума.

Сърцето ми замря. Дядо Портман наистина си беше загубил ума. Повиках го по име, но не чух нищо.

Обиколих стаите една по една, светвах лампите и оглеждах навсякъде, където един параноичен старец би потърсил укритие от чудовища: зад мебелите, на стълбището към тавана, под тезгяха в гаража. Проверих дори шкафа с оръжието, макар че беше заключен, а дървото около бравата — надраскано от опитите му да я разбие. До закритата веранда снопове неполяти и почернели папрати се полюшваха от бриза. Коленичих върху настилката от изкуствена трева и надникнах под плетените пейки, страхувайки се от онова, което можех да открия.

От задния двор проблесна светлина.

Втурнах се през мрежестата врата, но намерих само захвърлено в тревата фенерче. Осветяваше гората покрай двора на дядо — пуцинак от нискостеблени палми с назъбени като трион листа. Простираше се на около миля между Съркъл Вилидж и съседния квартал Сенчъри Удс. Според местното поверие мястото гъмжеше от змии, миещи се мечки и глигани. Представих си дядо да се щура изгубен наоколо само по хавлия и в гърдите ми се надигна лошо предчувствие. Всяка втора седмица съобщаваха по новините за някой изкуфял жител на околността, хванат в клопката на сляпо езеро и погълнат от алигатори. Не беше трудно да си представя най-лошия сценарий.

Викнах Рики и миг по-късно той дотърча от другата страна на къщата. Веднага съзря нещо, което на мен ми беше убягнало: дълъг, грозен разрез в мрежестата врата.

— Бива си го — тихо подсвирна Рики. — Може и от някой глиган да е. Или пък рис. Трябва да видиш какви нокти имат тия зверове.

Наблизо се разнесе пронизителен лай. И двамата се сепнахме, после нервно се спогледахме.

— Или пък куче — рекох аз. Звукът отключи верижна реакция. Скоро отвсякъде се носеше яростно джафкане.

— Може — кимна Рики. — Имам калибър 22 в багажника. Чакай — рече той и хукна да го вземе.

Воят постепенно заглъхна. Замести го монотонният хор на нощните насекоми. По лицето ми се стичаше пот. Стъмнило се беше, но в стихналия бриз въздухът ми се стори по-нажежен, отколкото през деня.

Вдигнах фенерчето и тръгнах към дърветата. Дядо трябваше да е там някъде, убеден бях. Къде обаче? Не ме биваше в търсенето на следи, нито пък Рики. Все пак нещо сякаш ме водеше — сърцето ми биеше до пръсване и изведнъж почувствах, че не мога да чакам и секунда повече. Втурнах се в храсталаците като хрътка, надушила невидима следа.

Трудно е да тичаш в горите на Флорида, където всеки квадратен метър, ако не е обрасъл с дървета, е зает от високи до бедрото и остри като копия листа на нискостеблени палми или сплетени на възли гигантски лиани, но аз правех всичко по силите си, виках името на дядо и претърсвах наред с фенерчето. Долових с крайчеца на окото си отблясък и тръгнах натам, като приближих обаче, се оказа, че беше избелялата и спихнала футболна топка, която бях изгубил преди години.

Вече почти се бях предал и се готвех да се върна, за да потърся Рики, когато съгледах тесен коридор от наскоро стъпкани палми. Последвах го. Осветявах наоколо с фенерчето. Листата бяха зацапани с нещо тъмно. Гърлото ми пресъхна. Овладях се и тръгнах по следата. Колкото повече напредвах, толкова повече ме свиваше стомахът, сякаш тялото ми знаеше какво ме очаква и се опитваше да ме предупреди. После следата от смачкани храсти се разшири и аз го видях.

Дядо лежеше по лице наред купчина лиани с изпружени крака и сгъната под тялото ръка, сякаш беше паднал от голяма височина. Сигурен бях, че беше мъртъв. Ризата му беше пропита с кръв, панталоните — разкъсани, а едната му обувка липсваше. Известно време само се вирах в него и обхождах тялото му с лъча на фенерчето. Когато отново успях да си поема дъх, извиках името му, но той не помръдна. Коленичих и притиснах длан в гърба му. Кръвта, просмукала всичко, беше все още топла. Усетих, че диша едва доловимо.

Пъхнах ръце под него и го обърнах. Жив беше, но нямаше да е за дълго. Очите му бяха изцъклени, лицето — хлътнало и побеляло. Тогава забелязах нарезите през диафрагмата и едва не изгубих съзнание. Широки, дълбоки, набити с пръст, а там, където беше лежал, земята беше кална. Опитах се да придърпам ивиците от накъсаната му риза върху раните, без да ги гледам.

— ЕТО МЕ — изкрещях, щом чух Рики да вика от задния двор. Може би трябваше да кажа нещо повече — „опасност“ или „кръв“, например, — но бях като онемял. Единственото, за което бях в състояние да мисля, беше, че на дядовците подобава да умират в легло, на тихи места, заобиколени от монотонното бръмчене на апарати, а не свити на купчина върху просмукана от кръв, смрадлива пръст и мравки, които се разхождат по тях, стиснали с трепереща ръка месингов нож за отваряне на писма.

Нож за отваряне на писма. Само това е намерил, за да се защити. Изтеглих го предпазливо от ръката му, а той немощно се опита да се хване за въздуха, затова взех дланта му и я задържах. Пръстите ми с изгризани нокти се преплетоха с неговите — бледи и осеяни с паяжина от морави вени.

— Трябва да те преместя — рекох аз и плъзнах едната си ръка под гърба му, а другата — под краката. Понечих да го вдигна, но той изстена и целият се вцепени, затова спрях. Не можех да понеса мисълта, че му причинявам болка. Но не можех и да го оставя, а нямаше какво друго да направя, освен да чакам, затова започнах леко да почиствам пръстта от ръцете, лицето и изтънялата му бяла коса. Тогава забелязах, че движи устните си.

Гласът му едва се долавяше. Нямаше сили дори да шепне. Наведох се и доближих ухо до устата му. С мъка произнасяше думите,

изпаднаше в безсъзнание и идваше на себе си, минаваше от английски на полски и отново на английски.

— Не разбирам — промърморих аз. Повтарях името му, докато очите му се спряха върху мен. Пое си рязко дъх и произнесе тихо, но отчетливо:

— Върви на острова, Джейкъб. Тук не е безопасно.

Старата параноя. Стиснах ръката му и го уверих, че всичко ще се оправи, че той ще се оправи. Лъжех го за втори път в един и същи ден.

Запитах го какво се е случило, какво животно го е ранило, но той не ме слушаше.

— Върви на острова — повтори дядо. — Там ще си в безопасност. Обещай ми.

— Да. Обещавам — потвърдих аз, а и какво друго можех да кажа.

— Вярвах, че ще те защитя — рече той. — Отдавна трябваше да ти кажа...

Виждах, че животът го напуска.

— Какво да ми кажеш? — преглътнах сълзите си.

— Няма време — промърмори той. После, целият разтреперан от усилието, вдигна глава от земята и ми прошепна в ухото:

— Намери птицата. В примката. От другата страна на гроба на стареца. Трети септември 1940 година.

Кимнах, но той виждаше, че не разбирах. После събра последните си сили и додаде:

— Емерсън, писмото. Кажи им какво се случи, Джейкъб.

След това се отпусна назад, лицето му силно пребледня и се изопна. Казах му, че го обичам. Той сякаш потъна в себе си, плъзна поглед покрай мен и впери очи в небето, изпълнено със звезди.

Миг по-късно Рики изскочи от храстите и връхлетя върху нас. Съзря отпуснатия в ръцете ми старец и отстъпи назад.

— Човече, Боже. Исусе Христе. Боже, Исусе — занарежда той и запляска лице с длани, а после се запрепъва и припряно ми заобяснява, че трябва да напипам пулса му и да се обадя на ченгетата, и докато ме разпитваше дали не съм видял нещо в гората, изпитах най-странното усещане, което някога съм имал. Оставих тялото на дядо и се изправих. Всяко нервно окончание по мен трептеше, пробудено от инстинкт, за който дотогава не подозирах. Да, в гората имаше нещо. Чувствах го.

Нощта беше безлунна. Освен нас нищо не помръдваше в храсталака и въпреки това аз знаех кога да вдигна фенерчето и накъде да го насоча. В краткия проблясък на светлината му съзрях лице, пренесено сякаш от кошмарите на моето детство. Погледна ме с плувнали в тъмна течност очи. Набраздена от дълбоки бръчки, черна като въглен плът висеше на изгърбения скелет, устата му, сякаш закрепена на панти, гротескно зееше и в нея се извиваха сноп подобни на змиорки езици. Изкрещях нечленоразделно, а то се сгърчи и изчезна. Разклати храстите и привлече вниманието на Рики. Той вдигна своя калибър 22 и стреля.

— Какво беше това? Какво, по дяволите, беше това? — повтаряше Рики.

Не го беше видял, а аз бях изгубил дар слово. Бях се вцепенил, а фенерчето хвърляше последни, слаби отблясъци към пустата гора. След това трябва да съм припаднал, защото го чух да казва: „Джейкъб, Джейк, ей, Ед, добре ли си или какво“, и това беше последното, което помнех.

ВТОРА ГЛАВА

В месеците след смъртта на дядо минах през чистилицето от бежови чакални и безименни кабинети, бях анализиран и разпитван, обсъждан от разстояние, за да не чуя думите, изречени по мой адрес, кимах, когато ми говореха, повтарях едно и също и се превърнах в обект на всеобщо съчувствие и на безброй прикрити погледи. Родителите ми се отнасяха към мен като към чуплива семейна ценност; страхуваха се да повишат тон или да изразят безпокойство в мое присъствие, сякаш можех да се разпадна.

Кошмарите, от които се събуждах с вик, бяха така натрапчиви, че се наложи да нося шини, за да не счупя зъбите си на сън. Не можех да притворя очи, без да видя изпълнената с пипала уста. Убеден бях, че тя е убила дядо и че скоро ще се върне за мен. Случваше се да ме завладее болезнената паника от онази нощ и тогава бях сигурен, че ме чака наблизко, спотаена в притъмнените дървета, зад следващата кола на паркинга отвъд гаража, където държах велосипеда си.

Реших да не излизам повече от къщи. Седмици наред не се осмелявах дори да стъпя на алеята пред вратата за сутрешния вестник. Спях върху купчина одеяла на пода в пералнята — единственото помещение в къщата без прозорци и с резе отвътре. Там прекарах и деня на погребението на дядо. Седях върху сушилнята с лаптопа в скута и се опитвах да се изгубя в онлайн игри.

Винях се за случилото се. „Само да му бях повярвал“, беше рефренът, който до безкрай си повтарях. Но не бях го направил. Никой не го стори и сега знаех как се е чувствал, понеже и на мен никой не вярваше. Моята версия за събитията звучеше съвършено рационално до момента, в който се наложи да я изрека на глас. Тогава прозвуча налудничаво. Особено пък в присъствие на полицаия у дома. Разказах му за случилото се, дори за онова същество, а той седеше и кимаше от другата страна на кухненската маса, докато си записваше нещо в подвързания със спирала бележник. Единственото, което чух от него, когато приключих, беше:

— Чудесно, благодаря!

После се извърна към родителите ми и запита дали не съм се срещал с някого. Сякаш нямаше да се сетя какво означава това. Казах му, че мога да дам още показания, после му показах среден пръст и излязох.

Родителите ми повишиха тон за първи път седмици след случилото се. Всъщност, почувствах облекчение — познатият, мил звук. В отговор изкрещях нещо грозно. Обвиних ги, че се радват за смъртта на дядо Портман. И че аз единствен наистина съм го обичал.

Ченгето и родителите ми стояха на алеята и разговаряха известно време, после ченгето си тръгна, но час по-късно се върна с някакъв човек, който се представи като художник. Носеше голям блок и ме помоли отново да опиша онова създание. Рисуваше, докато говорех. Спираше само от време на време и правеше уточнения.

— Колко очи имаше?

— Две.

— Разбира се — рече той, сякаш беше съвсем в реда на нещата художник на работа в полицията да рисува чудовища.

Твърде глупав опит да ме предразположи. Най-голямата изцепка беше, когато поиска да ми даде завършената скица.

— Не ви ли трябва за архива? — попитах аз.

Двамата с полицаия вдигнаха вежди и размениха погледи.

— Разбира се. Как иначе.

Крайно обидно, наистина.

Дори моят най-добър и единствен приятел Рики не ми вярваше, а той беше там. Не видял никакво същество в гората през онази нощ, главата си залагаше, въпреки че го бях осветил с фенерчето, само това повтаряше пред полицаите. Беше чул лая обаче. И двамата го бяхме чули. Затова не се изненадах, когато полицаите решиха, че смъртта на дядо е причинена от глутница подивели кучета. Явно са били

забелязани и другаде, а седмица по-рано нахапали някаква жена, която прекосявала Сентръл Удс. Пак през нощта, се обръщаше внимание в съобщението.

— Когато тези същества са най-трудно забележими — рекох аз. Но Рики само поклати глава и промърмори нещо от рода, че „някой психар“ трябвало да ми намести мозъка.

— Психиатър имаш предвид — отвърнах аз. — Много благодаря. Чудесно е приятелите да те подкрепят с такава готовност.

Седяхме на покривната тераса у дома и съзерцавахме залеза над кея. Рики се беше свил като пружина със сгънати под себе си крака и кръстосани ръце в безразсъдно скъпия градински стол от дървени летви, който родителите ми донесоха от едно пътуване до колония на амиши, и с мрачна решимост палеше цигара от цигара. Вкъщи той сякаш винаги се чувстваше някак си неудобно, но по начина, по който отбягваше погледа ми, разбирах, че сега се притеснява не от родителите ми, а от мен.

— Както и да е, просто съм искрен с теб — рече той. — Продължавай да говориш за чудовища и като нищо ще те приберат. Тогава вече наистина ще си „Спешъл Ед“.

— Не ме наричай така.

Рики запрати цигарата си надалеч и изплю огромна лъскава топка над перилата.

— Да не би едновременно да пушиш и да дъвчеш тютюн?

— Да не си ми майка?

— Да ти приличам на някой, който духа на шофьори на камиони срещу талони за храна?

Рики ценеше духовитости по адрес на „майка ти“, но това явно му дойде в повече. Скочи от стола и така силно ме блъсна, че едва не паднах от терасата. Креснах му да се маха, но той и без друго се беше запътил към вратата.

Минаха месеци, преди да го видя отново. Толкова за приятелството.

* * *

В крайна сметка родителите ми наистина ме заведоха на психиатър — при д-р Голън, спокоен мъж с маслинен цвят на кожата. Не се съпротивявах. Знаех, че имам нужда от помощ.

Мислех, че ще ме обяви за тежък случай, но д-р Голън неочаквано бързо се справи с моя проблем. Обясняваше нещата с такова спокойствие и овладяност, че почти ме хипнотизира. Само с два сеанса ме убеди, че онова създание е било плод на превъзбуденото ми въображение, а травмата от смъртта на дядо ме е накарала да видя нещо, което всъщност не съществува. Историите на дядо Портман са насадили онова същество в съзнанието ми, обясни д-р Голън, затова било напълно естествено, коленичил с мъртвото му тяло на ръце, зашеметен от най-тежкия шок през моя млад живот, да извикам във въображението си страшилището на дядо.

Имаше си даже и термин: остра стресова реакция.

— Не виждам нищо стресиращо в това — рече майка ми, когато чу моята чисто нова диагноза. Шегата ѝ не ме разстрои. Почти всичко звучеше по-добре от „луд“.

Все пак само защото вече не вярвах, че чудовищата са реални, не означаваше, че бях по-добре. Все така страдах от кошмари. Бях нервен и параноичен, взаимоотношенията ми с околните продължаваха да са проблемни до такава степен, че родителите ми наеха домашен учител, за да мога да ходя на училище само когато реша. Освен това — най-после — ми позволиха да напусна „Първа помощ“. „Чувствам се по-добре“, се превърна в моята нова работа.

Съвсем скоро обаче определено исках да ме уволнят и от нея. След като въпросът около моята временна невменяемост беше изяснен, ролята на д-р Голън се свеждаше единствено до изписването на рецепти. Още ли сънувам кошмари? Имам нещо за това. Панически пристъп в училищния автобус? Ето, сега ще оправим нещата. Не мога да спя? Да вдигнем дозата. Всички тези лекарства ме правеха тъп и дебел, а аз продължавах да съм нещастен и да спя по три-четири часа през нощта. Затова и започнах да лъжа д-р Голън. Преструвах се, че съм добре, когато всеки, който ме погледнеше, виждаше торбичките под очите ми и начина, по който подскачах и при най-слабия ненадеен шум. Веднъж подправих дневника на сънищата си, исках съновиденията ми да звучат блудкаво и безсъдържателно, каквито са

при нормалните хора. В един от тях отивах на зъболекар. В друг летях. Казах му, че две нощи по ред съм се сънувал гол в училище.

— А онези същества? — прекъсна ме той тогава.

— Нито следа от тях — вдигнах рамене. — Това, предполагам, означава, че съм по-добре, нали?

Д-р Голън почука по листа с химикалката, после си записа нещо.

— Не ми казваш, надявам се, онова, което смяташ, че искам да чуя.

— Разбира се, че не — отвърнах аз и плъзнах поглед към окачените в рамки дипломи по стената, все доказателства за неговата компетентност в различни области на психологията, сред които, убеден съм, беше и умението да разбере кога един тийнейджър с остра стресова реакция лъже.

— Хайде за момент да се опитаме да бъдем реалисти — остави той химикалката. — Искаш да ми кажеш, че тази седмица нито веднъж не си имал онова съновидение?

Винаги съм бил ужасен лъжец.

— Ами — промърморих аз. — Веднъж, може би.

Истината беше, че през онази седмица всяка вечер сънувах един и същ кошмар. С малки разлики сценарият беше долу-горе следният: аз седя свит в ъгъла на спалнята на дядо, кехлибарената светлина избледнява зад прозорците и се плъзва към розовата пластмасова пневматична пушка до вратата. Там, където би трябвало да е леглото, се издига огромен автомат, пълен вместо с дъвки с остри като бръснач военни ножове и бронебойни пистолети. И дядо е там, облечен в стара британска униформа. Пуска в автомата дребни банкноти, но за да купи оръжие са нужни много пари, а ние нямаме време. Накрая някакъв лъскав пистолет калибър 45 се завърта към стъклото, но засяда и не може да падне. Дядо изругава на идиш, рита автомата, после коленичи и се пресяга, за да го стигне, обаче ръцете му се заклещват. И тогава те идват. Дългите им черни езици се плъзгат по стъклото и се опитват да се промъкнат вътре. Насочвам въздушната пушка към тях и дърпам спусъка, но нищо не се случва. А дядо Портман крещи като луд: „намери птицата, намери примката, Якоб, защо не разбираш, дяволите да те вземат юци, тъпак такъв“, а после прозорците се пръскат, парчетата стъкло се сипят в стаята като дъжд и в общи линии в този

момент се събуждам в локва от пот, сърцето ми бие лудо, а стомахът ми е свит на топка.

Макар сънят винаги да беше един и същ и да го бях сънувал сто пъти, д-р Голън искаше да го описвам по време на всеки сеанс, сякаш подлагаше подсъзнанието ми на кръстосан разпит и търсеше някоя догадка, която е пропуснал в предходните деветдесет и девет описания.

— И какво казваше дядо ти в съня?

— Едно и също, както винаги — отвърщах аз. — За птицата, примката и гроба.

— Неговите последни думи.

Кимнах.

Д-р Голън събра пръсти и ги опря в брадичката си. Самият дълбокомислен психиатър.

— Имаш ли някаква представа какво може да означават?

— Нищо не значат.

— Хайде, не искаш да кажеш това.

Исках да се държа, сякаш пет пари не давах за последните думи на дядо, но не беше така. Глождеха ме почти колкото и кошмарите. Чувствах се задължен да не пренебрегна последното, което той каза на някого от този свят, като родено в халюцинация празнодумство. Д-р Голън беше убеден, че ако ги осмисля, можеше и да се отърва от ужасните си кошмари. Затова направих опит.

Донякъде казаното от дядо Портман не беше лишено от смисъл. Повтаряше например, че се надява да отида на острова. Опасяваше се чудовищата да не ме проследят и мислеше, че островът е единственото място, където ще се спася от тях — като него през детските му години. След това промълви: „Трябваше да ти кажа“, но понеже нямаше време да ми каже каквото и да било, аз се питах дали не е направил единственото по-логично в случая — да е оставил пътечка от трохи, която да ме отведе до някой, който би могъл да ми каже; някой, посветен в тайната му. Допусках, че неразбираемите приказки за примката, гроба и писмото означават именно това.

За известно време мислех, че „примката“ можеше да е улица в Съркъл Вилидж — кварталът, който повече от всичко друго приличаше на наредени като примки слепи алеи, а „Емерсън“ да е някой човек, до когото дядо е изпратил писмо. Някой приятел от войната, с когото е

поддържал връзка, знам ли? Или пък този Емерсън живееше в Съркъл Вилидж, на някоя от неговите примки, до някое гробище и някое от писмата, които пазеше, беше адресирано от трети септември 1940. И аз трябваше да прочета именно него. Звучеше налудничаво, съзнавах го, но най-налудничавите неща се бяха оказали верни. Затова, след многото задънени улици, открити в интернет, отидох до клуба на Съркъл Вилидж, където господата на определена възраст се събираха да поиграят на дискове или да поприказват за последната си операция, за да разбере къде е гробището и дали някой не познава г-н Емерсън. Изгледаха ме, сякаш от врата ми стърчеше втора глава. Подобни приказки от устата на тийнейджър ги стъписаха. В Съркъл Вилидж нямаше гробище, никой от съседите им не се казваше „Емерсън“; нямаше и улица, чието име да е свързано с примка. Пълен провал.

Д-р Голън обаче не ме оставяше. Предложи да потърся нишката към Ралф Уолдо Емерсън, прочут, според всеобщото мнение, поет от миналото.

— Емерсън е автор на завидно количество писма — рече той. — Може пък дядо ти да е имал именно това предвид.

Беше си изстрел в тъмното, но колкото да се отърва от него, един следобед накарах баща ми да ме закара до библиотеката. Бързо установих, че Ралф Уолдо Емерсън наистина е автор на доста публикувани писма. Трийсет минути по-късно се бях въодушевил не на шега. Имах усещането, че съм на крачка от важно откритие, когато констатирах две неща: първо, Ралф Уолдо Емерсън беше живял и умрял през XIX в., следователно не би могъл да изпрати писмо с дата трети септември 1940, и второ, текстовете му бяха толкова гъсто изписани, а съдържанието им — така мистериозно, че не биха могли да представляват и най-малък интерес за моя дядо, който не беше от най-запалените читатели. Открих и способността на Емерсън да приспива по невероятен начин — задряхах с глава върху книгата, върху есе, озаглавено „Самоувереност“, и за шести път през онази седмица сънувах автомата за дъвки. Събудих се с вик и бях най-безцеремонно изритан от библиотеката. Нито за миг не спрях да ругая д-р Голън и тъпите му теории.

Решението на родителите ми да продадат къщата на дядо Портман беше последната капка, от която чашата преля. Все пак преди благонадеждните купувачи да бъдат допуснати в нея, тя трябваше да

бъде разчистена. Зачислиха ме — по съвет на д-р Голън, убеден, че за мен беше добре да се „изправя наред травматичната сцена“ — за помощник на баща ми и на леля Сузи в сортирането на вехториите. Когато влязохме в къщата, баща ми все ме придърпваше настрани, да се убеди, че се чувствам добре. Изненадващо, но май наистина бях добре, въпреки останките от сигналната лента на полицаите по храстите и пляска на разкъсаната мрежа на вратата. Това и наетият огромен контейнер до тротоара, който очакваше да погълне останките от живота на моя дядо, ме натъжи, но не ме изплаши.

Стана ясно, че няма да направя някоя идиотщина с пяна на уста, и се заловихме за работа. Крачехме мрачно из къщата, въоръжени с торби за отпадъци, изпразвахме лавиците, шкафовете и коридорите, натъквахме се на странни геометрични очертания от прах под предмети, стояли с години на едно място. Трупахме пирамиди от онова, което можеше да бъде запазено или спасено, и пирамиди, предназначени за контейнера. Леля и баща ми не бяха сантиментални и купчината за контейнера растеше. Борех се упорито за определени неща, сред които беше и високата два метра и половина, съсипана от вода грамада от броеве на „Нешънъл Джеографик“ в ъгъла на гаража — колко следобеди бях прекарал вгълбен над тях и отдаден на мечти да съм сред покритите с кал мъже асаро от Нова Гвинея или да откроя кацнал върху канарите храм в кралство Бутан — но срещях категоричен отказ. Не успях да запазя и колекцията на дядо от едновременни ризи за боулинг („Изглеждат притеснително“, заяви баща ми), плочите му със суинг на 78 оборота („Някой ще даде добри пари за тях“) или съдържанието на неговия внушителен, все още заключен шкаф („Шегуваш се, нали? Надявам се, че се шегуваш.“). Обвиних баща си в безсърдечие. Леля дипломатично ни остави сами в кабинета да подреждаме стари фактури.

— Просто съм практичен. Така се прави, когато хората умрат, Джейкъб.

— Така ли? А ти като умреш? Да изгоря ли всичките ти ръкописи?

Лицето му почервения. Не биваше да го казвам. Споменаването на незавършените му ръкописи определено беше удар под пояса. Вместо да се разкрещи обаче, той запази спокойствие.

— Доведох те тук днес, понеже мислех, че си достатъчно зрял, за да се справиш. Сгрешил съм.

— Грещиш, да. Мислиш, че като изхвърлиш нещата на дядо, ще ме накараш да го забравя. Но това не е така.

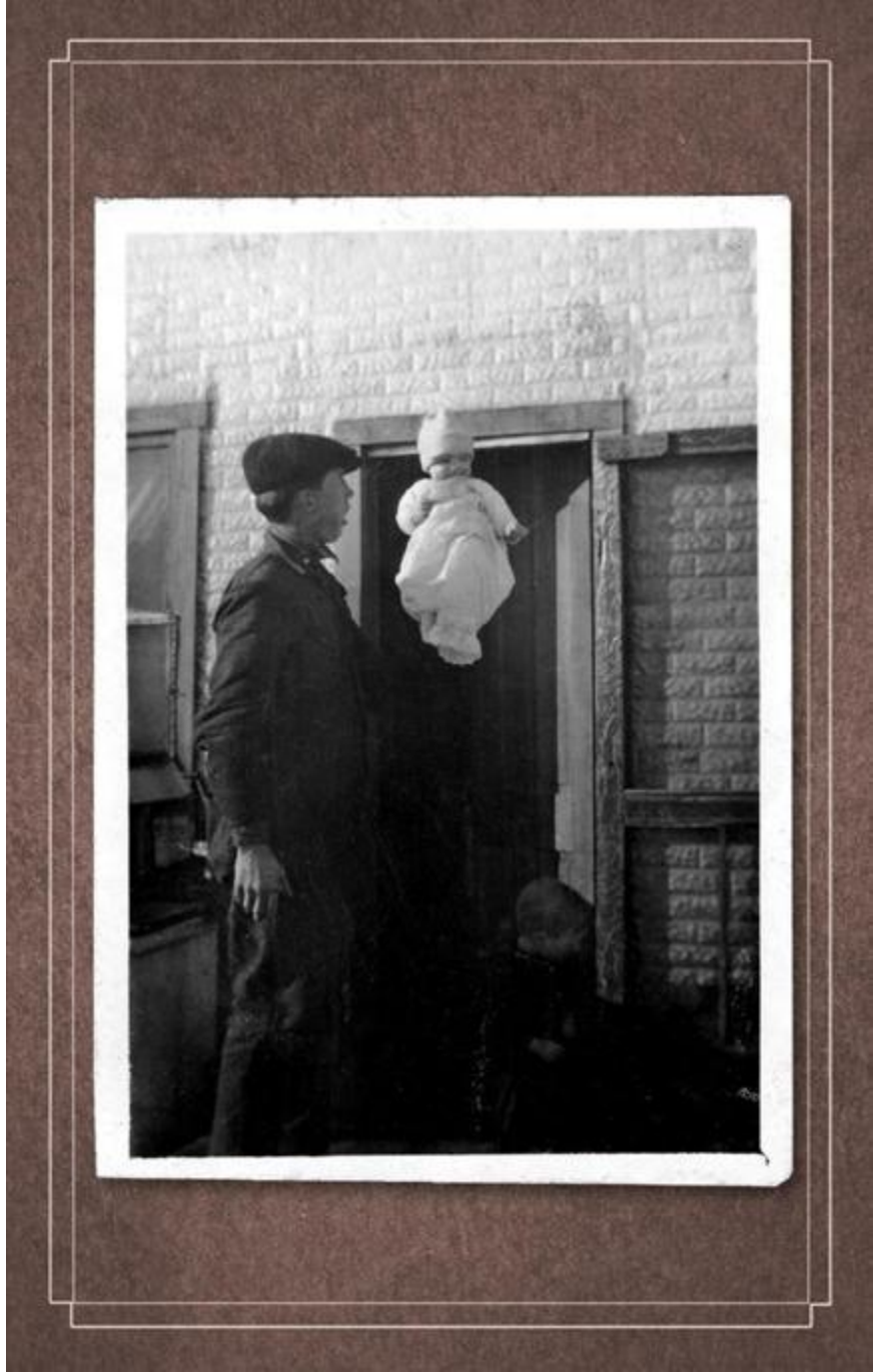
— Знаеш ли какво — баща ми вдигна ръце. — Писна ми да споря за едно и също. Запази каквото искаш — хвърли той връзка пожълтели листове в краката ми. — Ето ти подробен опис на удръжките от годината на убийството на Кенеди. Сложи ги в рамка!

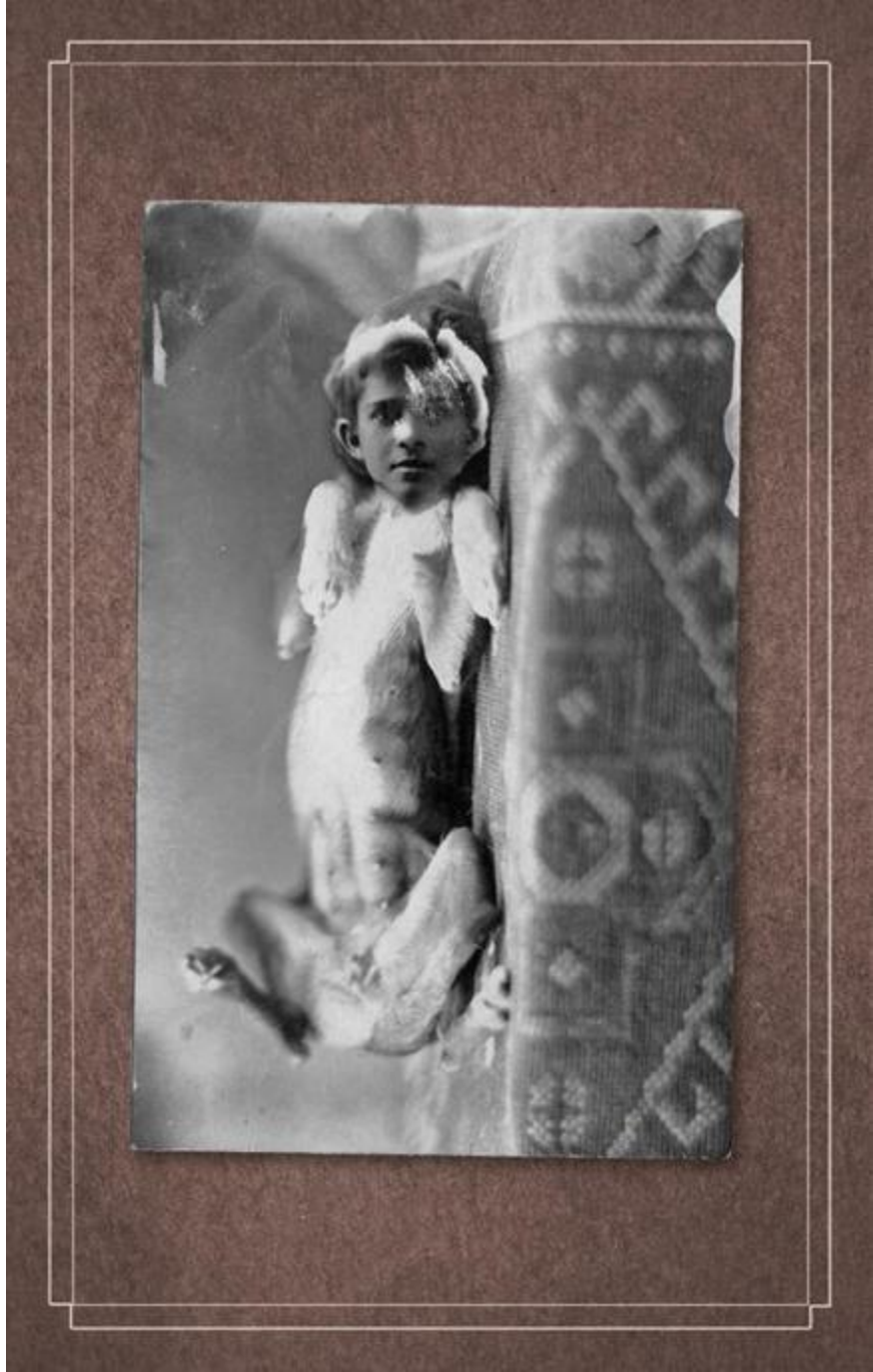
Сригах листовите и излязох. Останах във всекидневната, като очаквах да дойде и да се извини. Разбрах, че няма да го направи, когато чух ревът на машината за унищожаване на документи. Прекосих къщата с тежки стъпки и се заключих в спалнята. Поех дълбоко застоялия въздух с мирис на кожа за обувки и на леко тръпчивата тоалетна вода на дядо. Облегнах се на стената и погледът ми попадна на оставената върху килима диря между вратата и леглото, където безмълвното слънце осветяваше подалия се под покривката ръб на кутия. Приблжих се, приклекнах и я издърпах. Стара кутия за пури, обвита в прах. Сякаш нарочно я беше оставил там, да я намеря. В нея бяха вече добре познатите ми снимки: невидимото момче, левитиращото момиче, хилавият атлет, вдигнал с една ръка канара над главата си, мъжът с изрисуваното на тила лице. Изглеждаха трошливи и се лющеха, бяха и по-малки, отколкото в спомените ми. Гледах ги сега с очите на възрастен и бях поразен от очевидната фалшификация. Вероятно само малко прогаряне и изместване встрани е било нужно, за да се заличи главата на „невидимото“ тяло. Огромната скала, вдигната от подозрително изпосталялото момче, би могла лесно да се направи от гипс или някакъв порест материал. Подобни умозаклучения обаче надхвърляха прозорливостта на шестгодишно дете, особено пък ако то иска да вярва.

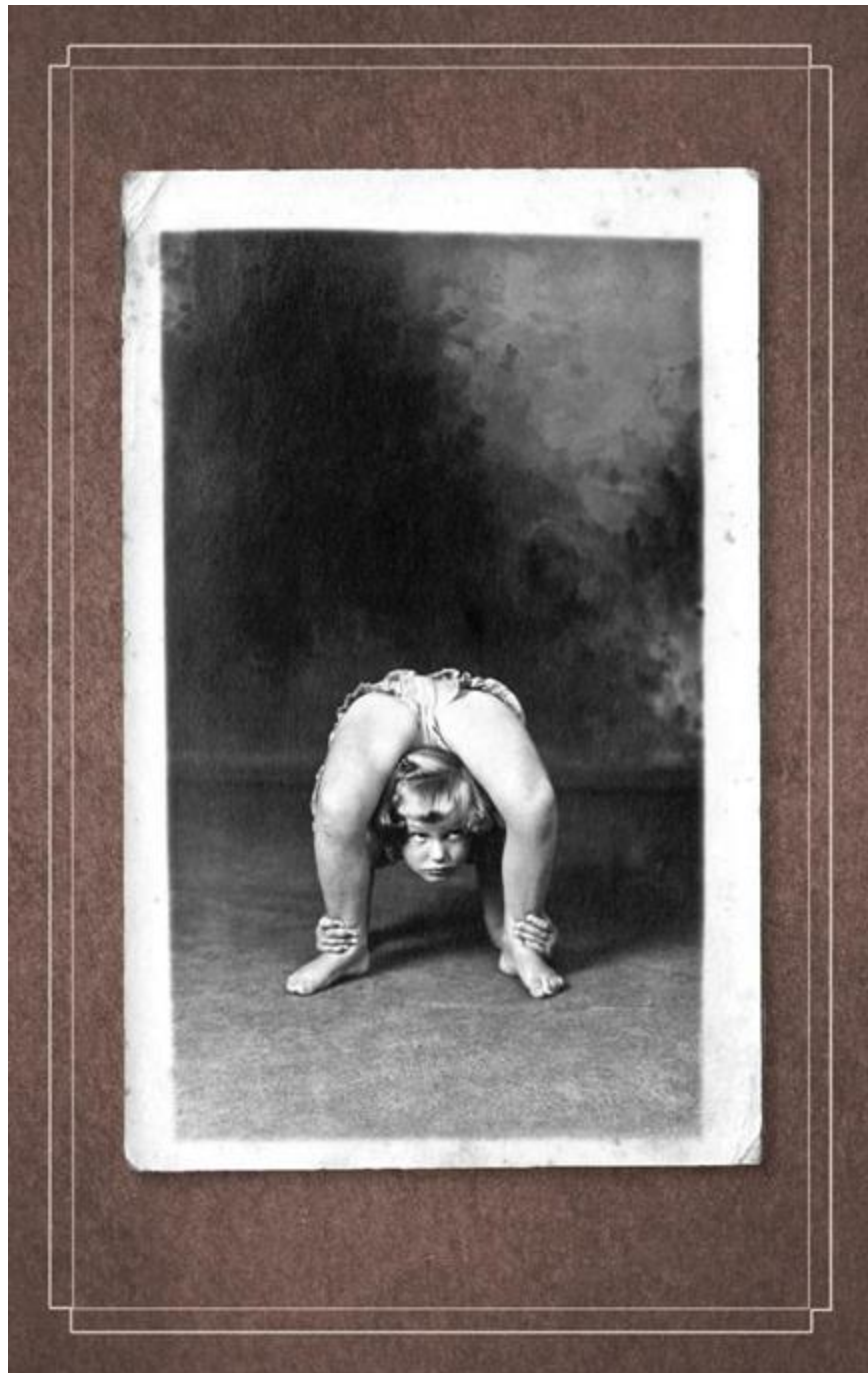
Под тези снимки намерих още пет, които дядо Портман никога не ми беше показвал. Питам се защо, докато не ги погледнах поотблизо. Три от тях бяха така явно манипулирани, че и дете би се досетило за фалшификацията: едната представляваше смехотворна двойна експозиция на момиче, затворено в „капана“ на бутилка; другата показваше „левитиращо“ дете, окачено на нещо, скрито в тъмния коридор отзад; третата беше на куче с грубо залепено лице на момче. Тези трите бяха достатъчно ексцентрични, но следващите бяха

направо взети от кошмарите на Дейвид Линч: едната — на гъвкаво момиченце, направило страховит заден мост с нещастен израз на лицето; на втората — странна двойка близнаци носеха най-идиотските костюми, които бях виждал. Дори моят дядо, макар да ми пълнеше главата с истории за чудовища с пипала в устата, е съзнавал, че подобни изображения ще накарат всяко дете да сънува кошмари.

Коленичил върху прашния под с фотографиите в ръце, си припомних колко предаден се бях почувствал в деня, в който осъзнах, че неговите истории са измислица. Сега истината беше очевидна: последните му думи бяха просто поредният трик, последен опит да ме зарази с кошмари и параноидни видения, които можеха да се изкоренят след години лечение със съсипващи метаболизма медикаменти.

Затворих кутията и я занесох във всекидневната, където баща ми и леля Сузи изпразваха в голям чувал за отпадъци едно чекмедже, пълно с неизползвани, защипани на кочани купони.

Дадох им кутията. Не попитаха какво има в нея.

* * *

— И така? — каза д-р Голън. — Значи смъртта му не е означавала нищо?

Лежах на кушетката, вперил поглед в аквариума в ъгъла и ленивите кръгове на неговия единствен златен обитател.

— Освен ако ти нямаш по-добра идея — рекох аз. — Някоя впечатляваща теория за значението на всичко това, която не си споделил с мен. В противен случай...

— Какво?

— В противен случай само си губим времето.

Въздъхна и притисна основата на носа си, сякаш имаше главоболие.

— Не е моя работа да правя изводи за значението на неговите последни думи — рече той. — Важното е ти какво мислиш за тях.

— Пълни психодрънканици — изсъсках аз. — Онова, което аз мисля, няма значение, важна е истината! Допускам обаче, че никога няма да я узнаем, така че на кого му пука? Давай, дрогирай ме и прибирай чека.

Искаше ми се да го предизвикам — да започне да спори, да настоява, че не съм прав, но той остана с безизразно лице и забарабани по облегалката на стола с химикалката.

— Звучиш така, сякаш си се предал — рече той след кратка пауза. — Разочарован съм. Не ми приличаш на човек, който бяга от отговорност.

— Ами тогава не ме познаваш добре — отвърнах аз.

* * *

Едва ли можеше да бъда в по-лошо настроение за парти. Разбрах го, когато родителите ми започнаха да подхвърлят двусмислено колко отегчителен и еднообразен би бил приближаващият уикенд, макар всички да знаехме, че навършвах шестнайсет. Помолих ги тази година да пропуснем тържественото събиране, понеже, наред с другите причини, не се сецах за нито един човек, когото бих искал да поканя, но те се притесняваха, че прекарвах прекалено дълго време сам, и се вкопчиха в ползата от моята социализация. Същият ефект би имал и електрошокът, подсетих ги аз. Майка ми обаче умееше да превръща и най-незначителното събитие в повод за празненство — веднъж покани приятели за рождения ден на нашия папагал, но и защото обичаше да се перчи с къщата ни. С чаша в ръка, тя водеше вкупом гостите от една претрупана с мебели стая в друга, възхваляваше гения на архитекта и споделяше стратегически моменти около реализацията („Минаха месеци, докато доставиха стенните свещници от Италия.“).

Прибирахме се у дома след катастрофалния сеанс с д-р Голън. Влачех се след баща си към нашата подозрително тъмна всекидневна, а той мърмореше под нос: „Жалко, че не планирахме нищо за рождения ти ден“ и „Както и да е, винаги има следващ път“, когато изведнъж всички лампи светнаха и извадиха на бял свят транспаранти, балони и пъстро множество от лели, чичовци и братовчеди, с които рядко изобщо разговарях — общо взето всеки, когото майка ми беше склонила да дойде, дори и Рики. Изненадах се да го видя да се мотае около купата с пунша, неподходящо облечен за случая в обсипаното си с габъри кожено яке. Когато шумните приветствия приключиха и аз престанах да се преструвам на изненадан, майка ми ме прегърна с една ръка и прошепна:

— Наред ли е всичко?

Бях изморен, разстроен и исках само да поиграя онлайн, преди да си легна с включен телевизор. Какво обаче можем да направим — да изпратим всички у дома? Казах, че съм добре и тя се усмихна, сякаш да ми благодареше.

— Кой иска да види нововъведенията? — пропя майка ми, докато си наливаше шардоне, преди да оглави с тържествена стъпка група роднини нагоре по стълбището.

Двамата с Рики си кимнахме отдалеч. Безмълвно се споразумяхме да изтърпим присъствието си за час или два. Не бяхме

разговаряли от деня, в който той едва не ме помете от терасата, но и двамата разбрахме колко е важно да поддържаме илюзията, че сме приятели. Тъкмо да го запrikaзвам, и чичо Боби ме сграбчи за лакътя и ме завлече в ъгъла. Боби беше голямо момче с гръден кош като варел, шофираше голяма кола, живееше в къща и в крайна сметка щеше да стане жертва на масиран инфаркт заради гъшия дроб и двойните сандвичи с кюфтета, които тъпчеше в дебелото си черво, откакто го помнех, а благосъстоянието му щеше да отиде в ръцете на моите братовчеди с олекнали заради марихуаната глави и на миниатюрната му тиха жена. Дватамата с чичо Лес бяха съуправители на „Първа помощ“ и имаха навика, вместо да похвалят гуакамолето на домакинята, да придърпват хората по ъглите за кратък конспиративен разговор, сякаш готвеха удар срещу мафията.

— Та значи, научих от майка ти, че вече наистина изплуваш след въ... онова нещо там с дядо ти.

Моето нещо. Никой не знаеше как да го назове.

— Остра стресова реакция — рекох аз.

— Какво?

— Това имах. Имам. Както и да е.

— Хубаво. Хубава новина — махна той с ръка, сякаш да остави всичко неприятно зад нас. — Та значи, двамата с майка ти си мислехме дали не искаш да дойдеш в Тампа за лятото, да видиш как върви семейният бизнес? Да си поблъскаме заедно главите в централата за известно време? Освен ако не обичаш да зареждаш щандове — разсмя се той толкова високо, че неволно отстъпих назад. — А ако искаш, можеш да останеш в къщата. През уикендите ще ходим с братовчедите ти на лов за херинги.

После посвети пет дълги минути на описанието на новата си яхта. Стигна до обстояйни, почти порнографски подробности, сякаш само това беше достатъчно, за да приключим сделката. Ухили се, като свърши, и протегна ръката си да се здрависаме.

— Значи, ще помислиш, нали, старо куче?

Предполагам, че това трябваше да е предложение, на което не бих могъл да откажа, но по-скоро бих прекарал лятото в трудов лагер в Сибир, отколкото с моя чичо и чалнатите му деца. Що се отнася до работата в централата на „Първа помощ“, знаех, че е неизбежна част от моето бъдеще, но разчитах на поне още няколко лета свобода и на

четири години в колеж, преди да съм принуден да се заключа в корпоративната клетка. Колебаех се. Търсех елегантен начин да се отърва. Вместо това обаче изтърсих:

— Не съм убеден, че точно сега подобна идея ще се хареса на психиатъра ми.

Рунтавите му вежди се свъсиха. Кимна явно разколебан и рече:

— Ами да, добре, разбира се. Значи ще се чуваме, друже, нали?

Отдалечи се, без да дочака отговора ми. Престори се, че е видял в другия край на стаята някого, когото трябва да придърпа за лакътя. После настъпи моментът да отворя подаръците, както майка ми оповести. Винаги настояваше да го правя в присъствието на всички, което си беше проблем, понеже, както навярно вече съм споменавал, не съм добър лъжец. А от това следваше, че не ме бива да симулирам благодарност за нечий преподарени ми дискове с кънтри музика за Коледа или за абонамента на „Лов и риболов“ — години наред чичо Лес живееше със странната заблуда, че си падам по занимания на открито. В името на благоприличието се усилих да се усмихна и при всеобщото възхищение показвах всяка разопакована дрънкулка, докато от купчината върху масичката за кафе останаха три пакета.

Първо посегнах към най-малкия. В него беше ключът на четиригодишния луксозен седан на родителите ми. Купили си нов, обясни майка ми, затова съм наследявал стария. Първият ми автомобил! Всички охкаха и ахкаха, но аз почувствах, че се изчервявам. Прекалено беше да се перча с подобен скъп подарък пред Рики, чиято кола струваше по-малко от моите джобни на месец, когато бях на дванайсет. Сякаш родителите ми вечно искаха да се замислям за парите, но истината беше, че не ми пукаше. Зная, лесно е да кажеш, че не ти пука за парите, ако ги имаш в изобилие.

Следващият подарък беше дигиталният фотоапарат, за който цялото минало лято бях молил нашите.

— Замислям нова книга за птиците — обади се баща ми. — Реших, че може би ти ще направиш снимките.

— Нова книга! — възкликна мама. — Идеята е изключителна, Франк. И като заговорихме за това — какво стана с последната, върху която работеше? — Явно вече беше на няколко чаши вино.

— Имам да доизгладя отделни неща — предпазливо отвърна баща ми.

— Ясно — достигна до слуха ми кикотът на чичо Боби.

— Добре — рекох аз на висок глас и посегнах към последния подарък. — Това тук е от леля Сузи.

— Всъщност — поясни леля, когато започнах да свалям хартията — от дядо ти е.

Застинах. В стаята се възцари гробна тишина. Погледите на всички се насочиха към леля Сузи. Сякаш беше призовала зъл дух. Баща ми стисна челюсти, а майка ми пресуши остатъка в чашата си на един дъх.

— Отвори го и ще видиш — рече леля.

Разкъсах остатъка от опаковъчната хартия и извадих стара книга с твърда корица, оръфана и без подвързия. „Избрани творби“ на Ралф Уолдо Емерсън. Вторачих се в нея, сякаш можех да разчета текста през корицата. Недоумявах как се беше появила в разтрепераните ми в момента ръце. Никой, освен д-р Голън, не знаеше за последните думи на дядо, а на няколко пъти той се беше закълел, че всичко, за което станеше дума в кабинета му, ще бъде поверително, освен ако не заплаша да изгълтам бутилка сода каустик или да скоча от моста над Тампа Бей.

Погледнах въпросително леля. Толкова бях объркан, че не знаех какво да кажа.

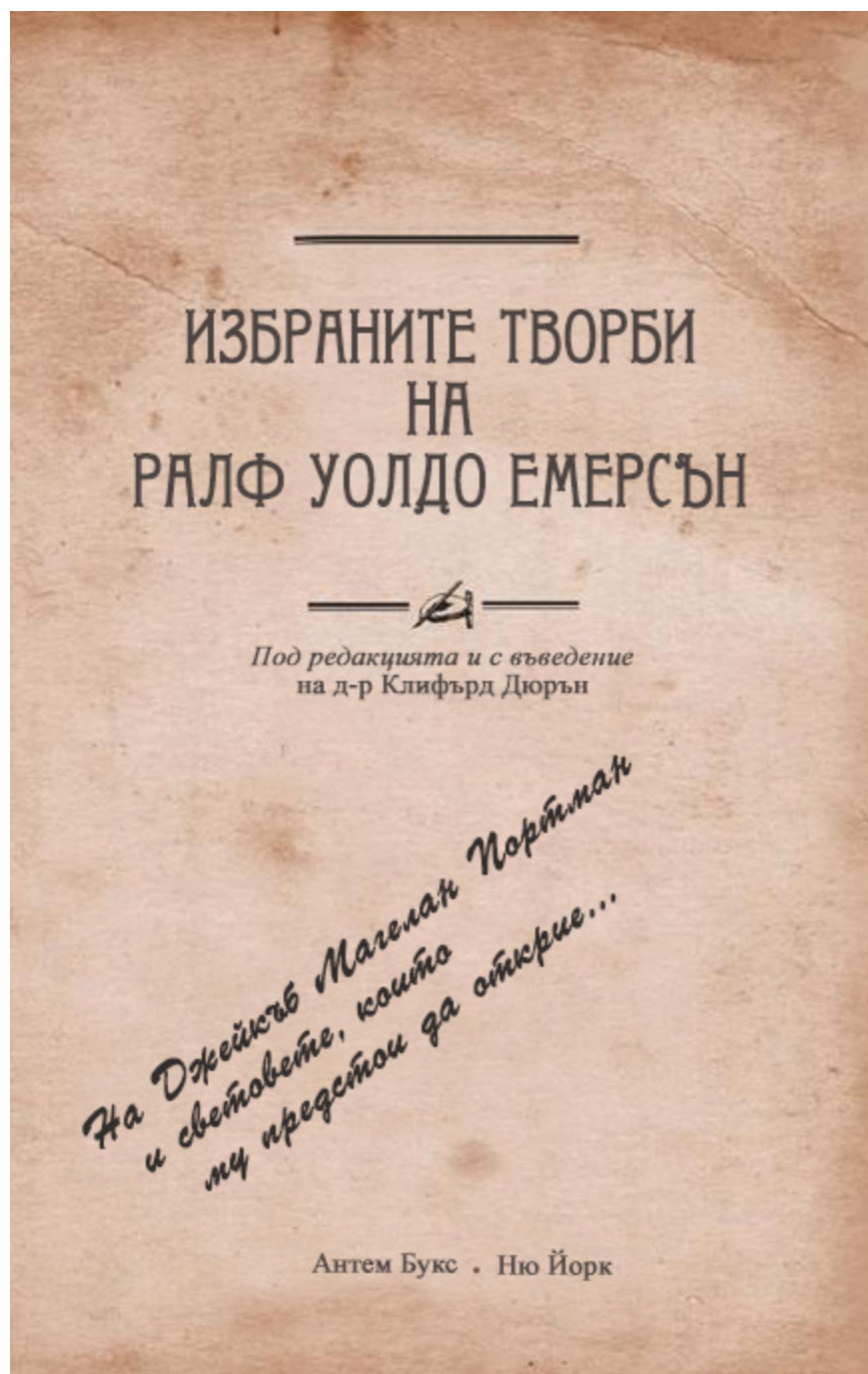
— Намерих я върху писалището на дядо ти, когато разчиствахме къщата — усмихна се тя едвам. — Написал е твоето име върху началната страница. Реших, че е искал да ти я даде.

Бог да благослови леля Сузи. Не беше без сърце все пак.

— Супер. Не знаех, че дядо ти има слабост към книгите — рече мама. Опитваше се да разведри настроението. — Съдържателни при това.

— Да — съгласи се баща ми през стиснати зъби. — Благодаря, Сузън.

Разтворих книгата. Върху началната страница наистина имаше посвещение, изписано с колебливия почерк на дядо.

Надигнах се да изляза, понеже се опасявах, че ще се разрева в присъствие на всички, когато нещо се изплъзна от страниците и падна на пода.

Наведох се и го вдигнах. Беше писмо.

Емерсън. Писмото.

Почувствах, че кръвта се отдръпва от лицето ми. Майка се наведе към мен и с тревожен шепот ме запита дали имам нужда от глътка вода, което беше нейният начин да каже: „вземи се в ръце, хората гледат“.

— Чувствам се малко, тъъ... — рекох аз, притиснах стомаха си с ръка и хукнах към стаята си.

* * *

Писмото беше написано на ръка върху тънка, неразчертана хартия с витиеват, претрупан почерк, едва ли не калиграфски. Черното мастило беше в различни нюанси, сякаш оставено от стара автоматична писалка. Съдържанието гласеше:

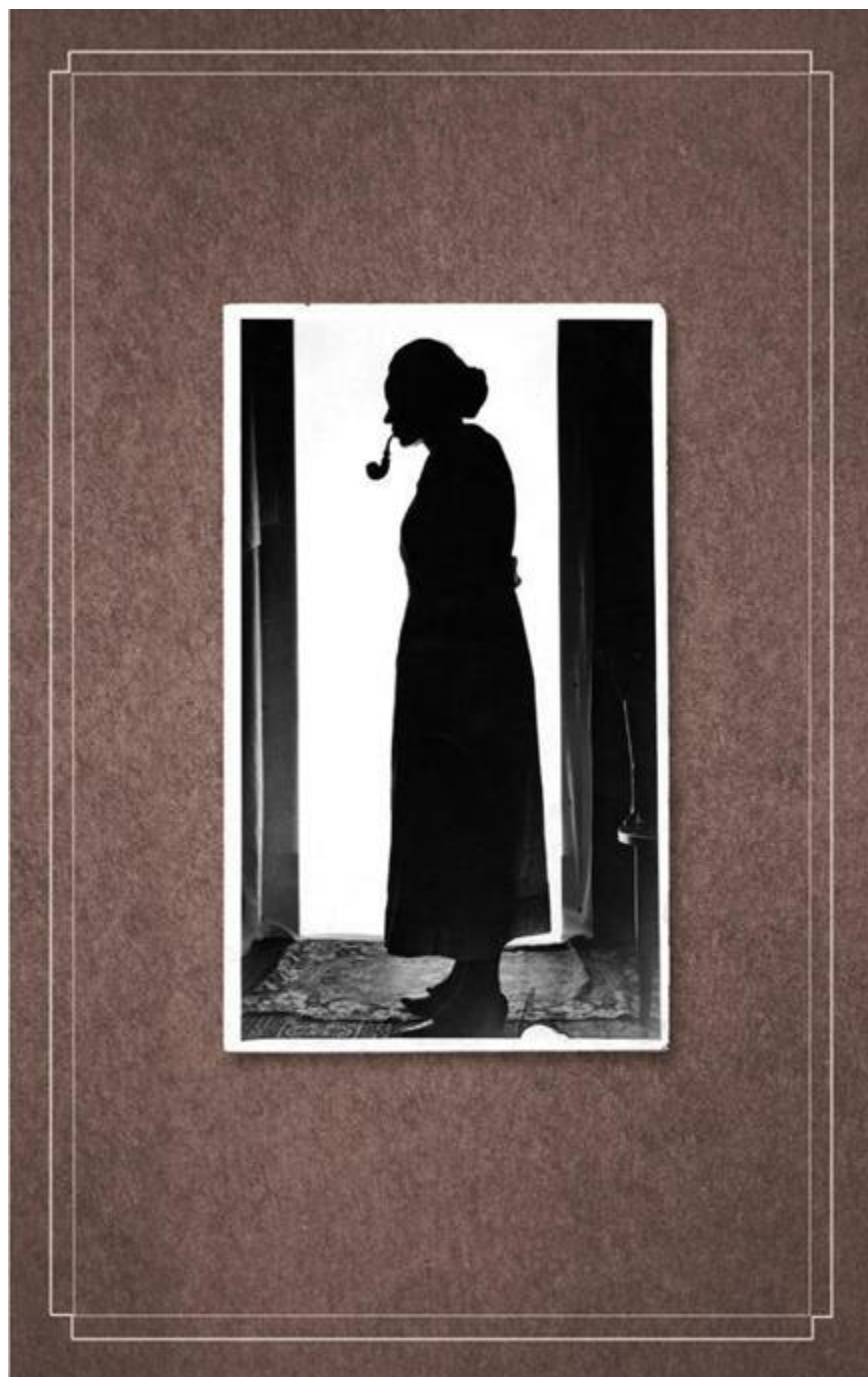
Прескърни ти Ейб,

Надявам се настоящата бележка да те намери жив и здрав. Мина много време от последния път, когато получихте известие от теб! Пиша ти обаче не за да те порицая, а само да ти кажа, че все още често мислим за теб и се молим за твоего добруване. Нашият смел, красив Ейб!

Що се отнася до живота ни на тази земя - малко неща са се променили. Но и ние обичаме всичко да е тихо и по реда си! Чудя се дали ще те познаем след толкова години, макар да съм сигурна, че ти ще ни познаеш - или поне онези от нас, които останахме. Ще ни зарадваш да ни изпратиш твоя снимка от последно време, ако имаш такава. Аз прилагам една моя почти архаична фотография.

Много липсваш на Е. няма ли да и пишеш?

С уважение и възхищение,
Директор Алма Лефрей Перигрин

Както беше обещала, имаше стара снимка. Държах я на светлината на настолната лампа и се опитвах да доловя нещо особено в женския профил, но такава нямаше. Изображението беше странно, много странно, но по нищо не напомняше фотографиите на моя дядо. Тук липсваха трикове. Просто една жена, която пуши лула. Приличаше на лулата на Шерлок Холмс, извита и клюмнала в ъгъла на устата ѝ.

Отново и отново спирах погледа си върху нея. Това ли е искал да намеря дядо? Да, мислех си аз, това трябва да е — не писмата на Емерсън, а едно писмо, пъхнато в книга на Емерсън. Коя обаче беше директорката? Тази жена — Перигрин? Разгледах плика за обратен адрес. Видях единствено пощенска марка, на която се четеше „о-в Кеърнхолм. Къмри, ОК“. ОК — беше Великобритания. От ровенето из атласите в детските си години знаех, че „Къмри“ е Уелс. О-в Кеърнхолм би могло да означава споменатото в писмото от мис Перигрин място. Възможно ли е това да е бил островът, на който моят дядо е живял като момче?

Преди девет месеца той ми каза да „намеря птицата“. Преди девет години се беше заклел, че детският дом, в който е живял, бил закрилян от птица, която пушела лула. Тогава седемгодишен, аз бях приел думите му буквално, но жената от снимката пушеше лула и името ѝ — Перигрин — означаваше сокол-скитник. А ако птицата, която дядо искаше от мен да намеря, всъщност беше жената, спасила го навремето — директорката на сиропиталището? Може би след всичките тези години тя все още беше на острова, престаряла като света, но подкрепяна от неколцина свои възпитаници — вече също на възраст, които така и не са напуснали дома. За първи път последните думи на дядо добиха някакъв смисъл. Той искаше от мен да отида на онзи остров и да намеря жената, възрастната директорка. Ако някой знаеше тайните на неговото детство, трябваше да е тя. Пощенската марка обаче беше отпреди петнайсет години. Възможно ли е все още да е жива? Набързо запресмятах наум: ако беше оглавявала детски дом през 1939 година и по онова време е била, да речем, на двайсет пет, тогава днес би трябвало да е над деветдесетте. Значи беше възможно — в Енгълуд имаше и по-възрастни от нея хора, които живееха сами и шофираха. Дори междувременно мис Перигрин да се беше споминала, на о-в Кеърнхолм бяха останали хора, които са познавали дядо Портман в детските му години и знаеха неговите тайни.

Ние, беше писала тя. „Онези от нас, които останахме“.

* * *

Както можете да си представите, не беше лесно да склоня родителите си да прекарам част от лятото на малък, отдалечен от брега на Уелс остров. Те, особено майка ми, имаха основателни доводи, че подобна идея е неприемлива, да не говорим за разходите, за факта, че от мен се очакваше да прекарам ваканцията с чичо Боби и да усвоя тънкостите в управлението на империята от дрогерии; че няма кой да ме придружи, понеже никой от родителите ми не искаше да отиде там, а аз, разбира се, нямаше как да пътувам сам. Не разполагах със сериозни контрааргументи, а не можех да обясня причината да настоявам за подобно пътуване, без да изглеждам по-луд, отколкото те се опасяваха, че съм. Нямаше, разбира се, да им разкажа за последните думи на дядо Портман, за писмото или за фотографията — щяха да ме поставят под лекарско наблюдение. Можех да изляза единствено с разумни мотиви, които звучаха горе-долу така: „Искам да науча повече за семейната история“ или: „Чад Крамър и Джош Бел ще ходят в Европа това лято. Защо аз да не замина?“. Повдигах въпроса при всеки удобен случай, без да изглеждам отчаян (веднъж дори прибягнах до „не е като да нямате пари“ — тактика, за която веднага съжалих), но, както по всичко личеше, целта ми беше непостижима.

После се случиха няколко неща, които до голяма степен бяха в моя полза. Първо, ентузиазмът на чичо Боби относно моето пребиваване в дома им през лятото охладня — кой, в крайна сметка, иска луд в къщата си? Изведнъж останах без лятна програма. После баща ми установи, че остров Кеърнхолм е важен ареал, обитаван от някаква птица, и там се намираще кажи-речи половината ѝ популация в световен мащаб, което пък го наведе на нелепата идея за местен орнитологичен вид. Заговори за хипотетичната си нова книга по орнитология и всеки път, щом станеше дума, аз правех и невъзможното, за да го окуража и да покажа, че ми е интересно.

Решаваща роля обаче изигра д-р Голън. След отрицателно кратко време за убеждение от моя страна, той изненада всички ни и не само подкрепи идеята, но и посъветва родителите ми да приемат моето пътуване.

— За него може да се окаже важно — рече той на майка ми един следобед след сеанса. — Онова място е било в такава степен митологизирано от дядо му, че единствено посещението там би го лишило от всякаква тайнственост. Ще се убеди, че островът е като

всеки друг, обикновен, а не магичен. В крайна сметка фантазиите на неговия дядо ще изгубят силата си. Възможно е да са сполучливо съчетание на измислица и реалност.

— Но аз мислех, че той вече не вярва в подобни неща — обърна се майка ми към мен. — Така ли е, Джейк?

— Да — уверих я аз.

— Не, на съзнателно равнище, не — рече д-р Голън. — В момента обаче причината за проблемите му е неговото подсъзнание. Съновиденията, безпокойството.

— И сте убеден, че едно пътуване дотам би било от полза? — запита майка ми, присвила очи, сякаш се готвеше да чуе голата истина. Станеше ли дума за неща, които трябваше или не трябваше да правя, мнението на д-р Голън беше закон.

— Да — отвърна той.

Това беше повече от достатъчно.

* * *

После всичко изненадващо бързо си дойде на мястото. Купихме самолетни билети, направихме списък, начертахме планове. Щяхме да заминем с баща ми за три седмици през юни. Чудех се дали не е прекалено дълго, но той беше категоричен, че се нуждае поне от толкова време, за да проведе задълбочени наблюдения върху птичите колонии на острова. Мислех, че мама ще се възпротиви — цели три седмици! — обаче колкото повече нашето заминаване наближаваше, толкова по-въодушевена беше тя.

— Моите двама мъже — цялата засияваше, щом го изрече — на път към голямото приключение!

За мен ентузиазмът ѝ беше трогателен до следобеда, в който я чух да говори по телефона със своя приятелка. На нея тя сподели с облекчение възможността „да вземе живота си в свои ръце“, дори за три седмици, без да ѝ се налага да се тревожи за „тези две клетки деца“.

„И аз те обичам.“, искаше ми се да ѝ кажа с най-саркастичния си тон, но тя не ме видя и затова си затряях. Обичах я, разбира се, макар и само защото човек трябва да обича майка си, а не защото щях да я

харесам кой знае колко, ако я бях срещнал на улицата. Това всъщност беше невъзможно; ходенето пеш е за бедните.

През трите седмици между края на учебната година и пътуването положих всички усилия да получа потвърждение, че мис Алма Лефей Перигрин е все още сред живите. Търсенето в интернет обаче не даде очакваните резултати. Надявах се да е оцеляла и ми се щеше да се свържа с нея по телефона, поне да я предупредя за посещението си, но скоро установих, че в Кеърнхолм никой никога не е притежавал телефон. Открих само един номер на целия остров и го набрах.

Отне ми почти минута, докато се свържа. Линията засъска и зацъка, после отново засъска. Чувствах всяка миля от огромното разстояние, изминато от моето обаждане. Накрая се разнесе странното европейско позвъняване — уааап, уааап... уааап, уааап. Отговори някакъв мъж, който явно беше пиян.

— П'стра дупка — изблея той. Около него се носеше сочна, п'стра глъч от приглушени гласове, каквато човек може да чуе в разгара на студентско парти. Опитах се да се представя, но мисля, че беше невъзможно да ме чуе.

— П'стра дупка — изблея той отново. — Кво сега пак? — Преди обаче да изрека каквото и да е, отдалечи слушалката от ухото си и кресна на някого — Кайх ти да млъкнеш, шибано коп'ле, говоря по...

После връзката прекъсна. Стоях неподвижен и объркан, след това затворих. Не си направих труда да звъня отново. Ако единственият телефон в Кеърнхолм беше свързан с някаква окаяна „п'стра дупка“, какво вещаеше това за останалия остров? Дали първото ми пътуване до Европа нямаше да се окаже пропиляно в маневри около пияни маниаци и в съзерцание на птици, които цвъкат курешки по скалисти плажове? Най-вероятно. Заслужаваше си да понеса всичко, ако това беше цената, срещу която щях да разплета тайната на моя дядо, преди да се върна към баналния си живот.

ТРЕТА ГЛАВА

Мъглата беше непрогледна. Когато капитанът съобщи, че почти сме пристигнали, реших, че се шегува. Стоях на люшкащата се палуба и виждах пред себе си единствено безкрайна сива завеса. Вкопчих се в перилата и се взрях в зелените вълни. Очаквах рибата, която скоро щеше да се наслаждава на моята закуска, а баща ми, само по риза, трепереше до мен. Беше по-студено и по-влажно от всеки друг юни. Надявах се, изтощителните трийсет и шест часа, нужни, за да се доберем дотук — три самолета, два престоя на летища, спане на смени по мърляви железопътни гари, а сега и обърнатия ми заради това безкрайно пътуване с ферибот стомах — да си струваха. Тогава баща ми извика: „Виж!“ и аз вдигнах глава към черния каменист масив, който изплува пред нас от нищото.

Островът на дядо. Огромен и пуст, обгърнат в мъгла, пазен от пронизителните крясъци на милиони птици. Приличаше на древна, издигната от великани крепост. Взирах се в стръмните зъбери със скрити в призрачни облаци върхове и идеята, че това е някакво магическо място, не ми се стори никак странна.

От гаденето сякаш не остана и следа. Баща ми тичаше наоколо като дете по Коледа и не сваляше поглед от зареяните над нас птици.

— Виж това, Джейкъб — викна той и посочи ято светли точки във въздуха. — Голям буревестник.

Наближихме рифа и аз забелязах странни очертания под водата.

— Не си виждал корабкрушение преди, а? — подхвърли морякът, който минаваше наблизо и ме видя надвесен над перилата.

— Наистина ли? — обърнах се към него.

— Целият район тук е морско гробище. Навремето капитаните си имали и приказка за това: „Вечността моряка ще отзове, ако между Хартланд Пойнт и Кеърнхолм Бей той се озове“.

Точно в момента подминахме останките на кораб, толкова близо до повърхността и с така ясно очертан скелет, че сякаш щеше да се надигне от водата като зомби от плитък гроб.

— Виждаш ли го? — посочи той нагам. — Потопен е от торпедо.

— Наоколо е имало торпедоносци?

— Колкото щеш. Ирландско море бъкало от германски подводници. На бас, че ако вдигнеш корабите, уцелени от техни торпеда, ще разполагаш с половината флота — изви той многозначително вежди, разсмя се високо и отмина.

Притичах през палубата към кърмата и проследих потопеното скеле, което изчезна в дирята на ферибота. Тъкмо се питах дали няма да ми трябват алпинистки принадлежности, за да се добера до острова, стръмният бряг се снижи към водата. Заобиколихме един нос и навлязохме в скалист залив с форма на полумесец. Живописни рибарски лодки се поклащаха в малкото пристанище в далечината, а отвъд тях, на сред зелена долина, се гущеше някакво градче. Сякаш съшити от изпъстрени с овце зелени кръпки, моравите се стелеха по хълмовете терасовидно чак до високия хребет, увенчан от облаци като с парапет от памук. Нереално и красиво, различно от всяко друго място, което бях виждал досега. Почувствах се като откривател, когато напреднахме с пухтене в залива, сякаш бях съзрял суша на място, обозначено върху картите само с неопределено синьо.

Фериботът влезе в дока, а ние нарамихме чантите и се отправихме към градчето.

От пръв поглед разбрах, че не беше толкова близо, колкото изглеждаше от разстояние. В гъстата плетеница от кални, каменисти улици се редяха селски хижи — избелели от слънцето и странно отживели, ако не броим сателитните чинии по покривите им. Понеже Кеърнхолм беше твърде отдалечен и твърде незначителен, че да оправдае разходите по електропроводи от материка, на всеки ъгъл смрадливи дизелови генератори бръмчаха като оси в съзвучие с грохота на тракторите — единственото превозно средство на острова. Стари, изоставени и без покрив хижи, запазени в покрайнините на града, свидетелстваха за оредялото население и за децата, подмамани от по-бляскави възможности някъде другаде, далеч от стародавните традиции на риболова и земеделието.

Помъкнахме багажа си през града. Търсехме нещо, познато на местните като „Пасторски дом“. Баща ми беше запазил стая там. Представях си стара църква, превърната в пансион със закуска — нищо комфортно, просто място, където да преспиваме, когато не

наблюдаваме птици или не вървим по горещи следи. Попитахме неколцина местни, но получихме единствено неразбиращи погледи.

— Хората тук говорят английски, нали? — чудеше се баща ми на висок глас.

Ръката вече ме болеше от безразсъдно тежкия куфар, когато, слава богу, най-после приближихме някаква църква. Решихме, че накрая сме намерили квартирата си, но когато влязохме вътре, видяхме, че мястото е преустроено, но не в пансион със закуска, а в мизерен малък музей. В стая с овесени по стените стари рибарски мрежи и ножици за стригане на овце се натъкнахме на уредника. Лицето му светна, щом ни съзря, и помръкна, като разбра, че сме се изгубили.

— Търсите, предполагам, „Пасторската дупка“. Там е единственото място на острова със стаи под наем.

Той продължи с напътствията на странния си акцент, който намирах за изключително забавен. Обичах да слушам речта на уелсците, макар половината от казаното от тях да беше неразбираемо за мен. Баща ми благодари и понечи да излезе, но понеже мъжът беше така услужлив, аз изостанах и го попитах:

— Къде можем да намерим старото сиропиталище?

— Старото какво? — изгледа ме той накриво.

За момент се ужасих, че не сме се озовали на острова, на който трябваше, или още по-зле — че домът е само още една от измислиците на моя дядо.

— Било е дом за деца бежанци — рекох аз. — По време на войната. Голяма къща.

Мъжът задъвка устната си и колебливо ме измери с поглед, сякаш преценяваше дали да ми помогне или да приключи по-скоро с цялата тази история. В крайна сметка се смили над мен.

— Не съм чувал за никакви бежанци — рече той, — но мисля, че зная мястото, за което питаш. Далече е, от другата страна на острова, покрай блатото наскреде гората. Макар че, ако бях на твое място, нямаше да се шляя натам сам. Няма пътеки наблизо и такава една разходка ще е последното, дете ще се чуе за теб — само трева и овчи барабонки; няма какво да те спре, ако полетиш с главата надолу по урвата.

— Хубаво, че ни казахте — многозначително ме изгледа баща ми. — Обещай да не ходиш там сам.

— Добре де, добре.

— Ама защо се интересуваш — попита мъжът. — Местности като тази не са отбелязани в туристическите карти.

— Малък генеалогичен проект — отвърна баща ми и пристъпи към вратата. — В детството си моят баща е прекарал няколко години в това сиропиталище.

По тона му разбрах, че психиатри и мъртви дядовци са последното, за което би искал да говори. Повторно благодари на мъжа и бързо ме поведе навън.

Върнахме се, както уредникът ни беше казал, и в крайна сметка се озовахме пред някаква статуя, наречена „Жена в очакване“ и посветена на изгубилите се в морето жители на острова. Лицето ѝ беше печално, а ръцете ѝ бяха протегнати по посока на пристанището, твърде отдалечено от това място, но и към „Пасторската дупка“ отсреща, на същата улица. Ако трябва да съм честен, не съм голям спец по хотелите, но само един поглед към потъмнялата табела ми беше достатъчен да разбера, че престоят ни тук няма да е от четиризвездните с бонбонче върху възглавницата. Най-отгоре с големи букви пишеше ВИНО, БИРА, УИСКИ. Под него по-скромни букви гласяха „Чудесна храна“ и съвсем отдолу, изписано на ръка, явно след размисъл, се мъдреше „Стаи под наем“, макар „и“-то на „стаи“ да беше задраскано и поправено на „стая“. Понесохме багажа си към вратата и докато баща ми мърмореше по адрес на шарлатаните и подвеждащите реклами, аз отново хвърлих поглед към „Жена в очакване“ и се зачудих дали пък не се надява някой да ѝ донесе питие. Провряхме се през вратата и запримигахме в сумрака на схлупената кръчма. Когато очите ми привикнаха, осъзнах, че „дупка“ е доста точно название на мястото: малки прозорци с оловни рамки пропускаха светлина, колкото да намериш кранчето за бира, без да се пребиеш в мебелите и столовете по пътя. Масите, протрити и паянтови, изглеждаха по-подходящи за дърва за огрев. Въпреки ранния сутрешен час, кръчмата беше полупълна с притихнали посетители в различна степен на напиване, навели молитвено глави над халби с кехлибарена течност.

— Вие трябва да сте за стаята — рече мъжът зад бара и пристъпи да се здрависа с нас. — Аз съм Кев, а това са момчетата. Кажете „здрасти“, момчета.

— Здравсти — промърмориха те и закимаха към питиетата си.

Последвахме Кев по тясната стълба към мебелираните стаи (множествено число). При добро желание бих ги описал като снабдени с най-необходимото. Баща ми избра по-голямата спалня, а аз взех помещението, което можеше да е едновременно кухня, трапезария и всекидневна — имаше маса с дупки от дървояди, диван и котлон. Тоалетната „работеше през повечето време“ по думите на Кев, „но в случай на нужда, винаги можехме да разчитаме на «добрата стара седалка»“ и ни посочи преносимата тоалетна в дъното на алеята в задния двор, която се виждаше от прозореца на моята спалня.

— И, да, ще ви трябва и това — извади той две газени лампи от долапа. — Генераторите спират в десет, понеже транспортът на петрол е дяволски скъп, затова или ще ви се наложи да си лягате по-рано, или ще се научите да се оправяте със свещи и керосин — ухили се той. — Дано не ви изглеждаме прекалено изостанали.

Уверихме Кев, че външната тоалетна и керосинът чудесно ни устройват, звучеше дори забавно, всъщност като малко приключение, да, сър, след което ни поведе надолу по стълбите за последния етап от нашето пътуване.

— Добре сте дошли, ако желаете да закусите тук — рече той. — Очаквам да е така, понеже няма къде другаде да се нахраните. Ако искате да се обадите, в ъгъла ей там има кабина. Случва се да се нареди и опашка пред нея, понеже още се мотаем с преписките по уреждането на мобилен оператор, така че в момента виждате единствения кабел на острова. Това сме ние — единствената храна, единственото легло, единственият телефон! — изви той глава назад и се разсмя. Високо и продължително.

Единственият телефон на острова. Огледах го — беше от онези, каквито човек можеше да види по филмите, с врата, която да притвориш за повече дискретност — и с растящ ужас осъзнах, че това беше гръцката оргия, това беше щурият купон, който бях дочул, когато позвъних преди няколко седмици. Това беше „П’стра“-та дупка. Кев подаде ключовете от стаите на баща ми.

— Имам въпрос — обадох се аз. — Защо това място се казва „П’стра дупка“, искам да кажа „Пасторската дупка“?

Мъжете на бара избухнаха в смях.

— Ами, понеже е дупка за пастори, разбира се — обади се един от тях, което само накара останалите да се разсмеят още по-високо.

Кев тръгна към неравната кръпка от дъски върху пода до огнището, където спеше едно мърляво куче.

— Навремето, когато само защото си католик, е можело да увиснеш на някое дърво, пасторите търсели подслон тук — потропа той с обувка върху онова, което приличаше на врата в пода. — Главорезите на Елизабет ги следваха по петите, но ние укривахме в уютни малки местенца като това всеки, който имаше нужда да бъде скрит.

Останах удивен от начина, по който се изрази. „Ние“. Сякаш лично познаваше отдавна вече мъртвите обитатели на острова.

— Уютно, как не — рече един от пианиците. — На бас, че живи са се пекли там долу, наблъскани като сардели в консерва!

— Подслоняваш ги, а после някой ден ти увисваш на клона — обади се друг.

— Ей, ей — викна първият. — За Кеърнхолм! Нашето сигурно убежище вовеки!

— За Кеърнхолм! — разнесе се хор от гласове и всички надигнаха чаши.

* * *

Легнахме си рано, изтормозени от часовата разлика и изтощени до смърт. Всъщност легнахме й покрихме главите си с възглавници, за да заглушим растящата какофония, която стигаше до нас през дъските на пода и в един момент стана така оглушителна, сякаш гуляйджиите нахлуха в стаята. После часовникът сигурно е ударил десет, понеже изведнъж генераторите отвън се задавиха и бръмченето им заглъхна едновременно с музиката от приземния етаж. И уличното осветление, което струеше през прозореца ми угасна. Обгърна ме смълчана, блажена тъмнина и само шумът на далечните вълни ми напомняше къде съм.

За първи път от месеци заспах дълбоко и без кошмари. В съня си видях дядо като момче; първата му нощ тук — чужденец в чужда земя, под чужд покрив, поверил живота си в ръцете на хора, които говорят чужд език. Когато се събудих, слънчевите лъчи бликаха от прозореца и аз осъзнах, че мис Перигрин беше спасила не само живота на моя

дядо, но и моя живот, и този на баща ми. Днес, с малко повече късмет, най-после щях да ѝ благодаря.

Слязох долу и намерих баща си облакътен с доволна физиономия на една от масите. Посръбваше кафе и почистваше марковите си очила. Щом седнах, Кев се появи с две чинии, препълнени с месо от неясен произход и пържени филийки.

— Нямах представа, че хлябът може да се яде пържен — подхвърлих аз, а Кев ме увери, че не знае храна, чийто вкус да не се подобри с пържене.

Обсъдихме плана за деня по време на закуска. Първо щяхме да обиколим наблюдателните пунктове на баща ми, а после да намерим сиропиталището. Опразних бързо чинията си, нетърпелив да започнем.

Напуснахме кръчмата, заситени от обилната мазнина. Вървахме по градските улици, като отскачахме встрани при появата на всеки трактор и надвиквахме грохота на генераторите, докато улиците отстъпиха пред поляните и шумът заглъхна зад нас. Денят беше ясен и ветровит. Слънцето се криеше зад огромни облаци само за да блесне миг по-късно и да залее хълмовете с водопади от светлина. Чувствах се изпълнен с енергия и надежда. Вървахме към каменистия плаж. Още от ферибота баща ми беше хвърлил око на група птици на това място. Не бях много наясно обаче как ще стигнем там. Островът приличаше на купа с надигнати по ръба склонове, които преливаха и стръмно се спускаха към опасните крайбрежни скали, но на едно място брегът можеше да се заобиколи и пътека извеждаше към тясната пясъчна ивица покрай водата.

Заспускахме се към плажа, където цяла една птича цивилизация пляскаше с криле, грачеше пронизително и ловеше риба в приливните лагуни. Баща ми ги наблюдаваше с широко отворени очи.

— Очарователно — промърмори той и зачовърка някакво вкаменено гуано с върха на химикалката си. — Ще ми е нужно известно време. Нали нямаш нищо против?

И преди бях виждал този израз върху лицето му и много добре знаех, че това „известно време“ означава безкрайно дълги часове.

— Тогава аз ще отида да потърся къщата.

— Не сам обаче, нали? Обеща ми.

— Ще намеря някой да ме заведе.

— Кой?

— Кев все ще знае някой.

Баща ми се загледа към голям ръждив фар, щръкнал наред камара от скали.

— Нали знаеш какво щеше да каже майка ти, ако беше тук.

Родителите ми имаха различни теории относно моето отглеждане и възпитание. Майка ми беше защитник на строгостта, вечно кръжеше около мен, а баща ми беше по-отстъпчив. Смяташе, че е важно от време на време да правя своите си грешки. А и ако ми позволеше да тръгна, цял ден щеше да се забавлява с гуаното.

— Добре — рече той. — Но имай грижата да ми оставиш телефона на онзи, с когото тръгнеш, който и да е той.

— Татко, тук никой няма телефон.

— Вярно — въздъхна той. — Е, да се надяваме, че можем да им се доверим.

* * *

Кев беше навън, изпълняваше някакви поръчки и понеже идеята да търся придружител сред неговите пияници не ми допаднаше особено, отидох в най-близкия магазин да попитам за някой, поне нает на работа. Над вратата пишеше РИБОПРОДАВНИЦА. Побутнах я и се почувствах нищожен пред брадатия гигант с подгизнала от кръв престилка, който се извиси над мен. За миг той вдигна поглед от обезглавената риба върху тезгяха пред себе си и ме огледа изпитателно, без да изпуска от ръка обаяния в червено сатър, а аз се заклетх никога вече да не проявявам пренебрежение към пияниците.

— Какво, по дяволите, ще търсиш там? — изръмжа великанът, когато му казах къде искам да отида. — Освен тресавища и бесни ветрове, друго няма да намериш.

Разказах му за дядо ми и сиропиталището. Той се намръщи насреща ми, после се наведе и огледа подозрително обувките ми.

— Да речем, че Дилън намери време да те заведе — посочи той едно дете, долу-горе на моята възраст, което редеше риба в хладилен шкаф, — но ти трябва обувки. Тия маратонки няма да ти свършат работа; калта ще ги засмуче за нула време.

— Наистина ли? — изумих се аз. — Вярно?

— Дилън! Я донеси на нашия човек тук един чифт Уелингтън!

Хлапето изпъшка и изнесе цяло представление, докато затвори хладилния шкаф и почисти ръцете си, преди да се завлече до стената с рафтове за фабрични стоки.

— За твой късмет имаме под ръка хубави здрави ботуши — рече продавачът на риба. — Плащаш един чифт и вземаш нула безплатно — избухна той в смях и заби сатъра в съомгата. Главата ѝ отскочи от тезгяха и се приземи с безпогрешна точност в малката кофа с останки на другите гилотинирани риби.

Баща ми беше дал някакви пари за всеки случай и сега ги извадих от джоба си. Рекох си, че дребното изнудване тук е нищожна цена за срещата ми с жената, заради която бях прекосил Атлантика.

Излязох от магазина с чифт гумени ботуши, толкова големи, че ги нахлузих с маратонките на краката си, и толкова тежки, че ми беше трудно да следвам своя безжалостен гид.

— Тук, на острова, ли ходиш на училище? — запитах аз Дилън и се затичах да го настигна. Бях безкрайно любопитен да разбера как изглежда животът за някой местен на моята възраст.

В отговор той измърмори името на някакъв град на материка.

— Какво ще рече това? Час път с ферибота?

— Тъхъ.

И толкова. На по-нататъшните ми опити да го заговоря, той отвърна с още по-оскъдни нечленоразделни звуци, да не кажа никакви. Накрая се предадох и просто закрачих мълчаливо след него. На излизане от града срещнахме негов приятел. По-голямо момче с яркожълт анцуг и фалшиви златни вериги. И в костюм на астронавт нямаше да изглежда по-нелепо в Кеърнхолм. Сръчка Дилън с юмрук и се представи като Червея.

— Червея?

— Неговият артистичен псевдоним — поясни Дилън.

— Ние сме най-извратеното дуо рапъри в Уелс — каза Червея. — Аз съм Ем Си Червея, а това е Изкормвача на есетри Ем Си Мръсния Дилън, известен и като Ем Си Мръсен Бизнес, бийтбоксър номер едно на Кеърнхолм. Да му покажем ли на това янки какво можем, Мръсен Ди?

— Сега? — Дилън сякаш се разтревожи.

— Снеси някой и друг ред, синко!

Дилън завъртя очи, но се подчини. В първия момент помислих, че се е задавил, но после долових някакъв ритъм в сочната, обилно напоена със слюнка, кашлица. Пъхххх, пъхх-ХЪХ, пъх-пъххх, пъх-ХЪХ. В този миг Червея започна да рапира.

„Харесва ми да се напия в «Пасторската дупка». / Баща ти вечно кисне там, понеже пак от работа е чупка. / Животът римувам и правя го лек, / строфите на Дилън са като къри с бифтек!“

Дилън спря.

— Че в това даже няма смисъл — рече той. — И не моят, а твоят баща е безработен и на социални помощи.

— О, по дяволите, Мръсен Ди, остави се на ритъма! — Червея започна да отмерва стъпките, заора маратонки в чакъла и закрачи като робот. — Вземи микрофона, Ди!

За миг Дилън сякаш се сачиса, но после поде такта.

„Срещнах яка пичка, / Шарън се нарича, / падна си по мене, / аз й показах едно-две / и снесох този стих, / докато в кенефа бях преви!“

— Кенефа? — Червея поклати глава.

— Не бях готов.

Погледнаха ме и попитаха какво мисля. Не бях съвсем сигурен как да реагирам, личеше, че те самите не харесваха рапирането си.

— Май повече си падам по музика с пеене, китари и такива неща.

— Тоя няма да разпознае якия рап, ако ще и в топките да го уцели — промърмори Червея и махна пренебрежително с ръка.

Дилън се захили и двамата размениха сложна серия ръкостискания юмрук-в-юмрук-удар-в-рамото-хай-файв.

— Може ли сега да тръгваме? — запитах аз.

Ръмжаха и се мотаха още някое време, но скоро вече наистина тръгнахме, този път с Червея в добавка.

Поизостанах. Щеше ми се да измисля какво да кажа на мис Перигрин, когато я видя. Очаквах да бъда представен на достопочтена уелска дама, да бъда поканен на чай в гостната, да поведе учтив, банален разговор, докато настъпи подходящия момент да поднеса лошата новина. „Аз съм внукът на Ейбрахам Портман, щях да река аз. Съжалявам, че аз трябва да ви го кажа, но той си отиде от нас.“ После, когато тя подсушеше сълзите си, щях да я подхвана с моите въпроси.

Следвах Дилън и Червея по кривата пътека сред морави с изведени на паша овце, после се заизкачвахме по било, което ме остави без дъх. Над хребета се виеше и стелеше гъста, плътна мъгла, така непрогледна, сякаш бях прекрачил в друго измерение. Чувствах се като в библейска сцена. Можех да си представя, че в изблик на недотам яростен гняв, Бог изпраща на египтяните беда като тази мъгла. Заспускахме се по другия склон, а тя сякаш стана още по-непроницаема. Слънцето избледня и се превърна в смътно бяло сияние. Влагата лепнеше по всичко; отлагаше се като перли по кожата ми и просмукваше дрехите. Температурата падна. За миг изгубих Червея и Дилън от поглед, после пътят стана равен и едва не се сблъсках с тях. Стояха и ме изчакваха.

— Янки — извика Дилън, — насам!

Последвах го послушно. Изоставихме пътеката и с мъка се запрепъвахме през обрасла с блатни треви поляна. Овцете ни поглеждаха с големи, влажни очи. Гърбовете им бяха подгизнали, а опашките — висяха натежали. Насред мъглата изникна малка постройка. Отвсякъде я ограждаха тараби.

— Сигурни ли сте, че е това — запитах аз. — Изглежда празна.

— Празна? Няма начин. Тук има купища лайна — отвърна Червея.

— Върви — рече Дилън. — Виж сам.

Почувствах, че е номер, но все пак пристъпих към вратата и почуках. Отключена беше и се откряна, щом я побутнах. Вътре беше толкова тъмно, не виждах нищо, прекрачих прага и за своя изненада пропаднах върху, както ми се стори, мръсен под. Бързо осъзнах, че това всъщност е дълбок до коленете океан от овчи екскременти. Празният коптор, иначе невинен наглед, беше импровизиран заслон за овце. Дупка с лайна в буквален смисъл.

— О, Боже — извиках от погнуса.

Отвън се разнесе гръмогласен смях. Заотстъпвах към вратата, преди вонята да ме задуши. Намерих Дилън и Червея, превити от смях, да се държат за стомасите.

— Момчета, вие сте задници — рекох аз, докато потупвах с крака, за да отърся изпражненията от ботушите си.

— Защо? — отвърна Червея. — Казахме ти, че е пълно с лайна!

— Ще ме заведете ли до къщата, или не? — креснах аз в лицето на Дилън.

— Ама той говори сериозно — задави се Червея и изтри сълзите от очите си.

— Разбира се, че говоря сериозно!

Усмивката на Дилън замръзна.

— Мислех, че се будалкаш, пич.

— Какво правя?

— Ами шегуваш се, нещо такова.

— Ами, не се шегувам.

Спогледаха се сконфузено. Дилън пошушна нещо на Червея, Червея отвърна също шепнешком. Накрая Дилън се извърна и посочи пътеката.

— Ако наистина искаш да я видиш — каза той, — продължавай покрай тресавището, през гората. Голяма изоставена къща е. Няма как да я подминеш.

— Какво, по дяволите, означава това! Нали вие трябваше да ме заведете там.

— Ние сме дотук — отвърна Червея и отклони поглед.

— Защо?

— Ами така.

После двамата се обърнаха. Мудно се отправиха в посоката, от която бяхме дошли, и постепенно се стопиха в мъглата.

Прецених възможностите. Можех да подвия опашка и да последвам мъчителите си или да продължа сам и да излъжа баща си. Четири секунди напрегнато колебание и продължих.

* * *

Огромното тресавище с форма на сърп се простираше от двете страни на пътеката и се губеше в ситния дъжд. Докъдето погледът ми стигаше виждах само кафеникава трева и вода с цвят на чай. Безличен ландшафт, като оставим купчините камъни, струпани тук-таме. Тресавището внезапно свършваше при гората от оголени като скелети дървета с вретеновидни, подобни на върхове на мокри четки за рисуване клони. Много скоро пътеката почти се изгуби под падналите

дънери и килима от бръшлян. Напредвах слепешката. Чудех се как дама на възраст като мис Перигрин съумява да измине този труден маршрут. Сигурно получава доставки, помислих си аз, макар пътеката да изглеждаше така, сякаш по нея не беше стъпвал човешки крак с месеци, ако не с години.

Прехвърлих се през огромен, хлъзгав от мъха дънер. Пътеката направи остър завой. Дърветата се разделиха като завеса и изведнъж тя изникна пред мен — обгърната в мъгла, извисена на върха на буренясал хълм. Къщата. Веднага проумях защо момчетата отказаха да дойдат.

Дядо я беше описвал стотици пъти, но в неговите разкази тя винаги оставаше светло, безметежно място — огромно и застроено безразборно, да, но винаги изпълнено със слънце и смях. А сега пред мен стоеше не убежище от чудовища, а истинско чудовище, впило надолу от високия хълм поглед, пълен с неутолим глад. От изпочупените прозорци никнеха дървета, а по стените, сякаш антитета, които атакуват вирус, имаше неравна обшивка от пълзящи растения. Като че ли и природата ѝ обявяваше война. Къщата обаче изглеждаше несломима; решително изправена, въпреки кривите ъгли и раздраните кръпки небе, прозиращи през пропадналия на места покрив.

Опитах се да си внуша, че е възможно някой все още да живее в нея, макар че е порутена. Подобни неща се случваха там, откъдето идвах — разнебитена съборетина в покрайнините на града, с вечно спуснати завеси, която обаче, изведнъж се оказваше дом на някой престарял отшелник, оцелявал благодарение на супа с юфка и изрезки от нокти. Никой не е знаел за това, докато строителен предприемач или амбициозен преброител не нахлуеше, за да открие бедната душа, посипала се като прах върху мебелите на „Ла-Зет-Бой“. Хората престаряват и не могат да се грижат за определено място. Тъжното е, че поради една или друга причина семейството им ги отписва. Случват се подобни неща. Това означаваше, че, без значение дали ми харесваше или не, трябваше да почукам.

Събрах малкото останал ми кураж и нагазих във високите до кръста бурени по верандата от изпочупени плочи и прогнило дърво. Надникнах през напуканото стъкло на един прозорец. Различих само очертанятията на някаква покъщнина, затова почуках на вратата и отстъпих назад. Зачаках в зловещата тишина, докато опипвах писмото

на мис Перигрин в джоба си. Бях го взел, в случай че ми се наложеше да докажа кой съм, но след първата, а после и втората минута изглеждаше все по-малко вероятно да ми потрябва.

Промъкнах се в двора и обиколих къщата. Търсех начин да вляза, а и да се ориентирам за размерите на мястото, но то изглеждаше безкрайно, сякаш зад всеки ъгъл изникваха нови, и нови балкони, кули и комини. Върнах се обратно и тогава съзрях запрещен от пълзящи растения вход без врата — зинал и черен; паст, която чака да ме погълне. Кожата ми настръхна, но не бях прекосил половината свят, за да избягам с викове при вида на една страховита къща. Замислих се за всички ужаси, с които дядо Портман се беше сблъскал през живота си, и почувствах, че смелостта ми се връща. Ако трябваше да открия някого вътре, щях да го сторя. Изкачих стълбището и прекрачих прага.

* * *

Стоях в тъмния като гробница коридор и се взирах вцепенен в нещо, което, за бога, приличаше на овесени на куки кожи. След момента на погнуса, през който си представих как някакъв извратен канибал изниква от сенките с нож в ръка, осъзнах, че това са само палта, позеленели и вече превърнати в дрипи от старост. Неволно потръпнах и поех дълбоко дъх. Не бях изминал и три метра, а бях готов да изцапам гащите. „Спокойно“, рекох си и бавно пристъпих с разтуптяно сърце.

Разрухата растеше с всяка следваща стая. Струпани на купчини вестници и разхвърляни играчки, оставени от отдавна заминали си деца, лежаха посипани с прах. Плесен превръщаше отдалечените от прозорците стени в черни, влакнести петна. Промъкнали се през покрива растения задушаваша камините и пълзяха по подовете като пипала на извънземно. Кухнята приличаше на неуспешен научен експеримент — консервираната храна по рафтовете беше изгърмяла след шейсет сезона на замразяване и размразяване и изпъстрила стените със зловещи лекета. Изпопадалата мазилка покриваше трапезарията така плътно, че за момент си помислих, че вътре е валил сняг. В края на полутъмния коридор се виеше разнебитена стълба. Пробвах може ли да издържи теглото ми и оставих пресни стъпки по

нея. Стъпалата стенеха, сякаш пробудени от дълбок сън. Ако на втория етаж имаше някой, то той не беше слизал от много време.

Накрая горе имаше две стаи без стени, в които растеше малка гора от храсти и хилави дървета. Стоях на появилия се изведнъж бриз и се чудех какво е предизвикало тази разруха. Усещах, че се е случило нещо ужасяващо. Не успях да свържа идиличните разкази на дядо с това кошмарно място, нито пък представата, че той е намерил подслон в него, с усещането за зло, което го просмукваше. Можех да проуча още доста неща, но тогава подобна идея ми се стори чиста загуба на време. Тук не можеше да живее дори най-човеконенавистният отшелник. Напуснах къщата с чувството, че съм по-далеч от истината от всякога.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Когато с много препъване и отскоци си проправих път като слепец през гората и мъглата, и отново се появих в света на слънцето и светлината, с изненада открих, че денят преваля и небето червене. Денят се беше изтърколил. Баща ми ме чакаше в кръчмата с черна като нощта бира и отворен лаптоп пред себе си. Седнах и отпих от чашата му, преди той да има време дори да вдигне поглед от клавиатурата.

— О, Боже — едва изрекох аз и се задавих. — Какво е това? Ферментирало машинно масло?

— Почти — разсмя се той и пак притегли халбата към себе си. — Не е като американската. Не че ти знаеш тя какъв вкус има, нали така?

— Съвършено не — отвърнах аз и намигнах, макар да си беше истина. Баща ми вярваше, че съм също толкова отворен и авантюристичен, колкото е бил и той на моята възраст — мит, който неизменно поддържаше с лекота.

Имаше кратък разпит как се бях добрал до къщата и кой ме е завел там. Справих се блестящо, понеже знаех, че е по-лесно да излъжеш като пропуснеш някои неща, вместо да съчиняваш други на тяхно място. Уместно забравих да спомена, че Червея и Дилън ме бяха подмамили да нагазя сред овчите изпражнения, а после се спасиха на километри от онова място. Баща ми беше доволен, че вече познавам две деца на моята възраст. Бях пропуснал да спомена и факта, че те ме мразеха.

— И как ти се стори къщата?

— Руини.

Потръпна.

— Дядо ти е живял там преди много време, нали?

— Да. Или който и да е друг.

Затвори лаптопа — сигурен знак, че вече мога да разчитам на цялото му внимание.

— Виждам, че си разочарован.

— Е, не изминах хиляди километри заради къща, пълна с вехтории, от които те побиват тръпки.

— И какво мислиш да правиш?

— Да потърся хора, с които да разговарям. Все някой ще знае какво се е случило с децата, приютени навремето там. Сред тях още има живи, предполагам, и ако не тук, сигурно могат да се открият на материка. В частна клиника или нещо такова.

— Разбира се. Добра идея.

Не прозвуча особено убедително.

— Значи, сега, когато си тук, разбираш по-добре кой е бил дядо ти? — рече той след продължителна, напрегната пауза.

Замислих се.

— Не зная. Предполагам. Но това е само остров, сам се сецаш.

— Именно — кимна той.

— А ти?

— Аз — сви рамене. — Преди много време се отказах от опитите да разбере баща си.

— Тъжно, наистина. Не те ли интересуваше?

— Разбира се. Но след време престанах да изпитвам любопитство.

— Защо? — чувствах, че разговорът тръгва в посока, която не ми допадаше особено, но въпреки това настоях.

— Когато някой не ти отваря, в крайна сметка спираш да чукаш. Разбираш какво искам да кажа.

Рядко се случваше да говори по този начин. Може да беше от бирата или понеже бяхме далеч от дома, или пък беше решил, че най-после съм достатъчно зрял, за да чуя подобно признание. Независимо от причината, не исках да спира.

— Но той е бил твой баща. Как си могъл да се предадеш толкова лесно?

— Не аз се предадох! — отвърна той малко по-високо, отколкото беше нужно, после смутено сведе поглед и разклати бирата в чашата си. — Истината е, че дядо ти не знаеше как да бъде баща, но така или иначе чувстваше, че трябва да има деца, понеже никой от братята и сестрите му не беше оцелял след войната. Справяше се със ситуацията, като през цялото време отсъстваше — на лов, по бизнес, винаги имаше нещо. Дори когато беше наоколо, все едно го нямаше.

— Казваш го по повод на онзи Хелуин?

— За какво говориш?

— Нали се сещаш — от снимката.

Историята беше стара. Било Хелуин. Баща ми, вече на четири или пет години, никога не бил участвал в „пакост или сладкиш“ и дядо Портман обещал да го изведе след работа. Баба му купила един от онези абсурдни костюми на розов заек, той го облякъл и седнал на алеята пред къщи да чака дядо Портман да се прибере у дома. Стоял от пет часа до мръкнало, но дядо така и не се появил. Баба била толкова вбесена, че снимала баща ми разплакан наред улицата, за да покаже на дядо какъв противен баща е. Тази снимка, излишно е да казвам, дълго време беше обект на легенди в семейството и повод за безброй неловки ситуации за баща ми.

— Не става дума само за този Хелюин — промърмори той. —
Всъщност, Джейк, вие двамата бяхте по-привързани. Аз не успях да се
сближа толкова с него. Не зная, помежду ви имаше нещо неизказано.

Нямаше какво да отвърна. Ревнуваше ли?

— Защо ми го казваш?

— Защото си мой син и не искам да бъдеш огорчен.

— От какво?

Замълча. Вън облаците се раздвижиха и последните лъчи дневна светлина очертаха сенките ни върху стената. Имах някакво лошо предчувствие; същото е, когато родителите ти се готвят да ти кажат, че се разделят, но преди още да са си отворили устата, вече го знаеш.

— Никога не съм настоявал особено да науча подробности относно миналото на дядо ти, понеже се страхувах от онова, което можех да открия — рече той накрая.

— За войната, искаш да кажеш.

— Не. Дядо ти пазеше своите тайни, защото бяха болезнени. Разбрах го. Имам предвид тези негови пътувания, непрекъснатите му отсъствия. Нещата, с които реално се занимаваше. Мисля... двамата с леля ти мислехме, че има друга жена. Дори повече от една жена.

За миг замръзнах. Лицето ми пламна.

— Това е налудничаво, татко.

— Веднъж намерихме писмо. От жена, която не познавахме. Адресирано до дядо ти. „Обичам те, липсваш ми, кога ще се върнеш“... В този ред. Едно от онези мизерни, вулгарни неща. Като червило върху яката. Никога няма да го забравя.

Засрамах се, сякаш говореше за мое провинение. И все пак, не му повярвах напълно.

— Накъсахме писмото и го хвърлихме в тоалетната. Втори път не намерихме подобно нещо. Допускам, че е станал по-предпазлив.

Не знаех какво да кажа. Нямах очи да погледна баща си.

— Съжалявам, Джейк. Сигурно ти е трудно да чуеш тази история. Зная, че го боготвореше — той протегна ръка и стисна рамото ми, но аз се дръпнах, изтеглих стола и станах.

— Никого не боготворя.

— Добре де. Аз... Не исках да се изненадаш, това е всичко.

Сграбчих якето си и го навлякох.

— Какво правиш? Вечерята ще дойде всеки момент.

— Заблуждаваш се по отношение на него — рекох аз. — И ще ти го докажа.

Той въздъхна. Една от онези въздишки, които казваха: „Както и да е“.

— Добре. Ще се радвам да го направиш.

Затръшнах вратата на „Пасторската дупка“ зад себе си и закрачих... всъщност на никъде. Понякога просто изпитваш нужда да затръшнеш някоя врата. Казаното от баща ми, разбира се, беше вярно: боготворях дядо. Имах нужда някои, свързани с него неща, да са истина. Прелюбодеянието не беше сред тях. В моето детство фантастичните истории на дядо Портман означаваха, че е възможно да имаш вълшебен живот. Дори когато вече не вярвах в тях, дядо все така продължаваше да е обгърнат в някаква тайнственост. Да видиш човешкия род в най-лошата му светлина, да преминеш през преживените от него ужаси и да не допуснеш те да оставят отпечатък върху живота ти; да излезеш от всичко като почтен, добър и решителен човек, какъвто го познавах — това беше вълшебство. Затова не можех да повярвам, че е бил лъжец, измамник и лош баща. Защото, ако дядо Портман не беше почтен и добър, не зная кой друг би могъл да е.

* * *

Музеят беше с отворени врати и запалени светлини, но вътре сякаш нямаше никой. Прииска ми се да намеря уредника. Надявах се да чуя от него нещо за миналото на острова и неговите жители или да си изясня някои подробности около празната къща и местонахождението на бившите ѝ обитатели. Излязъл е само за минута, рекох си аз — точно пред неговите врати посетителите не се тълпяха — и пристъпих в светилището, за да убия времето и да разгледам музейните експонати.

Предметите в експозицията — всъщност те бяха точно такива, бяха подредени в големи открити шкафове покрай стените, където преди са били пейките. Повечето бяха досадно еднообразни — все за живота в традиционното рибарско село и извечните тайнства около стопанисването на добитъка, но един артефакт привлече вниманието ми. Отредени му бяха почтено място в предната част на стаята и скъпа ракла, положена върху олтара. Поместена зад въже, което прекрачих, и зад малък предупредителен надпис, който не си направих труда да прочета, раклата имаше лакирани стени и плексигласов капак, така че посетителите можеха да съзерцават обекта единствено отгоре.

Погледнах вътре и извиках. В първия момент сякаш видях чудовище; озовах се лице в лице с черен труп. Съсхреното тяло странно напомняше създанията, които населяваха моите кошмари. Също и цветът му: сякаш беше печен на шиш. Поуспокоих се, щом разбрах, че тялото е мъртво и няма да счупи стъклото, няма да протегне ръка към врата ми и да ме нарани. Просто един музеен експонат, макар и крайно противен.

— А, запозна се значи със стареца — разнесе се глас. Извърнах се. Уредникът крачеше към мен. — Добре се справяш. Виждал съм възрастни мъже да припадат — усмихна се той широко и протегна ръка за поздрав. — Мартин Паджет. Опасявам се, че миналия път не запомних името ти.

— Джейкъб Портман — рекох аз. — Кой е това? Жертва на най-известния убиец на Уелс?

— Ха! Може и така да е, макар че не съм се сетил за това. Да ти представя най-възрастния обитател на нашия остров, познат в средите на археолозите като „Мъжът от Кеърнхолм“, макар за нас да си остава просто Стареца. Отпреди повече от две хиляди и седемстотин години е и е бил само на шестнайсет, когато е умрял. Всъщност е твърде млад.

— Две хиляди и седемстотин? — хвърлих поглед към мъртвото момче и добре запазените деликатни черти на лицето му. — Изглежда толкова...

— Така става, когато прекараш най-хубавите години от живота си на място, където няма кислород и бактерии, каквото е нашето тресавище. Там долу е извор на непресекуваща младост само ако вече си мъртъв.

— Там ли го намерихте? В тресавището?

— Не аз — разсмя се той. — Работниците от мината за торфени въглища до голямата каменна могила през седемдесетте. Бил така добре запазен, че в първия момент се запитали дали убиецът не се разхожда на свобода някъде из Кеърнхолм. Ченгетата обаче забелязали лъка от каменната епоха в ръката му и примката от човешка коса около врата. В наше време вече не се прави така.

Потръпнах.

— Звучи като жертвоприношение.

— Да. Убит е с комбинация от удушаване, удавяне, изкормване и удар по главата. Малко множество е, нали?

— Допускам.

— Допускал — задави се от смях Мартин.

— Добре де, така е.

— Разбира се, че е така. Най-невероятното за нас, съвременните хора, е, че, както по всичко изглежда, момчето е приело смъртта доброволно. С готовност дори. Неговите хора вярвали, че тресавищата — нашето тресавище в това число — са входове към света на боговете и затова са най-доброто място да пренесеш най-истинския дар: себе си.

— Звучи налудничаво.

— Предполагам. Макар да подозирам, че в наше време ние се убиваме по начини, които ще се сторят налудничави на хората от бъдещето. А що се отнася до вратите към отвъдното, тресавището не изглежда толкова лош избор. Не е изцяло вода, не е изцяло и земя; някакво място по средата.

Приведе се над раклата и изпитателно се взря в тялото.

— Не е ли красив?

Отново огледах трупа. Удушнен, одран, удавен и въпреки това — безсмъртен.

— Не бих казал — отвърнах аз.

Мартин се изправи и заговори с патетичен тон:

— Елате вий и поглед сведете към мъжа от катран! Почива в графитна чернота; с цвят на сажди е младото му лице; тялото му съсухрено е като въглен; стъпалата му — плавеи, със стафиди окичени!

Простря артистично ръце напред и закрачи около раклата.

— Елате вий и свидетели на безпощадното изкуство на неговите рани бъдете! Възли и лабиринти, от ножове оставени; мозък и кости, от камъни оголени; с въже, все още на шията овесено. Първият плод съсечен и удушнен — към Рая устремил се — старец, в младостта затворен — на път съм да ви заобичам! — театрално се поклони той в отговор на моите аплаузи.

— Леле — рекох аз — Вие ли го написахте?

— Виноват! — отвърна той с глуповата усмивка. — Понякога, в минути на безделие, съчинявам по някой стих, но това е само хоби. Във всеки случай, благодаря за възможността да се изявя.

Зачудих се какво търси в Кеърнхолм този странен мъж със светски маниери, клоширани панталони и несръчна лирика, който

приличаше по-скоро на банков мениджър, отколкото на жител на обрулен остров без телефон и павирани улици.

— За мен ще е удоволствие да ти покажа останалата част от моята колекция — поведе ме той към вратата, но се боя, че е време да затварям. Ако желаеш обаче заповядай утре.

— Всъщност, надявах се да науча нещо от вас — спрях го аз, преди да ме е отпратил. — За къщата, за която стана дума тази сутрин. Ходих да я видя.

— Гледай ти! — възкликна той. — Мислех, че съм те разубедил. Как е нашето обитавано от духове имение? Още ли е на мястото си?

Уверих го, че е така, и пристъпих направо към целта.

— Хората там — имате ли представа какво е станало с тях?

— Мъртви са — отвърна той. — Случило се е много отдавна.

Изненадах се, а не би трябвало. Мис Перигрин беше възрастна. Възрастните хора умират. Но това не означаваше да спра да търся.

— Ще се радвам да се срещна и с всеки друг, който е живял навремето там, не само с директорката.

— Мъртви са — повтори той. — Никой не е живял в онази къща след войната.

Нужно ми беше време да осмисля казаното.

— Какво имате предвид? Каква война.

— Когато по тези места казваме „война“, момчето ми, имаме предвид само една война — Втората световна. Ако не греша, били са пометени при въздушно нападение на германците.

— Не може да бъде.

— В онези дни — закима утвърдително той, — в отдалечения край на острова, до гората, където е къщата, имало противовъздушна батарея. Тя превърнала Кеърнхолм в справедлива военна цел. Не че „справедливо“ означавало нещо за германците по онова време. Както и да е, една от бомбите пропуснала целта и... — Той поклати глава. — Лош късмет.

— Не може да бъде — повторих отново аз, макар и неуверено.

— Защо не седнеш, а аз ще ти приготвя един хубав чай? — рече той. — Виждаш ми се малко отнесен.

— Просто се чувствам замаян...

Предложи ми стол в кабинета и отиде да направи чай. Опитвах се да събера мислите си. Бомбардирани по време на войната — това

определено обясняваше стайте без стени. Какво беше обаче онова писмо от мис Перигрин, изпратено само преди петнайсет години с марка от Кеърнхолм?

Мартин се върна и ми подаде чаша.

— Сложих капка „Пендърин“ — рече той. — Тайната на рецептата, нали се сецаш. Надявам се да те оправи за нула време.

Благодарих му и отпих. Със закъснение усетих, че тайната на рецептата е висококачествено уиски. Сякаш напалм премина по хранопровода ми.

— Чувства се жилката, да — признах аз с почервеняло лице.

— Май че трябваше да попитам баща ти — намръщи се той.

— Не, не, всичко е наред. Ако има нещо друго обаче, което можете да ми кажете за нападението, ще ви бъда задължен.

Мартин се настани на стола срещу мен.

— И аз съм любопитен. Казваш, че дядо ти е живял тук. Никога ли не го е споменавал?

— Аз също искам да разбера това — отвърнах. — Допускам, че се е случило, след като е напуснал. В края на войната ли е станало или по-рано?

— Срамувам се да го призная, но не зная. Ако настояваш обаче, мога да те запозная с някого, който ще ти каже — моя чичо Оги. На осемдесет и три е и цял живот е прекарал тук. Умът му още сече като бръснач. — Мартин хвърли поглед към часовника си. — Ако го хванем преди сериата на „Отец Тед“ по телевизора, вярвам, че той с удоволствие ще ти каже всичко, от което се интересуваш.

* * *

Десет минути по-късно двамата с Мартин седяхме здраво приклучени на претрупания с книги и кутии с износени обувки диван във всекидневната на чичо Оги. Имаше и лампи, достатъчни да осветят пещерите Карлсбад, но всички, без една, бяха изключени. Започнах да осъзнавам, че животът на отдалечен остров превръща хората в плъхове. Оги седеше с лице към нас в изтънял блейзър с копчета от пижама. Сякаш беше очаквал компания. Говореше и се люлееше в покрит с найлон шезлонг. Изглежда само фактът, че има публика, го

правеше щастлив. Наложил се най-напред да коментираме изчерпателно въпроса за времето, политиката в Уелс и окаяното състояние на днешната младеж, преди Мартин най-после да насочи вниманието му към нападението и децата от дома.

— Разбира се, че ги помня — рече той. — Странни хора се бяха събрали там. Виждахме ги от време на време в града — децата, а понякога и детегледачките. Купувахме мляко, лекарства, все продукти от първа необходимост. Казваш им „добро утро“, а те ще отклонят поглед встрани. Не бяха от най-общителните, нали разбирате; там, в онази отдалечена голяма къща. Хората много приказваха за нещата, които се случват при тях, макар никой да не знаеше със сигурност.

— Какво приказваха?

— Глупости всякакви. Както ти казах, никой не знаеше със сигурност. Вярвам само, че не бяха обикновени сираци — не като тези в дома „Бернардо“ или децата, които идват в града по празниците и винаги имат време да побъбрят. Тези бяха наистина различни. Някои от тях дори не говореха английския на Нейно Величество. Или какъвто и да е английски, ако трябва да сме точни.

— Защото те всъщност не са били сираци — отвърнах аз. — Били са бегълци от други държави. Полша, Австрия, Чехословакия...

— Такъв ли бил случаят? — вдигна вежди Оги и ме стрелна с поглед. — Странно, не бях чувал.

Изглежда, че го бях обидил с претенцията да знам повече за неговия остров от него самия. Столът му заскърца по-остро, по-агресивно. Ако дядо и другите деца са били посрещнати по този начин в Кьърнхолм, не е чудно, че са странили от жителите му.

— А бомбардировката, чичо? — прочисти гърло Мартин.

— Косата ми още се изправя. Дяволски шваби! Кой може да ги забрави?

И той се впусна във витиевато описание на живота на острова под заплахата от въздушните атаки на германците: ревът на сирените, суматохата и блъскането в скривалищата; доброволецът, който притичва от къща на къща нощем, да се увери, че завесите са дръпнати и уличните светлини — загасени, за да лиши вражеските пилоти от лесни мишени. Направили всичко възможно да се подготвят, макар че не допускали някога да ги ударят, като вземем предвид пристанищата и

заводите на материка, все по-важни цели от малката батарея, разположена в Кеърнхолм. Една нощ обаче бомбите завалели.

— Звукът беше ужасяващ — рече Оги. — Сякаш чудовища тъпчеха острова и като че ли продължи с векове. Тонове стовариха върху нас, въпреки че, благодаря на Бога, никой в града не беше убит. Не мога да кажа същото за нашите стрелци, макар да направиха всичко по силите си, нито пък за бедните души от сиропиталището. Една бомба му стигаше и край. Дадоха живота си за Великобритания. Така че, откъдето и да са били — Бог да ги благослови.

— Помните ли кога се случи? — запитах аз. — В началото на войната или в края?

— Мога да ти кажа точната дата — отвърна той. — Стучи се на трети септември 1940.

Останах без дъх. Пред очите ми изникна пепелявото лице на дядо и устните, които движеше с усилие, докато изричаше същите думи. Трети септември 1940.

— Дали... Сигурен ли сте? Това ли беше датата?

— Никога не съм участвал в сражение — каза той. — Млад бях, не ми достигаше една година. Така че, да, сигурен съм.

Бях шокиран и напълно объркан. Шегуваше ли се някой с мен? По странен, извратен начин? Не беше смешно.

— И никой не оцеля? — запита Мартин.

Старецът се замисли за момент със зареян в тавана поглед.

— Сега като казваш — отвърна той, — сецам се за един. Само един. Млад човек, не по-възрастен от теб. — Люлеещият се стол спря, докато той се опитваше да си припомни. — Дойде в града пеш на другата сутрин без драскотина по себе си. Изглеждаше съвършено спокоен, въпреки че беше станал свидетел на кончината на своите приятели. Това беше най-странното.

— Най-вероятно е бил в шок — каза Мартин.

— Не бих се учудил — отвърна Оги. — Единствено попита баща ми кога е следващият кораб за материка. Рече, че иска да вдигне пушката и да изпотрепе проклетите копелета, които бяха убили неговите хора.

Разказът на Оги звучеше невероятно, почти като историите, които бях слушал от дядо Портман, но въпреки това му вярвах.

— Познавах го — рекох аз. — Това е бил дядо ми.

Двамата ме погледнаха стреснато.

— Да пукна дано! — възкликна Оги.

Извиних се и станах. Мартин видя, че не съм на себе си и предложи да ме изпрати до кръчмата, но аз отказах. Имах нужда да остана сам с мислите си.

— Ела ми на гости още тези дни — каза той на сбогуване. Обещах да го сторя.

Поех по дългия път обратно покрай трепкащите светлини на пристанището в натежалия от солената вода и пушека от комините на стотина камини въздух. Вървах по края на дока и гледах луната да се надига над водата. Представях си как дядо стои там в онази ужасяваща сутрин, вцепенен от шока, и чака кораб, който да го отведе по-далеч от ужаса на смъртта към войната и още повече смърт. Невъзможно беше да избяга от чудовищата; дори на този остров, голям колкото песъчинка на картата, защитен от гъста мъгла, остри скали и разпенени приливи. Никъде нямаше сигурност. Това беше ужасната истина, която дядо се опитваше да ми спести.

В далечината генераторите се задавиха и заглъхнаха, а светлините покрай пристанището и от прозорците за миг трепнаха и угаснаха. Представих си как изглежда островът от височината на самолет — целият внезапно премигва и притъмнява, сякаш никога не е съществувал. Миниатюрна супернова звезда.

* * *

Вървах по осветения от луната път и се чувствах незначителен. Намерих баща си в кръчмата, на същата маса, пред полупразна чиния телешко със станал вече на грес сос.

— Я виж ти, кой се прибра — каза той, когато седнах. — Запазих ти вечеря.

— Не съм гладен — отвърнах аз и му разказах какво съм научил за дядо Портман.

Изглеждаше по-скоро ядосан, отколкото изненадан.

— Не мога да повярвам, че не ни е разказал това — рече той. — Никога нито дума.

Разбирах гнева му. Едно е дядо да спести на внука си подобна информация, но съвсем различно — баща да я държи в тайна от сина си, и то толкова време.

Опитах се да насоча разговора в друга посока.

— Удивително, нали? Всичко, през което е преминал.

— Не мисля, че можем да осмислим напълно ситуацията — кимна той.

— Но и дядо Портман знае как да пази тайна.

— Шегуваш ли се? Този човек беше емоционален Форт Нокс.

— Чудя се обаче дали това не обяснява причината да бъде така дистанциран, когато си бил малък. — Баща ми ме изгледа изпитателно и разбрах, че или трябва бързо да уточня какво имам предвид, или рискувам да престъпя границата. — На два пъти вече е губил семейството си. Веднъж в Полша, втори път тук — приемното си семейство. И когато с леля Сузи сте се появили...

— Парен каша духа?

— Говоря сериозно. Не мислиш ли, че все пак той не е изневерявал на баба?

— Не зная, Джейк. Не вярвам, че нещата са толкова прости — въздъхна баща ми и дъхът му замъгли халбата пред него. — Но мисля, че зная едно — причината с дядо ти да сте толкова близки.

— Да?

— Трябвали са му петдесет години да превъзмогне страха си и да има семейство. Ти се появи в подходящия момент.

Не знаех как да реагирам. Как да кажа на собствения си баща, че неговият баща не го е обичал достатъчно? Нямах това право, затова само му пожелах лека нощ и се качих в стаята си.

* * *

През по-голямата част от нощта се въртях неспокойно в леглото. Не спирах да мисля за писмата — първото, което баща ми и леля намерили като деца, от „другата жена“ и второто, което аз прочетох преди месец, от мис Перигрин. Въпросът, дали не са писани от едно и също лице, не ми даваше мира.

Пощенската марка от писмото на мис Перигрин беше отпреди петнайсет години, но според разказите на всички очевидци, дамата е била изпратена в отвъдното още през 1940 година. На ум ми идваха две възможности: или дядо си е кореспондирал с мъртвец — със сигурност твърде малко вероятно, — или лицето, на което е писал, не е мис Перигрин, а някой, използвал нейната самоличност, за да прикрие своята собствена.

Защо му е на човек да прикрива самоличността си в писмо? Защото иска да премълчи нещо. Защото е „другата жена“.

А ако фактът, че дядо е прелюбодеец и лъжец е единственото, което успя да установя в това пътуване? Дали преди да издъхне, той се опитваше да ми разкаже за смъртта на осиновилото го семейство или да признае някаква безвкусна, стародавна афера? Навярно и двете, а истината беше, че на младини толкова пъти е преживявал раздяла с близките си, че вече не е знаел как да създаде собствено семейство или как да му бъде верен.

Това бяха само догадки. Не бях сигурен в нищо, нямаше и кого да попитам. Всички, които можеха да ми дадат отговор, отдавна бяха мъртви. За по-малко от двацет и четири часа цялото това пътуване се беше обезсмислило.

Заспах трудно. На зазоряване ме събуди някакъв звук. Обърнах се да видя какво е и скочих в леглото. На скрина беше кацнала голяма птица и се взираше надолу към мен. Главата ѝ беше покрита с пригладени назад пера, а ноктите ѝ потракваха върху дървото, сякаш се накланяше напред-назад от ръба, за да ме огледа по-добре. Не свалях очи от нея. Чудех се дали не сънувам.

Извиках баща си и при звука на гласа ми птицата отхвъркна от скрина. Закрих лицето си с ръце и се претърколих, а когато отново надникнах, вече я нямаше. Беше излетяла през отворения прозорец.

Баща ми се препъна и влезе в стаята още сънен.

— Какво става?

Показах му следите от нокти върху скрина и едно перо на пода.

— Боже, невероятно — възкликна той и завъртя перото в ръце.

— Почти не можеш да видиш сокол-скитник толкова близо до хората.

Помислих, че не съм чул добре.

— Сокол-скитник ли каза? Перигрин?

— Сокол-скитник — рече той и вдигна перото. — Удивителни създания. Най-бързите птици на земята. Телата им приемат аеродинамична форма във въздуха и се променят до неузнаваемост.

Името беше просто съвпадение, но остави у мен странно, натрапчиво усещане.

По време на закуската се питах дали не съм се отказал прекалено лесно. Макар навярно вече да нямаше нито един жив, с когото да разговарям за дядо, къщата оставаше, а голяма част от нея беше неизследвана. Ако някога е пазела отговорите относно моя дядо — писма, фотоалбум или дневник, — те трябва да са изгорели или изгнили преди десетилетия. Ако обаче напуснех острова, без да съм сигурен, знаех че ще дойде ден, в който ще съжалявам.

И така, аз, който съм необичайно податлив към кошмари, нощни страхове, фантоми, привидения и неща, които реално не съществуват, реших отново да отида до изоставената, несъмнено обитавана от призраци къща, в която десетина или повече деца бяха срещнали своя край.

ПЕТА ГЛАВА

Утрото беше прекрасно. Оставих кръчмата зад себе си с усещането, че прекрачвам в някоя от онези силно ретуширани фотографии, качени за фон на десктопа на новите компютри: прострели се в далечината улици с артистично грохнали хижи отстъпваха пред зелени поля, свързани от лъкатушни каменни стени, а целият пейзаж беше увенчан от понесени от вятъра бели облаци. Отвъд всичко това обаче, над къщите и полята, и овцете, които обикаляха като малки пухчета захарен памук, виждах езиците гъста мъгла да облизват хребета в далечината, където този свят свършваше и започваше другият — студен, влажен и без слънце.

Прехвърлих билото и се изваля пороен дъжд. Както можеше да се очаква, бях забравил гумените ботуши, а пътеката изведнъж се превърна в кална ивица. Предпочитах да се намокря, вместо да изкача два пъти хълма за една сутрин, затова приведох глава срещу ръмвящия дъжд и упорито продължих напред. Скоро минах покрай заслона и различих неясните очертания на овцете, скупчени вътре, за да се защитят от студа, а след това и обгърнатото в мъгла блато, смълчано и призрачно. Замислих се за две хиляди и седемстотин годишния обитател на музея на Кеърнхолм и се зачудих колко ли още като него има наред тези поля. Неоткрити, заключени в смъртта; колко ли още бяха се жертвали тук в стремежа си да открият рая.

Докато стигна сиропиталището, ситният дъжд се превърна в порой. Нямах време да се мотая из подивялата градина около къщата и да размишлявам върху страховитите ѝ очертания — шумгнах се вътре и останалата без праг врата сякаш ме погълна, а изпъстрените с дъждовни петна дъски на пода поддадоха под стъпките ми. Спрях и изстисках водата от ризата си, изтръсках и косата си и когато горе-долу се поизсуших, се огледах наоколо. Не бях съвсем сигурен какво точно търсех. Кутия с писма? Името на дядо, изписано на стената? Изглеждаше малко вероятно.

Лутах се из купчините дрипави, стари вестници по пода и надничях под столовете и масите. Представях си, че се натъквам на ужасяваща гледка — куп скелети, покрити с почернели от огъня дрипи, но намерих единствено стаи, зарити под пластове мръсотия и с оголени от влагата и вятъра стени, които приличаха повече на пейзажа навън, отколкото на домашен интериор. Приземният етаж беше безнадежден. Върнах се при стълбището. Съзнавах, че този път трябва да го изкача. Питях се единствено дали да тръгна нагоре или надолу. Довод да не се кача беше, че при нужда, освен да се хвърля от прозореца, не разполагах с друга възможност да се измъкна бързо (от някой незаконно настанил се тук скитник, от вампир или каквото там обремененият ми мозък изнамереше). Долу щях да имам същия проблем, но един глас ми нашепваше, че ще е и тъмно, а аз нямам фенерче. Значи, горе.

Стълбите се разлюляха и възроптаха под тежестта ми със симфония от скърцания, но ме удържаха. Онова, което открих горе, в сравнение с бомбардирания приземен етаж, поне приличаше на запазена от времето капсула. Наредени по дължина на коридора, стаите със скъсани тапети бяха в удивително добро състояние. Макар в една или две да имаше мухъл там, където някой счупен прозорец беше пропуснал дъжда, покъщнината в останалите, ако се почистеше от праха, щеше да е като нова: плесенясала риза, преметната небрежно през облегалката на стола, дребни монети, пръснати по тоалетната масичка. Не беше трудно да повярвам, че всичко е, както са го оставили децата, сякаш времето беше спряло в нощта, в която бяха умрели.

Обикалях помещенията и оглеждах мебелите, сякаш бях археолог. Играчки плесенясваха в кутия; по перваза на прозореца бяха разпилени пастели, избледнели от светлината на десет хиляди следобеда; къщичка за кукли с куклите в нея и с осъдени в претрупания с орнаменти затвор. В скромната библиотека влагата беше извила рафтовете в криви усмивки. Прокарах пръсти по потъмнелите обложки, сякаш избирах някоя за прочит. Имаше класически текстове като „Питър Пан“ и „Градината на тайните“, истории, написани от забравени вече автори, учебници по латински и гръцки. Стари чинове стояха скупчени в ъгъла. Това явно е била класната им стая, а мис Перигрин — тяхната учителка.

Опитах се да отворя една масивна двойна врата. Натиснах дръжката, но вратата се беше издула и не помръдна, затова се засилих и я блъснах с рамо. Поддаде с пронизителен писък, а аз паднах по лице на пода. Надигнах се и се огледах. Тази стая трябва да е принадлежала на мис Перигрин. Сякаш бях в замъка на Спящата красавица. Обвити в паяжина свещници по стените, отрупана с кристални бутилки тоалетна масичка с огледала, огромно дъбово легло. Представих си последния път, когато е била тук. Отхвърлила е чаршафите посред нощ, разбудена от воя на сирените, и е събрала сънливите деца. Грабнали са палтата и са заслизали по стълбите.

Чудех се дали са се изплашили и дали са чули идващите самолети?

Почувствах се странно. Представих си, че някой ме наблюдава; че децата са още тук, запазени в стените като момчето от блатото. Чувствах, че надничат към мен през пукнатините и ключалките.

Отидох в следващата стая. През прозореца се промъкваше мъждива светлина. Бледосините тапети висяха на ивици над две малки легла, все още покрити с прашни чаршафи. Нещо ми подсказа, че това е стаята на дядо.

„Защо ме изпрати тук? Какво искаше да видя?“

Тогава забелязах нещо под едно от леглата и коленичих да погледна. Беше стар куфар.

„Твой ли е бил? С него ли се качи на влака последния път, когато видя майка си и баща си, докато първият ти живот ти се е изплъзвал?“

Изтеглих го и заопипвах дрипавите кожени каиши, с които беше опасан. Лесно го отворих, но вътре намерих само семейство мъртви бръмбари.

И аз се почувствах мъртъв. И странно натежал. Сякаш земята се завъртя по-бързо, притеглянето ѝ нарасна и ме прикова към пода. Внезапно ме обзе умора и седнах на леглото — неговото легло, може би. Без да осъзнавам, се излегнах на мръсните чаршафи и се взрях в тавана.

„За какво си мислеше, докато лежеше тук нощем? И ти ли сънуваше кошмари?“

Разплаках се.

„Разбра ли, когато родителите ти умряха? Почувства ли, че си отиват?“

Заплаках още по-силно. Колкото и да се стараех, не можех да се спра.

Не можех да се спра и започнах да изреждам на ум всички лоши неща, за които се сещах. Скоро вече плачех толкова силно, че едва си поемах дъх между риданията. Мислех си за моите прародители, умрели от гладна смърт. Мислех си за изтощените им тела, захвърлени в пещите за изгаряне като отпадъци, понеже хора, които те дори не познавали, са ги мразели. Мислех си, че децата, обитавали този дом, са били изпепелени и хвърлени във въздуха, понеже някакъв пилот, на когото му е било все едно, е натиснал бутона. Мислех си за раздялата на дядо със семейството му и как е пораснал с чувството, че е без баща, а сега аз съм крайно напрегнат и сънувам кошмари, сам съм в тази порутена къща и проливам горещи, нелепи сълзи върху ризата си. И всичко това заради една трагедия със седемдесетгодишна давност, която ми беше предадена като непоносима семейна ценност и заради чудовища, с които не можех да се боря, понеже до едно бяха мъртви и не можеха да бъдат убити или доближени по какъвто и да е начин. Дядо поне е успял да се присъедини към армията и се е борил с тях. А аз какво да правя?

Кризата премина, но в главата ми цареше хаос. Притворих очи и притиснах кокалчетата на пръстите си върху тях, за да спра, макар и за момент, болката. Когато ги отворих, стаята сякаш беше променена — през прозореца проникваше един-единствен слънчев лъч. Станах, доближих пукнатото стъкло и видях, че отвън едновременно и вали, и грее — в своеобразна метеорологична аномалия, за чието наименование липсваше единодушие. Майка ми — не ви будалкам — я наричаше „сирашки сълзи“. Припомних си и как Рики описваше това явление: „дяволът бие жена си!“ Разсмях се и се почувствах малко по-добре.

След това видях нещо в избледнялото слънчево петно върху пода на стаята, което до този момент не бях забелязал. Изпод второто легло се подаваше пътнически сандък — или поне ръбът му. Приведох се и отмахнах чаршафа, за да го огледам.

Голям стар пътнически сандък, заключен с огромен ръждясал катинар. Би могъл да е и празен, помислих си аз. Човек обаче не заключва празни сандъци. Този сякаш почти крещеше: „Отвори ме! Пълен съм с тайни!“

Сграбчих го от двете страни и го дръпнах. Не помръдна. Отново дръпнах, този път по-силно — не поддаде и сантиметър. Не бях сигурен дали просто е тежък, или десетилетията на натрупана влага и прах го бяха слепили с пода. Изправих се и го ритнах на няколко пъти. Сякаш се отмести. Започнах да тегля ту едната, ту другата страна и успях да го избутам целия изпод леглото. Върху пода останаха две дълбоки драскотини. Задърпах катинара, но въпреки че беше ръждясал, той не поддаде. Мина ми през ум, че ключът сигурно е наоколо, но не можех да пропиляя часове в търсене, а ключалката беше толкова изгнила, че се съмнявах, че ще е нужен. Не ми оставаше друго, освен да счупя катинара.

Огледах се за нещо, което да свърши работа. Намерих строшен стол в съседната стая. Откъртих единия му крак. Вдигнах го над главата си като езекутор и го стоварих с всички сили върху сандъка, после отново и отново, докато накрая кракът се счупи и аз останах с разцепеното дърво в ръце. Огледах стаята за нещо по-здрово и забелязах, че единият метален прът от рамката на леглото беше разхлабен. След няколко бързи ритника той изтрака върху пода. Проврях единият му край под катинара и наклоних другия назад. Нищо не се случи.

Насилих го с цялата си тежест, краката ми се отделиха от пода, сякаш използвах пръта от рамката като лост, за да се повдигна. Сандъкът изпука. И толкова.

Започна да ми писва. Ритнах го и натиснах пръта с всички сили. Вените пулсираха на врата ми, когато изкрещях: „Отвори се, дявол да те вземе, отвори се, тъп сандък такъв!“ Най-после бях намерил отдушник на безсилието и гнева си. Ако не можех да накарам мъртвия си дядо да сподели своите тайни с мен, щях да ги измъкна от стария сандък. Прътът обаче се плъзна и аз паднах на пода, останал без дъх.

Лежах и се вирах в тавана, докато се опитвах да възстановя дишането си. „Сирашките сълзи“ бяха спрели и сега навън просто валеше, по-силно и отпреди. Помислих си дали да не се върна в града за по-тежък чук или ножовка, но това само щеше да предизвика въпроси, на които не исках да отговарям.

После ме споходи блестяща идея. Ако успеех да строша сандъка, нямаше защо да се притеснявам за катинара. И коя сила би била по-голяма от мен и моите „естествено“ слаби мишци, които насилваха

дървото с импровизирани средства? Земното притегляне. В крайна сметка бях на втория етаж на къщата, нямаше как да го вдигна толкова високо, че да го хвърля през прозореца, но перилото на стълбите отдавна се беше разпаднало. Достатъчно беше само да го завлека надолу по коридора и да го бутна от площадката. Дали съдържанието му щеше да издържи удара, беше отделен въпрос, но поне щях да разбера какво е.

Наведох се и започнах да тласкам сандъка към коридора. Не бях изминал и сантиметри, когато металните му крака заораха в мекия под, той заседна и спря. Заобиколих, без да се замислям, от другата страна, вкопчих се в катинара с две ръце и го дръпнах. За моя голяма изненада сандъкът се отмести почти с метър. В усилията ми нямаше нищо възвишено — всичките тези прикляквания и тласъци със задника, които повтарях до безкрай и които неизменно бяха придружени от висок, раздиращ слуха шум от стържене на метал в дърво. Не след дълго вече бях излязъл от стаята и се влачех крачка по крачка, праг след праг към площадката. Бях се увлякъл в ритмичния екот на своето начинание и целият плувах в пот.

Довлякох най-после сандъка до площадката и с едно последно, не особено елегантно изгрухтяване го притеглих след себе си. Този път се плъзна леко и след още няколко тласъка вече се люлееше несигурно на ръба. Последен напън и щях да го запрата долу. Искях да видя как се разцепва като награда за всичките ми усилия, затова се изправих и предпазливо пристъпих към перваза, докато не видях пода на сумрачната стая долу. Притаих дъх и леко побутнах сандъка с крак.

Поколеба се, залюля се за една безкрайна, както ми се стори, минута и рязко полетя. Преобърна се на няколко пъти в грациозен забавен каданс и се сгромоляса. Разнесе се оглушителен трясък, от който сякаш цялата къща потрепери. Към мен се надигна облак прах. Закрих лице с ръце и се отдръпнах, докато се разнесе. Миг по-късно пристъпих напред и отново надникнах през площадката. Не видях обаче купчина разтрошено дърво, както наивно се бях надявал, а само назъбените ръбове на огромна дупка на пода. Сандъкът беше пропаднал в мазето.

Втурнах се по стълбите надолу и надникнах през разбития под, сякаш беше процеп в тънък лед. На пет метра под мен, през воала от прахоляк и тъмнина съзрях останките от сандъка. Разтрошил се беше

като огромно яйце. Парчета от стените бяха примесени с отломки от изпочупените дъски. Навсякъде бяха разпилени малки късчета хартия. В крайна сметка изглежда, че бях намерил кутия с писма! Присвих очи и различих силуети върху тях — лица, тела. Тогава осъзнах, че това изобщо не са писма, а снимки. Десетки снимки. Въодушевих се. След това също толкова бързо изстинах, понеже осъзнах нещо ужасяващо.

Налагаше се да слеза долу.

* * *

Мазето представляваше лабиринт от помещения, така тъмни, че със същия успех можех да ги изследвам и със завързани очи. Слязох по скърцащите стълби и спрях долу с надеждата след време да привикна, но към такава тъмнина не беше възможно. Надявах се да свикна и с миризмата — странна, възкисела воня като в шкафа с реактиви в кабинета по химия, но нямах този късмет. Изпъшках с притисната към носа яка на ризата си и пристъпих с протегнати напред ръце. Можех само да се надявам, че нещата ще се оправят.

Препънах се и едва не паднах. Нещо стъклено се търколи по пода. Сякаш миризмата стана още по-тежка. Започнах да си представям, че от тъмнината към мен се промъкват някакви неща. Оставете чудовищата и призраците; какво щеше да стане, ако в пода имаше друга дупка? Никога нямаше да намерят трупа ми.

После, в проблясък на гениалност, се сетих, че ако извикам екрана с менюто на телефона, който носех в джоба си (макар да бях на двайсет километра от най-близкото място, където апаратът ми можеше да покаже и една линия на обхват), щях да имам миниатюрно фенерче. Протегнах го напред. Светлината едва проникна през тъмнината, затова я насочих към пода. Пропукани плочи и миши испражнения. Отклоних я встрани. Отвърна ми слаб отблясък. Пристъпих и осветих наоколо. От тъмнината изплува стена от рафтове със стъклени буркани. Бяха с всякакви форми и размери, прашасали и пълни с желатинообразни неща, плувнали в мътна течност. Сетих се за кухнята и гръмналите буркани с плодове и зеленчуци, които бях открил там. Може би долу температурата беше по-постоянна и тези бяха оцелели.

Когато приближих обаче, разбрах, че това не бяха плодове и зеленчуци, а органи. Мозъци. Сърца. Бели дробове. Очи. Запазени в своеобразен домашно приготвен формалдехид, което обясняваше и отвратителната воня. Щях да повърна и отстъпих в тъмното, отворен и объркан. Какво беше това място? Подобни буркани човек можеше да види в подземния етаж на някое медицинско училище, а не в пълна с деца къща. Ако не бяха всички прекрасни неща, които дядо Портман ми беше разказал за това място, вероятността мис Перигрин да е спасявала деца само за да вземе органите им, нямаше да ме учуди.

Щом малко се съвзех, вдигнах поглед и съзрях друг проблясък пред себе си — не отражение от телефона ми, а слаб лъч дневна светлина. Идваше от направената от мен дупка. Мобилизирах се. Дишах през вдигнатата си риза и гледах да стоя настрани от стените и всяка друга ужасяваща изненада, скрита в тях.

Лъчът ме отведе зад ъгъла в малко помещение с увиснал таван. Дневна светлина струеше през отворието върху пропуканите плочи на пода и купчината натрошено стъкло, над което се виеше гъст прах. Тук-там като късове изсушено месо прозираха парчета разкъсан килим. Изпод мръсотията до слуха ми стигна драценето на малки крака. Някой мишеподобен обитател беше преживял разпадането на своя свят. Насред всичко лежеше разбитият сандък с разпилени като конфети около него фотографии.

Проправих си път през отломките, през щръкналите като върхове на копия дървени летви и през обсипаните с гвоздеи дъски. Коленичих и се заех да изровя каквото мога от камарата. Чувствах се като спасител, който разчиства стъкло и прогнило дърво и изважда лица от боклуците. Една част от мен искаше да бързам, защото никой не ми гарантираше, че остатъкът от пода след миг няма да се сгромоляса върху главата ми, но не можех да се въздържа и да не ги разгледам.

На пръв поглед приличаха на снимки от стар семеен албум. Хора лудуваха по плажовете, усмихваха се от верандата в задния двор; имаше пейзажи от острова и много деца, сами или по двойки, в непринудени кадри и в портрети от официални събития насред театрален декор, притиснали към себе си кукли с мъртви очи, сякаш бяха ходили в някой страховит търговски център от края на века, с онези студия с гримьор, който да те разкраси преди снимката. Това, което ми се стори наистина плашещо обаче, бяха не подобните на

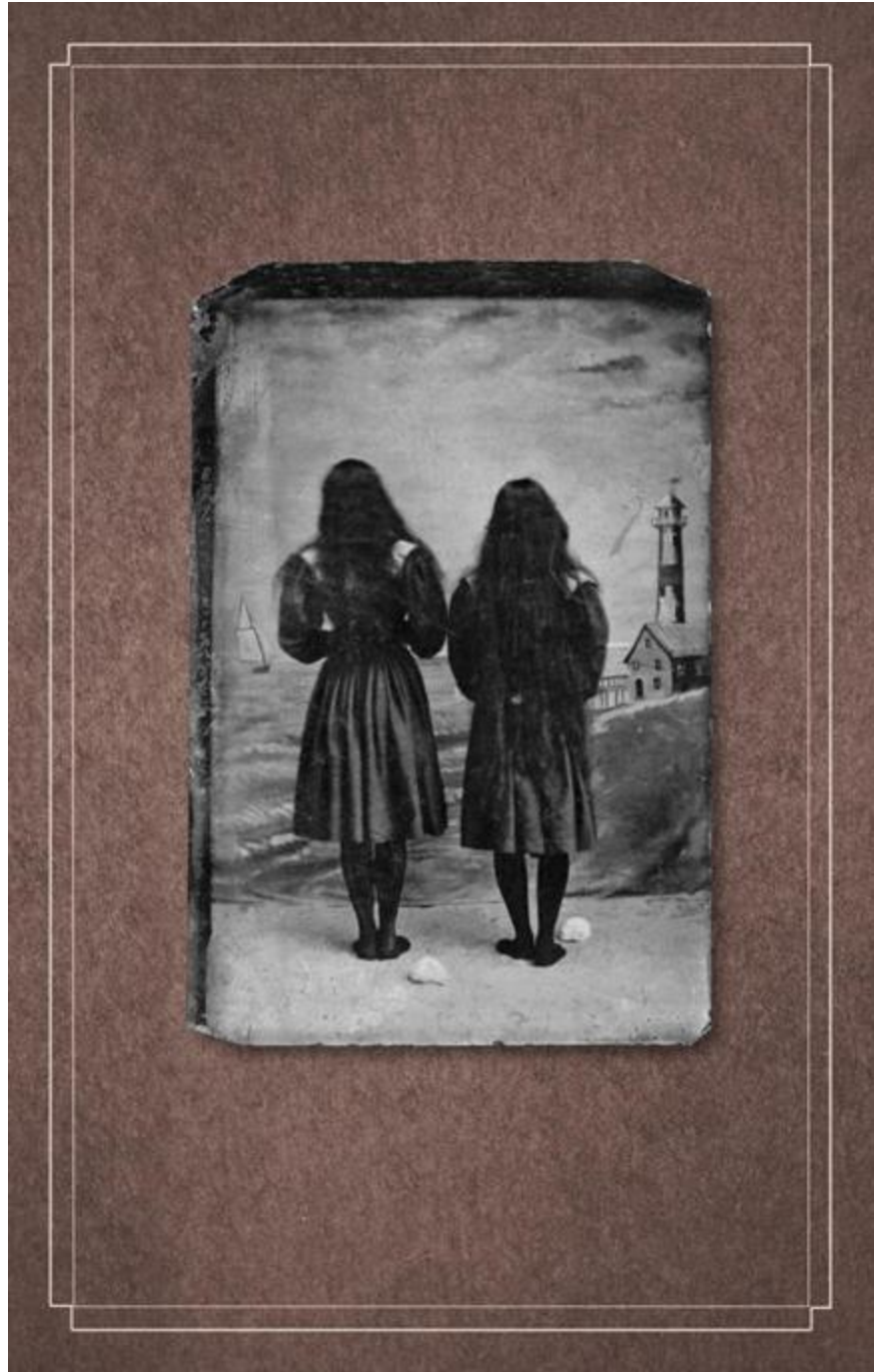
зомби кукли, странните прически на децата, или факта, че те сякаш никога не се усмихваха, а че колкото повече се взирах в тях, толкова по-близки ми ставаха. Определени кошмарни прилики ги свързваха със старите фотографии на дядо — особено с онези, скрити на дъното на кутията за пури. Сякаш всички бяха от една серия.

На една от фотографиите например две млади жени позираха на фона на не особено добре нарисуван океан. Нищо кой знае колко необичайно в техния избор, ако не беше позата им. И двете бяха с гръб към фотообектива. Защо ти е да харчиш толкова пари и да се главоболиш — по онова време портретите стрували скъпо, само да си с гръб към камерата? Нямах да се изненадам, ако бях намерил наред отломките на сандъка друга снимка на същите момичета, този път обърнати напред с ухилени черепи вместо лица.

Останалите снимки изглеждаха манипулирани до голяма степен по същия начин като тези на дядо. На едната, самотно момиче се взираше към огледалната повърхност на езеро наред гробище, което обаче му отвърщаше с отражението на две момичета. Напомни ми на снимката на дядо Портман на „хванатото в капана на бутилката момиче“, само че тук техниката, използвана при проявяването, беше по-сполучлива. На другата, торсът на иначе странно спокоен млад мъж беше покрит с пчели. Лесна симулация, нали? Подобна беше и на снимката с момчето, вдигнало скала — очевидно от гипс. Изкуствена скала, изкуствени пчели.

Космите на врата ми се изправиха, когато си спомних казаното от дядо Портман за някакво дете от дома, в което живеели пчели. Всеки път, като си отворело устата, от нея излитали по няколко, но никога не жилели, освен ако Хю, детето, не поискало.

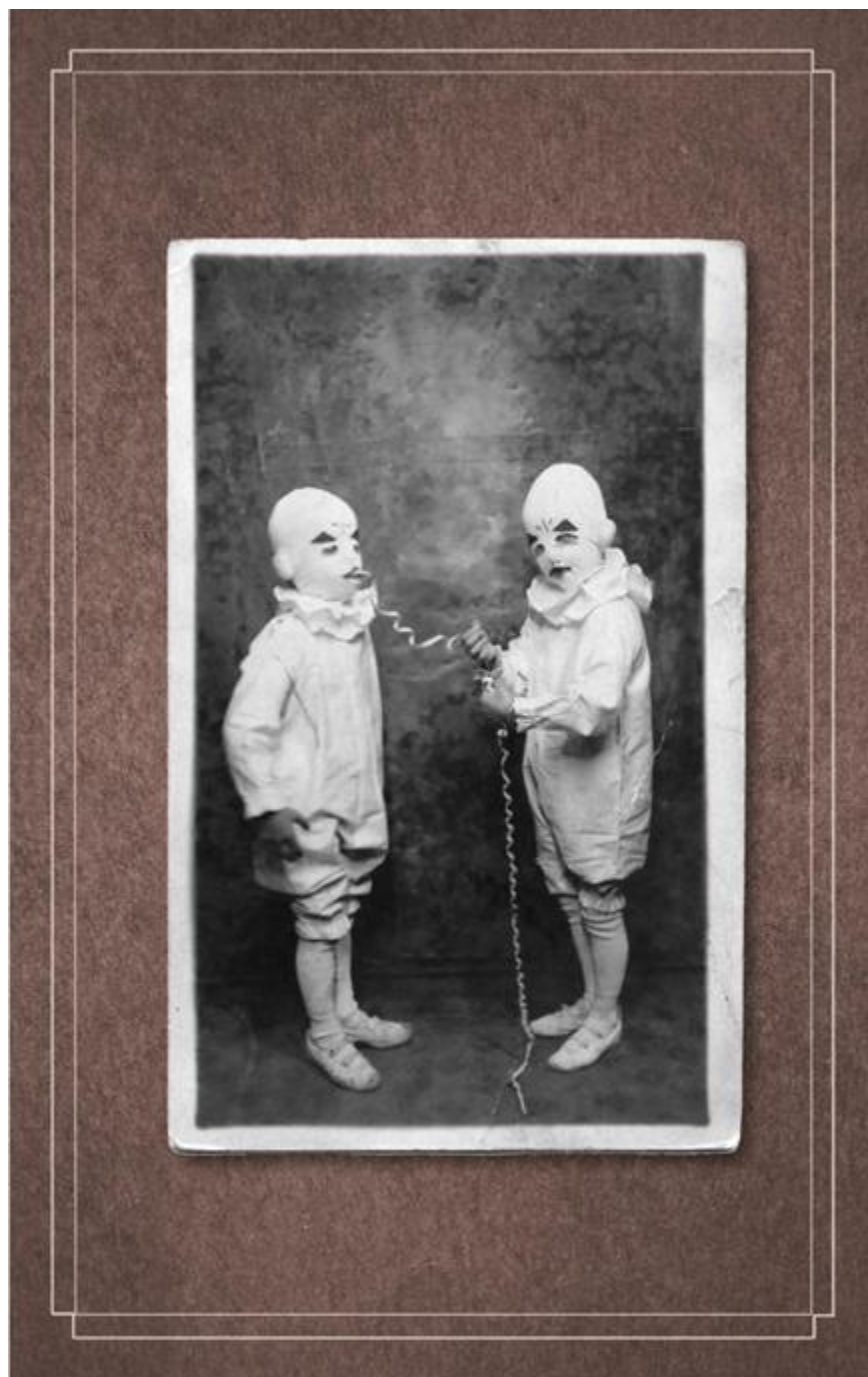
Най-вероятно снимките на дядо идваха от този разбит на трески сандък. Не бях сигурен, разбира се, докато не намерих фотография на странните близнаци в идиотски костюми: двете маскирани хлапета с гофрирани яки, които сякаш се хранеха едно друго с лента, навита на спирала. Не разбирах какво точно беше нейното внушение — може би да предизвика кошмари? — но ясно си спомнях, че дядо Портман имаше същата снимка. Видях я преди месеци в кутията му за пури.

Не можеше да е съвпадение. А това означаваше, че снимките, които дядо ми беше показал и се беше заклел, че са на деца от дома, действително идваха от този дом. Означаваше ли обаче, че бяха и автентични, въпреки всички мои съмнения дори тогава, когато бях само на осем години? А невъзможните истории около тях? Немислимо беше да съдържат и частица истина — истина в буквален смисъл.

Въпреки това, докато стоях в прашния сумрак на мъртвата, сякаш населена с призраци къща, си казах, че може би...

Изведнъж някъде над мен се чу оглушителен грохот. Толкова силно се стреснах, че снимките се изплъзнаха от ръцете ми.

„Просто къщата се сляга, рекох си аз, или пропада!“ Когато се наведох да събера фотографиите обаче, грохотът отново се разнесе и изведнъж оскъдната светлина от дупката на пода изчезна, а аз останах приклепнал в мастилена тъмнина.

Дочух стъпки, после гласове. Напрегнах слух да доловя какво казваха, но не успях. Не смеех да помръдна. Опасявах се, че и най-слабото движение би означавало оглушителна лавина от отломки около мен. Знаех, че страховете ми са безпочвени — най-вероятно онези рапъри съчиняваха поредното свое недоразумение, но сърцето ми заби със сто километра в час и някакъв дълбоко вкоренен в мен животински инстинкт ме застави да остана безмълвен.

Краката ми почнаха да изтръпват. Предпазливо, доколкото можех, прехвърлих тежестта си от единия на другия, за да възстановя кръвообращението. От купчината пред мен се отрони нещо малко, претърколи се и вдигна невъобразим шум в тишината. Гласовете притихнаха. После една дъска изпука точно над главата ми и върху мен се посипа фина мазилка. Които и да бяха онези горе, те много добре знаеха къде съм.

Затаих дъх.

„Ейб? Ти ли си?“ — разнесе се мек момичешки глас.

Дочух го като в просъница. Зачаках момичето отново да заговори, но дълго долавях само шума на дъжда по покрива, сякаш хиляди пръсти потропваха и се отдалечаваха нанякъде. После над мен блесна фенер, аз извих врат и видях половин дузина деца, коленичили около озъбените челюсти на пробития под с вперен надолу поглед.

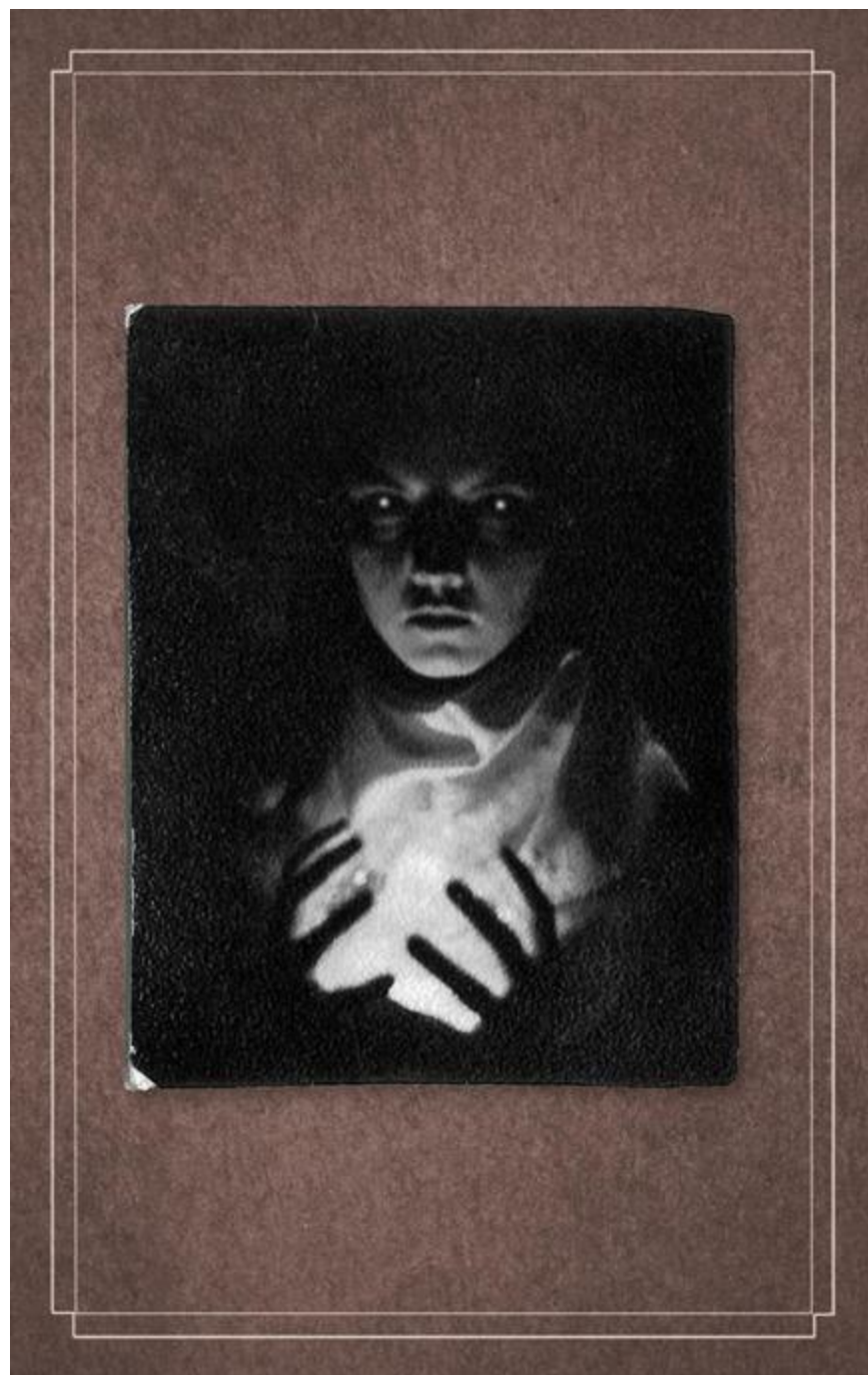
Бяха ми познати, макар да не знаех откъде. Като лица от сън, който едва си спомнях. Къде ги бях виждал? И откъде те знаеха името на дядо?

После изведнъж се сетих. Дрехите — странни бяха дори за Уелс. И бледите лица без усмивки. Пред мен сякаш се подредиха снимките. Изведнъж разбрах. Виждал ги бях на снимките.

Момичето, чийто глас чух, се изправи, за да ме огледа по-добре. Между ръцете ѝ потрепваше светлина, която не идваше от фенер или

свещ, а по-скоро приличаше на кълбо жив пламък, подхранван от голата ѝ кожа. Видял бях нейна снимка преди не повече от пет минути и на нея тя изглеждаше почти същата, дори държеше същата странна светлина между дланите си.

„Аз съм Джейкъб — искаше ми се да кажа. — Вас търсех.“ Не можех да отворя уста и затова просто седях и гледах.

Лицето на момичето посърна. Имах окаян вид. Бях мокър от дъжда, покрит с прах и клечах наред купчина отпадъци. Представа нямах кого очаквах да видят в дупката на пода, но това не бях аз.

Помежду им се разнесе шепот. После изведнъж се изправиха и се пръснаха. Резките им движения отключиха нещо в мен и отново можех да говоря. Викнах им да спрат, но стъпките им вече заглъхваха по дъсчения под към вратата. Прегазих отломките в краката си и сляпо се запрепъвах през вонящото мазе към изхода. Докато стигна до първия етаж, където откраднатата от тях дневна светлина се беше върнала, вече бяха изчезнали безследно.

Изскочих навън, спуснах се по ронливите каменни стълби, затичах по тревата и закрепях: „Чакайте! Спрете!“ Те обаче си бяха отишли. Огледах двора, гората. Дишах тежко и се проклинах.

Нещо се стрелна между дърветата. Извърнах се да видя какво е и долових смътно движение зад гъстите им клони — края на бяла рокля. Нейната рокля. Спуснах се през гората. Исках да я догоня. Тя затича надолу по пътеката.

Прескачах паднали дънери и се провирах под ниски клони. Гоних я, докато дробовете ми пламнаха. Тя все така се опитваше да ми се изплъзне. Изостави пътеката и се втурна в непроходимата гора. Най-после гъсталакът свърши и пред нас се ширна тресавището. Обнадеждих се. Сега нямаше къде да се скрие. Трябваше само да се затичам по-бързо и щях да я догоня. Бях с маратонки и джинси, а тя носеше рокля, затова не можеше да се състезава с мен. В момента, в който започнах да я настигам обаче, тя рязко свърна направо през блатото. Нямах друг избор, освен да я последвам.

Беше невъзможно да тичам. Почвата не беше сигурна: затъвах в дълбоки до коляното дупки; тиня просмукваше панталоните и лепнеше по краката ми. А момичето сякаш знаеше къде стъпва и се отдалечаваше все повече и повече. Накрая съвсем изчезна в мъглата. Почти не различавах следите ѝ в калта, за да я последвам.

Изгубих я от поглед, но очаквах следите ѝ да свърнат към пътеката. Наместо това те се насочиха към вътрешността на тресавището. После мъглата ме обгърна плътно, вече не виждах пътеката и започнах да се чудя дали някога ще се измъкна. Опитах се да извикам: „Казвам се Джейкъб Портман! Внук съм на Ейб! Няма да ти причиня зло!“ — но сякаш мъглата и калта погълнаха гласа ми.

Стъпките ѝ ме отведоха до могила от камъни. Приличаше на голямо сиво иглу, обаче си беше куп камъни — една от неолитните гробници, на които беше наречен Кеърнхолм.

Малко по-висока от мен, дълга и тясна, с правоъгълно, подобно на врата отвориствие в единия край, купчината се извисяваше над калта на сред туфа трева. Изпълзях от тресавището върху относително твърдата почва, която я опасваше като пръстен, и осъзнах, че се намирам пред вход към дълбок тунел. От двете страни като древни, изгубили през вековете значението си йероглифи бяха издълбани странни примки и спирали. „Ето къде е лежало момчето от блатото“, казах си аз. Или по-вероятно: „Надежда всяка оставете, вие, що пристъпвате тук“.

Влязох, понеже следите на момчето водеха натам. Тунелът беше влажен, непрогледно тъмен и толкова тесен, че можех да се придвижа единствено приведен и в своеобразен рачешки ход. За късмет, затворените пространства не бяха сред нещата, които ми изкарваха ума.

Представих си, че момичето изплашено трепери някъде напред, и заговорих, докато бавно напредвах. Направих всичко по силите си да я уверя в добронамереността си. Думите ми се връщаха като ехо, което ме объркваше. Бедрата вече ме боляха от странната поза, която бях принуден да заема, когато тунелът изведнъж се разшири в тъмно като рог, но достатъчно голямо помещение, че да се изправа и да простра ръце встрани, без да докосна някоя стена.

Извадих телефона си и отново го използвах за фенерче. Не ми отне много време да разбере, че е зала с размерите на моята спалня. Съвършено празно. От момичето нямаше и следа.

Стоях там и се опитвах да разбере как, по дяволите, беше успяла да се измъкне, когато ми хрумна нещо — нещо така очевидно, че се почувствах като глупак, задето ми отне толкова време да го осъзная. Момичето никога не беше съществувало. Плод беше на въображението ми, също както и останалите. Навярно умът ми ги беше сътворил в мига, в който се взрях в снимките им. И внезапната, странна тъмнина, която предшествахше тяхното пристигане! Пълно помрачение.

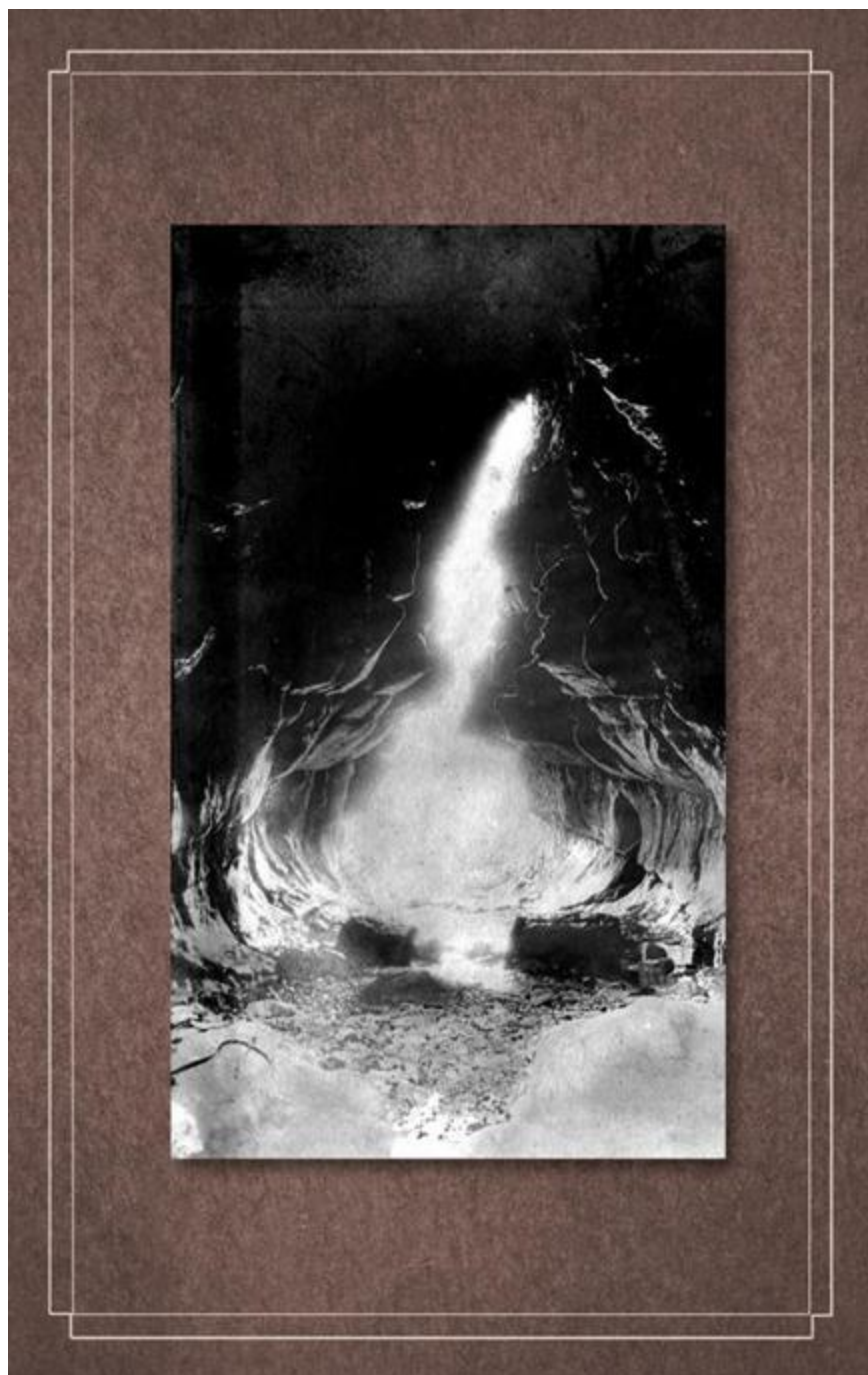
Невъзможно беше тези деца да са умрели преди повече от половин век. И да не бяха, смешно беше да вярвам, че ще изглеждат така, както по времето, когато са били направени снимките. При това,

всичко се случи така бързо, че не успях да се запитам дали не преследвам халюцинация.

Вече можех да предвидя обяснението на д-р Голън: „Къщата е дотолкова емоционално натоварено място за теб, че само присъствието ти в нея е в състояние да отключи стресова реакция“. Обичайният психобрътвеж, който той произвеждаше в изобилие. Това обаче не означаваше, че греши.

Върнах се назад унижен. Вместо да се мъча с рачешкия ход, аз се разделих с последните останки от достойнството си и просто запълзах на ръце и крака към мъждивата светлина, процеждаща се през отвора на тунела. Погледнах нагоре и осъзнах, че вече съм виждал това място — на една от снимките в музея на Мартин. Тук бяха намерили момчето от блатото. Озадачаващо беше, че навремето хората са приемали тази вонлива пустош като порта към рая. Вярвали са го с такава убеденост, че едно дете на моята възраст с готовност бе отдало живота си, за да отиде там. Тъжно, абсурдно прахосничество.

Тогава реших, че искам да се прибера у дома. Не ми пукаше за фотографиите в мазето и до гуша ми беше дошло от загадки, тайни и последни думи. Отдал се бях на манията на моя дядо към тях и това, вместо да облекчи, само влоши състоянието ми. Време беше да зарежа всичко.

Изпълзях от тесния тунел, протегнах се, излязох навън и почти ослепях от ярката светлина. Заслоних лице с ръка и се огледах с присвити очи в свят, който едва разпознах. Блатото беше същото, пътеката беше същата, всичко беше същото, както преди, но за първи път от пристигането си се виждах окъпан от ярко слънце, а небето беше искрящо синьо. Нямаше и следа от разстланата на талази мъгла,

която, за мен поне, вече се беше превърнала в синоним на тази част от острова. Беше и топло. Напомняше по-скоро на дните от средата на лятото, отколкото ветровито начало на сезона. „Боже, времето бързо се мени тук“, рекох си аз.

Вървах се с тежки стъпки към пътеката. Опитвах се да не обръщам внимание на блатната кал, която просмукваше чорапите ми и ме караше да настръхвам. Странно, но пътят вече изобщо не беше кален. Сякаш беше изсъхнал само за минути, но затова пък беше покрит с толкова животински фекалии с размери на гроздови зърна, че не можех да вървя в права линия. Как не ги бях забелязал по-рано? Цяла сутрин ли съм бил психясал? И сега ли бях в такова състояние?

Не откъсвах поглед от лайнната шахматна дъска, просната пред мен, докато не прекосих хребета и не се насочих към града. Тогава разбрах откъде идват ексcrementите. Тази сутрин батальон трактори влачеха талиги с риба и торфени брикети от и към пристанището и оставяха след себе си чакълести бразди, а сега коне и мулета теглеха каруците. Потракването на копита беше заменило рева на машините.

Не долавях и неизменното бръмчене на дизеловите генератори. Свършила ли се беше газта на острова за няколкото часа, през които ме нямаше? А къде бяха крили този добитък? И защо всички ме гледаха? Всички, покрай които минавах, се вираха изумени в мен. Спираха каквото и да правеха и любопитно се извъръщаха. „Навярно изглеждам толкова смахнато, колкото и се чувствам“, помислих си аз и сведох очи, само да се убедя, че от кръста надолу съм покрит с кал и гипс. Присвих глава между раменете и забързах с всички сили към кръчмата, където най-после щях да се скрия в анонимната тъмнина, докато татко се прибереше за обяд. Реших да му кажа, че искам да се прибера у дома възможно по-скоро. При най-малкото колебание от негова страна щях да призная, че халюцинирам, и гарантирано двамата щяхме да се озовем на следващия ферибот.

В „Дупката“ — мястото, което бях припознал за свой дом далеч от дома — намерих обичайната сбирщина от пияни мъже, наведени над пенливите халби и паянтовите маси, сврени между опушените стени. Когато тръгнах към стълбите обаче, непознат глас изля:

— Къде си мислиш, че отиваш?

Извърнах се с крак върху първото стъпало. Барманът ме измерваше с поглед. Само че това не беше Кев, а намръщен мъж с

подобна на гюле глава, когото не познавах. Носеше барманска престилка. Единствената рошава вежда и гъстите сресани мустаци правеха лицето му като на райета.

Можех да отвърна: „Отивам горе да си събера куфара, а ако баща ми не се съгласи да се приберем у дома, ще симулирам пристъп“, но вместо това казах: „Само до стаята си“, което прозвуча по-скоро като въпрос, отколкото като факт.

— Така ли? — рече той и тръсна на тезгяха чашата, която пълнеше. — Това тук да ти прилича на хотел?

Столовете изпукаха, когато клиентите се извърнаха и се втренчиха в мен. Плъзнах поглед по лицата им. Не разпознах нито едно.

„Преминавам през шизофреничен момент, рекох си аз. Точно сега. Такова, значи, е усещането.“ Само дете не усещах нищо. Не виждах светкавици и дланите ми не се потяха. По-скоро сякаш светът полудяваше, не аз.

Казах на съдържателя, че явно е станала грешка.

— С баща ми имаме стаи горе — рекох. — Ето ключът, вижте — извадих го аз от джоба си за доказателство.

— Дай — отвърна мъжът зад тезгяха, приведе се напред и го грабна от ръката ми. Вдигна го в мъждивата светлина и го огледа като бижутер. — Ние нямаме такива ключове — изръмжа той и го плъзна в джоба си. — Кажи ми сега какво всъщност търсиш горе и този път не ме лъжи!

Почувствах, че лицето ми пламна. Никога досега възрастен, който не е мой роднина, не ме беше наричал лъжец.

— Вече ви казах. Ние наехме тези стаи! Попитайте Кев, ако не ми вярвате!

— Не познавам никакъв Кев и не понасям изсмукани от пръстите истории — хладно отвърна той. — Тук не отдаваме стаи под наем и аз съм единственият обитател горе!

Огледах се с надеждата някой да се усмихне съучастнически и да ми покаже, че това е някаква шега. Лицата на мъжете обаче останаха напълно безизразни.

— Тоя е американец — отбеляза мъж с огромна брада. — Може да е и от военните.

— Глупости! — изръмжа друг. — Я го виж, че той е още пеленаче.

— Ти виж тоя шлифер — потърка между пръстите си ръкава на якето ми брадатият. — Къде ще намериш такова нещо по магазините? От военните ще да е.

— Чакайте — опитах се да ги възпра аз, — не съм от военните и не се опитвам да измъкна нищо от вас, уверявам ви! Искам само да намеря баща си, да си взема нещата и...

— Американец е, да го вземат дяволите! — изблея един дебелак и надигна внушителните си телеса от стола, за да ми препречи пътя към вратата, накъдето бавно отстъпвах. — Акцентът му ми звучи калпаво. На бас, че е швабски шпионин.

— Не съм шпионин — неуверено възразих аз. — Просто се изгубих.

— Т'ва го разбрах — отвърна той и се разсмя. — Аз викам да изтръгнем истината от него по старомодния начин. С въже!

Наоколо се разнесоха одобрителни пиянски викове. Не бях сигурен дали бяха сериозни, или само „се майтапеха“, но не държах да се застоявам тук, за да го установя. „Бягай!“, беше единственото, което здравият разум подшушна на мозъка ми. Далеч по-лесно щеше да ми е да разбере какво става вън от тази дупка, пълна с пияници, които заплашват да ме линчуват. Разбира се, бягството щеше само да ги убеди във вината ми, но не ми пукаше.

Опитах се да заобиколя дебелака.

Посегна да ме хване, забавените реакции на един дебел пияница обаче не можеха да се опрат на един бърз и останал без дъх страхопъзльо. Престорих се, че тръгвам наляво, отскочих надясно и се проврях покрай него. Той гневно се разкрещя. Останалите се надигнаха от столовете и се втурнаха след мен, но аз се изплъзнах на косьм от ръцете им и хукнах навън в ясният следобед.

* * *

Втурнах се надолу по улицата, под краката ми хвърчеше пръст, но гневните гласове постепенно заглъхнаха зад мен. Свърнах при първия завой, за да се скрия от полезрението на преследвачите си, и

прекосих кален двор, по който с пронизителни писъци се разбягаха новоизлюпени пилета. После притичах през широко, открито пространство и жените, наредили се на опашка за вода пред стар кладенец, извиха глави след мен. Мярнах ниска стена пред себе си и трябваше да реша как да я прескоча. „Ръката там, вдигни крака, прехвърли се.“ Приземих се на оживен път. Някаква талига едва не ме прегazi. Почти се блъснах в хълбока на коня, каруцарят изкрещя нещо недотам любезно по адрес на майка ми, а копитата и колелото оставиха следи на сантиметри от пръстите на краката ми.

Събитията ми се изплъзваха. Схващах само две неща: първо, твърде възможно беше да губех разсъдъка си и второ, трябваше да се отдалеча от хората, докато разбере какво всъщност става или не става с мен. Втурнах се по пътеката зад наредени в две редици хижи. Искях да се махна от града и да се скрия някъде. Движех се в бърз ход с надеждата, че по-малко биех на очи, ако не тичам. Бях кален и изпоцапан, а и американец.

Стрясках се от най-малкия шум или случайно движение, а това не помагаше особено на усилията ми да се държа нормално. Кимнах и помахих на една жена, която простираше, но като всички останали и тя ме изгледа втренчено. Ускорих крачка.

Зад мен се разнесе странна глъч. Шмугнах се в някаква пристройка. Затаих дъх зад полупритворената врата и се взрях в изпъстрените с надписи стени. „Дули е мръсна дебелогъза курва. Ник’ъв кеф!“

Накрая покрай мен се прокрадна кучка, следвана от котило джафкащи палета. Поех дълбоко дъх и се поотпуснах. Съвзех се, доколкото ми беше възможно, и се върнах на пътеката.

Нещо ме сграбчи за косата. Преди да успея да извикам, една ръка се плъзна около мен и притисна острие към гърлото ми.

— Само се опитай да крещиш и ще ти прережа гърлото — разнесе се глас.

С нож на шията ми моят нападател ме изтласка към стената на пристройката, заобиколи и се изправи пред мен. Изненадах се, че не беше някой от мъжете в кръчмата. Беше момичето. Носеше семпла бяла рокля, лицето ѝ беше неумолимо и въпреки това удивително красиво, макар че явно се бореше с изкушението да изтръгне гръкляна ми.

— Какво си ти? — изсъска тя.

— Тъ... американец съм — заекнах аз, без да съм съвсем сигурен какво ме пита. — Аз съм Джейкъб.

Притисна още по-силно ножа към гърлото ми. Ръката ѝ трепереше. Изплашена беше, а това означаваше, че е опасна.

— Какво търсеше в къщата? — запита тя. — Защо ме преследваше?

— Просто исках да поговоря с теб. Не ме убивай!

Изгледа ме смръщено.

— За какво да поговориш?

— За къщата. И за хората, които са живели в нея.

— Кой те изпрати?

— Дядо. Казва се Ейбрахам Портман.

Слиса се.

— Лъжеш! — извика тя. Погледът ѝ заблестя гневно.

— Мислиш, че не зная какво си? Не съм вчерашна! Отвори очи. Искам да видя очите ти!

— Не лъжа! Ето — разтворих аз очи, колкото се може по-широко.

Тя се повдигна на пръсти и се взря в тях, после тропна с крак и извика:

— Не, истинските ти очи! Гадини като теб вече не могат да ме заблудят с лъжите си за Ейб!

— Не те лъжа и това са моите очи! — Така притискаше гърлото ми, че едва си поемах дъх. За късмет, ножът беше тъп, иначе със сигурност щеше да ме пореже. — Виж, не съм онова, което мислиш — изграчих аз. — Мога да ти докажа.

Ръката ѝ охлаби леко натиска.

— Докажи го или ще поляя тревата с кръвта ти.

— Имам нещо тук — посегнах аз към джоба си.

Тя отскочи назад и ми кресна да спра с насочено към очите ми острие.

— Писмо е, спокойно!

Отново притисна ножа към гърлото ми, а аз бавно извадих писмото и снимката на мис Перигрин от якето си. Подадох ѝ ги.

— Тук съм отчасти и заради това писмо. Имам го от дядо си. Птицата го е писала. Така сте наричали директорката си, нали?

— Това не доказва нищо! — отвърна тя, макар че почти не го погледна. — И откъде, по дяволите, знаеш толкова много за нас?

— Нали ти казах, дядо...

Грабна писмото от ръцете ми.

— Не искам да слушам повече тия тъпотии!

Явно бях засегнал чувствително място. Замълча за момент, с изкривено от огорчение лице, сякаш обмисляше как да се отърве от трупа ми, когато изпълни заканите си. Преди да вземе решение обаче, от другия край на долината се разнесоха викове. Извърнахме се и видяхме мъжете от кръчмата да прииждат към нас, въоръжени с дървени тояги и земеделски сечива.

— Какво е това? Какво си направил?

— Не си единствената, която иска да ме убие.

Свали ножа и го насочи към ребрата ми, а после ме сграбчи за яката.

— Сега си мой заложник. Прави каквото ти кажа или ще съжаляваш!

Не възнамерявах да споря. Не бях сигурен дали в ръцете на това неуравновесено момиче можех да разчитам на по-добра съдба, отколкото със сганта от запенени пияници, които размахваха тояги, но поне имах шанса да намеря някои отговори.

Блъсна ме и двамата затичахме по съседната пряка. По средата на пътя тя свърна встрани и ме повлече след себе си. Шмугнахме се под въже с прострени чаршафи, прескочихме оградата от ситна телена мрежа и се озовахме в двора на малка селска къща.

— Влизай тук — прошепна момичето и се огледа, за да се увери, че никой не ни е видял, после ме бутна през вратата във вонящия на торфени въглища коптор.

Като оставим кучето, заспало на дивана, вътре нямаше никой. То отвори едно око, изгледа ни, но не се впечатли от онова, което видя, и отново заспа. Спуснахме се към прозореца с изглед към улицата и се притиснахме до стената. Застинахме и се ослушахме. Момичето продължаваше да ме държи за ръката с желязна хватка и с насочен към ребрата ми нож.

Изтече една минута. Гласовете на мъжете сякаш затихнаха, после отново се върнаха. Трудно се ориентирах къде са. Обходих малката стая с поглед. Изглеждаше прекомерно примитивна, дори за

Кеърнхолм. В ъгъла имаше струпани плетени кошове. Пред огромната чугунена печка с въглища стоеше тапициран със зебло стол. На отсрещната стена висеше календар и макар да беше прекалено тъмно, за да различа цифрите, ми хрумна нещо.

— От коя година е?

Момичето ми шътна да млъкна.

— Питам сериозно — прошепнах аз.

За миг впи учуден поглед в мен.

— Не зная какво игра играеш, но върви и виж сам — побутна ме тя към стената.

Календарът беше с черно-бяла снимка на тропически пейзаж. На нея се усмихваха възпълнички момичета с огромни цици и старомодни плажни костюми. Отгоре пишеше: „Септември 1940 г.“.

Първият и вторият ден от месеца бяха зачеркнати с кръстчета. Вцепених се. Прехвърлих през ум необяснимите неща, на които бяха станал свидетел тази сутрин: странната и внезапна промяна на времето; островът, който мислех, че познавам, изведнъж се оказа населен с непознати; къщите и мебелите около мен, макар да бяха нови, изглеждаха стари като стил. Календарът на стената обясняваше всичко.

Трети септември 1940 година. Как беше възможно?

После се сетих за едно от последните неща, които дядо ми каза. „От другата страна на гроба на стареца“. Тогава така и не успях да разбера значението на тези думи. Понякога се питах дали не е имал предвид някакви духове — след като всички деца, които познаваше, бяха мъртви, за да ги намеря, аз трябваше да отида от другата страна на гроба. Твърде поетично, наистина. Дядо ми обаче беше прозаичен. Не беше особено вещ в метафорите и внушенията. Просто ми беше дал буквални насоки. Нямах време за пояснения. „Стареца“ беше прозвището, дадено от местните на момчето от тресавището, а каменната могила беше неговият гроб. Днес влязох в нея и излязох някъде другаде: в трети септември 1940 година.

Мислех за всичко това, когато стаята се преобърна и коленете ми се подгънаха. Обгърна ме пулсираща, кадифена тъмнина.

* * *

Съвзех се на пода с вързани за готварската печка ръце. Момичето крачеше нервно и явно водеше оживен разговор със себе си. Затворих отново очи и се заслушах.

— Трябва да е гадина — казваше тя. — Защо иначе ще слухти около старата къща като крадец?

— Нямам и най-малка представа — отвърна мъжки глас, — но май че и той не е наясно.

В крайна сметка тя все пак не говореше на себе си, макар че от мястото, където лежах, не можех да видя събеседника й.

— Не е разбрал, че е в примка, казваш.

— Сам виж — отвърна тя и направи неопределен жест към мен. — Можеш ли да си представиш роднина на Ейб да е дотам безхаберен?

— Допускаш, че е гадина? — продължи младият мъж. Извих леко глава и огледах стаята, но пак не го видях.

— Бих казала, че е някоя предрешена гадина — отвърна момичето.

Кучето, вече разбудено, дотърча и започна да ближе лицето ми. Опитах се да не му обръщам внимание, но банята с език беше толкова лигава и обилна, че накрая трябваше да седна, за да се избавя.

— Я виж кой е буден — рече момичето и подигравателно изръкопляска. — Представлението беше на висота. Припадъкът ми достави особено удоволствие. Убедена съм, че театърът е изгубил велик актьор, когато си се посветил на убийство и канибализъм.

Отворих уста, за да се защитя, но замълчах, понеже забелязах, че към мен се носи една чаша.

— Ето малко вода — каза младият мъж. — Не можем да те оставим да умреш, преди да те отведем обратно при директорката, нали?

Гласът му сякаш идваше от празното пространство. Пресегнах се за чашата и едва не я изпуснах, когато малкият ми пръст докосна невидима ръка.

— Много е непохватен — рече младият мъж.

— Ти си невидим — апатично отвърнах аз.

— Да. Милърд Нълингс, на вашите услуги.

— Не му казвай името си — извика момичето.

— А това е Ема — продължи той. — Донякъде параноична, както, вярвам, сам сте доловили.

Ема хвърли поглед към него — или по-скоро в пространството, където предполагаш, че той стоеше, — и не каза нищо. Чашата потрепери в ръката ми. С усилие се опитах да си обясня ситуацията, в която бях изпаднал, но отвън се чува гневни гласове.

— Тихо! — изсъска Ема. Стъпките на Милърд се отдалечиха към прозореца и завесите се повдигнаха на сантиметър.

— Какво става? — попита Ема.

— Претърсват къщите — отвърна той. — Не можем да останем тук дълго.

— Ами, ние и навън няма как да излезем!

— Кой знае — отвърна той. — Да погледна за всеки случай книгата си.

Завесите отново се спуснаха. Видях подвързана с кожа тетрадка да се вдига от масата и да се разтваря във въздуха. Милърд си тананикаше със затворена уста, докато прелистваше страниците. Минута по-късно шумно я затвори.

— Така си и знаех! — рече той. — Налага се да почакаме само минута и после можем да излезем от предната врата.

— Да не си луд? — възкликна Ема. — Пияните неандерталци отвън до един ще се нахвърлят върху ни с оскърбителни ругатни.

— Не и ако сме по-безинтересни от онова, което ще се случи — отвърна той. — Уверявам те, по-добра възможност няма да имаме през следващите часове.

Отвързаха ме от печката и ме поведоха към вратата. Наведохме се и зачакахме. Тогава отвън долетя шум, който заглуши виковете на мъжете. Мотори. Десетки, ако съдех по звука.

— О, Милърд, великолепно е — извика Ема.

— А твърдиш, че моите изследвания са пропиляно време — подсмръкна той.

Ема сложи ръка на бравата и се извърна към мен.

— Дай ръка. Не тичай. Дръж се, сякаш нищо особено не е станало.

Прибра ножа, но ме увери, че ако се опитам да избягам, отново ще го видя — миг преди да ми пререже гърлото.

— А аз откъде да зная, че няма да го направиш?

— Няма откъде — отвърна тя след кратък размисъл и отвори вратата.

* * *

Улицата гъмжеше от хора. Видях не само мъжете от кръчмата, но и намръщени собственици на магазини, жени и каруцари. Всички бяха зарязали каквото там правеха и стояха наред пътя и гледаха към небето. Над тях се носеше ревът на ескадрила бойни нацистки самолети, подредени в свършена формация. Подобни снимки имаше в музея на Мартин, зад витрина с надпис „Кеърнхолм под обсада“. „Странно е, помислих си аз, изведнъж да се озвеш в иначе съвсем обикновения следобед под сянката на смъртоносни вражески машини, които всеки миг могат да те засипят с огън.“

Прекосихме улицата възможно най-невъзмутимо. Ема все така държеше ръката ми в мъртва хватка. Почти приближавахме пряката от другата страна, когато ни забелязаха. Някой извика. Извърнахме се и видяхме, че мъжете тичаха след нас.

И ние побягнахме. Пряката беше тясна и от двете ѝ страни имаше обори. Бяхме стигнали средата, когато чух гласа на Милърд:

— Ще поизостана и ще ги спъна! Чакайте ме зад кръчмата точно след пет минути и половина!

Стъпките му заглъхнаха зад нас. Стигнахме края на пресечката и Ема спря. Погледнахме назад и видяхме, че едно въже се размотаваше върху чакъла. Когато тълпата стигна до него, въжето се изпъна. Преследвачите ни се проснаха по очи в калта и заприличаха на куп сплетени крайници. Ема нададе одобрителен вик. Стори ми се, че до ушите ми стигна смехът на Милърд.

Отново затичахме. Чудех се защо Ема се съгласи да срещне Милърд при „Пасторската дупка“. Тя беше по посока на пристанището, а не на къщата. Не можех да си обясня и откъде Милърд знаеше точно времето, в което самолетите щяха да прелетят над нас. Миг по-късно се изненадах, че вместо да се промъкнем незабелязано отзад, Ема ме поведе направо към входната врата на кръчмата.

Вътре, освен собственика, не видяхме другиго.

— Барман! — рече Ема. — Кога отваряте кранчето тук? Жадна съм като морска сирена.

— Не съм навикнал да сервирам на момиченца — разсмя се той.

— Зарежи ги тия! — викна тя и плесна с длан върху бара. — Налей четвъртинка от бурето с най-силното уиски. Нито капка от разредената с вода долнопробна пикня, дето даваш обикновено!

Явно беше, че умишлено предизвикаше свада. Сякаш искаше с безочийето си да надмине Милърд и неговия трик с опънатото през улицата въже.

Съдържателят се приведе над тезгяха.

— Значи искаш нещо по-твърдо, ъ? — ухили се той безсрамно. — Гледай само да не стигне до ушите на майка ти и баща ти, че и пасторът, и ченгето ще ме погнат. — Извади бутилка с тъмна, неприятна наглед течност и се зае да пълни една чаша. — А за приятелчето ти там? Вече се е нафиркало като дякон, а?

Престорих се, че разглеждам огнището.

— Ама той бил от срамежливите! — рече мъжът. — Откъде е?

— Казва, че е от бъдещето — отвърна Ема. — Аз пък викам, че е луд за връзване.

Съдържателят се намръщи.

— Какво казва? — запита той. После ме позна и извика, тръсна бутилката върху дървения плот и тръгна към мен.

Трябваше да бягам, но преди мъжът да успее дори да заобиколи тезгяха, Ема обърна чашата и разля алкохола навсякъде. После направи нещо удивително. Протегна ръка с обърнатата надолу длан и миг покъсно над бара лумна огнена стена.

Собственикът се спусна да гаси пламъците с кърпата си.

— Насам, затворнико! — викна Ема, хвана ръката ми и ме повлече към огнището. — Помагай! Дръпни тук и повдигни!

Коленичи и провря пръсти в една пукнатина на пода. Направих същото и заедно отместихме малка плоча, под която се откри широко колкото раменете ми отвориение: пасторската дупка. Помещението се изпълни с дим, собственикът се бореше с пламъците, а ние се провряхме един след друг в пролуката и изчезнахме. Пасторската дупка се оказа отвесна шахта, която преминаваше в тунел, дълъг около метър и висок, колкото да пропълзиш. Долу беше свършено тъмно, но изведнъж се появи меко оранжево сияние. Ема беше превърнала ръката си във факел. Малката топка светлина сякаш се носеше точно над дланта ѝ. Гледах я захласнат, забравил за всичко останало.

— Мърдай — кресна тя и ме побутна. — Горе има врата.

Придвижих се напред, където тунелът свършваше. Ема се промъкна край мен, седна и ритна стената със стъпалата си. Вратата се отвори и изведнъж се озовахме навън.

— Ето ви — чух да каза Милърд, когато изпълзахме на тясната уличка.

— Не устоя на изкушението да устроиш спектакъл, нали?

— Изобщо не разбирам за какво говориш — отвърна Ема, макар да си личеше, че е доволна от себе си.

Милърд ни поведе към една каруца, която сякаш чакаше нас. Покатерихме се отзад и се наместихме под платнището. Като по чудо отнякъде се появи един мъж, яхна коня, плесна юздите и колата се люшна в неравен ход.

Известно време пътувахме мълчаливо. Шумът, който долиташе отвън, ми подсказа, че излизаме от града.

Събрах кураж и попитах:

— Ти как разбра за каруцата? А за самолетите? Да не си медиум?

— Не бих казала — изкиска се Ема.

— Ами всичко това се е случило вчера — отвърна Милърд. — И онзи ден. Във вашата примка не е ли същото?

— Моята какво?

— Той не е от която и да е примка — каза Ема с нисък глас. — Нали ти казах, той си е проклета гадина.

— Не мисля. Една гадина никога няма да се остави да я хванат жива.

— Виждаш ли — прошепнах аз, — не съм каквото там казваш. Аз съм Джейкъб.

— Ще видим тази работа. Стой сега тихо. — Ема се пресегна, повдигна крайчеца на платницето и видяхме синя ивица подскачащо небе.

ШЕСТА ГЛАВА

Отминахме последните хижи и слязохме мълчаливо от каруцата. Пресякохме хребета пеш. Вървахме към гората. Ема крачеше до мен, безмълвна и замислена, но все още хванала ръката ми. От другата страна Милърд си тананикаше и подритваше камъчетата по пътя. Бях нервен и объркан и ми се гадеше от вълнение. Част от мен чувстваше, че се случва нещо важно. Друга очакваше всеки момент да се събудя, да се измъкна от този трескав сън, стресов епизод или каквото е там, да се съвзема наред локва лиги в „Бърза помощ“ и да си кажа: „Ей, това си го биваше“, а после да се върна към отегчителното старо задължение да бъда себе си.

Не се събудих обаче. Продължавахме да вървим. Момичето, което можеше да запали огън с дланите си, невидимото момче и аз. Движихме се през гората, а пътеката беше широка и чиста като алея в национален парк, после се показа обширна морава, изпъстрена с цветя и прорязана от спретнати лехи. Бяхме стигнали къщата.

Взрях се изумен — не защото беше ужасяваща, а защото беше красива. По чакълестата пътека нямаше нито едно разместено камъче, нито един прозорец не беше счупен. Унило клюмналите кулички и комини, които помнех, сега наперено се издигаха към небето. Гората стоеше на почетно разстояние, а преди беше погълнала стените ѝ.

Поведоха ме по застлана с плочи пътека и нагоре по наскоро боядисаните стъпала на верандата. Ема вече не виждаше заплахата в мен, но преди да влезем, завърза ръцете ми на гърба — по-скоро за показност. Приела беше ролята на ловеца, който се прибира у дома, а аз бях нейната плячка. Готвеше се да ме въведе в къщата, но Милърд я спря.

— Обувките му са целите в кал — рече той. — Не може да ходи така. Птицата ще получи удар.

Моите поробители спряха и ме изчакаха да си сваля калните обувки и чорапи. Милърд предлага да навия и крачолите на

панталоните, за да не се влачат по килима. Подчиних се, а Ема нетърпеливо ме сграбчи за ръката и ме повлече през вратата.

Тръгнахме по коридора, който в моите спомени беше почти непроходим заради изпочупените мебели, и минахме покрай сега блестящото стълбище от полирано дърво. Иззад перилата, от всекидневната — отвсякъде към нас надничаха любопитни лица. От ситния като скреж хоросан нямаше и следа. На негово място стоеше дълга дървена маса, заобиколена от столове. Това беше същата онази къща, която бях обиколил, но сега всичко си беше на мястото. Вместо петната зеленикава плесен имаше тапети, ламперия и боя в светли тонове. Във вазите бяха наредени цветя. Тромавите купчини изгнило дърво и плат се бяха превърнали в елегантни кушетки и кресла, а слънцето струеше през високите прозорци, които в спомените ми бяха толкова мръсни, сякаш боядисани в черно.

Накрая стигнахме малка стая с изглед към задния двор.

— Дръж го, докато уведомя директорката — рече Ема на Милърд и аз почувствах дланта му да обгръща лакътя ми. Когато тя излезе обаче, той ме пусна.

— Не се ли страхуваш, че мога да изям мозъка ти — запитах го аз.

— Всъщност, не.

Извърнах се към прозореца и удивен се загледах навън. Дворът беше пълен с деца. Познавах почти всяко едно от тях от жълтите фотографии. Някои се излежаваха под зелените дървета, други хвърляха топка или се гонеха покрай прелелите от цвят лехи. Досуц раят, който дядо описваше. Това беше омагьосаният остров; това бяха децата с магически способности. Ако сънувах, вече не исках да се събудя — не точно сега.

Някой ритна силно топка на поляната, тя излетя и се заклеци сред клоните на огромен, подрязан във формата на динозавър храст. В същата редица имаше още няколко от тези животни-дървета: фантастични създания, колкото къщата на ръст, които пазеха дома откъм гората — включително крилат грифон, изправен на задните си крака, кентавър и морска сирена. Две момчета се затичаха след топката и спряха до кентавъра, а след тях пристигна и едно по-малко дете. Веднага разпознах „левитиращото момиче“ от снимките на дядо, само

дето сега тя не левитираше. Пристъпваше бавно и тежко, сякаш нещо я притегляше към земята.

Когато се изравни с момчетата, момичето вдигна ръце и се остави да го привържат с въже през кръста. Предпазливо събу обувките си и изведнъж отскочи нагоре като балон. Удивително беше. Издигаше се, а въжето оставаше здраво вързано за кръста ѝ. После, понеже момчетата я държаха, увисна във въздуха на три метра височина.

Момичето каза нещо, момчетата кимнаха и започнаха да отпускат въжето. Тя бавно се издигна отстрани на кентавъра и когато стигна гърдите му, протегна ръце да вземе топката. Топката обаче се оказа заклещена навътре в клоните. Момичето погледна надолу и поклати глава, а момчетата я свалиха на земята, където тя отново нахлузи обувките с тежести и развърза въжето.

— Забавляваш ли се? — запита Милърд. Мълчаливо кимнах. — Знаят и по-лесен начин да си вземат топката, но сега имат публика.

Навън друго момиче вървеше към кентавъра. Наближаваше двайсетте. Видът ѝ беше налудничав. Косата ѝ скоро щеше да се превърне в плъст. Тя се наведе, хвана зелената опашка на подрязания храст, уви я около дланта си и притвори очи, сякаш се съсредоточи в себе си. Миг по-късно кентавърът раздвижи ръка. Гледах напрегнато през стъклото зелената фигура пред себе си. Помислих си, че може да е от бриза, но тогава всеки един от пръстите му се сви, сякаш бавно възвръщаше чувствителността си. Удивен наблюдавах как внушителната ръка на кентавъра се сгъна в лакътя и се протегна към гърдите, изтръгна топката и я запрати към окуражаващите го деца. Когато възобновиха играта, момичето с разбърканата коса пусна опашката на кентавъра и тя отново застина неподвижно. До мен дъхът на Милърд замъгли прозореца. Извърнах се удивен.

— Не искам да бъда неучтив, но вие хора ли сте?

— Ние сме необикновени — отвърна той учудено. — А ти не си ли?

— Не зная. Не мисля.

— Много жалко.

— Защо си го пуснал? — запита някой зад нас. Обърнах се и видях Ема до вратата. — Както и да е — отсече тя, приближи и грабна въжето. — Хайде. Директорката ще те приеме сега.

* * *

Прекосихме къщата, следвани от любопитни погледи, които надничаха през откренатите врати и зад диваните. Влязохме в малка слънчева всекидневна, където на стол с висока облегалка, положен върху дебел персийски килим, седеше авторитетна наглед дама и плетеше. Облечена беше от главата до петите в черно, косата ѝ беше вдигната на съвършен кок, придържан на тила ѝ с игла; имаше дантелени ръкавици и блуза с права яка, закопчана стегнато около врата. Беше така придирчиво чиста, както и цялата къща. И да не бях намерил снимката ѝ сред другите в натрошения сандък, пак можех да се досетя коя е. Мис Перигрин.

Ема ме поведе по килима и прочисти гърлото си. Куките на мис Перигрин преустановиха равномерния си ритъм.

— Добър ден — каза дамата и вдигна поглед. — Ти трябва да си Джейкъб.

— Откъде знаете, че той... — зяпна Ема срещу нея.

— Аз съм директорката Перигрин — вдигна тя пръст към Ема и я накара да замълчи. — Или, ако предпочиташ, понеже в момента не си поверен на моите грижи — мис Перигрин. Радвам се най-последно да се запозная с теб.

Мис Перигрин протегна облечена в ръкавица длан към мен и когато аз не отвърнах, забеляза въжето около китките ми.

— Мис Блум! — викна тя. — Какъв е смисълът на това? Така ли се отнасяме ние към гостите си? Веднага го развържи!

— Госпожо, той подслушва, лъже и аз не зная още какво — Ема ме погледна с недоверие и пошушна нещо на мис Перигрин.

— О, мис Блум — високо се разсмя мис Перигрин. — Говориш съвършено нелепи неща! Ако това момче беше гадина, вече щеше да къкриш в казана му за супа. Разбира се, че е внукът на Ейбрахам Портман. Виж го само!

Въздъгнах с облекчение. Може пък да не ми се наложи да обяснявам кой съм. Тя ме беше очаквала!

Ема понечи да възрази, но мис Перигрин ѝ затвори устата с хладен поглед.

— Добре де — въздъгна Ема, — но да не кажете, че не съм ви предупредила.

С няколко подръпвания на възела, въжето падна.

— Моля да извиниш мис Блум — рече мис Перигрин, когато разтрих ожулените си китки. — Определено е склонна да драматизира.

— Забелязах.

— Ако е онзи, който казвал, че е — навъси се Ема, — защо първо нищо не знае за примките; не знае даже коя година сме. Хайде, попитайте го!

— Онзи, който казва, че е — поправи я мис Перигрин. — И единствената личност, към която ще се обърна с въпросите си утре следобед, ще си ти, млада госпожице. Ще обсъдим употребата на граматическите времена!

Ема изстена.

— Сега, ако нямаш нищо против — рече мис Перигрин, — искам да разменя няколко думи с мистър Портман насаме.

Момичето разбра, че е безполезно да спори. Въздъгна и отиде до вратата, но преди да излезе, извърна глава и хвърли към мен един

последен поглед през рамо. Върху лицето ѝ беше изписана загриженост, каквато не бях забелязал досега.

— И вие, мистър Нълингс — провикна се мис Перигрин. — Възпитаните хора не подслушват чужди разговори!

— Задържах се само, за да разбера дали не искате чаша чай — рече Милърд, а аз сякаш долових нотки на сервилност в гласа му.

— Не бих казала — лаконично отвърна мис Перигрин. Чух босите крака на Милърд да се отдалечават по дъските на пода и вратата се затвори зад него.

— Бих те поканила да седнеш — рече мис Перигрин и посочи мекия стол зад мен, — но ми се струва, че си покрит с мръсотия.

Коленичих на пода с чувството, че съм поклонник, който моли напътствия от всепризнат оракул.

— От няколко дни вече си на острова — рече мис Перигрин. — Защо ти беше нужно толкова време, преди да ни посетиш?

— Не знаех, че сте тук — отвърнах аз. — А вие как разбрахте за моето идване?

— Наблюдавах те. И ти ме видя, макар че навярно не го осъзна. Бях с променен вид. — Тя се пресегна и изтегли дълго сиво перо от косата си. — Когато наблюдаваш хора е далеч по-уместно да се предрешиш като птица — додаде мис Перигрин.

Гледах я с отворени уста.

— Значи онази сутрин вие бяхте в стаята ми? — запитах аз. — Соколът?

— Сокол-скитник — поправи ме тя. — Сокол-скитник, естествено.

— Значи е вярно! — рекох аз. — Вие сте Птицата!

— Прякор, който толерирам, но не поощрявам — отвърна тя. — А сега на въпроса ми — продължи мис Перигрин. — Какво, по дяволите, търсеше в онази потискаща развалина?

— Вас — отвърнах аз и очите ѝ за миг се разшириха. — Не знаех как да ви намеря. Едва вчера разбрах, че всички сте... — Замълчах за момент, понеже осъзнах колко странно ще прозвучат думите ми. — Нямах представа, че сте мъртви.

— Божичко — усмихна се хладно тя, — дядо ти нищо ли не ти е разказвал за старите си приятели?

— Някои неща. Дълго време мислех обаче, че са измислици.

— Разбирам — отвърна тя.

— Не ви обиждам, надявам се.

— Донякъде е изненадващо, само толкова. Но по принцип предпочитаме да мислят за нас по този начин и така държим нежеланите посетители настрана. В наше време все по-малко хора вярват в подобни неща — феи, зли сили и подобни безсмислици. Обикновените люде не си правят труда да ни търсят. Облекчаваме си живота. Разказите за духове и страховити стари къщи също вършат добра работа, макар че в твоя случай очевидно не е така. — Усмихна се. — Храбростта трябва да е наследствена в рода ви.

— Да, предполагам — отвърнах аз и нервно се засмях, макар да имах чувството, че всеки момент ще изгубя съзнание.

— Поне що се отнася до това място — описа тя широк кръг.

— Като дете си вярвал, че дядо ти „си съчинява“, както казват. Че ти пробутва някакви фантасмагории. Така ли е?

— Не точно фантасмагории, но...

— Измислици, опашати лъжи, небивалици — кръсти ги, както искаш. Кога осъзна, че Ейбрахам казва истината?

— Ами — впих аз поглед в лабиринта от навървени мотиви, втъкани в килима, — в момента, предполагам, го осъзнавам.

Мис Перигрин, допреди миг оживена, сега сякаш помръкна.

— О, Боже, разбирам!

Изведнъж изражението ѝ стана сурово. Изглежда долови във възцарилата се тишина ужасяващата новина, която се готвех да ѝ съобщя. Аз обаче не можех да я изрека на глас.

— Мисля, че той искаше да ми обясни всичко — рекох, — но прекалено дълго го отлагаше. И вместо това ме изпрати да ви намеря сам. — Извадих смачканото писмо от джоба си. — Ваше е. То ме доведе тук.

Тя го приглади старателно върху облегалката на стола, поднесе го към очите си и зачете. Устните ѝ беззвучно изговаряха думите.

— Колко непохватно! Начинът, по който буквално го моля за отговор.

Поклати глава и за миг застина натъжена.

— Винаги така отчаяно чакахме новини от Ейб. Веднъж го попитах дали иска да ме умори от тревоги с твърдоглавото си желание да живее отделно. Можеше да е дяволски упорит!

Сгъна отново писмото и го прибра в плика. Лицето ѝ сякаш помръкна.

— Отишъл си е, нали?

Кимнах. С много запъване ѝ разказах случилото се — всъщност излязох с версията на полицията. Признах ѝ, че след немалко консултации и аз съм повярвал в нея. Опасявах се, че ще се разплача и затова ѝ предадох ситуацията в общи линии: жилището му в предградията на града; сухият сезон и горите, пълни с подивели, полумъртви от глад животни. Просто неподходящото място в неподходящото време.

— Не трябваше да живее сам — поясних аз, — но както сама казахте, упорит беше.

— Опасявах се от нещо подобно — отвърна тя. — Предупредих го, когато реши да си тръгне — пръстите ѝ стиснаха иглите за плетене, сякаш преценяваше кого да наръга с тях. — И да поиска от бедния си внук да ни донесе тази ужасна новина!

Разбирах гнева ѝ. Сам го бях изпитал. Опитах се да я утеша и зарецитирах всички окуражителни полуистини, които миналата есен родителите ми и д-р Голън намираха за нужно да повтарят в моите най-черни дни.

„Време му беше. Толкова самотен се чувстваше! Баба беше мъртва от години, а и разсъдъкът му вече не беше съвсем на място. Вечно забравяше, заблуждаваше се относно много неща. Затова и се е оказал сам в гората.“

— Допуснал е да остарее — тъжно поклати глава мис Перигрин.

— Донякъде извади късмет. Всичко свърши бързо, не се проточи. Не му се наложи да лежи с месеци в болница, прикован към апарати.

Разбира се, говорех абсурдни неща — смъртта му беше нелепа и грозна, — но си мисля, че думите ми накараха и двамата ни да се почувстваме по-добре.

Мис Перигрин остави иглите за плетене, надигна се и се отправи с накуцване към прозореца. Пристъпваше сковано и с усилие, сякаш единият ѝ крак беше по-къс от другия.

Загледа се в децата, които играеха на двора.

— Не бива да разберат — рече тя. — Не и в този момент. Това само ще ги разстрои.

— Добре, както прецените.

Остана смълчана до прозореца. Раменете ѝ потръпнаха. Когато накрая отново се обърна, видях, че се е съвзела и възвърнала деловия си вид.

— Е, мистър Портман — отривисто рече тя, — мисля, че получи своята доза въпроси. Навярно и ти искаш да попиташ някои неща.

— Хиляди неща.

Мис Перигрин извади часовник от джоба си и го погледна.

— Разполагаме с малко време преди вечеря. Достатъчно, надявам се, за да ти отговоря.

Замълча и рязко вдигна глава, после решително се отправи към вратата и я отвори. Ема седеше свита долу, обляна в сълзи и със зачервено лице. Чула беше всичко.

— Мис Блум! Подслушвахте ли?

Ема изхлипа и с мъка се изправи.

— Възпитаните хора не слушат разговори, които не се предназначени за техните уши... — Ема обаче вече тичаше надолу по коридора. Мис Перигрин млъкна и въздъхна с огорчение. — Твърде жалко. Опасявам се, че когато става дума за дядо ти, тя е много чувствителна.

— Забелязах — отвърнах аз. — Защо? Да не би те...?

— Когато отиде, за да се бие във войната, Ейбрахам отнесе със себе си късче от сърцата на всички ни, но най-вече от сърцето на мис Блум. Да, те се харесваха, изпитваха привързаност, нежност.

Започнах да проумявам защо Ема така упорито отказваше да ми повярва. По всичко е личало, че съм тук с лоши новини за дядо.

Мис Перигрин плесна с ръце, сякаш да развали магия.

— Е, както и да е — рече тя. — Нищо не можем да направим.

Излязохме от стаята и аз я последвах към стълбището. Отказа на предложението ми да ѝ помогна и се заизкачва с непреклонна решимост. Изтегляше се нагоре стъпало по стъпало, обвила перилата с две ръце. Стигнахме площадката и тя ме поведе по коридора към библиотеката. Сега помещението приличаше на истинска класна стая. Чиновете бяха подредени в редица, черната дъска стоеше в ъгъла, а книгите, избърсани от праха — по рафтовете.

— Седни — посочи един чин мис Перигрин. После се настани на стола си отпред и се обърна към мен.

— Нека първо ти кажа няколко думи. Мисля, че това ще ти помогне да откриеш отговорите на много от въпросите си.

— Добре.

— Човешкият вид се отличава с далеч по-голямо разнообразие, отколкото повечето хора подозират — започна тя. — Истинската класификация на Хомо сапиенс е известна на малцина и сега ти ще станеш един от тях. В същността си, тя не е сложна: има коелфек, каквито са мнозинството обикновени хора, „хората-роби“, които съставляват основната част на човешкия род; другите са тайно малцинство — прикритите, ако предпочиташ, хора, наричани синдригаст, или „различните духове“ на древния език на моите предци. Както сам, навярно, вече си се досетил, ние тук сме от втория вид.

Кимнах с глава, сякаш разбирах, макар че вече бях изпуснал нишката на мисълта ѝ.

— А защо хората не знаят за вас? — запитах с надеждата да я спра за малко. — Единствени ли сте?

— Необикновени има по цял свят — отвърна тя, — макар че вече далеч не сме така многобройни, както навремето. Оцелелите живеят прикрито, като нас. — Гласът ѝ изведнъж зазвуча по-меко и се изпълни с тъга. — В миналото можехме необезпокоявано да се смесваме с обикновените хора. Някъде ни разпознаваха като шамани и мистици; допитваха се до нас във време на беда. Малко култури обаче запазиха подобни хармонични връзки с нашите люде. И те са най-вече на места, където нито съвремието, нито основните религии успяват трайно да се настанят. Такъв е островът на черната магия Амбрим, на Новите Хебриди. Отдавна обаче светът като цяло се обърна против нас. Мюсюлманите ни прокудиха. Християните ни горяха като вещици. Дори езичниците в Уелс и Ирландия в крайна сметка решиха, че сме злотворни чародеи и духове, които променят облика си.

— Ами защо тогава — и аз не зная — не изградите някъде своя държава? Защо не отидете там и не заживеете сами?

— Де да беше толкова лесно — отвърна тя. — Необикновените отлики нерядко прескачат някое поколение; понякога десет поколения. Децата с особени дарби невинаги, дори не и често, се раждат на родители със способности; и родителите със способности невинаги, дори не и често, създават надарени деца. Можеш ли да си представиш

колко опасен за всичко необикновено е този свят, който толкова се бои от другостта?

— Обикновените родители ще изгубят и ума и дума, ако децата им започнат да създават огън, например.

— Точно така, мистър Портман. Надарените с необичайни заложи потомци на обикновени родители нерядко са малтретирани или пренебрегвани по чудовищен начин. В недалечно време родителите на деца с необикновени способности често просто са приемали, че „истинските“ им синове и дъщери са били подменени с „подхвърлени“ деца — с обсебени или злонравни, дори луди или болни, — а в по-тъмните векове на това се е гледало като на право бедните деца да бъдат изоставени, ако не и веднага убивани.

— Ужасно!

— Извънмерно ужасно. Нещо трябваше да се направи и затова хора като мен създадоха места, където децата с изключителни възможности да живеят отделно от обикновените хора — пространствено и времево изолирани зони като тази, с която аз неимоверно се гордея.

— Хора като вас?

— Ние, различните, сме надарени с умения, каквито липсват на мнозинството хора, и те са така неизброими в своето многообразие и многостранност, както цвета на кожата или чертите на лицето. В този ред на мисли, някои умения са обичайни, а други са рядкост, каквато е моята дарба да въздействам на времето.

— Времето? Мислех, че сте се превърнала в птица.

— Разбира се. Именно в това се крие ключът към моето умение. Единствено птиците владеят времето. Затова и всички, на които времето е подвластно, трябва да могат да приемат облика на птица.

Говореше като за нещо толкова естествено, толкова реално, че ми беше нужно време да осмисля думите ѝ.

— Птиците... пътуват във времето? — почувствах, че по лицето ми се разлива глупава усмивка.

Мис Перигрин кимна тържествено.

— Повечето все пак се предвиждат напред-назад съвсем случайно, съвсем непреднамерено. Ние, които умеем да управляваме времевите полета съзнателно — и не само за себе си, но и за другите — сме известни като имбрини, неизменните. Ние създаваме примки

във времето, в които хората с необикновени заложби могат да живеят неопределено дълго.

— Примката — повторих аз, понеже си спомних разпореждането на моя дядо: „Намери птицата. В примката“. — Такова ли е това място?

— Да. Макар че навярно ти е известно и като „Трети септември 1940 година“.

— Какво искате да кажете? — наведох се аз към нея над малкия чин. — Само този ден? И той се повтаря?

— Отново, и отново, макар че ние го чувстваме като последователност. В противен случай не бихме пазили спомен за последните, о, за последните седемдесет години от нашето пребиваване тук.

— Удивително — казах аз.

— Разбира се, ние бяхме на Кеърнхолм десетилетие или дори повече преди трети септември 1940 година — физически изолирани, благодарение на необикновената география на острова, — но едва в този ден се оказа, че ни е необходима и времева изолация.

— Как така?

— В противен случай щяха да ни убият.

— С бомбата.

— Да.

Загледах се в чина пред себе си. Започнал бях да проумявам отделни неща — макар и не съвсем.

— Има ли и други примки, освен тази?

— Много са — отвърна тя — и почти всички имбрини, техните опекуни, са мои приятелки. Да видим: мис Ганет в Ирландия, в единайсети юни 1770 година; мис Найтджар в Суонзи, в трети април 1901 година; мис Авъсет и мис Бънтинг в Дарбишър, в деня на св. Суидин, 1867 година; мис Трийкрийпър — всъщност, не помня къде точно, а, да, и скъпата мис Финч. Някъде тук имам прекрасна нейна снимка.

Мис Перигрин с труд свали тежък албум от един рафт и го постави на чина пред мен. Приведе се над рамото ми и заотгръща страниците. Търсеше някаква снимка, но се спираше и на други фотографии, а аз сякаш долових носталгия в гласа ѝ. Разпознах снимки от разбития в избата сандък и от кутията за пури на дядо. Мис

Перигрин ги беше събрала. Мисълта, че му ги е показала преди толкова години, когато той е бил на моята възраст, може би дори в тази стая, на този чин, и че сега ги показва на мен, ме накара да се почувствам странно — сякаш пристъпвах в неговото минало.

Накрая намери снимката на наглед безплътна жена с валчеста малка птичка, кацнала на ръката ѝ, и рече:

— Това е мис Финч и нейната леля, мис Финч.

Жената и птицата като че ли разговаряха.

— По какво ги различавате? — запитах аз.

— Възрастната мис Финч предпочита през повечето време да е с облика на сипка, в което всъщност няма нищо лошо. Никога не е била от приказливите.

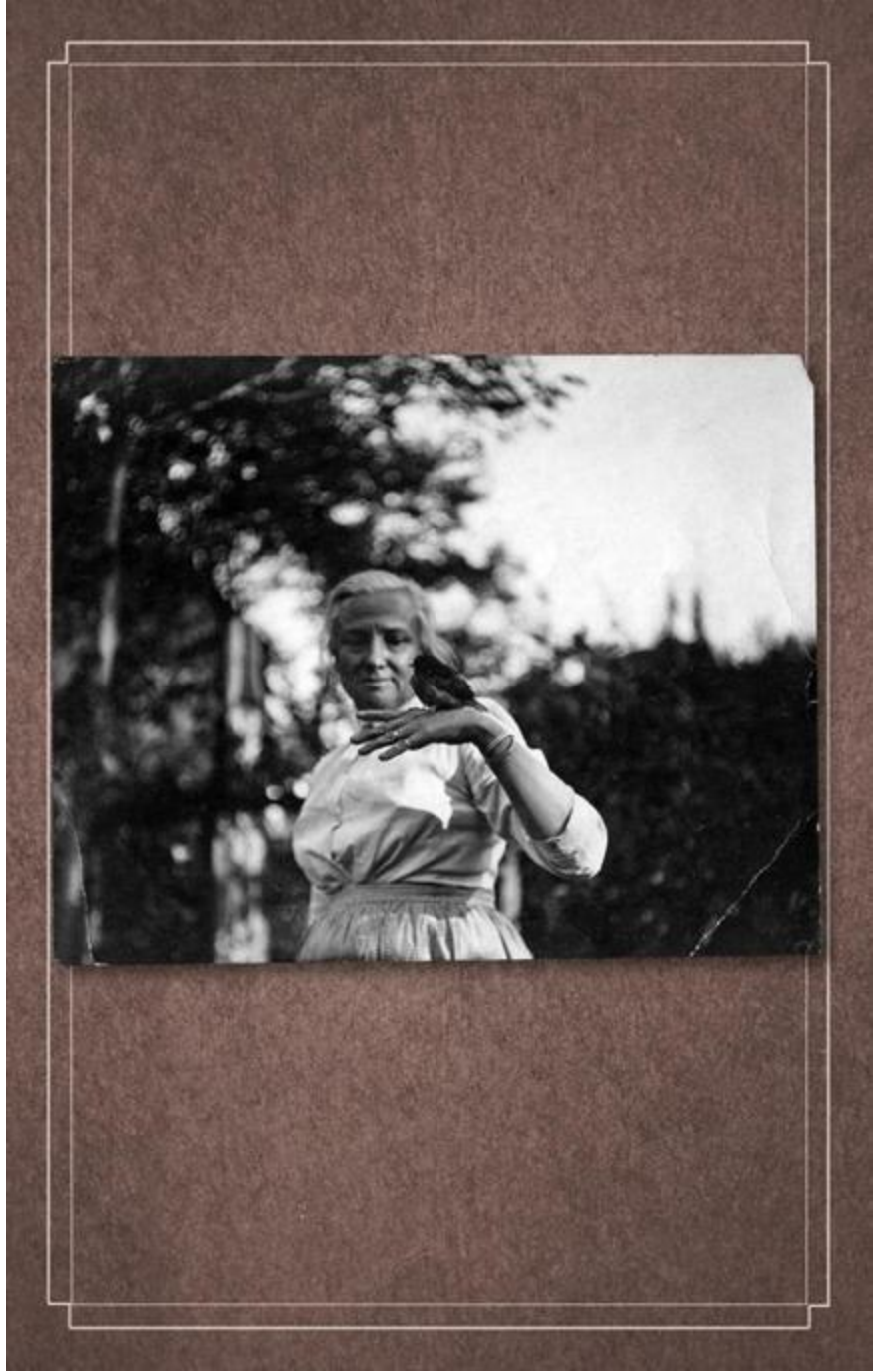
Мис Перигрин отгърна няколко страници и се спря, този път на групов портрет на жени и деца, струпани наперено около картонена луна.

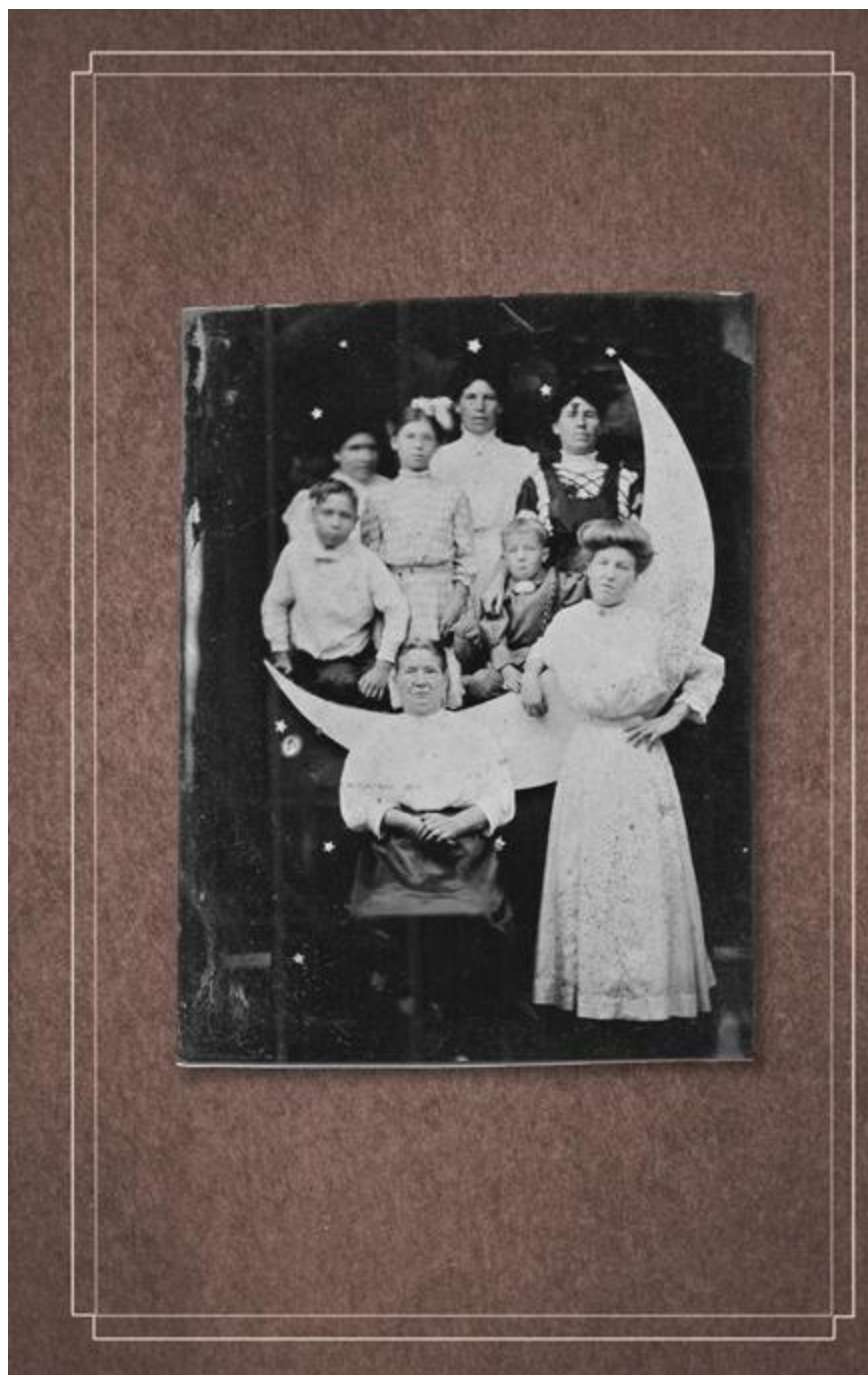
— А, да! Почти я бях забравила — извади фотографията от албума и я вдигна с благоговение към очите си. — Дамата тук отпред е мис Авъсет. За нас, необикновените, тя е нещо като кралска особа. В миналото петдесет години по ред се опитваха да я изберат за председател на Съвета на имбрините, но тя и за миг не преустанови уроците в академията, която двете с мис Бънтинг основаха. Всяка достойна за крилете си днес имбрин на времето е минала под настояничеството на мис Авъсет. В това число и аз! Всъщност, ако погледнеш по-отблизо, може би ще ме разпознаеш в онова малко момиче с очилата.

Присвих очи, за да видя по-добре. Лицето, което посочи, беше тъмно и леко неясно.

— Вие ли сте това?

— Бях една от най-младите ученички, които мис Авъсет някога е приемала — гордо отвърна тя.

— А момчетата на снимката? — попитах аз. — Изглеждат помалки и от вас.

Лицето на мис Перигрин помръкна.

— Имаш предвид моите безпътни братя. За да не се разделяме, дойдоха в академията с мен. Задоволявахме всичките им капризи, като на малки принцове. Бих казала, че това ги разглези.

— Имбрини ли бяха?

— О, не — намръщи се тя. — Имбрини могат да бъдат единствено жени, благодаря на бога! Мъжете са лишени от природната дълбочина, нужна на хората с подобни обременителни отговорности. Ние, имбрините, трябва да следим дали в околността някое дете с необикновени заложби не е в нужда, да отпращаме онези, които биха ни навредили, да се грижим поверниците ни да бъдат нахранени, облечени, укрити и възпитани в нашите традиции. И сякаш това е малко, но наше задължение е и всеки ден да синхронизираме примките като часовников механизъм.

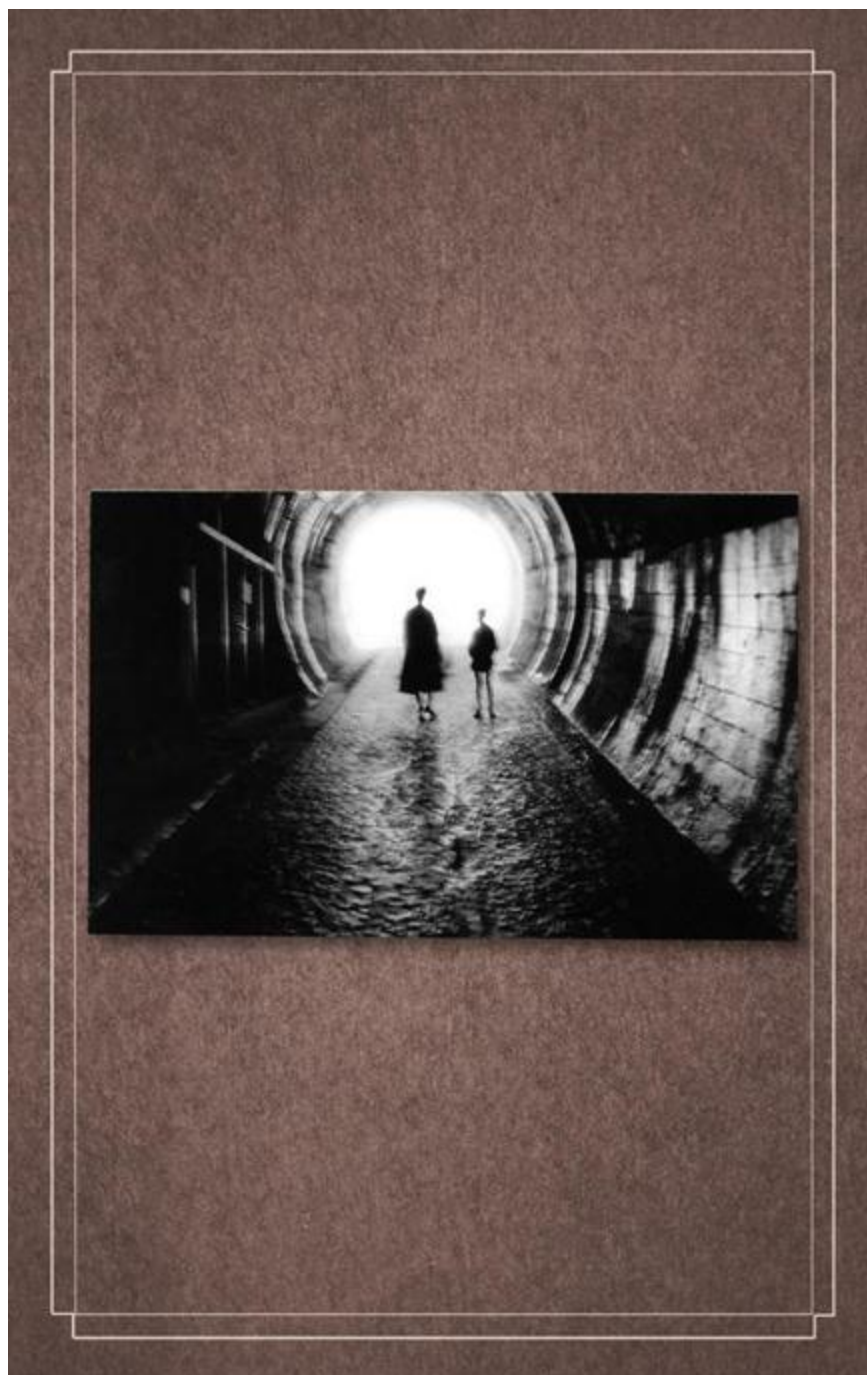
— Какво се случва, ако това не стане?

Вдигна ръка към челото си и се олюля назад с изписан ужас върху лицето.

— Катастрофа, катаклизъм, бедствие! Дори не искам да помисля. За късмет механизмът на синхронизиране на примките е прост: периодично някоя от нас трябва да мине през примката. Това я поддържа еластична, нали разбираш. Отвърстието донякъде уподобява дупка в прясно тесто; ако от време на време не провираш пръст в нея, може да се затвори от само себе си. И ако никой не влиза или излиза — ако няма отдушник на напрежението от най-различен характер, каквото естествено се натрупва в една затворена времева система... — ръцете ѝ описаха с жест „пуф!“, сякаш имитираше избухването на фишек, — цялата система става нестабилна.

Отново се наведе над албума и разлисти страниците.

— Като стана дума, трябва да имам снимка на... да, ето я. Отвърстие, ако някога изобщо е правена такава! — извади тя друга снимка. — Това е мис Финч със свой повереник във великолепната пролука на примката на мис Финч в една рядко използвана отсечка на лондонското метро. При синхронизирането ѝ тунелът се изпълва с най-невероятната светлина. В сравнение с нея, нашата винаги ми се е струвала твърде скромна — рече тя и в гласа ѝ сякаш се прокрадна завист.

— Искам да се уверя, че съм разбрал правилно — рекох аз. — Ако днес е трети септември 1940 година, то утре... също е трети септември?

— Всъщност през няколко от двайсет и четирите часа на примката е втори септември, но да, трети септември е.

— Значи утре никога не идва.

— В известен смисъл.

В далечината отекна гръм и притъмнелият прозорец издрънча в рамката си. Мис Перигрин вдигна глава и отново извади часовника си.

— В момента, опасявам се, не разполагам с повече време. Надявам се да останеш за вечеря.

Приех. Мисълта, че баща ми може да се чуди къде съм, дори не ми мина през ума. Измъкнах се от чина и понечих да я последвам към вратата, когато ми хрумна друг въпрос. Всъщност той от дълго време не ми излизаше от главата.

— Когато пристигна тук дядо наистина ли бягаше от нацистите?

— Да — отвърна тя. — Няколко деца дойдоха при нас в онези ужасни години преди войната. Време на такива катаклизми! — Изглеждаше съкрушена, сякаш споменът още беше пресен. — Намерих Ейбрахам в лагер за интернирани от континента. Злочесто, изтормозено, но силно момче. Веднага разбрах, че е един от нас.

Почувствах облекчение. Поне за тази част от живота му можех да бъда сигурен. Имаше обаче още едно нещо, за което исках да попитам, макар да не знаех как да го формулирам.

— А беше ли — моят дядо — беше ли като...

— Като нас?

Кимнах.

Усмихна се странно.

— Той беше като теб, Джейкъб. — После тя се обърна и се отправи към стълбите с куцане.

* * *

Мис Перигрин настоя да отмия от себе си калта от тресавището, преди да седна на масата за вечеря, и помоли Ема да ми приготви вана. Надяваше се, навярно, помислих си аз, че ако поговори с мен, Ема ще се почувства по-добре. Но тя дори не ме погледна. Наблюдавах я, докато пълнеше ваната със студена вода, а после я затопли с голи ръце. Просто движеше дланите си над нея, докато започна да изпуска пара.

— Невероятно — казах аз, но тя излезе, без да каже и дума в отговор.

Когато водата стана съвършено кафява, аз се подсуших и посегнах към дрехите за смяна, окачени на вратата — торбести панталони от туид, риза с висока яка и чифт тиранти, които ми бяха много къси, но не знаех как да ги наглася. Трябваше да избирам или да ходя със смъкнати до глезените панталони, или да вържа тирантите на кръста си. Реших, че ако ги увия около себе си, ще е по-малкото зло, и слязох по стълбите за най-странната вечеря през живота си, облечен като клоун без грим.

Вечерта се превърна в зашеметяващ калейдоскоп от имена и лица. Донякъде помнех много от тях от снимките и отдавнашните описания на дядо. Децата вдигаха невъобразима врява около столовете покрай дългата маса, но когато влязох в трапезарията, застинаха и се втренчиха в мен. Имах усещането, че не посрещат често гости. Мис Перигрин вече се беше настанила начело на трапезата, обаче се изправи и се възползва от внезапно настъпилата тишина, за да ме представи.

— За онези от вас, които още не са имали удоволствието да се запознаят с него — оповести тя, — това е Джейкъб, внукът на Ейбрахам. Той е наш почетен гост и идва от далеч. Надявам се да му отдадете подобаващо внимание.

После посочи всеки присъстващ в стаята и назова името му. Почти веднага забравих повечето от тях, както ставаше винаги, когато бях притеснен. Представянето беше последвано от лавина от въпроси, на които мис Перигрин отговори със светкавичен рефлекс.

— Джейкъб ще остане ли при нас?

— Не, доколкото зная.

— Къде е Ейб?

— Ейб има работа в Щатите.

— Защо Джейкъб носи панталоните на Виктор?

— Виктор вече не се нуждае от тях, а панталоните на мистър Портман са изпрани.

— Какво прави Ейб в Щатите?

При този въпрос Ема, която гледаше намръщено от края на масата, стана и излезе от стаята. Другите, явно свикнали с променливите ѝ настроения, не ѝ обърнаха внимание.

— Няма значение какво прави Ейб — рязко отвърна мис Перигрин.

— Кога ще си дойде?

— И това няма значение. Хайде сега да вечеряме.

Всички се втурнаха към местата си. Пристъпих към празен наглед стол и понечих да седна, но почувствах, че в бедрото ми се забива вилица.

— Съжалявам! — извика Милърд. Мис Перигрин обаче го отпрати да се облече.

— Колко пъти трябва да ти казвам? — повиши глас след него тя. — Възпитаните хора не вечерят голи!

Дежурните в кухнята деца внесоха подноси с блюда под капаци от искрящо сребро. Не виждахме какво има в тях и се отдадохме на разпалени догадки относно вечерята.

— Видри по Уелингтънски — провикна се едно момче.

— Коте в марината и черен дроб от полска мишка — рече друго, а по-малките шумно се изкискаха.

Когато най-последно вдигнаха похлупаците, се оказа истинско кралско угощение: печена гъска със свършена златиста кожичка; цяла пъстърва и цяла треска, наред резени лимон, свеж копър и разтопено масло; супа от миди; блюда с печени зеленчуци; топъл, току-що изваден от печта хляб и всякакви желета и сосове, каквито не бях виждал, но които изглеждаха вкусно. Ястията изглеждаха примамливо на светлината на газените лампи и с нищо не напомняха на мазните яхнии с неопределен произход, които с усилие преглъщах в „Пасторската дупка“. От сутринта не бях слагал и троха в устата си и лакомо се нахвърлих на храната.

Не трябваше да съм изненадан, че необикновените деца имат необикновени навици на хранене, но се хванах, че между отделните хапки скришом наблюдавам стаята. За да не се издигне до тавана, Олив, момчето, което левитираше, беше привързано към завинтен за пода стол. За да не ни нападат насекоми, Хю, момчето с живи пчели в стомаха, се хранеше под огромна мрежа срещу комари в един от ъглите. Клеър, красиво като кукла момиче с невероятни руси къдрици, седеше до мис Перигрин, но дори не докосна храната.

— Не си ли гладна? — запитах я аз.

— Клеър се храни отделно от нас — изпусна една пчела от устата си Хю. — Притеснява се.

— Не се притеснявам — отвърна тя и го изгледа.

— Така ли? Ами хапни нещо тогава!

— Никой тук не се притеснява от дарбата си — рече мис Перигрин. — Мис Денсмор предпочита да вечеря насаме, нали така, мис Денсмор?

Момичето се взря в празната маса пред себе си. Очевидно не искаше да е обект на всеобщото внимание.

— Клеър има уста на тила си — обясни Милърд, който вече седеше до мен в смокинг (всъщност, само по смокинг).

— Какво има?

— Хайде, покажи им — обади се някой.

Скоро всички около масата настояваха да хапне нещо. Накрая само за да ги накара да замълчат, тя се подчини.

Поставиха бутче от гъската пред нея, Клеър се извъртя с гръб към масата, хвана се за облегалките, наведе се назад и потопи тила си в чинията. Долових отчетливо млясане, а когато тя вдигна глава, от бутчето липсваше голям къс. Под златистата си коса имаше челюст, въоръжена с остри зъби. Тогава разбрах странната снимка, която бях видял в албума на мис Перигрин фотографът ѝ беше направил два кадъра: един на изящното ѝ лице и друг на къдриците, които напълно прикриваха тила ѝ.

Клеър се извърна напред и скръсти ръце. Очевидно беше раздразнена, че е позволила да бъде въвличена в подобна унизителна демонстрация. Остана мълчалива, докато останалите ме засипваха с въпроси. Когато мис Перигрин задоволи донякъде любопитството им, децата преминаха към други теми. Особено се интересуваха от живота през двайсет и първи век.

— Как изглеждат летящите автомобили — запита едно момче на име Хорас в пубертетна възраст и черен костюм, с който приличаше на чирак в погребално бюро.

— Нямаме такива — отвърнах аз. — Все още не.

— Построиха ли градове на луната? — обнадeждено запита друго момче.

— През шейсетте стоварихме някакви отпадъци и забихме един флаг там, но това е всичко.

— Великобритания още ли управлява света?

— Тъ... всъщност, не.

Изглеждаха разочаровани. Мис Перигрин се възползва от момента:

— Виждате ли, деца? В крайна сметка бъдещето не е чак толкова възхитително. Няма нищо лошо в доброто старо време тук и сега!

Останах с впечатлението, че тя често, макар и без особен успех, се опитва да им внуши това. Не можех да не се запитам обаче колко дълго те пребивавах в „доброто старо време тук и сега“.

— Мога ли да ви запитам на колко години сте?

— Аз съм на осемдесет и три — отвърна Хорас.

— Аз съм на седемдесет и пет — възторжено вдигна ръка Олив.
— Другата седмица ще навърша седемдесет и пет и половина!

Зачудих се как отброяват месеците и годините, ако датата оставаше все на една и съща.

— Аз съм или на сто и седемнайсет, или на сто и осемнайсет — каза Инок — момче с тежки клепачи. Не изглеждаше на повече от тринайсет. — Преди живеех в друга примка — поясни той.

— Аз съм почти на осемдесет и седем — обади с Милърд с пълна уста и когато заговори, полусдъвканата храна се показва между невидимите му челюсти. Чуха се дюдюкания, мнозина закриха очи и отклониха поглед встрани.

После дойде моят ред. Казах им, че съм на шестнайсет. Видях изумление върху лицата на мнозина. Олив възкликна удивена и се разсмя. Странно им беше, че съм толкова млад; за мен пък беше странно колко млади изглеждаха те. Познавах мнозина осемдесет и седем годишни хора във Флорида, но тези деца по нищо не приличаха на тях. Сякаш неизменността на живота им тук, в тези еднообразни дни, в това безкрайно вечно лято, беше спряла развитието на

емоциите, а също и на телата им и ги беше заключила в тяхната младост, подобно на Питър Пан и неговата банда на Изгубените момчета.

Внезапно отвън се разнесе бумтеж, вторият за тази вечер, но сега прозвуча по-силно и сякаш по-близо. Сребърните прибори и чиниите издрънчаха.

— Хайде всички, привършвайте бързо! — извика мис Перигрин и в същия миг друг експлозив разтърси къщата. Зад мен една картина в рамка падна на земята.

— Какво беше това? — запитах аз.

— Отново проклетите фрицове — изръмжа Олив и тропна с малкия си юмрук по масата. Очевидно имитираше невъздържан възрастен.

После някъде далече се разнесе звукът на сирена и изведнъж се сетих какво става. Беше нощта на трети септември 1940 година и след малко от небето щеше да падне бомба и да остави огромна дупка в къщата. Сирената даваше знак за въздушна тревога и идваше отвъд хребета.

— Трябва да излезем — обадох се аз с тревожен глас. — Трябва да излезем, преди бомбата да падне!

— Той не знае — изкиска се Олив. — Мисли, че ще умрем!

— Това е само синхронизирането — рече Милърд и присви раменете на смокинга си. — Не е нужно да се притесняваш.

— И това се случва всяка вечер?

— Всяка вечер — кимна мис Перигрин.

Кой знае защо обаче, аз не бях убеден.

— Може ли да излезем и да покажем на Джейкъб? — обади се Хю.

— Да, може ли да отидем? — помоли Клеър ентусиазирано след двайсет минути цупене. — Синхронизирането винаги е толкова красиво!

Мис Перигрин се възпротиви и каза, че не са привършили вечерята си, но децата настояха и тя склони.

— Добре, но само при условие, че си сложите маските — рече тя.

Децата скочиха от местата си и излязоха тичешком от стаята. Бедната Олив остана привързана до масата, докато накрая някой не се смили и не разкопча колана на стола ѝ. И аз се затичах след тях през

къщата към покрития с дъски под на фойето, където всички грабваха нещо от някакъв шкаф, преди да се втурнат през вратата навън. Мис Перигрин даде едно от тези неща и на мен и аз озадачено го замачках в ръце. Приличаше на хлътнало лице от черна гума с големи стъклени отвърстия като застинали в изненада очи и унил хобот с перфорирана кутия накрая.

— Хайде — подкани ме мис Перигрин. — Сложи я.

Тогава осъзнах какво държа в ръцете си: газова маска.

Нахлузих маската върху лицето си и я последвах на моравата, където децата бяха застанали неподвижно като разпилени шахматни фигури по неразчертана дъска, анонимни зад обърнатите нагоре маски, вперили поглед в черния дим, който се стелеше на талози в небето. Върховете на дърветата горяха в обгърнатата от мараня далечина. Бръмченето на невидими самолети сякаш се носеше отвсякъде. От време на време отекваше приглушена експлозия, която чувствах в гърдите си като туптене на второ сърце, последвано от вълни изпепеляваща горещина, все едно някой отваряше и затваряше пещ точно пред лицето ми. Свивах се при всеки взрив, но децата дори не потрепваха. Пееха в съвършен такт с ритъма на бомбите.

*Бягай, заеко, бягай, заеко, бягай, бягай!
Бум, бум, бум, гърми пушката на стопанина.
Той ще мине и без баница със заек, затова
бягай, заеко, бягай, заеко, бягай, бягай!*

Ярки трасиращи куршуми прорязаха небето едновременно с края на песента. Децата изръкопляскаха сякаш бяха свидетели на фойерверки, а в маските им се отразиха цветни ленти. Нощното нападение дотолкова беше станало естествена част от живота им, че вече не ги ужасяваше — всъщност снимката, която видях в албума на мис Перигрин, носеше заглавието „Нашият красив обред“. Допускам, че беше такъв по свой си, зловещ начин.

Заръмя, сякаш летящият метал беше разцепил облаците. Ударните вълни се разрешиха. Изглежда нападението беше свършило.

Всички се раздвижиха. Мислех, че ще се приберем, но подминахме вратата и тръгнахме към друга част на двора.

— Къде отиваме? — запитах аз две маскирани деца.

Нищо не отвърнаха, но изглежда доловиха безпокойството ми, понеже внимателно ме хванаха за ръце и ме поведоха след останалите. Заобиколихме къщата и се насочихме към огромен подрязан храст в края на градината. За разлика от останалите, този не беше с формата на митично създание, а на човек, полегнал на тревата, облегнат на едната си ръка и насочил към небето другата. Нужно ми беше време, докато осъзная, че е реплика на Адам от стенописа на Микеланджело в Сикстинската капела. Впечатляващо, като имам предвид, че беше направен от храсти. Почти различих умиротворения израз върху лицето на Адам, с две разцъфнали гардении вместо очи.

Видях момичето с разбърканите коси да приближава. Носеше рокля на цветя с толкова кръпки, че приличаше на съшитото от парчета плат одеяло.

— Ти ли го направи — запитах аз и отидох при нея. Момичето кимна.

— Как?

Тя се наведе и задържа дланта си над тревата. Секунди по-късно стръкове с очертания на ръка се извиха, протегнаха се и се източиха, докато докоснаха пръстите ѝ.

— Това — рекох аз — е щуро.

Явно в онзи момент красноречието ми не беше на висота.

Някой ми изшътка да мълча. Децата застинаха с извити нагоре глави и насочени към една точка в небето ръце. И аз вдигнах глава, но видях само облаци дим, а наскред тях — трептящи оранжеви пламъци.

После, на фона на бръмченето на моторите, различих звука на самотен самолет. Близо беше и идваше насам. Паникьосах се. В тази нощ те са били убити. И не само в тази нощ, но и в този момент. Зачудих се дали е възможно децата да умират всяка вечер само за да бъдат възкресени от примката като своеобразен безсмислен култ към самоубийство, обречени за вечни времена да бъдат хвърляни във въздуха и отново съчленявани.

Нещо малко и сиво разцепи облациите и се спусна с фучене към нас. Камък помислих си аз, но камъните не свистяха, когато падаха.

„Бягай, заеко, бягай, заеко, бягай, бягай!“ Аз бих побягнал, но беше късно. Успях само да изкрещя и се хвърлих на земята, за да се прикрия. Прикритие обаче нямаше, затова се проснах върху тревата и

обвих глава с ръце, сякаш така щях да я запазя прикрепена към тялото си.

Стиснах зъби, затворих очи и задържах дъх, но вместо съкрушителния удар, който очаквах, всичко потъна в мъртва тишина. Вече не долавях ръмженето на моторите, свистенето на бомбите, картечните изстрели в далечината. Сякаш светът беше онемял.

Мъртъв ли бях?

Свалих ръце и бавно се огледах. Превитите от вятъра клони на дърветата бяха застинали. Небето приличаше на фотография със замрели пламъци, които облизват с езици купестите облаци. Пред очите ми се издигаше пелена от сякаш провесени във въздуха дъждовни капки. Насред кръга от деца, подобно на ритуален съд от някакъв наистина тайнствен обред, висеше бомба. Протегнатият пръст на Адам я държеше във въздуха.

После като кинолента, която се подпалва в апарата, докато гледате филма, пред очите ми се разля гореща и съвършена белота и погълна всичко.

* * *

Първото, което дочух беше смях. После белотата се разнесе и видях всички скупчени около Адам, досущ както бяхме преди, но сега бомбата беше изчезнала, нощта беше тиха и единствено луната светеше на безоблачното небе. Мис Перигрин се надвеси над мен и протегна ръка. Хванах се за нея, залитнах и замаян се изправих.

— Приеми извиненията ми — рече тя. — Трябваше да те подготвя по-добре.

Не можеше обаче да прикрие усмивката си, нито пък останалите деца, когато свалиха маските си. Определено ми се подиграваха.

Чувствах се объркан и не бях на себе си.

— Май ще трябва да се прибирам — рекох на мис Перигрин. — Баща ми сигурно се тревожи. Мога да си отида, нали?

— Разбира се — отвърна тя и запита на висок глас дали някой желае да ме придружи до каменната могила. За моя изненада Ема пристъпи напред. Мис Перигрин като че ли беше доволна.

— Сигурна ли сте? — прошепнах аз на директорката. — Преди няколко часа беше готова да ми пререже гърлото.

— Мис Блум може да е спривава, но тя е сред най-доверените ми възпитаници — отвърна мис Перигрин. — А си мисля, че може би двамата имате да споделите някои неща по-далеч от любопитните уши.

Пет минути по-късно вече бяхме на път, но сега ръцете ми не бяха завързани и Ема не ме ръгаше в гърба с нож. Няколко от помалките деца ни съпроводиха до края на двора. Интересуваха се дали ще отида при тях и на другия ден. Измъкнах се с уклончиви обещания. Трудно проумявах ставащото в момента и ми се виждаше абсурдно да планирам бъдещето.

Навлязохме сами в тъмната гора. Когато къщата изчезна зад нас, Ема протегна длан нагоре, леко присви китката на ръката си и между пръстите ѝ затрептя малка огнена топка. Задържа я пред себе си като сервитьор. Осветяваше пътеката пред нас, а фигурите ни хвърляха двойна сянка върху дърветата.

— Казах ли ти колко е яко това? — опитах се да разчупя тегавото мълчание аз.

— Изобщо не е кораво — отвърна Ема и доближи пламъка до мен, за да почувствам разреждения от горещината въздух. Отдръпнах се и изостанах с няколко крачки.

— Яко е, че можеш да го правиш, имах предвид.

— Е, ако говориш като хората, може и да те разбере — озъби се тя и спря.

Стояхме и се взирахме един в друг от разстояние.

— Не бива да се страхуваш от мен — рече Ема.

— Така ли? А откъде да зная, че не ме мислиш за някакво зло същество и че не си скроила план да остана насаме с теб, за да можеш най-после да ме убиеш?

— Не ставай глупав — отвърна тя. — Дойде, без да ни предизвестиш. За мен беше непознат. Преследваше ме като смахнат. Какво можех да си помисля?

— Добре де, схванах — рекох аз, макар всъщност да нямах това предвид.

Тя сведе очи и зарови върха на обувката си в пръстта. Пламъкът в ръката ѝ промени цвета си от оранжево в хладно индиго.

— Това, което ти казах, не беше вярно. Всъщност аз те познах — Ема вдигна поглед към мен. — Толкова приличаш на него.

— И други са ми го казвали.

— Съжالياвам, дете преди изрекох онези ужасни неща. Не исках да ти повярвам — че си онзи, който казваше. Знаех какво означава това.

— Няма нищо — отвърнах аз. — Когато бях малък, много ми се искаше да ви срещна. Сега най-после имам този шанс... — поклатих глава. — Само съжالياвам, че поведът е такъв.

Тогава Ема се втурна към мен и обви врата ми с ръце. Пламъкът в дланта ѝ изгасна, миг преди да ме докосне, но кожата ѝ беше топла там, където го беше държала. Останахме неподвижни в тъмнината, двамата — аз и тийнейджърката на пределна възраст, или всъщност красивото момиче, което беше обичало дядо ми, когато е бил на моите години. Нямахме какво друго да направя, освен да я прегърна. Миг покъсно и двамата вече плачехме.

Чух дълбоката ѝ въздишка в тъмното, преди да отстъпи назад. Огънят отново затрептя в дланта ѝ.

— Извинявай — промълви тя. — Обикновено не съм толкова...

— Не се притеснявай.

— Да тръгваме.

— Ти водиш — рекох аз.

Вървахме през гората, обгърнати в успокояваща тишина.

— Стъпвай само там, където аз вървя — каза тя, когато стигнахме блатото. Така и направих — вървах по следите ѝ. В далечината, сякаш в хармония със светлината на Ема, проблясваха зеленикави блатни газове.

Стигнахме могилата и се промъкнахме един след друг до най-отдалечената зала, а после отново излязохме в обвития в мъгла свят. Тя ме поведе обратно към пътеката и когато стигнахме до нея, приплете пръсти с моите и стисна дланта ми. Останахме неподвижни за миг. После Ема се извърна и си тръгна, а мъглата я погълна така бързо, че се зачудих дали изобщо е била до мен.

* * *

Тръгнах към града. Почти очаквах да видя теглени от коне каруци по улиците. Вместо това ме посрещна бръмченето на генераторите и сиянието на телевизионните екрани зад прозорците. Бях си у дома, такъв, какъвто го помнех.

Кев отново стоеше зад бара и вдигна чаша към мен, когато влязох. Никой от мъжете не поиска да ме линчува. Всичко изглеждаше на мястото си.

Качих се горе и намерих баща си заспал пред лаптопа до малката ни масичка. Стресна се, когато затворих вратата.

— Здравсти! Ей, закъсня. Добре ли си? Колко е часът?

— Не зная — отвърнах аз. — Преди девет, мисля. Генераторите още работят.

Той се протегна и разтърка очи.

— Какво прави днес? Надявах се да те видя на вечеря.

— Нищо. Само още веднъж огледах старата къща.

— Намери ли нещо?

— Тъ... всъщност, не — отвърнах аз и си помислих, че трябваше да съчиня по-достоверна версия.

Огледа ме учудено.

— Откъде ги взе?

— Кое?

— Дрехите.

Сведох поглед и осъзнах, че напълно бях забравил за панталоните от туид и завързаните на кръста ми тиранти.

— Намерих ги в къщата — отвърнах аз, понеже нямах време да измисля по-правдоподобен отговор. — Не са ли яки?

— Облякъл си някакви дрехи, които си намерил? — направи гримаса той. — Джейк, това е нехигиенично. А какво стана с джинсите и якето ти?

Трябваше да сменя темата.

— Бяха супер мръсни, затова, тъ... — смънках аз и посочих екрана на лаптопа. — Ау, това книгата ли е? Как върви?

— Моята книга не е на дневен ред сега — хлопна той капака. — Важното в момента е лечението ти. Не съм убеден, че д-р Голън искаше да прекарваш дните си в онази стара къща сам, когато даде зелена светлина на пътуването.

— Боже, реших, че е запис.

— Какво?

— Най-дългият период от време, в който не си споменава психиатъра ми. — Престорих се, че гледам несъществуващ часовник. — Четири дни, пет часа и двайсет и шест минути. — Въздъгнах. — Не беше зле, докато траеше.

— Този човек много ти помогна — рече баща ми. — Един бог знае в какво състояние щеше да си сега, ако не го бяхме намерили.

— Прав си, тате. Д-р Голън наистина ми помогна. Но това не означава, че той трябва да контролира всичко в живота ми. Боже, с мама можете да ми купите една от онези малки гривнички, на които пише: „Какво би направил Голън?“. Ще си задавам същия въпрос, преди да предприема каквото и да е. Преди да се изсера, например. Как би искал д-р Голън да се изсера? Дали да го трупам по края или да се целя право в средата? Кое сране би било най-полезно от психологическа гледна точка?

Баща ми мълчеше и ме гледаше. Когато заговори, гласът му беше нисък и дрезгав. Каза ми, че утре, без значение дали ми харесва или не, ще наблюдавам птици с него. Когато отвърнах, че горчиво се лъже, той стана и слезе в кръчмата. Реших, че ще си поръча питие или нещо такова, затова отидох да сваля клоунския костюм, но след няколко минути той почука на вратата на спалнята ми. Каза, че долу някой ме чакал на телефона.

Реших, че е мама, затова стиснах зъби и го последвах към телефонната кабина в ъгъла на кръчмата. Той ми подаде слушалката и седна до масата. Притворих вратата.

— Да?

— Току-що разговарях с баща ти — рече някакъв мъж. — Стори ми се разтревожен.

Беше д-р Голън.

Щеше ми се да му кажа двамата с баща ми да си го начукат, но знаех, че трябваше да съм тактичен. Ако д-р Голън се ядосаше, означаваше край на пътуването ми. Не можех да си тръгна. Не и с толкова много неща, които исках да разбера за необикновените деца. Затова приех условията на играта и му разказах какво съм намерил — всичко, освен за децата във времевата примка — и се опитах да звуча така, сякаш съм стигнал до извода, че в идеята за острова или дядо ми няма нищо особено. Заприлича на сеанс по телефона.

— Не ми разказваш, надявам се, нещата, които предполагаш, че искам да чуя — каза той дежурната си реплика. — Може би трябва да дойда и да видя как си. Нещо като малка ваканция. Как ти звучи?

„Дано се шегува“, помолих се аз на ум.

— Аз съм добре. Наистина.

— Спокойно, Джейкб, импровизирам в момента, макар, Бог ми е свидетел, че мога да си позволя да отсъствам известно време. Всъщност, вярвам ти. Наистина звучиш добре. Току-що казах на баща ти, че най-доброто, което може да направи, е да ти даде малко свобода и да те остави сам да прецениш нещата.

— Наистина ли?

— Аз и родителите ти от доста време вече сме все около теб. От един момент нататък това става нефункционално.

— Аз наистина оценявам грижите ви.

Той каза нещо, което не можах да схвана съвсем добре. Имаше много смущения по линията.

— Не те чувам — рекох аз. — Да не си в мол или нещо такова?

— На летището съм — отвърна той. — Посрещам сестра си. Както и да е. Единственото, което исках да ти кажа, е да се забавляваш. Търси, както намериш за добре, и не му мисли много. Ще те видя скоро, нали?

— Още веднъж благодаря, д-р Голън.

Оставих слушалката изпълнен с чувство за вина, че бях несправедлив към него. За втори път вече се застъпваше за мен пред родителите ми.

Отреща баща ми престъпваше предпазливо с халба в ръка. На път към стълбите се спрях при него.

— За утре... — рекох аз.

— Ще направиш онова, което си си наумил, нали.

— Сигурен ли си?

— Лекарско предписание — сви рамене той.

— Ще се прибера за вечеря. Обещавам.

Само кимна. Оставих го на бара и си легнах.

Вече се унасях, когато мислите ми ме отведоха към необикновените деца и първия въпрос, който те зададоха, когато мис Перигрин ме представи: „Джейкб ще остане ли при нас?“. „Не, разбира се“, казах си аз тогава. Но защо пък не? Какво щях да

пропусна, ако не се приберях у дома? Представих си студената ни като пещера къща, града, в който нямах приятели, а и лошите спомени, които ми навяваше. Отреден ми беше крайно безличен живот.

Осъзнах, че никога досега не ми е хрумвало да се откажа от него.

СЕДМА ГЛАВА

Утрото донесе дъжд, вятър и мъгла. Песимистично време, в което трудно можех да повярвам, че вчерашният ден не е бил странен и прекрасен сън. Лакомо изгълтах закуската и казах на баща си, че излизам. Изглежда ме, сякаш си бях изгубил ума.

— Сега? Какво ще правиш?

— Ще се размотая наоколо с... — започнах, без да се замисля аз. После, за да прикрия истината, се престорих, че съм се задавил. Оказа се прекалено късно обаче. Беше ме чул.

— С кого? Не с онези побойници, рапърите, предполагам.

Трябваше се да рискувам, иначе никога нямаше да се измъкна от тази дупка.

— Не. Сигурно не си ги виждал, живеят от другата страна на, въ, острова и...

— Настина ли? Не знаех, че там живее някой.

— Е, само няколко човека са, наистина. Овчари или нещо такова. Както и да е, яки са — пазят ми гърба, докато съм в къщата.

Приатели и сигурност: две неща, срещу които баща ми не можеше да възрази.

— Искам да се срещна с тях — рече той и се опита думите му да прозвучат строго. Често разговаряше с мен с този израз на лицето — пародия на здравомислещия, сериозен баща, който, допускам, държеше да бъде.

— Няма проблем. Днес имаме среща там, затова някой друг път.

Кимна и продължи закуската си.

— Да си тук за вечеря.

— Прието, тате.

Буквално тичах през цялото разстояние до блатото. Внимавах къде стъпвам, докато си проправях път наред подвижната кал и се опитвах да си спомня трасето от почти невидимите острови трева, което Ема следваше, когато го прекосявахме. Чудех се дали няма да намеря дъжда и полуразрушената къща от другата страна. Изпитах

огромно облекчение, когато излязох от каменната могила и се видях в трети септември 1940, такъв, какъвто го бях оставил: топъл, слънчев и без мъгла; с дълбоко синьо небе и облаци, чийто рисунък ми се стори успокояващо познат.

Най-хубавото беше, че Ема ме чакаше. Седеше на могилата и хвърляше камъни в блатото.

— Най-последно! — извика тя и скочи на крака. — Хайде, всички те чакат.

— Всички ли?

— Дааа — проточи тя и нетърпеливо изви очи, хвана ме за ръката и ме повлече след себе си. Задъхах се от вълнение — не само заради близостта ѝ, но и при мисълта за безкрайните възможности, които денят откриваше пред мен. Привидно щеше да бъде досущ като предходния — пак щеше да духа бриз, дърветата пак щяха да помахват с клони, — но аз щях да чувствам всичко по нов начин. Същото се отнасяше и до децата. Те бяха боговете в този малък странен рай, аз бях техният гост.

Тичахме през блатото, после през гората, сякаш закъснявахме за среща. Стигнахме къщата и Ема ме поведе към задния двор, където се издигаше малка дървена сцена. Децата оживено сновяха до къщата и обратно, носеха реквизит, закопчаваха жилетките на костюмите си или вдигаха циповете на обсипани с пайети рокли. Малък оркестър само от акордеон, очукан тромбон и музикален трион, на който Хорас свиреше с лък, настройваше инструментите.

— Какво е това? — запитах Ема. — Пиеса ли поставяте?

— Ще видиш — отвърна тя.

— Кой участва?

— Ще видиш.

— За какво се разказва в нея?

Тя ме ощипа.

Някой наду свирка и всички се втурнаха към сгъваемите столове, подредени в редица пред сцената. С Ема се настанихме на местата си и миг по-късно завесата се вдигна и разкри сламена шапка, която се носеше над крециящ костюм на райета в бяло и червено. Едва, когато чух гласа, осъзнах, че това — разбира се — е Милърд.

— Дааами и господи! — извиси глас той. — Имам удоволствието да ви представя единствен по рода си спектакъл, какъвто не е имало в

историята! Ненадминато с дързостта си шоу, с такива съвършени илюзии, че просто няма да повярвате на очите си! Добри хора, на вашето внимание мис Перигрин и нейните необикновени деца!

Публиката избухна в шумни аплаузи. Милърд докосна ръба на шапката си.

— В началото — самата мис Перигрин!

Той се шмугна зад завесата и миг по-късно се появи с надиплен през едната ръка чаршаф и сокол-скитник, кацнал на другата. Кимна към оркестъра. Гръмна хриптяща карнавална музика.

Ема ме смушка с лакът.

— Гледай сега — прошепна тя.

Милърд остави сокола на пода и разгъна чаршафа като параван пред него.

— Три, две... — започна да отброява той отзад напред — едно!

На „едно“ чух безпогрешно звука от размахани криле, после видях главата на мис Перигрин — човешката ѝ глава — да се подава зад чаршафа. Аплаузите станаха оглушителни. Косата ѝ беше разрошена, а аз я виждах само от раменете нагоре. Изглежда зад чаршафа беше гола. Явно, когато приемаш облика на птица, не го правиш с дрехите на гърба си. Тя подхвана чаршафа за ръба и го уви целомъдрено около себе си.

— Мистър Портман — обърна се мис Перигрин към мен от сцената. — Щастлива съм да видя, че отново си сред нас. С тази малка демонстрация ще направим турне из Континента в предколедните дни. Мислех си, че може да я намериш за поучителна. — После се плъзна церемониално зад кулисите и се оттегли в къщата, за да се облече.

Едно след друго необикновените деца излизаха от публиката и се качваха на сцената със своя номер. Милърд съблече смокинга си, стана напълно невидим и започна да жонглира с бутилки. Олив свали оловните си обувки и изпълни на успоредка поредица от гимнастически упражнения, които напълно пренебрегваха земното притегляне. Ема запали огън, погълна го, после го издуха навън, без да се изгори. Ръкоплясках, докато почувствах, че ще ми излязат пришки.

— Не разбирам — обърнах се аз към нея, когато се върна и седна до мен, — изнасяте тези представления за хората?

— Разбира се — отвърна тя.

— За обикновените хора?

— Разбира се, че са за обикновените хора. Защо им е на необикновените да плащат да гледат неща, които сами могат да направят.

— А това няма ли да ви разкрие?

— Никой нищо не подозира — изкиска се тя. — Хората идват на нашето подгриващо шоу, за да видят каскади, трикове, каквото там им предложим.

— Скрити сте, значи, за непредубедения поглед.

— Навремето повечето необикновени са си изкарвали прехраната по този начин.

— И никой никога нищо не е заподозрял?

— От време на време някой тъпанар идва зад кулисите и започва да досажда с въпроси, затова винаги си имаме здрава ръка, която да го запрати навън и да го накара да си седне на задника. Говорим за вълка, а той — в кошарата!

На сцената една мъжкарана довлече камък с размерите на малък хладилник.

— Може да не е най-острото длето на дърводелския тезгях — прошепна Ема, — но има голямо сърце и е готова живота си да даде за приятелите. Много сме гъсти с нея, Бронуин и аз.

Някой беше пуснал рекламни картички, с които мис Перигрин представяше участниците. Тестето стигна до мен със снимката на мис Бронуин най-отгоре. На нея тя стоеше боса, вперила апатичен поглед в камерата. На гърба имаше калиграфски надпис: „УДИВИТЕЛНО СИЛНОТО МОМИЧЕ ОТ СУОНЗИ!“

— Защо не вдига скала, ако го прави на сцената? — запитах аз.

— Не беше в настроение, понеже Птицата й уши „дамска рокля“ за снимката. Отказа да вдигне и кутия за шапки.

— Изглежда и обувките не са по вкуса й.

— По принцип няма нищо против тях.

Бронуин довлече скалата до средата на сцената и за един пълен с напрежение момент остана с вперен в публиката поглед, сякаш някой ѝ беше казал да спре заради драматичния ефект. После се наведе, сграбчи канарата с едрите си ръце и бавно я вдигна над главата. Всички заръкопляскаха и заподсвиркаха с небивал ентузиазъм, макар че навярно бяха виждали номера ѝ хиляда пъти. Сякаш присъствах на

едно от онези събирания, които се организираха в нашето училище за повдигане на духа преди спортните състезания и които аз никога не посещавах.

Бронуин се прозя и си тръгна с камъка под мишница. На сцената излезе момичето с рошовата коса. Казваше се Фиона, поясни Ема. Застана с лице към публиката зад саксия с пръст и вдигна ръце като диригент. Оркестърът засвири „Полетът на бръмбара“ (доколкото можеха, разбира се) и Фиона положи длани над сандъчето със смръщено от усилие и концентрация лице. Когато музиката стигна своята кулминация, от земята изникнаха маргарити и разцъфнаха. Приличаше на филмите в забързан каданс, макар че на пръв поглед тя сякаш изтегляше цветята от глинестата им леха с невидими струни. Децата отново наскачаха възторжено от местата си и я възнаградиха с бурни аплодисменти.

Ема затърси из картичките и извади снимката на Фиона.

— Любимата ми — рече тя. — Дни наред работихме върху костюма ѝ.

Погледнах я. Беше облечена като просякинче и носеше кокошка.

— Какво би трябвало да изразява? — запитах аз. — Бездомна селянка?

Ема ме ощипа.

— Предполагаше се, че изглежда естествено, като дивачка. Нарекохме я „Джил от джунглата“.

— Наистина ли идва от джунглата?

— От Ирландия е.

— И в джунглата ли има много кокошки?

Ема отново ме ощипа. Междувременно Хю се беше присъединил към Фиона на сцената и беше пуснал пчелите да излетят и да опрашат цветята ѝ. Сякаш присъствах на странен брачен ритуал.

— Какво друго отглежда Фиона, освен храсти и цветя?

— Всички тези зеленчуци — махна към градинските лехи Ема. — Понякога и дървета.

— Наистина ли? Цели дървета?

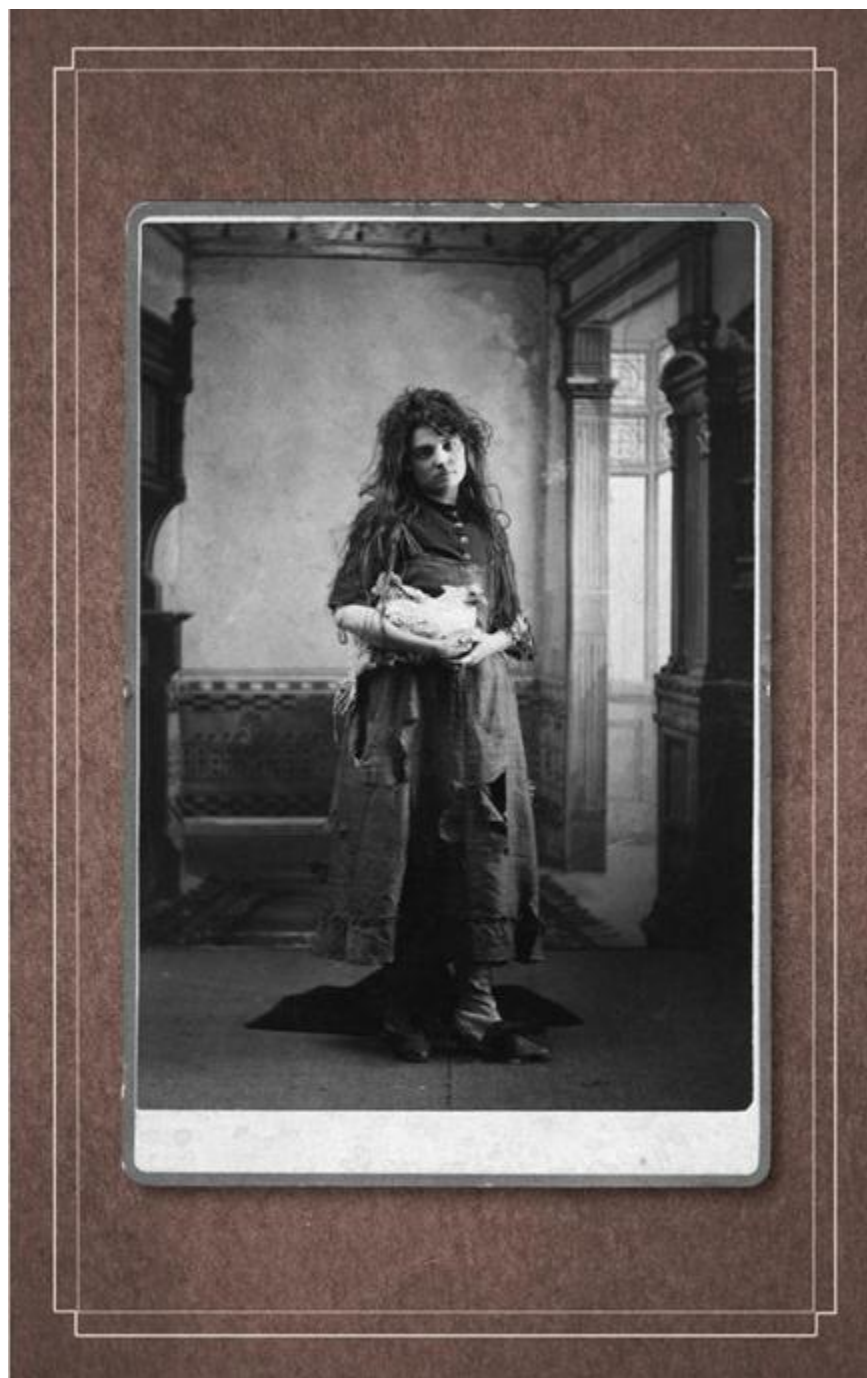
Тя отново зарови из картичките.

— Понякога играем на „Джил и бобовото стъбло“. Някой яхва фиданка от покрайнините на гората и проверяваме колко високо може да я издигне Фиона, докато сме покачени на нея. — Намери снимката,

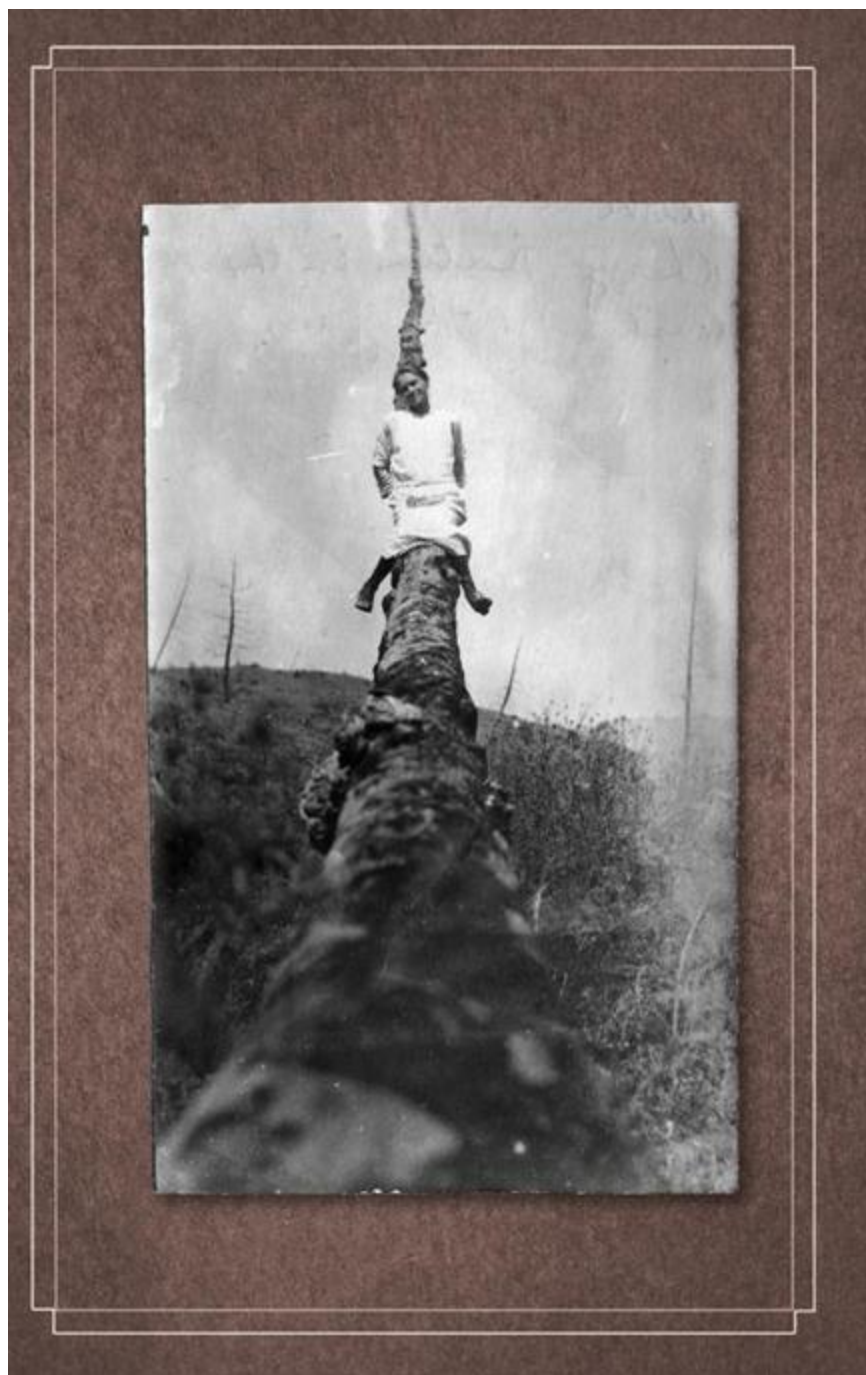
която търсеше, и я почука с пръст. — Това е рекордът — гордо изрече Ема. — Двайсет метра.

— Вие тук май не скучаете, а?

Тя посегна пак да ме ощипе и аз задържах ръката ѝ. Не разбирам много от момичета, но когато някое се опита да те ощипе за четвърти път, това трябва да е нещо като флирт.

След Фиона и Хю имаше още няколко номера, но децата вече бяха изгубили търпение и станаха неспокойни, затова се изнизяхме. Решихме да прекараме остатъка от деня в блажено лятно бездействие: излежавахме се на припек, отпивахме от чашите с лимонада, играехме на крокет, огледахме лехите, които, благодарение на Фиона, не се нуждаеха от много грижи, обсъдихме вариантите за обеди. Искаше ми

се да разпитам мис Перигрин за дядо ми — тема, която избягвах да повдигна пред Ема. Тя изглежда изпадаше в лошо настроение само при споменаването на името му, а директорката преподаваше в кабинета урок на най-малките. А имах и чувството, че разполагам с много време. Часовете се точеха мудро и обедната горещина сякаш ме лишаваше от волята да предприема нещо по-изнурително от това да съзерцавам околността в мечтателен унес.

След декадентски обяд със сандвичи с гъше месо и шоколадов пудинг, Ема започна да уговаря по-големите деца да отидем да поплуваме.

— Изключено — изстена Милърд и горното копче на панталоните му щръкна разкопчано. — Натъпкан съм като коледна пуйка.

Изтегнаха се бяхме върху тапицираните с кадифе кресла във всекидневната, на ръба да се пръснем. Бронуин лежеше свита, заровила глава между две възглавници.

— Аз ще потъна направо на дъното — долетя до нас приглушеният ѝ отговор.

Ема обаче не отстъпи. След десетминутно придумване, разсъни Хю, Фиона и Хорас и предизвика Бронуин да се надпреварват. Бронуин явно не би пропуснала никое състезание. Като ни видя да излизаме, Милърд ни сгълча, че го оставяме сам.

Най-добрите места за плуване бяха до пристанището, но за да стигнем там, трябваше да прекосим града.

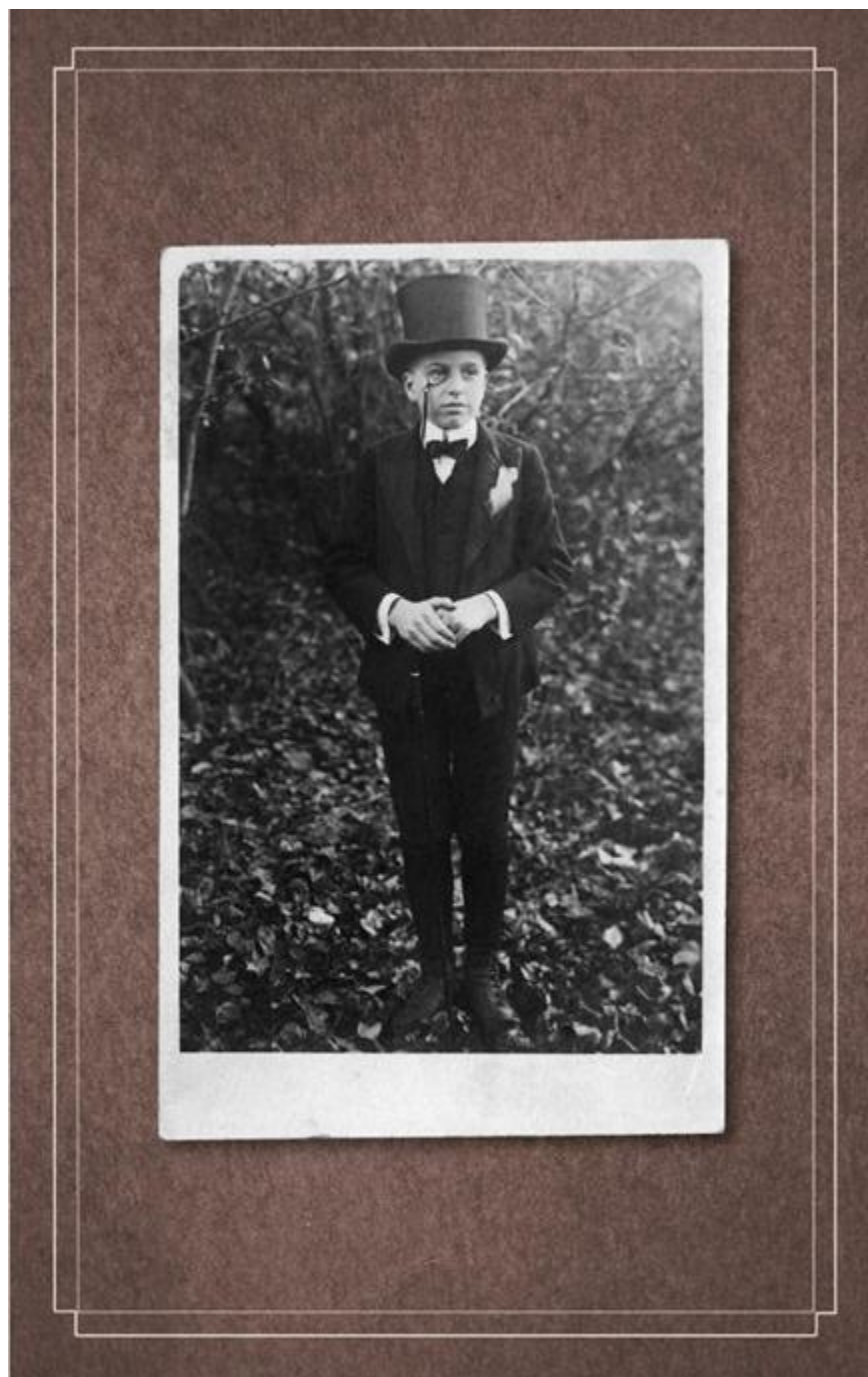
— Ами смахнатите пияници, дето решиха, че съм германски шпионин? — попитах аз. — Днес не съм в настроение да ме преследват с тояги.

— Глупчо — отвърна Ема. — Това беше вчера. Те не помнят нищо.

— Само се увий с някаква кърпа, за да не видят, тъй, дрехите ти от бъдещето — рече Хорас. Бях с джинси и фланелка, обичайното си облекло, а Хорас носеше привичния си черен костюм. Изглежда следваше стила на мис Перигрин: болезнено свръхофициален, без разлика от случая. Бях намерил снимката му сред останалите в строшения сандък. Очевидно в усилието си да се нагласи за пред обектива, беше попрекалил: цилиндър, бастун, монокъл — всички атрибути.

— Прав си — изгледах аз Хорас накриво. — Не бих искал някой да си помисли, че съм странно облечен.

— Ако намекваш за моята жилетка — разгорещено отвърна той, — да, признавам, аз съм горещ почитател на модата. — Останалите се изкискаха. — Хайде, давайте, забавлявайте се за сметка на стария Хорас! Наречете ме денди, ако щете, но само защото селяните няма да си спомнят как сте били облечени, не ви дава право да ходите като бродяги! — приключи пледоарията той и се зае да оправя реверите си, което само още повече разсмя децата. После посочи укорително дрехите ми с пръст. — Що се отнася до него, бог да ни е на помощ, ако това е бъдещето на облеклото ни!

Когато смеховете затихнаха, аз придърпах Ема настрани и прошепнах:

— Какво по-точно прави Хорас необикновен — като оставим дрехите му, искам да кажа?

— Има пророчески сънища. От време на време вижда страхотни кошмари, които имат смущаващата тенденция да се сбъдват.

— Колко често се случва това?

— Попитай го сам.

Хорас обаче не беше в настроение да удовлетвори любопитството ми. Затова отложих разговора ни за друг път.

Стигнахме града и аз увих хавлия около кръста си, и друга една — около раменете. Макар да не беше точно предсказание, в това отношение Хорас се оказа прав: никой не ме позна. Възнаградиха ни с няколко странни погледа, докато вървахме по главния път, но не ни притесняваха. Подминахме дори дебелака, който вчера недоволстваше срещу мен в бара. Тъпчеше лулата си пред тютюнопродавницата и дрънкаше за политика пред някаква жена, която едва го слушаше. Не се сдържах и го погледнах, когато минахме покрай него. Той също вдигна очи, но не прочетох върху лицето му и сянка от спомен.

Приличах на човек, задал команда „рестарт“ на града. Непрекъснато виждах неща, които бях забелязал и вчера: същата талига препускаше по пътя, а задното ѝ колело подскачаше по чакъла; пред кладенеца се бяха наредили същите жени; някакъв човек мажеше с катран лодка с гребла и ни най-малко не беше напреднал с начинанието си в сравнение с двайсет и четири часа по-рано. Нямаше да се изненадам да видя двойника си да тича с всички сили през града, преследван от тълпа пияници, но предполагам, че не ставаше точно така.

— Сигурно знаете много за нещата, които стават тук — рекох аз.
— Като вчера със самолета и с каруцата.

— Милърд знае всичко — рече Хю.

— Вярно е — потвърди Милърд. — Всъщност заел съм се да съставя първото света описание на един ден от живота на града, такъв, какъвто всеки от жителите му го преживява. Всяко действие, всеки разговор, всеки звук, издаден от всеки от сто петдесет и деветте човека и триста трийсет и двете животни, които населяват Кеърнхолм, минута по минута, от изгрев до залез.

— Невероятно — рекох аз.

— Не мога да не се съглася — отвърна той. — За двайсет и седем години съумях да наблюдавам половината животни и почти всички хора.

— Двайсет и седем години? — едва прикрих изумлението си.

— Посвети три години само на свинете! — отвърна Хю. — Всеки ден, по цял ден, в течение на три години си води бележки за свинете! Можеш ли да си представиш? „Този стовари тон бисквитки от задника си!“ „Онзи каза «грух-грух» и после заспа насред собствените си лайна!“

— Бележките са от съществено значение за процеса — търпеливо поясни Милърд. — Мога обаче да си представя завистта ти, Хю. Работата ми обещава да се превърне в безпрецедентен труд в историята на академичните изследвания.

— О, само не навирвай нос — рече Ема. — Ще бъде и безпрецедентно досадно. Най-досадното нещо, писано някога!

Вместо да отвърне, Милърд започна да изброява неща, които непосредствено щяха да се случат.

— Мисис Хигинс ще получи пристъп на кашлица — рече той и една жена на улица се задави и се закашля, докато лицето ѝ почервеня. — Сега един рибар ще се оплаче от трудната търговия във военно време, а после мъжът, облегнат на каруцата с мрежи, ще се обърне към другия и ще каже: „Там долу има толкова подводници, че човек не смее мрежа да хвърли!“

Бях силно впечатлен и му го казах.

— Радвам се, че някой оценява труда ми — отвърна той.

Тръгнахме по оживеното пристанище и стигнахме края на дока, откъдето започваше каменистият бряг с излаз към носа и пясъчния залив. Момчетата се съблякохме и останахме по бельо (с изключение на Хорас, който свали само обувките и връзката си), докато момичетата изчезнаха, за да се върнат в семпли старомодни бански костюми. После всички влязохме във водата. Бронуин и Ема се надпреварваха да плуват, докато останалите просто газехме на плиткото. Покатерихме се на брега, когато се изморихме, и подремнахме. Слънцето напече и отново влязохме във водата, хладното море ни накара да се разтреперим и пак излязохме, и така до безкрай, докато сенките над залива не започнаха да се издължават.

Разговаряхме. Имаха хиляди въпроси, които да ми зададат, а далеч от присъствието на мис Перигрин аз можех да им отговоря искрено. Как изглежда моят свят? Какво ядат хората, какво пият, какви дрехи носят? Кога науката ще победи болестите и смъртта? Живееха в разкош, но жадуваха за нови лица и нови случки. Разказах им каквото

можех. С труд измъкнах от мозъка си полезна информация от уроците на мисис Джонстън — кацането на Луната! Берлинската стена! Виетнам!, но всичко оставаше извън техните възможности за възприятие.

Най-изумителни им се струваха технологията и стандартът на живот в мое време. Къщите ни бяха с климатици. Чували бяха за телевизорите, но не ги бяха виждали и останаха шокирани от факта, че моето семейство притежава кутия, която излъчва звук и картини в почти всяка стая. Пътуването по въздух беше така обичайно и достъпно, както предвижването с влак за тях. Армията ни воюваше с телеуправляеми самолети. Носехме телефони-компютри, които се побираха в джобовете ни и макар моят да не работеше тук (изглежда и всяка друга електроника), аз го извадих, за да им покажа гладкия подобен на огледало калъф.

Наближаваше залез-слънце, когато тръгнахме да се прибираме. Ема ме следваше неотлъчно. Ръката ѝ докосваше моята, докато вървахме. В покрайнините на града минахме покрай ябълково дърво и тя спря да откъсне една ябълка, но и на пръсти не можеше да стигне дори най-ниските плодове, затова аз постъпих джентълменски — обвих ръце около кръста ѝ и я повдигнах, а тя протегна бялата си ръка и косата ѝ заблестя на слънцето. Свалих я на земята, а те ме целуна бързо по бузата и ми подаде ябълката.

— Ето — рече Ема, — заслужи си я.

— Ябълката или целувката?

Тя се разсмя и затича да настигне другите. Не знаех как се нарича това, което се случваше помежду ни, но ми харесваше. Чувствах се глупав, уязвим и щастлив. Сложих ябълката в джоба си и хукнах след Ема.

Когато стигнахме тресавището, казах, че трябва да се прибирам. Ема се престори, че се цупи.

— Остави ме поне да те изпратя — рече тя и двамата помахаме за сбогом на останалите, тръгнахме към каменната могила, а аз положих неимоверни усилия да запомня местата, на които стъпваше.

— Ела с мен отгатък за малко — казах, когато стигнахме.

— Не бива. Ще се прибирам, защото иначе Птицата ще ни заподозре.

— В какво ще ни заподозре?

— Ами... в нещо — свенливо се усмихна Ема.

— Нещо.

— Тя винаги си измисля някакви неща — отвърна тя и се разсмя.

— Защо тогава утре ти не дойдеш да ме видиш? — смених аз тактиката.

— Да те видя? Там?

— Защо не? Мис Перигрин няма да слухти наоколо. Можеш дори да се запознаеш с татко. Разбира се, няма да му кажем коя си. Може пък от това да поомекне и да не ме пита повече къде ходя и какво правя. Аз да се размотавам наоколо с такова яко момиче? Едва ли има по-съкровено желание за един баща.

Помислих си, че това с „якото“ момиче ще я накара да се усмихне, но тя стана сериозна.

— Птицата ни позволява да отидем там само за няколко минути, колкото да държим примката отворена, нали се сецаш.

— Ами тогава ѝ кажи какво правиш!

— Де да можех — въздъхна Ема. — Наистина. Идеята обаче не е добра.

— Държи ви на къса каишка, а?

— Не знаеш за какво говориш — намръщи се тя. — И благодаря, че ме сравни с куче. Брилянтно, наистина.

Зачудих се как преди миг флиртувахме, а сега вече спорехме.

— Нямах предвид това.

— Не че не искам — рече Ема, — просто не мога.

— Добре, предлагам ти сделка. Недей да оставаш за цял ден. Ела за минута само, ето сега.

— За една минута? Какво можем да направим за една минута?

— Няма да повярваш — ухилих се аз.

— Кажи ми — настоя Ема.

— Ще ти направя снимка.

— Не съм в най-привлекателния си вид — каза тя колебливо.

— Изглеждаш великолепно, повярвай.

— Само минута? Обещавах ли ми?

Оставих я да mine първа в галерията. Когато отново излязохме, светът беше мъглив и студен, макар че, слава богу, дъждът беше спрял. Извадих телефона и със задоволство установих правотата на теорията си. От тази страна на примката електрониката работеше безупречно.

— Къде ти е фотоапаратът — рече тя и потръпна. — Хайде да приключваме с тази история!

Вдигнах телефона си и я заснех. Тя само тръсна глава, сякаш в моя ексцентричен свят вече нищо не можеше да я учуди.

После затича, а аз я гонех около могилата. И двамата се заливахме от смях. Ема изчезваше от погледа ми само за да изскочи отнякъде изневиделица и да флиртува с камерата. След минута вече бях направил толкова снимки, че почти не ми остана свободна памет.

Ема изтича до входа на пещерата и ми изпрати въздушна целувка.

— До утре, момче от бъдещето!

Вдигнах ръка и помахах за сбогом, а тя се шмугна в каменния тунел.

* * *

Заподскачах по пътя към града премръзнал, мокър и ухилен като идиот. От кръчмата ме дяляха няколко преки, когато дочух странен звук. Извисяваше се над бученето на генераторите. Някой ме викаше по име. Тръгнах по посока на гласа и намерих баща си на сред улицата с прогизнал пуловер, а дъхът му се виеше на облаци като от ауспук в студена сутрин.

— Джейкъб, търсих те!

— Каза да се прибера за вечеря и ето ме!

— Забрави вечерята. Ела с мен.

Баща ми никога не пропускаше вечерята. Определено нещо не беше на ред.

— Какво става?

— Ще ти обясня по пътя — рече той и ме поведе към кръчмата. После се взря в мен и възкликна. — Целият си мокър! За бога, и другото си яке ли загуби?

— Аз, въ...

— И защо лицето ти е зачервено? Изглеждаш, сякаш си изгорял на слънце.

Тъпо. Бях прекарал цял следобед на плажа без защитен крем.

— Стана ми топло, докато тичах насам — отвърнах аз, макар кожата на ръцете ми да беше настръхнала от студа. — Какво има? Някой да не е умрял?

— Не, не, не — отвърна той. — Всъщност, да. Някакви овце.

— Това пък какво общо има с нас?

— Мислят, че деца са го направили. В акт на вандализъм.

— Кои? Полицията по овцете?

— Фермерите — рече той. — Разпитват всички под двайсет години. И естествено се интересуват къде се губиш цял ден.

Стомахът ми се сви. Не разполагах с желязно алиби и се мъчех да съчиня някаква история на път към „Пасторската дупка“.

Пред кръчмата се бяха събрали неколцина, явно бесни фермери. Единият носеше кален гащеризон и застрашително се опираше на вила. Друг държеше Червея за яката. Червея беше в неонов анцуг и риза с надпис: „ОБИЧАМ ДА МИ КАЗВАТ ГОЛЕМИЯ ТАТКО“. Ревеше. Върху горната му устна се къдреше сопол. Трети фермер, слаб като макарон и с плетена шапка, посочи към мен, щом наближих.

— Ето го! — провикна се той. — Къде беше цял ден, синко?

— Кажи им — гласът на баща ми прозвуча уверено и той ме потупа по рамото.

— Разглеждах другата страна на острова. — Опитах се думите ми да прозвучат така, сякаш няма какво да крия. — Голямата къща.

— Коя голяма къща? — Плетената шапка изглежда се сконфузи.

— Старата съборетина в гората — рече Вилата. — Само освидетелстван идиот може да отиде на онова място. Омагьосано е и е пълно с опасни клопки.

Плетената шапка ме изгледа с присвити очи.

— В голямата къща с кого?

— С никого — рекох аз, а баща ми ме изгледа странно.

— Глупости! Мисля, че си бил с този — рече мъжът, който държеше Червея.

— Не съм убивал никакви овце — ревеше Червея.

— Млък! — кресна мъжът.

— Джейк? — обади се баща ми. — Какво ще кажеш за приятелите си?

— Тъъ, нищо, тате.

Плетената шапка се извърна и изсъска:

— Малък лъжец такъв! Трябва да те нашиbam направо тук, пред Бог и пред хората.

— Стой по-далеч от него — рече баща ми с най-строгия си глас.

Плетената шапка изруга, пристъпи към него и двамата заеха отбранителни пози. Преди някой от тях да успее да нанесе удар обаче, прозвуча познат глас:

— Спокойно, Денис, ще изясним нещата — Мартин пристъпи напред и застана между двамата. — Само ни кажи версията на сина си — обърна се той към баща ми.

— Доколкото зная, имаше среща с приятели от другата страна на острова — взря се татко в мен.

— Какви приятели — запита Вилата.

Осъзнах, че ако не реагирам светкавично, нещата щяха да вземат неприятен обрат. Разбира се, не можех да им кажа за децата — не че щяха да ми повярват, затова рискувах, но много внимателно.

— Никой конкретно — сведох поглед аз с престорено виновен вид. — Въображаеми са.

— Какво каза?

— Каза, че приятелите му са въображаеми — повтори баща ми. Звучеше разтревожен.

Фермерите размениха слисани погледи.

— Видяхте ли? — обади се Червея и върху лицето му проблесна надежда. — Хлапето е смахнато! Той трябва да е!

— Не съм се и доближавал до тях — рекох аз, макар никой да не ме слушаше.

— Не е американецът — обади се фермерът, който държеше Червея и усука ризата му около ръката си. — Този тук, той има какво да каже. Преди няколко години риташе едно агне надолу по сипея. Нямах да повярвам, ако не го бях видял със собствените си очи. После го попитах защо. Отвърна ми, че искал да разбере дали можело да лети. Неговата глава не е наред, тва е!

Хората промърмориха неодобрително. Червея изглеждаше сконфузен, но не отрече историята.

— Къде е онова твое приятелче, дето продава риба? — запита Вилата. — Ако тоя има пръст в тая работа, можеш да бъдеш сигурен, че и другият е забъркан.

Някой се обади, че видял Дилън при пристанището и веднага беше сформирана хайка да го издири.

— А може би е някой вълк — обади се баща ми. — Или подивяло куче? Баща ми беше убит от кучета.

— Овчарките са единствените кучета на Кеърнхолм — отвърна Плетената шапка. — Не им е в природата да убиват овце.

Щеше ми се баща ми да не се задълбочава и да си тръгнем, докато още можехме да го направим с добро, обаче той беше захапал случая като Пери Мейсън.

— За колко овце говорим всъщност? — запита той.

— Пет — отвърна четвъртият фермер, нисък мъж с кисело лице, който до този момент стоеше и слушаше мълчаливо. — До една мои. Убити направо в кошарата. Бедните дяволчета дори не са имали накъде да избягат.

— Пет овце. Колко кръв имат пет овце?

— Може и цяло ведро да е, няма да се учудя — отвърна Вилата.

— Не означава ли това, че онзи, който го е направил, ще е облян в кръв?

Фермерите се спогледаха. Втренчиха се в мен, после в Червея. Присвиха рамене и се почесаха по главите.

— Да кажем, че може да са били и лисици — обади се Плетената шапка.

— Глутница лисици, навярно — рече Вилата с невярващ глас, — ако на острова изобщо има толкова.

— Повтарям ви, разрезите са чисти — каза оня, дето държеше Червея. — Трябва да са направени с нож.

— Не вярвам — отвърна баща ми.

— Ами тогава ела и сам виж — рече Плетената шапка.

Тълпата започна да се разпръсва и неколцина от нас последвахме фермерите до сцената на престъплението. Проправихме си път през ниско оризище, пресякохме близката ливада и се запътихме към малък кафяв заслон с правоъгълна кошара отзад. Доближихме предпазливо и надникнахме през летвите на оградата.

Картината на насието вътре беше достойна за четката на луд импресионист, който рисува само в червено. Отгъпканата трева беше залята с кръв; целите в кръв бяха и обветрените стълбове, и вкочанените бели трупове на овцете, застинали в овча агония. Една от

тях се беше опитала да се покатери по оградата и задните ѝ крака се бяха заклешили между летвите. Висеше под странен ъгъл, беше разпорена от гърлото до чатала и приличаше на мида с разтворена черупка.

Трябваше да се извърна. Останалите мърмореха и клатеха глави, а някой подсвирна високо. Червея измънка нещо и се разрева, което беше изтълкувано като безмълвно признание за вина. Престъпникът, който не може да понесе гледката на собственото си престъпление. Отведоха го, за да го заключат в музея на Мартин — в някогашната сакристия, а сега импровизирана затворническа килия, докато го предадат на полицията на материка.

Оставихме фермера умислен около мъртвите си овце и се отправихме с тежки стъпки през влажните хълмове и сивеещия сумрак. Знаех, че като се приберем, предстоеше сериозен разговор с баща ми, затова се постарях да го обезоръжа, преди да се нахвърли върху мен.

— Излъгах те, тате, съжалявам.

— Така ли — саркастично запита той и смени влажния си пуловер със сух. — Браво на теб. За коя по-точно лъжа говорим? Вече им изпуснах края.

— За срещата ми с приятелите. На острова няма други деца. Измислих го, понеже не исках да се тревожиш, че съм сам на онова място.

— Е, аз се тревожа дори когато твоят лекар ми казва, че нямам повод да го правя.

— Да.

— Какви са тези въображаеми приятели? Голън знае ли за тях?

— И това беше лъжа — поклатих аз глава. — Просто трябваше да се отърва от ония типове.

Баща ми скръсти ръце. Не беше сигурен в кое да вярва.

— Гледай ти.

— По-добре да мислят, че съм малко ексцентричен, отколкото убиец на овце, нали така?

Седнах до масата. Баща ми ме изгледа продължително. Не мисля, че ми вярваше. После отиде до мивката и наплиска лицето си с вода. Избърса се и когато се обърна, сякаш беше решил, че е по-удобно да ми вярва.

— Сигурен ли си, че не е нужно отново да се обадя на д-р Голън?
— запита той. — Можеш да поговориш с него.

— Щом искаш. Аз обаче съм добре.

— Затова и не ми се щеше да се размотаваш с ония рапъри — рече той, понеже държеше последната дума да е негова, и то с наставнически тон, за да зачете разговора ни за смислен.

— Прав си, тате — съгласих се, макар в себе си да не вярвах, че някой от тях е способен да направи подобно нещо. Червея и Дилън много се перчеха, но това беше всичко.

Баща ми седна срещу мен. Изглеждаше изморен.

— И пак не проумявам как е възможно да получиш слънчево изгаряне в ден като този.

Вярно. Слънчевото изгаряне.

— Ами май че съм свръхчувствителен — рекох аз.

— Можеш да си вярваш, колкото щеш — сухо отсече той.

Остави ме да си тръгна и отидох да взема душ. Не спирах да мисля за Ема. Измих си зъбите и мислех за Ема. Подсуших лицето си и мислех за Ема. После се прибрах в стаята и извадих от джоба си ябълката, която тя ми беше дала. Оставих я на нощното шкафче и сякаш да се уверя, че Ема още съществува, включих телефона и разгледах снимките, които ѝ бях направил следобеда. Чух баща ми да си ляга оттатък; все така ги разглеждах, когато генераторите млъкнаха и лампата изгасна. В настъпилата тъмнина единствено нейното лице светеше от екрана, а аз лежах и не откъсвах поглед от него.

ОСМА ГЛАВА

Станах рано и се измъкнах, преди баща ми да се събуди, с надеждата, че ще си спестя поредната лекция. Пъхнах бележка под вратата му и отидох да взема ябълката на Ема, но не я видях на нощното шкафче, където я бях оставил. Старателно огледах пода, но намерих само множество фъндъци прах и някакъв предмет, сякаш направен от кожа, с размерите на топка за голф. Тъкмо се чудех дали някой не я е отмъкнал, когато осъзнах, че подобният на кожа предмет всъщност е ябълката. През нощта се беше развалила. Не бях виждал толкова прогнил плод. Изглеждаше сякаш е прекарала година в дехидратор за храна. Опитах се да я взема, но тя се разпадна в ръката ми като буца пръст.

Бях озадачен, но я зарязах и излязох. Ръмеше. Скоро сивото небе остана зад мен и яркото слънце на примката отново ме обля. Този път от другата страна на каменната могила не ме чакаха хубави момичета. Всъщност, никой не ме чакаше. Останах малко разочарован.

Потърсих Ема, веднага щом прекрачих прага на къщата, но мис Перигрин ме пресрещна, преди да пресека вестибюла.

— За момент, мистър Портман — рече тя и ме поведе към уединената кухня, все още благоуханна от богатата закуска, пропусната за съжаление от мен. Имах чувството, че са ме извикали в кабинета на директора.

Мис Перигрин се подпря на огромната готварска печка.

— Смяташ ли времето, прекарано с нас за приятно? — запита тя.

Отвърнах, че удоволствието е неизказано.

— Хубаво — одобри тя, но усмивката ѝ изведнъж се стопи. — Разбрах, че вчера сте се забавлявали заедно с някои от моите повереници. И че сте провели оживена дискусия.

— Прекарахме великолепно. Те наистина са много приятни — опитвах се да не придавам тежест на случилото се, но чувствах, че няма да ми се размине току-така.

— Кажи ми — продължи тя — как би окачествил естеството на вашата дискусия?

— Не зная — опитвах да си припомня. — Говорихме за доста неща. За нещата от живота. Такива, каквито са там, откъдето идвам.

— Откъдето идваш.

— Да.

— А намираш ли за уместно да обсъждаш събития от бъдещето с деца от миналото?

— Деца? Наистина ли ги възприемате по този начин? — казах аз и съжалих, още преди да съм завършил изречението.

— Те също гледат на себе си по този начин — сприхаво каза тя. — А ти как би ги окачествил?

Предвид нейното настроение, това май не беше най-подходящата тема за спор.

— Като деца, предполагам.

— Точно така. Оттук и въпросът ми — подчерта тя думите си с кратко потропване с кокалчетата на пръстите по печката — намираш ли за уместно да обсъждаш бъдещето с деца от миналото?

— Не е ли? — реших да рискувам аз.

— Не, но явно ти го правиш! Зная, понеже снощи по време на вечеря имахме удоволствието да чуем пленителна беседа на Хю върху чудесата на телекомуникационните технологии на двайсет и първи век.

Гласът ѝ преливаше от сарказъм.

— Знаеше ли, че ако изпратиш писмо в двайсет и първи век, то може да бъде получено веднага?

— Мисля, че говорите за електронната поща.

— Е, Хю беше наясно с нея.

— Не разбирам — казах аз, — проблем ли е това?

Тя се отгласна от печката и тръгна с накуцване към мен. Макар да беше с поне трийсетина сантиметра по-ниска от мен, пак съумяваше да изглежда застрашително.

— В качеството си на имбрин мой дълг е да се грижа за безопасността на тези деца и най-вече да ги задържа в примката на острова.

— Добре.

— Те не могат да са част от твоя свят, мистър Портман. Каква е ползата тогава да им пълниш главите с големи приказки за странните

чудеса на бъдещето? Сега половината от децата ме молят за пътуване с реактивен самолет до Щатите, а другата половина мечтаят за деня, в който ще имат телефон-компютър.

— Съжалявам. Не бях съобразил.

— Това е техният дом. Положих всички усилия да го превърна в най-прекрасното място. Факт е обаче, че те не могат да го напуснат, и ще оценя добрата ти воля да не ги караш да желаят това.

— А защо не могат да го напуснат?

Тя ме изгледа с присвити очи и поклати глава.

— Извини ме. Продължавам да пренебрегвам дълбочината на невежеството ти.

Мис Перигрин явно не търпеше безделието, защото взе един оставен върху печката тиган и го застърга с телена четка. Зачудих се дали пренебрегва въпроса ми или просто премисля как да избегне отговора. Чак след като почисти тигана и го постави на място, тя отново заговори:

— Те не могат да пребивават в твоя свят, мистър Портман, понеже за твърде кратко време ще остареят и умрат.

— Как така ще умрат?

— Не съм сигурна доколко по-конкретна мога да бъда. Ще умрат, Джейкъб — говореше лаконично, сякаш искаше да приключи темата, колкото се може по-скоро. — Сигурно ти се струва, че сме намерили начин да се изплъзнем от смъртта, но подобно впечатление е измамно. Ако децата останат за по-дълго от твоята страна на примката, годините, които са си спестили, изведнъж ще ги връхлетят. За часове само.

Представих си ги съсухрени и трошливи като ябълката на нощното ми шкафче.

— Ужасно — потръпнах аз.

— Няколкото случая, на които съм имала злощастieto да присъствам, са сред най-мъчителните спомени в моя живот. И позволи ми да те уверя — живяла съм достатъчно дълго, за да видя наистина ужасяващи неща.

— Значи вече се е случвало.

— Да, за съжаление. Преди години с млада, поверена на моите грижи дама. Казваше се Шарлот. Тогавя за първи и последен път посетих една от моите сестри имбрини. За краткото време на

отсъствието ми Шарлот успяла да се изплъзне от по-възрастните деца, на чиито грижи беше оставена, и да излезе от примката. Трябва да е било 1985 или 1986 година. Скитала безгрижно из селото, когато я намерил някакъв полицаи. И понеже не можела да обясни коя е или откъде идва — не и по разбираем за него начин — бедното дете било отведено в социалните служби. Успях да се свържа с нея едва след два дни, но за това време тя се беше състаряла с трийсет и пет години.

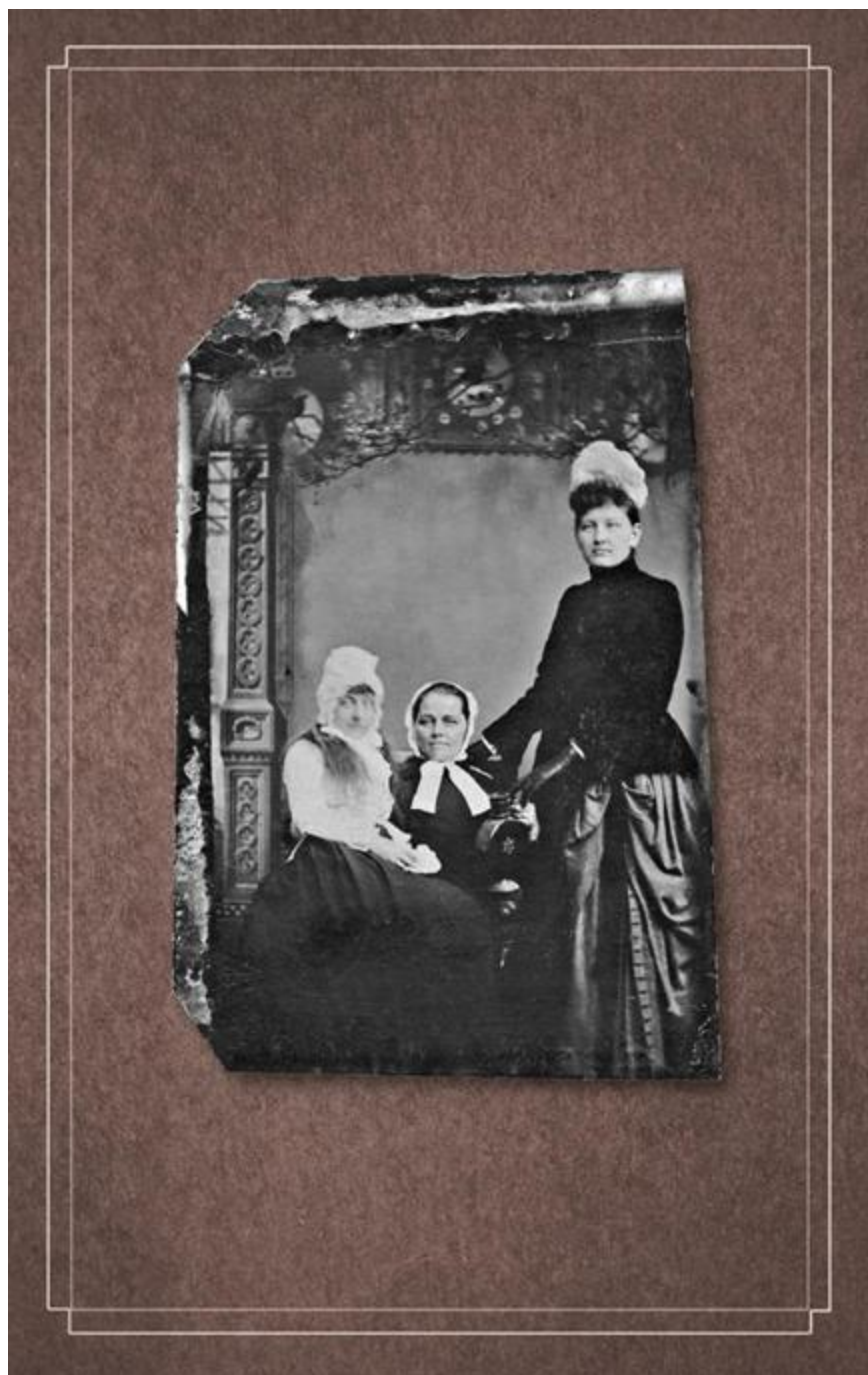
— Мисля, че съм виждал снимката ѝ — казах. — Възрастна жена в дрехите на малко момиче.

Мис Перигрин мрачно кимна.

— Така и не се възстанови. Не и с главата.

— Какво стана с нея?

— Сега е с мис Найдджер. Мис Найдджер и мис Тръш поемат всички тежки случаи.

— Всъщност те не са затворени на острова, нали? — запитах. —
Не могат ли сега да напуснат 1940 година?

— Да, и ще започнат да остаряват, и да остаряват. С каква цел обаче? Да бъдат впримчени в една безпощадна война? Да се натъкнат на хора, които се страхуват от тях и не ги разбират? Дебнат ги и други опасности. Най-добре за тях е да стоят тук.

— Какви други опасности?

Лицето ѝ помръкна, сякаш съжали, че повдигна темата.

— Не е нещо, за което си струва да се тревожиш. Не и за момента поне.

После ме изгони. Отново запитах какво има предвид с „други опасности“, но тя затръшна остъклената врата под носа ми.

— Наслаждавай се на сутринта — изчурулика мис Перигрин с пресилена усмивка. — Върви и намери мис Блум. Убедена съм, че няма търпение да те види.

Тя изчезна в къщата, а аз заскитах из двора. Чудех се как да забравя за сбръчканата ябълка. Малко по-късно обаче успях. Не я забравих; просто престанах да се тревожа. А това беше най-странното.

Отново тръгнах да търся Ема, но научих от Хю, че е отишла в селото за провизии, и се настаних под едно сенчесто дърво да я чакам. Пет минути по-късно, ухилен, сякаш бях надрусан, почти задряхмах. Размишлявах занесено какво ще бъде менюто за обед. Изглежда само това, че съм тук, ме приспиваше; примката беше сякаш наркотик — дотолкова подобряваше настроението ми и ме успокояваше, че ако останех за по-дълго, навярно никога нямаше да пожелаея да си тръгна.

В случай че е вярно, мислех си аз, това можеше да обясни много неща. Можеше да обясни как хората живееха в един и същи ден десетилетие след десетилетие, без да си изгубят ума. Красиво беше, да, и животът беше добър, но ако всеки ден повтаряше предходния и ако децата не можеха да си тръгнат, както мис Перигрин твърдеше, то това място не е само рай, но и своеобразен затвор. Дотолкова замайващо приятно беше, че можеше да отнеме години, преди човек да забележи, а тогава вече щеше да е прекалено късно и всеки опит да си тръгне би бил твърде опасен.

Всъщност въпросът не опираше до решението. Така или иначе оставаш. Едва по-късно — години по-късно — започваш да се чудиш какво би се случило, ако си беше тръгнал.

* * *

Трябва да съм задрямал в късното утро, събуди ме някакво побутване по крака. Полуотворих едното си око и видях малък

хуманоид, който се опитваше да се скрие в обувката ми, но се беше оплел във връзките. Беше тромав, с вдървени крайници, около трийсетина сантиметра на ръст и носеше военна униформа. Наблюдавах усилията му да се измъкне, докато застина като играчка с развита пружина. Развързах обувката си, за да го освободя, и го съборих. Търсех ключа, но не го виждах. Отблизо недодяланият му вид беше странен и озадачаващ. Главата му приличаше на глинено пънче, а вместо лице сякаш имаше размазан отпечатък от палец.

— Дай го тук! — провикна се някой от другата страна на двора. Едно момче седеше на дънер в края на гората и ми махаше. От нямане какво да правя, вдигнах глинения войник и тръгнах към него. Наоколо беше наредена цяла менажерия движещи се човечета, които залитаха насам-натам като повредени роботи.

Приблжих и онзи, който държах, изведнъж се съживи и се заизвива, сякаш искаше да се изплъзне. Оставих го при останалите и изтръсках калта от панталоните си.

— Аз съм Инок — рече момчето. — Ти трябва да си онзи.

— Да, предполагам — отвърнах аз.

— Извинявай, ако съм те притеснил — продължи той и върна моя глинен войник при останалите. — Те мислят, разбираш ли. Още не са добре обучени. Направих ги едва миналата седмица. — Говореше с доловимо кокни. Около очите имаше мъртвешки черни кръгове като на миеща се мечка, а гащеризонът му — същият, с който го бях видял на снимката — беше изпоцапан с глина и мръсотия. Ако не беше топчестото му лице, можеше да бъде и коминочистачът от „Оливър Туист“.

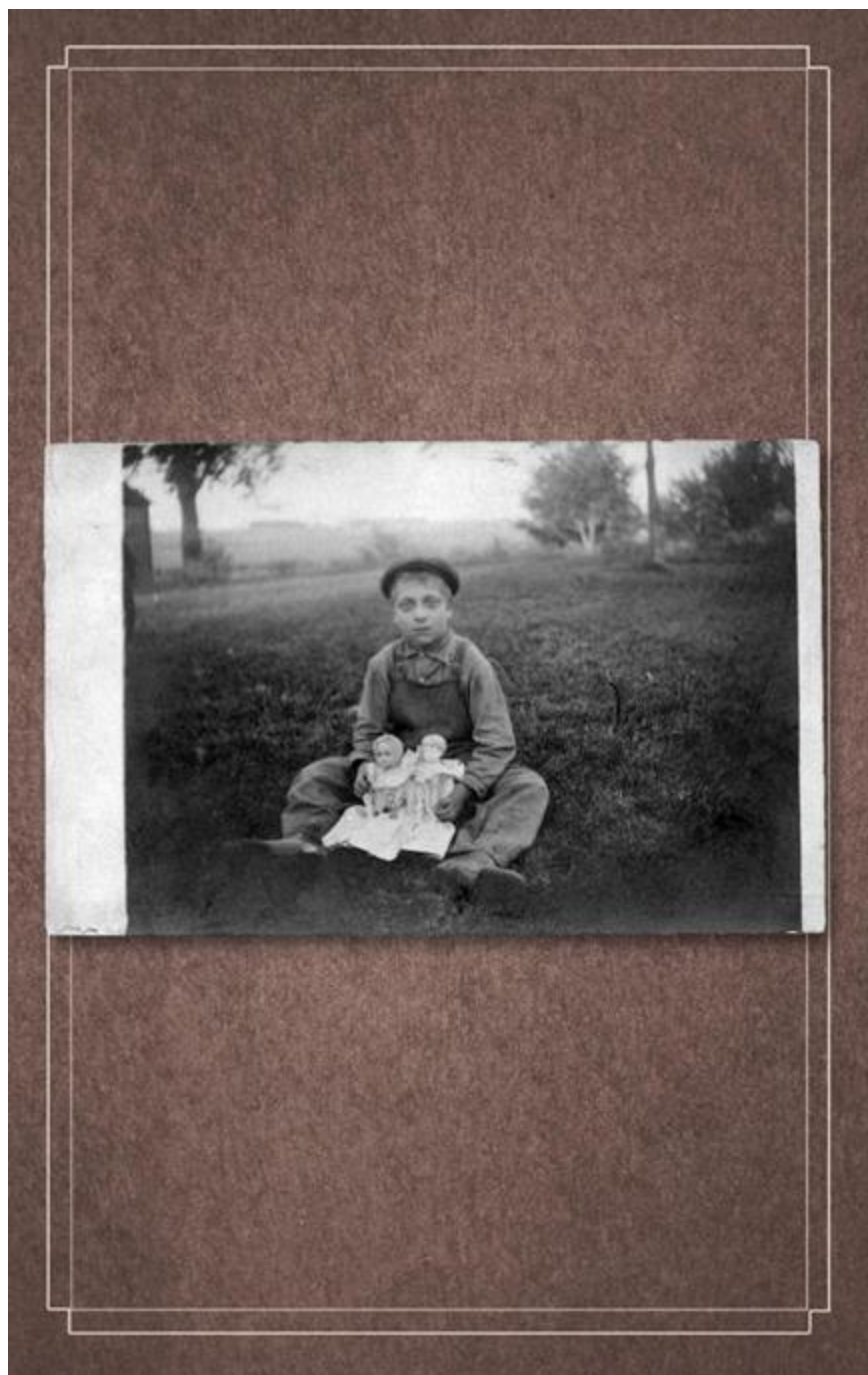
— Ти ли ги направи? — запитах аз. Бях впечатлен. — Как?

— Това са хомункули — отвърна той. — Понякога им слагам глави на кукли, този път обаче бързах и не си направих труда.

— Какво означава това хомункули?

— Повече от един хомункулус — отвърна той, сякаш и последният идиот трябваше да знае това. — Някои хора намират, че са хомункулусес, аз обаче мисля, че е тъпо, какво ще кажеш?

— Определено.

Глиненият войник, който върнах, се защура насам-натам. Инок протегна крак и го побутна обратно към групата. Изглежда се бяха повредили, понеже се блъскаха един друг като възбудени атоми.

— Бийте се, педали такива! — разпореди се Инок, а аз осъзнах, че те не просто се блъскаха, но и се удряха и ритяха. Заблудилият се глинен войник обаче не се интересуваше от боя и когато понечи отново

да се измъкне с несигурна стъпка, Инок го сграбчи и откъсна краката му. — Това сполетява дезертъорите от моята армия — извика той и захвърли осакатената фигура на тревата. Другите се спъваха и падаха върху нея, а тя гротесково се заизвива.

— Наистина ли се отнасяш към играчките си по този начин?

— Защо? — запита той. — Да не би да ги съжаляваш?

— Не зная. Трябва ли?

— Не. Ако не бях аз, те без друго нямаше да са живи.

Разсмях се, а Инок ме изгледа смръщено.

— Какво толкова смешно има?

— Шегуваш се.

— Ти май не си много умен, а? — рече той. — Гледай сега.

Инок грабна един от войниците и съблече дрехите му. После с две ръце го прекърши през средата и извади малко сгърчено сърце от гръдния му кош. Войникът изпадна в несвяст. Инок задържа сърцето между палеца и показалеца си, за да го види.

— От мишка е — поясни той. — Аз мога да правя такива неща — вземам живота от един и го давам на друг: глинен като този или такъв, който преди е бил жив, но вече не е. — Мушна замрялото сърце в гащеризона си. — Скоро, като реша как да ги обуча, ще си имам цяла армия. Само че ще бъдат с големи размери — вдигна той ръка над главата си да ми покаже колко големи ще са. — Ти какво можеш да правиш? — запита после той.

— Аз? Всъщност нищо. Искам да кажа нищо толкова специално като теб.

— Жалко — отсече той. — Няма ли все пак да дойдеш да живееш с нас? — попита по-скоро от любопитство, а не че държеше на присъствието ми.

— Не зная — отвърнах аз. — Не съм мислил.

Лъжех, разбира се. Обмислял бях подобна възможност, но за мен тя си оставаше по-скоро мечта.

— Ама не ти ли се иска? — огледа ме подозрително той.

— Все още не зная.

Изгледа ме с присвити очи и скептично кимна, сякаш току-що беше проумял същността ми. После се приведе към мен и каза шепнешком:

— Ема ти е говорила за набега над селото, нали?

— Набега над какво?

— А, нищо — отклони поглед той. — Само една игра, която понякога играем.

Усетих, че опипваше почвата, преди да ми каже.

— Не ми е говорила — отвърнах аз.

Инок се плъзна върху дънера и се залепи за мен.

— Обзалагам се, че не е — рече той. — Обзалагам се, че има много неща за това място, които тя не би искала да научиш.

— Така ли? Защо?

— Щото ще разбереш, че не е толкова прекрасно, колкото всички държат да си мислиш, и няма да останеш.

— Какви са тези неща?

— Не мога да ти кажа — погледна ме той и се ухили дяволито.
— Много ще загазя.

— Както и да е — рекох аз. — Ти повдигна въпроса.

Станах да си ходя.

— Чакай! — викна той и ме сграбчи за ръкава.

— Защо да го правя, ако няма да ми кажеш нищо?

Инок потърка замислено брадичката си.

— Вярно, не ми е позволено да говоря... обаче допускам, че не мога да те спра, ако решиш да се качиш и да хвърлиш поглед в стаята в дъното на коридора.

— Защо? — запитах аз. — Какво има там?

— Моят приятел Виктор. Той иска да те види. Върви горе и си побъбри с него.

— Добре — отвърнах аз. — Ще го направя.

Тръгнах към къщата, но чух Инок да подсвирва зад мен. Извърнах се и го видях да имитира жеста, с който прокарва ръка по горния праг на врата.

— За какво ми е ключ, ако вътре има някой?

Той се обърна и се престори, че не ме е чул.

* * *

Вървах бавно към къщата, после тръгнах нагоре по стълбите, сякаш имах работа и не ме беше грижа кой ще ме види. Стигнах

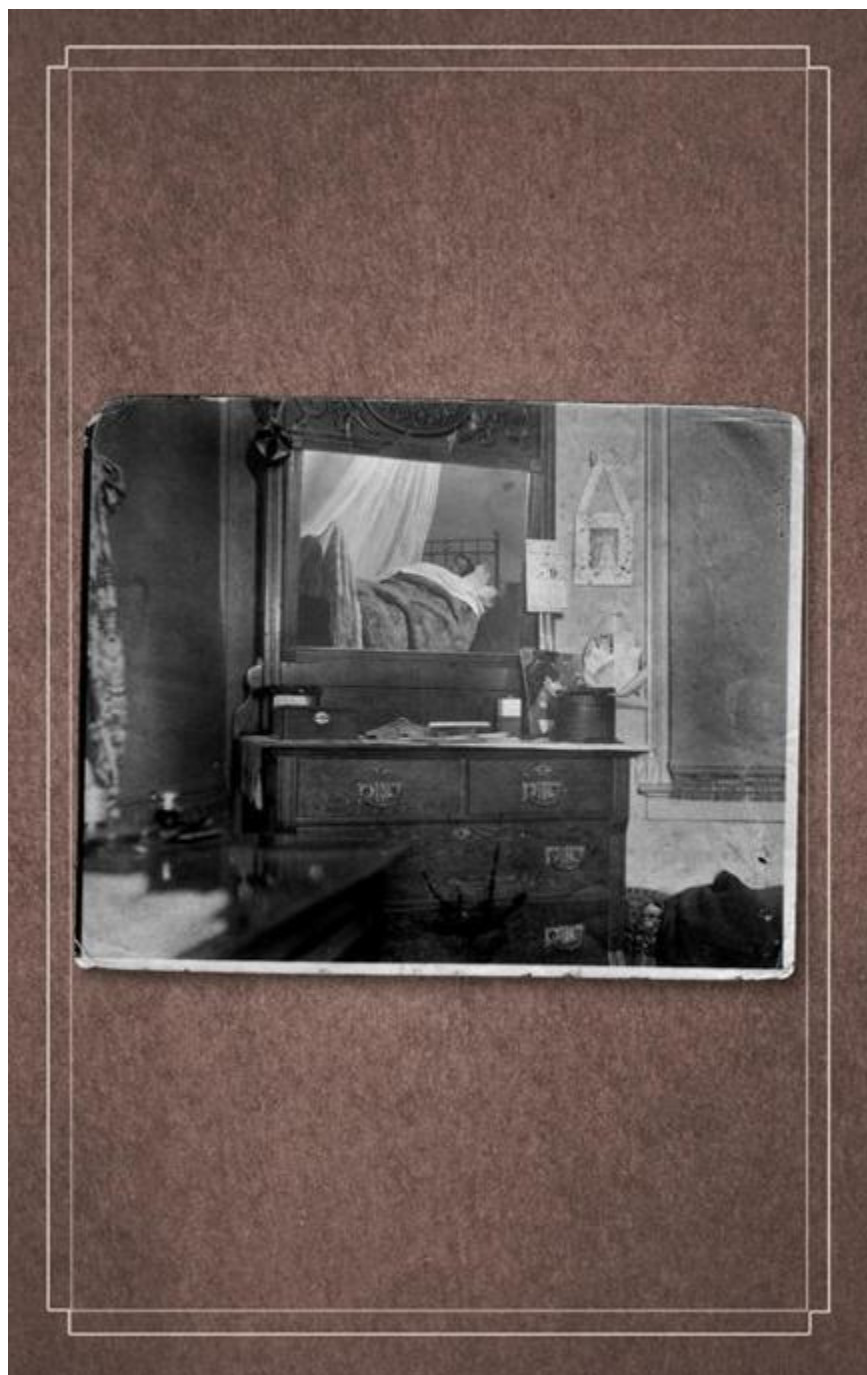
незабелязано втория етаж и се промъкнах към стаята в дъното на коридора. Натиснах дръжката на вратата. Заключена беше. Почуках, но не получих отговор. Хвърлих поглед през рамо, за да се уверя, че никой не ме следи. После опипах с пръсти рамката над вратата. Ключът, разбира се, беше там.

Открехнах и се шумгнах вътре. Стая като останалите спални в къщата — скрин, гардероб, ваза с цветя на нощното шкафче. В късната утрин слънцето струеше през дръпнатите завеси с цвят на горчица и обливаше всичко с жълта светлина, сякаш помещението беше облицовано с кехлибар. Едва сега забелязах младия мъж в леглото с притворени очи и леко отворена уста, полускрит зад дантелена завеса.

Застинах, за да не го събудя. Познавах го от албума на мис Перигрин, макар да не го бях виждал в трапезарията или из къщата. Не бяхме и представени един на друг. На снимката той спеше в легло, досущ както сега. Дали беше под карантина, заразен с някаква сънна болест? Да не би Инок да искаше и аз да се разболея?

— Здравсти! — прошепнах. — Буден ли си?

Той не помръдна. Леко го побутнах. Главата му клюмна на една страна. Помислих си за най-лошото. Исках да се уверя, че съм прав, и задържах ръката си пред устата му. Не чувствах дъха му. Докоснах устните му с пръст — бяха леденостудени. Отдръпнах се шокиран. После дочух стъпки зад себе си, извърнах се и видях Бронуин на вратата.

— Не трябва да си тук — изсъска тя.

— Мъртъв е — отвърнах аз.

Бронуин сведе поглед към момчето и помръкна.

— Това е Виктор — рече тя.

Изведнъж се сетих откъде познавам лицето му. На снимките на дядо това момче вдигаше канарата. Виктор беше братът на Бронуин.

По нищо не личеше от колко време е мъртъв. В примката петдесет години можеха да изглеждат като един ден.

— Какво се е случило с него? — запитах аз.

— Дали да не събудя добрия стар Виктор — разнесе се глас зад нас. — Тогава ще можеш сам да го попиташ.

Беше Инок. Влезе и притвори вратата. Бронуин вдигна поглед към него със светнало лице.

— Ще го събудиш ли? Моля ти се, Инок — рече тя с натезали от сълзи клепачи.

— Не би трябвало да го правя — рече той. — Запасите ми от сърца привършват, а пък, за да събудя човек — и за минута само, — ми трябват доста резерви.

Бронуин отиде до мъртвото момче и приглади косата му с пръсти.

— Моля ти се — настоя тя. — От векове не сме говорили с Виктор.

— Е, имам няколко консервирани кравешки сърца в мазето — престори се, че обмисля вариантите. — Не обичам обаче да използвам компоненти от по-низш порядък. Пресните винаги са най-добри!

Бронуин се разплака не на шега. Една сълза се отрони върху сакото на момчето и тя я избърса с ръкав.

— Не се вживявай толкова — рече Инок, — знаеш, че не ми понася. Както и да е, жестоко е да будя Виктор. На него му харесва там, където е.

— А къде е той? — запитах аз.

— Кой го знае! Когато и да го вдигна обаче, за да си побъбрим, винаги бърза да се върне.

— Жестоко е да разиграваш Бронуин по този начин, а мен да лъжеш — рекох аз. — И ако Виктор е мъртъв, защо просто не го погребете?

— Тогава никога няма да го видим отново — хвърли към мен подигравателен поглед Бронуин.

— Ау, обиждаш ме, мой човек — рече Инок. — Предложих ти да наминеш насам, понеже исках да си наясно с всички факти. На твоя страна съм.

— Така ли? Какви са фактите тогава? Как умря Виктор?

— Убит беше от... ъъ... — вдигна поглед Бронуин и изписка, понеже Инок я ощипа по ръката.

— Тихо! — кресна той. — Не е твоя работа да обясняваш!

— Това е нелепо — рекох аз. — Ако никой от вас не ми каже, просто ще попитам мис Перигрин.

— Не, не бива да го правиш! — пристъпи Инок към мен и ме изгледа с широко отворени очи.

— Така ли? И защо?

— Птицата не обича да говорим за Виктор. Както и да е, тя не бива да разбере, че сме били тук. Иначе ще ни обеси за малките розови пръстчета.

Сякаш по поръчка чухме безпогрешния звук от куцукането на мис Перигрин нагоре по стълбите. Бронуин пребледня и се втурна покрай мен навън, но преди Инок да успее да се измъкне, аз препречих вратата.

— Махни се от пътя ми! — изсъска той.

— Кажи ми какво се е случило с Виктор!

— Не мога!

— Тогава ми кажи за набега над селото.

— И за това не мога да ти кажа — опита се той отново да се промъкне покрай мен, но се предаде, когато разбра, че няма да успее. — Добре де, само затвори вратата и ще ти пошушна!

Затворих я в мига, в който мис Перигрин стигна на площадката. За момент застинахме наострили слух за някакъв знак, че сме били забелязани. Стъпките на директорката отекнаха до средата на коридора и спряха. Някаква врата се отвори със скърцане, после се затвори.

— Отиде в стаята си — прошепна Инок.

— И така — рекох аз, — набегът над селото.

Изглеждаше разкаян, че е повдигнал темата, но ми махна да се отдръпна от вратата. Последвах го и се приведох, за да чуя какво ми говореше с нисък глас.

— Казах ти, това е игра, която играем. И е само игра.

— Искаш да кажеш, че наистина нападат селото?

— Трошим, преследваме хората, изгаряме някакви неща. Голям смях е.

— Но това е ужасно!

— Е, все някак трябва да упражняваме способностите си, нали? В случай че ни се наложи да се защитим. Иначе ще ръждясаме. Освен това си имаме и правила. Не ни е позволено да убиваме. Само да ги поизплашим малко, нещо такова. А пък ако някой се нарани — е, на следващия ден му няма нищо и даже не си спомня.

— И Ема ли участва в тази игра?

— Неее. Тя е като теб. Казва, че е гадно.

— Ами така е.

— Вие двамата наистина сте един за друг — завъртя той очи.

— Какво означава това?

Изпъчи се с всичките си сто шейсет и пет сантиметра и мушна гърдите ми с пръсти.

— Означава, че е по-добре да не ми се правиш на голямата работа, приятелче. Понеже, ако не тарашим от време на време проклетото село, повечето там отдавна щяха да са превъртели. — Той отиде до вратата, сложи ръка на бравата, а после се обърна към мен. — А ако си мислиш, че ние сме зли, почакай да видиш тях.

— Кои да видя? За кого, по дяволите, говорите всички?

Вдигна пръст към устата си, за да ме накара да млъкна, и излезе.

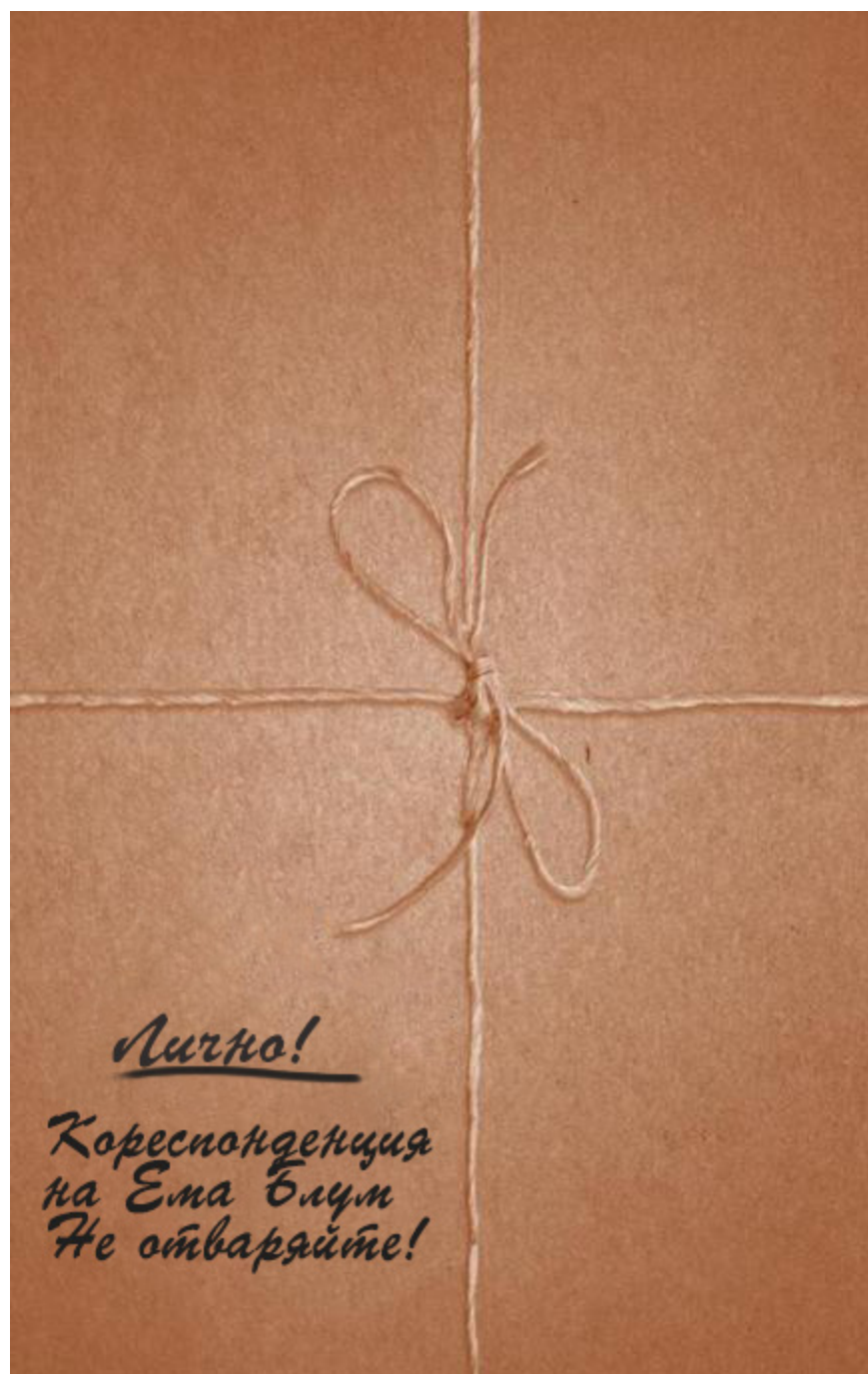
Отново останах сам. Погледнах тялото на леглото.

Какво ти се е случило, Виктор?

Може да е полудял и да се е самоубил. Дотолкова му е писнало от цялата тази жизнерадостна, но безнадеждна вечност, че се е натъкнал с миша отрова или е скочил от някоя скала. А може да са и онези, „другите опасности“, за които намекна мис Перигрин.

Излязох в коридора, но в момента, в който тръгнах към стълбите, дочух гласа на мис Перигрин зад полупритворената врата. Шмугнах се в най-близката стая и останах там, докато тя мина с куцукане покрай мен и заслиза надолу по стълбите. Тогава забелязах чифт обувки до безупречно оправеното легло — обувките на Ема. Нейната стая.

Покрай едната стена имаше скрин с огледало, а до другата — писалище с пъхнат под плота стол. Стая на подредено момиче, което няма какво да крие. Или поне така ми се струваше, докато не намерих кутия за шапки в скрина. Привързана беше с връв и имаше надпис с химически молив:

Все едно да размахаш червена кърпа пред бик. Седнах с кутията в скута и развързах връвта. Вътре имаше над сто писма, до едно от дядо.

Сърцето ми щеше да изхвъркне. Това беше златната мина, която се надявах да намеря в старата разрушена къща. Разбира се, не се чувствах добре, задето си навирах носа в чуждите работи, но след като

всички тук така упорито пазеха тайните си, аз трябваше сам да разбера някои неща.

Искаше ми се да ги прочета, но се опасявах, че някой може да влезе и да ме види, затова само ги прехвърлих, колкото да добия обща представа. Много от тях бяха с дата от началото на 1940, когато дядо Портман е бил в армията. Отворих наслуки едно от тях и то се оказа дълго и изпъстрено с пикантни подробности, любовни обяснения и непохватни комплименти за красотата на Ема, поднесени на разваления тогава английски на дядо („Ти много приличаш на цвете, а също и миришеш добре, може ли да откъсна?“). В друго пращаше своя снимка, на която позираше с бомба и с увиснала в ъгъла на устата цигара.

С времето писмата ставаха все по-кратки и все по-нарядко. През 50-те години вече бяха по едно годишно. Последното носеше дата от април 1963 година и в плика нямаше писмо, само няколко снимки. Две от тях бяха на Ема — очевидно изпратени от нея фотографии, които той връщаше. Първата беше доста стара — насмешлива поза, в отговор на неговата шега. На нея Ема белеше картофи и се преструваше, че пуши една от лулите на мис Перигрин. Следващата беше по-тъжна и си помислих, че навярно я е изпратила, след като дядо е престанал да пише. На последната снимка — в последното писмо, изпратено от него, дядо беше на средна възраст и държеше малко момиченце.

Мрч-4

Да ти капомя нецо?

На погта сексбомба - С любов, Ейб.

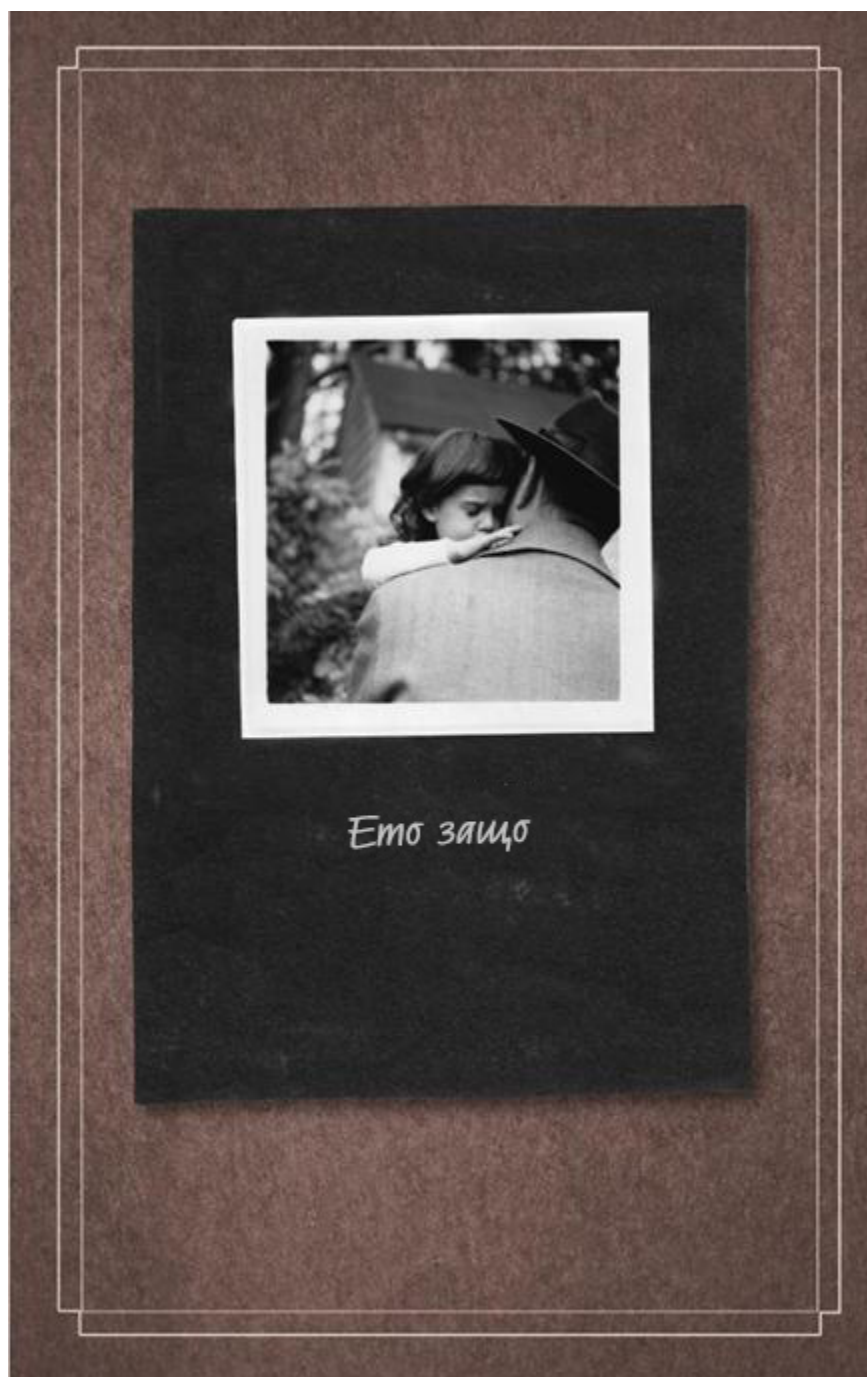

Белы картофи и мейтаў за тэб. Вярні се скоро.
С любов, твоеё картофре.

Чувствам се като в клетка без теб.
Няма ли да ми пишеш?
Толкова се тревожа!
Целувки, Ема.

Загледах се в последната снимка. После осъзнах кое е малкото момиченце. Беше леля Сузи. По онова време трябва да е била на около четири години. Нямах повече писма. Зачудих се колко дълго Ема е продължила да пише на дядо, без да получава отговор, и какво ли е правил той с нейните писма. Изхвърлял ги е навярно? Или ги е криел някъде? Несъмнено на времето баща ми и леля са намерили нейно

писмо и са решили, че дядо изневерява на баба. Били са на много погрешен път.

Някой се покашля зад мен. Извърнах се и видях Ема. Стоеше на вратата и ме гледаше. Спуснах се да събирам пликовете с пламнало лице, но беше прекалено късно. Хванала ме беше.

— Съжалявам, не биваше да съм тук.

— Дяволски си прав! — рече тя. — Всъщност не бих искала да преча на заниманията ти — Ема пристъпи към шкафа, извади едно от чекмеджетата и го захвърли шумно на пода. — Ако проявяваш интерес — можеш да прегледаш и кюлотите ми!

— Много съжалявам, наистина — повторих аз. — Никога не правя подобни неща.

— Вярвам ти. Предполагам, че си твърде зает да надничаш през женските прозорци — надвеси се тя над мен разтреперана от гняв, докато аз се опитвах да натъпча писмата в кутията. — В това има система, знаеш ли? Дай ги насам, всичко ще объркаш!

Ема седна на пода, бутна ме настрани, изпразни кутията и разпредели писмата на купчини със сръчността на пощенски служител. Реших, че е най-добре да си затварям устата, и останах смирено загледан в движенията ѝ.

— Интересуваш се от случилото се между Ейб и мен, така ли? — продължи тя малко по-късно вече поуспокоена. — Можеше просто да попиташ.

— Не исках да се натрапвам.

— Точно в този момент не си много убедителен, знаеш ли?

— Предполагам.

— И така, какво те интересува?

— Просто... — замислих се. Всъщност нямах представа откъде да започна. — Просто искам да разбера какво се е случило.

— Ами хубаво тогава. Да прескочим пикантните моменти и да тръгнем направо към целта. Никак не е сложно. Той си тръгна. Каза, че ме обича, и обеща някой ден да се върне. Не го направи обаче.

— Но е трябвало да замине, нали? Да се бие?

— Трябвало? Не съм сигурна. Каза, че няма да може да се погледне в огледалото, ако не участва във войната, докато народът му е преследван и убиван. Негов дълг било, така рече. Дългът, допускам, е бил по-важен от мен. Въпреки това, аз чаках. Чаках и се тревожех,

докато траеше проклетата война. Мислех, че всяко следващо писмо ще е предизвестие за смърт. После, когато войната най-после свърши, каза, че едва ли ще успее да се върне. Щял да полудее, така рече. В армията се бил научил как да се защитава и не се нуждаел от бавачка като Птицата да се грижи за него. Заминавал за Щатите, за да създаде дом за нас, и после щял да ме повика. И аз отново зачаках. Чаках толкова дълго, че ако наистина бях отишла при него, вече щях да съм на четирийсет. Междувременно той се е увлякъл по някаква обикновена жена. Това е, както се казва.

— Съжалявам. Нямах представа.

— Минали неща. Вече даже не ги мисля.

— Виниш го, че си затворена тук — казах аз.

— Кой ти каза, че съм затворена — Ема ме изгледа остро. — Не, не го виня — въздъхна. — Просто ми е мъчно за него.

— Все още?

— Всеки ден.

Приключи с писмата.

— Ето, готово — захлупи капака тя. — Цялата история на моя любовен живот в прашна кутия в гардероба.

Пое дълбоко дъх, притвори очи и поглади връхчето на носа си. За миг сякаш видях старицата, стаена зад гладкото ѝ лице. Дядо беше измъчил бедното ѝ, злочесто сърце и през всички тези години раната не заздравяваше.

Прииска ми се да я прегърна, но нещо ме възпираше. Тя беше красиво, забавно, очарователно момиче, което, чудо на чудесата, изглежда наистина ме харесваше. Сега обаче осъзнах, че тя всъщност не харесваше мен. Сърцето ѝ беше разбито от друг и аз просто бях заместител на моя дядо. Това можеше да отрезви всеки, без значение колко е изкушен. Познавах момчета, на които им се гади от мисълта да се срещат с бившето гадже на някой приятел. По тази логика, да свалям бившата на дядо, си беше направо кръвосмешение.

Почувствах дланта на Ема върху ръката ми. После положи главата си на рамото ми. Брадичката ѝ бавно се вдигна към лицето ми. „Целуни ме“, казваше езикът на тялото ѝ, ако такъв изобщо съществуваше. След миг устните ни щяха да са опасно близко и аз трябваше да избирам дали да ги докосна, или горчиво да я засегна, като се отдръпна, след като веднъж вече я бях обидил. Не че не го

искаха — искаха го повече от всичко, — но да я целуна на по-малко от метър разстояние от кутията с грижливо пазените любовни писма на моя дядо, ме изнервяше и ме караше да се чувствам странно.

После бузата ѝ се допря до моята, аз осъзнах, че веднага трябваше да действам, защото след миг само щеше да е прекалено късно, и изтърсих първото, което ми хрумна и което би убило всяко чувство.

— Има ли нещо между вас двамата с Инок?

Тя рязко се отдръпна и ме изгледа, сякаш бях ѝ предложил да изяде жива твар.

— Какво?! Не! Откъде, за бога, ти дойде на ум?

— Ами от него. Стори ми се огорчен, когато заговори за теб, и аз изведнъж си помислих, че не би искал да съм наоколо. Сякаш му развалям работата или нещо такова.

— Първо на първо — взря се тя в мен с широко отворени очи, — няма никаква „работа“, която да „разваляш“, мога да те уверя. Той е ревнив глупак и лъжец.

— Така ли?

— Какво така ли?

— Лъжец ли е?

— Защо? — присви тя очи. — Какви ти ги е надрънкарал?

— Ема, какво се е случило с Виктор?

Остана изумена. После поклати глава и промърмори:

— Проклет егоист!

— Тук има нещо, което никой не ми казва, и аз искам да разбера какво става.

— Не мога — рече тя.

— Само това чувам! Аз не мога да говоря за бъдещето. Ти не можеш да говориш за миналото. Мис Перигрин здравата ни е оплела. Последното желание на дядо беше да дойда и да открия истината. Нищо ли не значи това за теб?

Ема взе ръката ми, притисна я към скута си и се взря в нея.

— Прав си — рече накрая тя. — Има нещо.

— Кажи ми.

— Не тук — прошепна Ема. — Довечера.

Уговорихме се да се срещнем късно вечерта, след като баща ми и мис Перигрин заспят. Според Ема това беше единствената възможност,

понеже стените имали уши, а през деня било невъзможно да се измъкнем, без да ни забележат. За да поддържаме илюзията, че няма какво да крием, прекарахме остатъка от деня в двора, пред очите на всички, а на залез-слънце аз се отправих сам към тресавището.

* * *

Беше поредната дъждовна вечер през двайсет и първи век и докато стигна кръчмата, вече исках само да съм на сухо. Намерих баща си пред халба бира на една от масите. Придърпах някакъв стол и започнах да съчинявам истории за това, как съм прекарал деня, докато попивах лицето си със салфетки. (Установих странна закономерност относно лъжите: колкото повече лъжи измисляш, толкова по-лесно ти се удават.)

Той обаче едва ме слушаше.

— Тъ? — рече накрая, — звучи интересно.

После зарея поглед встрани и отпи от бирата.

— Какво ти е? — запитах аз. — Още ли си ми бесен?

— Не, не, няма такова нещо — понечи да ми обясни, но после махна с ръка. — Нелепо е, остави.

— Хайде, татко!

— Виждаш ли... онова момче, дето се появи преди няколко дни. Още един, който наблюдава птиците.

— Познаваш ли го?

— Не го бях виждал — поклати той глава. — Първоначално помислих, че е ентузиазирани аматьор и натрапник, но той продължи да идва на същите места, да наблюдава същите гнезда и да си води бележки. Определено знае какво прави. Днес пък го видях с кафези и чифт „Придейтърс“ и разбрах, че е професионалист.

— „Придейтърс“?

— Бинокли. Наистина сериозно производство. — Сви на руло хартиената салфетка под чашата си и я приглади три пъти с вече станал нервен тик жест. — Просто си мислех, че трябва да се съсредоточа върху птичата популация тук, разбираш ли? Наистина исках тази книга да е нещо по-специално.

— И изведнъж този задник се появи.

— Джейкъб!

— Този вреден натрапник, исках да кажа.

— Благодаря, сине, това ще свърши работа — разсмя се той.

— Ами тя ще бъде специална — опитах се да го окуража.

— Знаем ли — сви рамене той. — Надявам се.

Не прозвуча много уверено.

Прекрасно знаех какво щеше да стане. Част беше от патетичния цикъл, в който моят баща беше впримчен. Разпалваше се от някаква идея и месеци наред говореше безспир за нея. После изневиделица изникваше някаква дребна пречка и слагаше прът в колелата. Вместо да се справи със ситуацията, той се предаваше. След това проектът биваше изоставен, баща ми се впускаше в ново начинание и цикълът започваше отначало. Прекалено лесно се обезкуражаваше. Това беше причината десетки недовършени ръкописи да стоят заключени в писалището му, магазинът за птици, който искаше да отвори заедно с леля Сузи, да не види бял свят и въпреки бакалавърската си степен по азиатски езици, никога да не стъпи в Азия. Беше на четирийсет и шест, все още търсеше себе си и все така отчаяно се опитваше да докаже, че не се нуждае от парите на майка ми.

В момента той имаше нужда от окуражителни думи, но аз усещах, че не съм подходящият за това човек, затова се опитах деликатно да отклоня темата.

— Къде е отседнал тая навлек? — запитах аз. — Мислех, че ние сме заели единствените стаи в града.

— Лагерува някъде, предполагам — отвърна баща ми.

— В това време?

— Съвсем в стила на недодяланите фанатици от неговия вид. Дай го по-грубо и ще се намериш по-близо до обектите си и физически, и психологически. Постигаме целите си въпреки несгодите и неща в този дух.

— Защо ти тогава не си навън? — разсмях се аз и на мига съжалих, че го бях казал.

— Поради същата причина, поради която и книгата ми най-вероятно няма да види бял свят. Винаги ще се намери някой по-всеотдаен от мен.

Размърдах се неловко на стола.

— Нямах това предвид. Исках да кажа, че...

— Шшш — изведнъж се наежи баща ми и хвърли многозначителен поглед към вратата.

— Ето го. Не се обръщай. Току-що влезе.

Вдигнах менюто пред лицето си и надникнах над него. На вратата стоеше някакъв размъкнат тип с брада и шумно тропаше, за да изтръска водата от ботушите си. Носеше дъждобран и тъмни очила, навлякъл беше, както ми се стори, няколко якета едно върху друго, от което изглеждаше едновременно и дебел, и подозрителен.

— Обичам коледния сценарий с бездомника, който той разиграва — прошепнах аз. — Не е лесно да се издокараш така. Направо от колекцията за следващия сезон.

Дори не ми обърна внимание. Мъжът се опря на бара и разговорите около него стихнаха. Кев го попита какво ще поръча, той отвърна нещо и Кев изчезна в кухнята. Мъжът остана с вперен пред себе си поглед. Чакаше. Кев се появи миг по-късно от кухнята и му подаде торбичка, в каквато обикновено събират остатъците за кучетата. Той я взе, остави няколко банкноти и тръгна към вратата. Преди да излезе, бавно се извърна и дълго оглеждаше помещението. После си тръгна.

— Какво поръча? — провикна се баща ми, когато вратата се затвори.

— Няколко пържоли — отвърна Кев. — Каза, че му е все тая как са приготвени, затова ги обърнах за по десет секунди на котлона, и му ги дадох. Взе ги без възражения.

Всички замърмориха и се отдадоха на догадки на висок глас.

— Сурови пържоли — рекох на баща си. — Трябва да признаеш, че е странно дори за орнитолог.

— Може пък да е веган.

— Да бе! Може пък да му е писнало от агнешка кръв.

Баща ми завъртя очи.

— Човекът явно има преносима печка. Сигурно предпочита да готви на открито.

— В дъжда? И защо го защитаваш? Мислех, че е смъртният ти враг? Архидемонът?

— Не очаквам да ме разбереш — рече той, — но би било чудесно, ако не ме превръщаш в прицел на подигравките си.

После стана и отиде на бара.

* * *

Няколко часа по-късно баща ми се запрепъва нагоре по стълбите сред облак алкохолни изпарения и се строполи върху леглото. Заспа на секундата и гръмогласно захърка. Грабнах някакво яке и тръгнах за срещата с Ема. Дори не се стараех да стъпвам тихо.

Улиците бяха пуссти и така смълчани, че почти чувах росата. По небето се стелеха тънки облаци, а през тях бледата луна хвърляше мъждива светлина, колкото да освети пътя ми. Когато прехвърлих хребета, по гърба ми пропълзяха странни тръпки. Озърнах се. В далечината някакъв мъж ме следеше от една оголена скала. Вдигна към лицето си ръце с разперени лакти, сякаш гледаше през бинокъл. В първия момент ми хрумна, че някой от овчарите си играе на детектив и че съм разкрит. Защо обаче не дойдеше да ме пресрещне, ако беше така? Вместо това просто седеше и ме наблюдаваше, а аз отвърнах на погледа му.

В крайна сметка реших, че ако съм разкрит, значи съм разкрит, понеже без разлика дали ще се върна, или ще продължа, слухът за среднощната ми разходка, щеше да стигне до баща ми. Затова вдигнах ръка за поздрав и се спуснах надолу в ледената мъгла.

Излязох от каменната могила и видях, че нямаше облаци и луната висеше като голям жълт балон, така ярка, че дори присвих очи. Ема се появи откъм блатото, заизвинява се и оживено забъбри.

— Съжалявам, че закъснях. Минаха векове, докато всички си легнат! После, на път насам, се натъкнах на Хю и Фиона. Излезли бяха от градината и се целуваха. Не се притеснявай обаче. Обещаха да мълчат, ако и аз си държа езика зад зъбите. Липсваше ми — прегърна ме тя през врата. — Извинявай, че по-рано днес се държах така.

— И ти ме извини — несръчно отвърнах на прегръдката ѝ. — Хайде, кажи ми.

— Не тук — отдръпна се Ема. — Зная едно по-добро място. Специално място.

— Не съм сигурен...

— Не се дръж по този начин. Много ще ти хареса, обещавам. Там ще ти кажа всичко.

Бях готов да се закълна, че е номер, колкото да ме накара да я изчукам. Ако бях малко по-възрастен и зрял или ако бях някое от онези момчета, за които еднократните срещи с яки момичета бяха нещо толкова нормално, че дори не ги впечатляваха, щях да имам емоционалната и хормонална увереност да настоявам да разговаряме там и тогава. Аз обаче не бях никое от тези неща. Лицето ѝ засия, когато ми се усмихна широко, а и свенливият жест, с който прибра косата си зад ухото, ме накараха да я следвам, да ѝ помогна, да направя каквото пожелае. Бях безнадеждно хлътнал.

Ще отида, но няма да я целуна, зарекох се аз. Повтарях си го като мантра, докато я следвах през блатото. Не я целувай! Не я целувай! Тръгнахме към града, после свърнахме по посока на скалистия плаж с излаз към фара и се запускахме по стръмната пътека.

Стигнахме брега и тя ми каза да я почакам. Щяла да изтича да донесе нещо. Останах загледан в лъча на фара и окъпаната от светлината му околност. Милионите морски птици, заспали в скалните хралупи; ниските, оголени от отлива скали; дългата, полузарита в пясъка тясна лодка. Ема се върна преоблечена в бански костюм и носеше два шнорхела и маски в ръка.

— О, не — въздъхнах аз. — В никакъв случай.

— Може би ще си свалиш дрехите — рече тя и огледа колебливо джинсите и якето ми. — Костюмът ти не е подходящ за плуване.

— Ами аз не мисля да плувам! Съгласих се да се измъкна и да се срещнем посред нощ, но само за да разговаряме, а не да...

— Ще разговаряме — увери ме тя.

— Под водата. По боксерки.

Загреба пясък с пръстите на краката си и го запрати към мен, после се обърна и понечи да се отдалечи, но пак се върна.

— Няма да ти се нахвърля, ако се страхуваш от това. Не се ласкай.

— Не се лаская.

— Тогава престани да се превземаш и махни тия тъпи панталони!

После обаче наистина се нахвърли върху ми, събори ме на земята, опита се да свали колана ми с една ръка, а с другата триеше лицето ми с пясък.

— Пфууу! — изкрещях аз и започнах да плюя. — Играеш нечестно, играеш нечестно!

Нямах избор, освен да отвърна с пълна шепа пясък, и миг покъсно се разрази разпалена пясъчна битка. После дълго се смяхме и неуспешно се опитвахме да изчистим пясъка от косите си.

— Е, сега вече трябва да се изкъпеш и може би ще влезеш в проклетата вода.

— Добре де, добре.

В първия момент водата ми се стори ледена — не беше кой знае каква изненада, понеже бях само по боксерки, — но бързо привикнах. Заобиколихме скалите, където ни чакаше потопено до преливника кану. Качихме се и Ема ми подаде едно гребло. Насочихме се към фара.

Нощта беше топла, морето тихо и за миг се изгубих в приятния ритмичен плясък на веслата. На около стотина метра от фара Ема спря и слезе от кануто. За моя изненада не се потопи; остана само до коленете във водата.

— Да не сме на някакъв пясъчен насип? — запитах аз.

— Не — пресегна се тя в кануто, извади малка котва и я хвърли. Тежестта пропадна на около метър, преди да спре с метален звън. Когато мина покрай нас, лъчът на фара освети корпуса на кораб.

— Корабокрушение!

— Хайде — подкани ме тя. — Почти стигнахме. И си вземи маската.

Ема тръгна по корпуса на кораба. Пристъпих предпазливо след нея. Погледнато от брега сякаш вървахме по водата.

— Колко е голямо това нещо? — запитах аз.

— Огромен е. Приятелски кораб. Уцелил съюзническа мина и потънал на място. — Тя спря. — Гледай встрани от фара. Остави очите ти да привикнат с тъмнината.

Спряхме вперили поглед към брега, а тихите вълни обгръщаха бедрата ни.

— Добре, сега поеми дълбоко дъх и ме следвай.

Ема приближи тъмно отворище в корабния корпус — после седна на ръба и се гмурна. Помислих си, че това е налудничаво. После сложих маската и се потопих след нея.

Взрях се в обгърналата ме тъмнина. Ема слизаше надолу по някаква стълба. Вкопчих се в перилата и я последвах. Местех последователно ръце, докато стигнах металния под. Тя ме чакаше там. Изглежда бяхме в нещо като трюм, макар да беше прекалено тъмно, за да видя повече.

Докоснах лакътя ѝ и посочих устата си. Имах нужда от въздух. Тя ме потупа съчувствено по ръката и се пресегна към една пластмасова тръба наблизко. Свързана беше с маркуч, който по стълбата излизаше на повърхността. Ема сложи тръбата в устата си и духна в нея, а бузите ѝ се издуха от усилие. После пое дълбоко въздух и ми я подаде. Напълних дробовете си с така нужния кислород. Бяхме на шест метра под повърхността, във вътрешността на потопен кораб и пак дишахме. Ема посочи някакъв вход пред нас, който в тъмнината изглеждаше като черна дупка. Не ми се искаше да тръгвам натам, но тя взе ръката ми, сякаш бях изплашено дете, и ме поведе. С другата ръка хвана тръбата и я изтегли с нас.

Заплувахме натам в пълна тъмнина. Спряхме за момент, за да подадем един на друг тръбата. Чувах единствено звука от въздушните мехурчета и глухият тътен някъде под нас, където течението блъскаше отломки от разбития корпус. И да затворех очи, едва ли щеше да стане по-тъмно. Приличахме на астронавти, които се носят в беззвездния космос.

После обаче се случи нещо смайващо и великолепно. Изгряха звезди — тук-там в тъмното проблеснаха зелени светлинки. Помислих, че халюцинирам. Светлинките обаче ставаха повече и повече, докато не ни заобиколи зеленикавото сияние на милиони премигващи звезди, които осветяваха телата ни и се отразяваха в маските. Ема протегна ръка, леко плесна с китка, но този път не създаде огнено кълбо; вместо това, дланта ѝ засия в искрящо синьо. Зелените звезди се сляха около нас, завихриха се, откликнаха на движенията ѝ като пасаж риби, какъвто всъщност бяха.

Гледах ги като хипнотизиран и изгубих представа за времето. Стори ми се, че съм там вече от часове, макар да бяха минали само няколко минути. После усетих, че Ема ме побутва. Върнахме се през вратата и заплувахме нагоре по стълбата. Отново излязохме на повърхността и първото, което се изпречи пред погледа ми, беше небето — разполовено от великолепната белезникава лента на

Млечния път. Тогава ми хрумна, че рибите и звездите са единна система, допълващи се части от древно и тайнствено цяло. Качихме се върху корпуса и свалихме маските. За миг останахме така, полупотопени, с допрени бедра, безмълвни.

— Какво беше това — запитах аз накрая.

— Наричаме ги риби-фенери.

— Не бях виждал такива.

— Повечето хора не са ги виждали — отвърна тя. — Крият се.

— Красиви са.

— Да.

— И необикновени.

— И това, да — усмихна се Ема. После ръката ѝ докосна коляното ми и аз ѝ позволих да остане там, понеже в прохладната вода топлината ѝ беше приятна. Ослушах се за гласа, който ми повтаряше да не я целувам, но той беше замлъкнал.

И тогава се целунахме. Усещането от устните ни, които се докоснаха, от езиците ни, които се притиснаха един към друг, от бялото ѝ лице, което докосвах с ръка, беше толкова дълбоко, че замъгли всички мисли за добро и зло, дори за причината, поради която я бях последвал тук. Целувахме се, и се целувахме, и после изведнъж всичко свърши. Тя се отдръпна, а аз продължих да търся устните ѝ. Тогава Ема сложи ръка на гърдите ми, едновременно нежна и твърда.

— Трябва да дишам, глупчо.

— Добре — разсмях се аз.

Ема взе ръцете ми в своите и ме погледна в очите. Отвърнах на погледа ѝ. Усещането беше почти толкова силно, колкото и целувката.

— Трябва да останеш — каза тя.

— Останеш — повторих аз.

— Тук. С нас.

Смисълът на думите ѝ стигна до съзнанието ми и сгряващата магия на току-що случилото се помежду ни се стопи без следа.

— Бих искал, но не виждам как.

— Защо не?

Замислих се. Слънцето, пиршествата, приятелите... и монотонността на свършено еднообразните дни. Можеше да ти призлее от всяко нещо в повече, подобно на онези скъпи, красиви вещи, които майка ми купуваше, само за да се отегчи бързо от тях.

Но Ема. Ема беше тук. Навярно онова, което ставаше между нас, не беше толкова странно. Навярно можех да остана за известно време, да я обичам и после да се прибера у дома. Всъщност, не. Когато наистина ми се приискаше да си тръгна, вече щеше да е прекалено късно. Тя беше сирена. Трябваше да съм твърд.

— Ти търсиш него, не мен. Аз не мога да го заместя.

Отмести поглед встрани. Бях я оскърбил.

— Не това е причината, поради която трябва да останеш. Ти принадлежиш на това място, Джейкъб.

— Не. Аз не съм като вас.

— Да — настоя тя.

— Не. Аз съм обикновен човек, досущ като дядо.

Ема поклати глава.

— Наистина ли мислиш така?

— Ако можех да направя нещо толкова впечатляващо като теб, вярваш ли, че досега нямаше да забележа?

— Не би трябвало да ти го казвам, но обикновените хора не виждат през примките на времето.

За миг се замислих върху думите ѝ, но не намирах смисъл в тях.

— В мен няма нищо необикновено. Аз съм най-обикновеният човек, когото някога си срещала.

— Силно се съмнявам — отвърна тя. — Ейб имаше рядък и изключителен талант. Почти никой друг не беше способен на нещата, дето той умееше. — Очите ѝ срещнаха погледа ми. — Той можеше да вижда чудовищата.

ДЕВЕТА ГЛАВА

„Той можеше да вижда чудовищата.“ Изрече го и в същия миг целият ужас, който мислех, че съм загърбил, отново ме връхлетя. Наистина съществуваха. Наистина съществуваха и бяха убили дядо.

— И аз мога да ги виждам — прошепнах, сякаш споделях срамна тайна.

Очите ѝ се насълзиха и тя ме прегърна.

— Убедена бях, че в теб има нещо необикновено — рече Ема. — Приеми го като най-искрен комплимент.

Винаги съм знаел, че съм странен. Но не бях и мечтал, че мога да се окажа необикновен. Ако обаче виждах невидими за другите неща, значи беше естествено Рики да не забележи нищо в гората през нощта, в която дядо беше убит. Това обясняваше защо всички мислеха, че съм се смахнал. Не бях смахнат, нямах халюцинации, нито пък стресова реакция; тревожното присвиване в стомаха, когато бяха наблизко — както и противния им вид — това беше моята дарба.

— А вие, останалите, не ги ли виждате? — запитах аз.

— Само сенките им. Затова те ловуват най-вече през нощта.

— Кое ги възпира да не те проследят сега? — запитах аз и бързо се поправих — Да не *ни* проследят?

— Не знаят къде да ни търсят — изведнъж тя стана сериозна. — А и не могат да влизат в примките. Затова на острова сме в безопасност, но не бива да го напускаме.

— Виктор го е направил обаче.

— Каза, че полудява тук — тъжно кимна тя. — Каза, че вече не издържа. Бедната Бронуин. И моят Ейб си тръгна, но той поне не е бил убит от гадините.

— Наистина ми е трудно да ти го кажа, но... — насилих се да я погледна аз.

— Какво? Не!

— Опитаха се да ме убедят, че са били диви животни. Но ако това, което казваш е вярно, то и дядо е бил убит от тях. Първият и

единствен път, когато видях чудовище, беше в нощта на неговата смърт.

Ема сви колене към гърдите си и ги обгърна с ръце. После притвори очи. Притиснах я към себе си и тя наклони глава към рамото ми.

— Знаех, че в крайна сметка ще стигнат до него — прошепна тя. — Той ме увери, че в Щатите ще е в безопасност. Обеща да се пази. Никой от нас обаче не е в безопасност. Никъде.

Седяхме върху корабния скелет и разговаряхме, докато луната се спусна ниско и приливът се надигна до вратовете ни, а Ема започна да трепери. Хванахме се за ръце и прегазихме водата до кануто. Когато приближихме плажа, дочухме гласове, които ни викаха по име. Заобиколихме една скала и видяхме Хю и Фиона да ни махат от брега. И от разстояние разбрахме, че нещо не беше наред.

Завързахме кануто и се втурнахме към тях. Хю беше останал без дъх. Около него се стрелкаха раздразнени пчели.

— Случи се нещо! Трябва веднага да дойдете!

Нямаше време за спорове. Ема навлече дрехите върху банския си костюм, аз скочих в панталоните си и полепналият по тях пясък издра кожата ми.

— Без него — изгледа ме колебливо Хю. — Сериозно е.

— Не, Хю — рече Ема. — Птицата беше права. Той е един от нас.

Хю се взря изумен в нея, после в мен.

— Казала си му?!

— Трябваше. Всъщност той и без друго сам беше стигнал до истината.

За момент Хю остана слисан, после се извърна и решително стисна ръката ми.

— Добре дошъл в семейството тогава.

— Благодаря — отвърнах аз, понеже не знаех какво друго да кажа.

На път към къщата Хю говореше за случилото се на пресекулки, тъй като през повечето време тичахме.

— Една от приятелките имбрини на Птицата — рече той, когато спряхме, за да си поемем дъх в гората — долетя преди около час в ужасно състояние. Крещеше, че станало някакво убийство, и събуди

всички ни. Преди да разберем какво се е случило, изгуби съзнание и повече не се съвзе. — Хю кършеше ръце с нещастен вид. — Просто зная, че се е случило нещо лошо.

— Дано грешиш — рече Ема и отново затичахме.

* * *

Децата се трупаха с намачкани пижами около керосинов фенер в коридора пред затворената врата на всекидневната и коментираха случилото се.

— Може да са забравили да синхронизират примката си — рече Клеър.

— На бас, че са били гадините — обади се Инок. — И на бас, че са изгълтали мнозина от тях заедно с обувките!

Клеър и Олив закриха лицата си с ръце и заридаха.

— Хайде, хайде — прилекна Хорас до тях и заговори с утешителен глас — не се оставяйте Инок да ви пълни главите с глупости. Всички знаем, че гадините най обичат малките. Затова и са оставили приятелката на мис Перигрин да си тръгне — тя има вкус на вчерашна утайка от кафе!

— А какъв е вкусът на малките — надникна Олив между пръстите си.

— На боровинки — отвърна прозаично той.

Момичетата отново заридаха.

— Остави ги на мира! — изкрещя Хю и ято пчели накара Хорас да хукне с писъци надолу по коридора.

— Какво става там? — извика мис Перигрин от всекидневната. — Гласа на мистър Ейпистън ли чувам? Къде са мис Блум и мистър Портман?

— Тя знае? — сепна се Ема и нервно изгледа Хю.

— Като разбра, че те няма, направо изгуби ума и дума. Реши, че гадините или някой смахнат те е похитил. Извинявай, Ема, ама трябваше да й кажа.

Ема поклати глава, но не ни оставаше друго, освен да влезем и да си понесем последствията. Фиона ни изпрати целувка — сякаш да ни пожелае късмет — и ние отворихме вратите.

Единственият източник на светлина във всекидневната беше огънят в камината, който хвърляше трептящи сенки върху стената. Бронуин тревожно се въртеше около увита като мумия в одеяло възрастна жена, изпаднала в полусъзнание и положена в огромно кресло. Мис Перигрин седеше на един диван, загребваше някаква тъмна течност с лъжица и хранеше жената.

Ема видя лицето ѝ и замръзна.

— Боже! — прошепна тя. — Мис Авъсет.

Едва тогава, макар и смътно, си я спомних от снимката, която мис Перигрин ми беше показала, когато е била младо момиче. На нея мис Авъсет изглеждаше несломима, а сега беше слаба и уязвима.

Притихнахме до вратата. Мис Перигрин поднесе сребърен флакон до устните на мис Авъсет и го отвори. За миг възрастната имбрин сякаш се съвзе и се изправи с блеснал поглед. После обаче лицето ѝ отново се сгърчи и тя се отпусна в креслото.

— Мис Брънтли — обърна се мис Перигрин към Бронуин, — върви и подготви кушетката за мис Авъсет, а после донеси бутилка с вино от кока и още една бутилка бренди.

Бронуин тронаво се запъти към вратата и кимна тържествено, когато мина покрай нас. После мис Перигрин ни изгледа и заговори с нисък глас:

— Безкрайно съм разочарована от теб, мис Блум. Безкрайно. И от всички нощи, през които си се измъквала навън.

— Съжалявам, мис. Откъде бих могла да зная, че ще се случи нещо лошо?

— Би трябвало да те накажа. При дадените обстоятелства обаче подобно усилие едва ли си струва — вдигна тя ръка и приглади бялата си коса. — Мис Авъсет никога не би оставила поверениците си, за да дойде тук, ако не се е случило нещо наистина ужасяващо.

От топлината в камината по челото ми избиха капки пот, но в креслото си мис Авъсет трепереше. Щеше ли да умре? Дали трагичната сцена между дядо и мен сега нямаше отново да се разиграе между мис Перигрин и нейната учителка? Картината изплува пред очите ми: аз държа тялото на дядо, объркан и ужасен, съвършено неспособен да прозира истината за него или за себе си. После обаче си казах, че ставащото сега изобщо не прилича на случилото се с мен. Мис Перигрин винаги е знаела коя е.

Едва ли това беше най-подходящият момент да се намеся, но бях гневен и не се владеех.

— Мис Перигрин? — започнах аз и тя вдигна глава. — Кога щяхте да ми кажете?

„Какво?“, понечи да запита директорката. После погледна Ема и прочете отговора върху лицето ѝ. Отначало сякаш се ядоса, но щом усети болката ми, собственият ѝ яд се стопи.

— Скоро, дете, съвсем скоро. Моля те да разбереш. Ако бях разкрила цялата истина още при първата ни среща, за теб щеше да е голям удар. Поведението ти беше непредсказуемо. Можеше да избягаш и повече да не се върнеш. Не исках да поема подобен риск.

— И вместо това се опитахте да ме прелъстите с храна, развлечения и момичета, а лошите неща държахте в тайна?

— Прелъсти? — ахна Ема. — О, моля те, Джейкъб, не ме приемай по този начин. Не мога да го понеса.

— Опасявам се, че много се заблуждаваш относно нас — рече мис Перигрин. — Що се отнася до твоето прелъстяване — ти просто видя как живеем. Нямахше измама, само се въздържахме да споделим някои факти.

— Е, ето един факт и за вас — рекох аз. — Дядо ми беше убит от тези същества.

За миг мис Перигрин остана с вперен в огъня поглед.

— Много съжалявам да го чуя.

— Видях го със собствените си очи. Когато разказах на другите за него, те се опитаха да ме убедят, че съм луд. Аз обаче не си бях изгубил ума; нито пък дядо ми. През целия си живот ми е говорил истината, само дето аз не му вярвах. — Чувствах се много засрамен. — Ако бях му повярвал, може би още щеше да е жив.

Мис Перигрин видя, че целият треперя, и ми предложи стола срещу мис Авъсет. Седнах, а Ема коленичи на пода до мен.

— Ейб навярно е съзнавал, че си необикновен — рече тя. — И определено е имал причина да не ти казва.

— Наистина — отвърна мис Перигрин. — Поне това сподели в едно писмо.

— В такъв случай не разбирам. Ако всичко е вярно — всички негови истории — и ако е знаел, че съм като него, защо е пазил тайната до последния миг от живота си?

Мис Перигрин отново поднесе лъжица с бренди към устата на мис Авъсет, която изстена и сякаш се поизправи, преди пак да се отпусне назад.

— Мога само да предположа, че по този начин е искал да те предпази — рече тя. — Ние водим живот на изпитания и лишения. Несъмнено и животът на Ейб е бил такъв, понеже той се е родил евреин в най-неподходящото време. На два пъти е преживял геноцид — срещу евреите от нацистите и срещу необикновените от гладните. Измъчвал се е от мисълта, че се крие тук, докато неговите близки — и евреи, и необикновени, са избивани.

— Често повтаряше, че е отишъл на война, за да се бори с чудовищата — рекох аз.

— Така беше — обади се Ема.

— Войната сложи край на нацисткото господство, но гладните станаха по-силни от всякога — продължи мис Перигрин. — Затова, както много необикновени, ние останахме скрити. Дядо ти обаче се върна променен. Превърнал се беше във воин и беше решен да изгради живота си извън примката. Отказа да се крие.

— Молях го да не ходи в Щатите — каза Ема. — Всичко го молехме.

— Защо е избрал Щатите? — запитах аз.

— По онова време там имаше по-малко гладни — отвърна мис Перигрин. — След войната някои необикновени заминаха най-вече за Щатите. За известно време, подобно на твоя дядо, съумяха да се представят като обикновени хора. Той най-искрено желаше да е обикновен човек, да води живот на обикновен човек. Често го споменаваше в писмата си. Убедена съм, че това е причината, заради която е пазил истината в тайна толкова време. Искал е за теб онова, което сам никога не си е позволил.

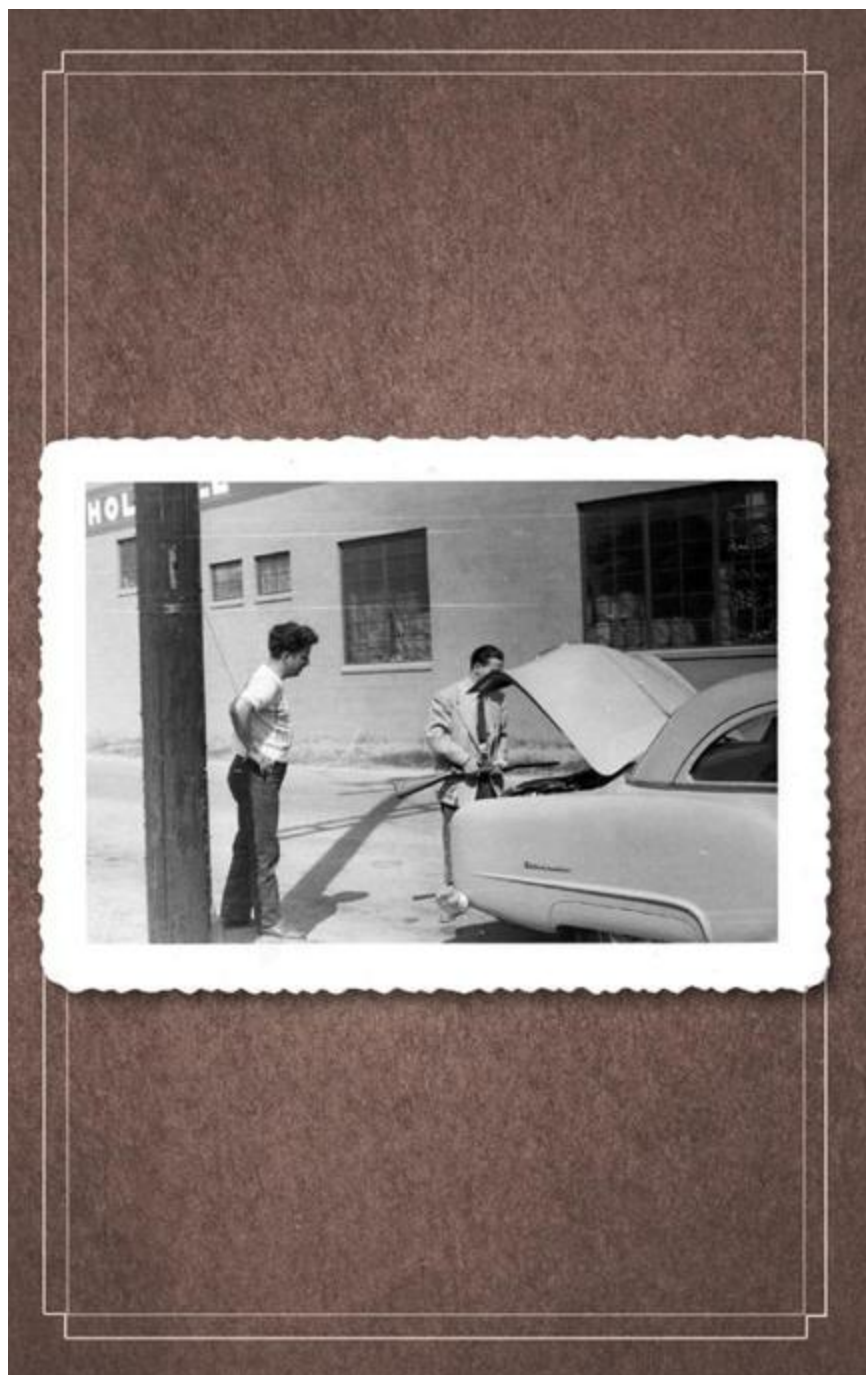
— Да бъде обикновен — рекох аз.

Мис Перигрин кимна.

— Разбира се, така и не е успял да избяга от същността си. Необикновените му способности, съчетани с храбростта, с която се е сдобил по време на войната, когато е преследвал гладните, наистина са го направили безценен. Често е бил призоваван да служи; да помогне за унищожаването на отделни обезпокоителни сборища на гладни и нравът му беше такъв, че едва ли се е случвало да откаже.

Спомних си дългите ловни пътешествия, които дядо Портман предприемаше. Семейството пазеше негова снимка от подобна експедиция, макар да не знаех кой и кога я е направил, понеже в повечето случаи той пътуваше сам. Когато бях малък обаче, я намирах за особено забавна, понеже на нея дядо беше с костюм. Кой ходи с костюм на ловни експедиции?

Сега вече разбрах: някой, който не ловува само животни.

Развълнуваха се от новия образ за дядо не като параноичен маниак на тема оръжие, потаен женкар или мъж, на когото никога не разчитат в семейството, а като странстващ рицар, който рискува живота си за другите, живее в коли и по евтини мотели, натъква се на смъртоносни сенки, прибира се у дома с няколко куршума по-малко и с още няколко травми, без право да даде някакво обяснение за тях или да

сподели кошмарите си. Многобройните му саможертви са били възнаградени единствено с презрение и подозрение от страна на най-обичаните от него хора. Затова, предполагам, е писал толкова често до Ема и мис Перигрин. Те са разбирали.

Бронуин се върна с гарафа вино от кока и бутилка бренди. Мис Перигрин я отпрати и смеси двете напитки в чаша за чай. После леко потупа мис Авъсет по изпъстрената със сини вени буза.

— Есмералда — рече тя, — Есмералда, събуди се и опитай ободряващото питие, което приготвих за теб.

Мис Авъсет изстена и мис Перигрин вдигна чашата към устните ѝ. Възрастната дама отпи няколко глътки и макар че се закашля и в ъгълчето на устата ѝ потече тънка струйка, повечето от течността изчезна в гърлото ѝ. За миг сякаш отново щеше да потъне в своя унес, но тя изведнъж се изправи в креслото с прояснено лице.

— Боже — въздъхна мис Авъсет с дрезгав глас, — заспала ли бях? Така непристойно от моя страна. — Изгледа ни озадачена, сякаш се бяхме появили ненадейно. — Алма, ти ли си това?

Мис Перигрин разтри костеливите ръце на възрастната жена.

— Есмералда, изминала си дълъг път посред нощ, за да ни видиш. Опасявам се, че всички сме много обезпокоени.

— Наистина ли? — мис Авъсет смръщи вежди и дълбока бръчка проряза челото ѝ. После впери поглед в трепкащите отражения на пламъците от камината върху отсрещната стена. По лицето ѝ мина сянка. — Да — рече тя, — дойдох да те предупредя, Алма. Бъдете нащрек. Не се оставяйте да ви изненадат, както това се случи с мен.

— Кой да ни изненада — иглите на мис Перигрин замряха.

— Трябва да са били сенките. Неколцина от тях дойдоха посред нощ, предрешени като членове на съвета. Мъже не могат да бъдат членове на съвета, разбира се, но те отвлекли вниманието на моите сънливи стражи, завързали ги и ги похитили.

— О, Есмералда... — въздъхна мис Перигрин.

— Измъчените им викове ни събудиха с мис Бънтинг — продължи тя, — но бяхме залостени в къщата. Нужно ни беше време, за да отворим със сила вратите, и когато най-последихме гадините по миризмата им, от другата страна на примката ни чакаха в засада цяла банда сенки. Нададоха ужасяващ вой и ни нападнаха. — Тя млъкна и преглътна сълзите си.

— А децата?

Мис Авъсет поклати глава. Погледът ѝ беше помръкнал.

— Децата са били само стръв — рече тя.

Ема плъзна ръка в моята и я стисна. Лицето на мис Перигрин проблесна на светлината на огъня.

— Търсели са мис Бънтинг и мен. Аз успях да се изплъзна, но мис Бънтинг нямаше този късмет.

— Убиха ли я?

— Не, похитиха я. Досуц както това се случи с мис Рен и мис Трийкрийпър преди две седмици, когато нападнаха тяхната примка. Те пленяват имбрини, Алма. И усилията им са съгласувани. Не смея да помисля с каква цел.

— Значи ще дойдат и тук — тихо рече мис Перигрин.

— Ако ви намерят — отвърна мис Авъсет. — Вие сте по-добре прикрити от повечето от нас, но трябва да сте подготвени, Алма.

Мис Перигрин кимна. Мис Авъсет безпомощно огледа ръцете си. Трепереха в скута ѝ като птици с пречупени криле.

— Скъпите ми деца — задави се тя. — Моли се за тях. Сега са съвсем сами.

После се извърна и захлипа.

Мис Перигрин придърпа одеялото около раменете на старицата и се изправи. Излязохме от стаята и оставихме мис Авъсет насаме със скръбта ѝ.

* * *

Децата се бяха скупчили до вратата на всекидневната. И да не бяха чули всичко казано от мис Авъсет, до слуха им беше стигнало достатъчно. Издаваше го тревогата, изписана върху лицата им.

— Бедната мис Авъсет — прошепна Клеър с разтреперана долна устна.

— Бедните деца на мис Авъсет — рече Олив.

— Ще дойдат ли и за нас, мис? — попита Хорас.

— Да се въоръжим! — извика Милърд.

— С бойни брадви! — вмъкна Инок.

— Бомби! — рече Хю.

— Веднага престанете! — повиши глас мис Перигрин и вдигна усмирително ръце. — Да запазим спокойствие. — Да, случилото се с мис Авъсет е трагично, безкрайно трагично, но подобно злощастие тук няма да се повтори. Все пак трябва да сме бдителни. Отсега нататък ще излизате от къщата единствено с мое съгласие и ще се движете само по двойки. Ако забележите непознато лице, дори и да ви изглежда съвсем обикновено, елате и незабавно ме уведомете. Утре сутринта ще обсъдим тези и други предохранителни мерки. Дотогава — всички по леглата! Сега не е време за разговори.

— Но, мис... — започна Инок.

— По леглата!

Децата се разбягаха по стаите си.

— Що се отнася до теб, Джейкъб, намирам твоите самотни разходки за обезпокоителни. Мисля, че трябва да останеш, докато нещата се уталожат.

— Не мога да изчезна просто ей така. Баща ми ще се побърка.

— В такъв случай, остани тук поне за през нощта — намръщи се тя. — Настоявам.

— Добре, но само ако ми разкажете всичко, което знаете, за съществата, убили дядо.

Тя наклони глава и се взря в мен. Стори ми се дори развеселена.

— Разбирам, мистър Портман. Не смея да оспоря твоите потребности за познание. Настани се тази нощ на дивана, а утре това ще е първата точка от дневния ни ред.

— Не, сега. — Десет години бях чакал да чуя истината и не можех да отлагам и минута повече. — Моля ви.

— Млади човече, бих казала, че на моменти ми е трудно да прокарам границата между способността ти да бъдеш очарователно своенравен и дразнещо твърдоглав. Мис Блум — обърна се тя към Ема, — ще ми донесеш ли бутилката с вино от кока? Както по всичко личи, тази нощ няма да мога да мигна и щом ще трябва да будувам, ще си позволя да се погледея.

* * *

Кабинетът обаче беше прекалено близо до детските спални за този късен разговор и с директорката се оттеглихме в малката оранжерия до гората. Седнахме на обърнатите сандъчета сред пълзящите рози и сложихме керосиновия фенер на тревата между нас, тъй като все още не беше се зазорило. Мис Перигрин извади лула от джоба си и се наведе, за да я запали на пламъка на фенера. Замислено изпусна гъсти кълба дим и после заразказва.

— В древността погрешно са ни смятали за богове — рече тя, — но ние, необикновените, сме смъртни, както всички останали. Примките на времето само отлагат неизбежното и цената, която заплащаме, за да ги ползваме, е висока — завинаги се отказваме от настоящето. Както знаеш, пребивавалите по-дълго в примката могат да бъдат в настоящето за съвсем кратко време. В противен случай се състаряват и умират. Това е така от незапомнени времена. — Тя изпусна нов облак дим и продължи. — Преди няколко години, приблизително около началото на предходния век, помежду ни възникна разкол. Негов първоизточник стана клика недоволни необикновени с опасни идеи. Привържениците ѝ бяха убедени, че са изнамерили начин, чрез който предназначението на примките на времето да бъде променено. Примката на времето според тях е в състояние да предостави на своя потребител своеобразно безсмъртие; не просто забавяне на процеса на стареене, а неговото обръщане. Заговориха за вечна младост, постижима извън границите на примките; за безнаказани скокове напред-назад между бъдеще и минало, без гибелните последици, неизменен спътник на всяко подобно безумство — с други думи за шанса да се превърнеш в господар на времето, без да си подвластен на смъртта. Цялата идея е налудничава — пълна безсмислица — отрицание на емпиричните закони, на които всичко е подчинено! — Тя изпусна шумно нов облак дим и замълча за момент, за да събере мислите си. — Във всеки случай двамата ми братя, иначе с блестящ интелект, но лишени от здрав разум, бяха обсебени от тази идея. Дори имаха дързостта да пожелаят да им съдействам за реализирането ѝ. „Искате да станем богове — рекох им аз. — Невъзможно е.“ А и да беше възможно, не би било редно. Никой не успя да ги възпре. Те израснаха сред бъдещите имбрини, повереници на мис Авъсет, и знаеха повече за нашето необикновено изкуство от мнозинството обикновени мъже — знаеха, опасявам се,

точно толкова, че да бъдат опасни. Въпреки всички предупреждения, дори заплахи от страна на Съвета, през пролетта на 1908 година моите братя и няколкостотин членове на тази ренегатска клика си позволиха да отидат в сибирската тундра, за да проведат своя възмутителен експеримент. Избраха някаква безименна, стара, от векове неизползвана примка. Очаквахме, че ще се приберат след около седмица с подвити опашки, смирени пред неизменната същност на природата. Възмездието над тях обаче се оказа далеч по-тежко: катастрофална експлозия, от която издрънчаха стъклата на прозорците до Азорските острови. Несъмнено за всички в радиус от петстотин километра е изглеждало така, сякаш идва краят на света. Смятахме, че до един са загинали и скверното им насилие над света е тяхната последна колективна проява.

— Но те са оцелели — предположих аз.

— Може да се каже. Други биха нарекли състоянието, в което впоследствие изпаднаха, като вечно проклятие. Седмици по-късно започнаха нападенията над необикновените от ужасни създания. Ние долавяме само сенките им; единствено такива като теб могат да ги видят. Това бяха първите ни сблъсъци с гладните. Мина време, преди да осъзнаем, че тези снабдени с пипала ненавистни създания всъщност са нашите безпътни братя, изпълзели от димящия кратер, останал след техния експеримент. Вместо да станат богове, бяха се превърнали в зли създания.

— Какво се е объркало?

— Още гадаем по този въпрос. Според една теория те са се върнали във времето, преди душите им дори да са били заченати, затова ги наричаме „гладни“ — техните сърца, техните души са ненаситни. По някаква жестока ирония са постигнали безсмъртието, към което се стремяха. Смятаме, че гладните живеят хиляди години, но това е битие на непрестанно физическо изтезание, на унизителен позор — хранят се със заблудил се добитък, живеят в изолация. Изпитват и ненаситен глад за плът от необикновени, понеже нашата кръв е единственото, което може да им донесе избавление. Ако изгълта достатъчно, гладният дух се превръща в твар. Казваме им „гадини“.

— Отново тази дума — рекох аз. — Когато ме видя за първи път, Ема ме обвини, че съм това.

— И аз бих си помислила същото, ако не те бях наблюдавала от по-рано.

— Кой са те?

— Ако да си гладен дух е жив ад — най-вероятно наистина е така, — да си гадина е долу-горе като чистилище. Гадините се срещат често. Нямаат никакви необикновени способности. Но понеже могат да минат за хора, служат на гладните си побратими. Издирват, следят и доставят плът. Тази йерархия от прокълнати цели някой ден да превърне всички гладни в твари, а всички необикновени — в трупове.

— Кое ги възпира — зачудих се за. — Ако навремето са били необикновени, би трябвало да знаят скривалищата ви.

— За късмет, както по всичко личи, не пазят спомен от предишния си живот. И макар да не са толкова силни и страшни, колкото гладните, гадините са също толкова опасни. За разлика от гладните, те са подвластни на повече от един инстинкт и нерядко се смесват с населението. Въпреки наличието на определени индикатори, може да се окаже трудно да ги различим от обикновените хора. Очите им, например. Любопитно, но гадините нямат зеници.

Кожата ми настръхна. Спомних си млечнобелите очи на съседа, който поливаше моравата в нощта, когато дядо беше убит.

— Мисля, че съм виждал един такъв. Тогава реших, че е просто сляп старец.

— Значи си по-наблюдателен от повечето хора — рече тя. — Гадините са известни с вещината си да се измъкват безнаказано. Приемат незабележима за обществото идентичност: мъж със сив костюм във влака; бедняк, който проси дребни монети; просто едно от многото лица в тълпата. Макар да познаваме и случаи, в които някои рискуват, като заемат видни постове — лекари, политици, юристи, — за да получат достъп до повече хора или да се сдобият с някаква власт над тях, че да откриват по-лесно необикновени като Ейб сред обикновените.

Мис Перигрин посегна към фотоалбума. Донесла го беше от къщата и сега запрелиства страниците.

— Ето няколко снимки — размножени и разпространени навсякъде сред необикновените. Нещо като обявите „търси се“. Виж тук — посочи тя две момичета, качени върху изкуствен елен, и смразяващ Дядо Коледа, който надничаше с празни очи зад рогата му.

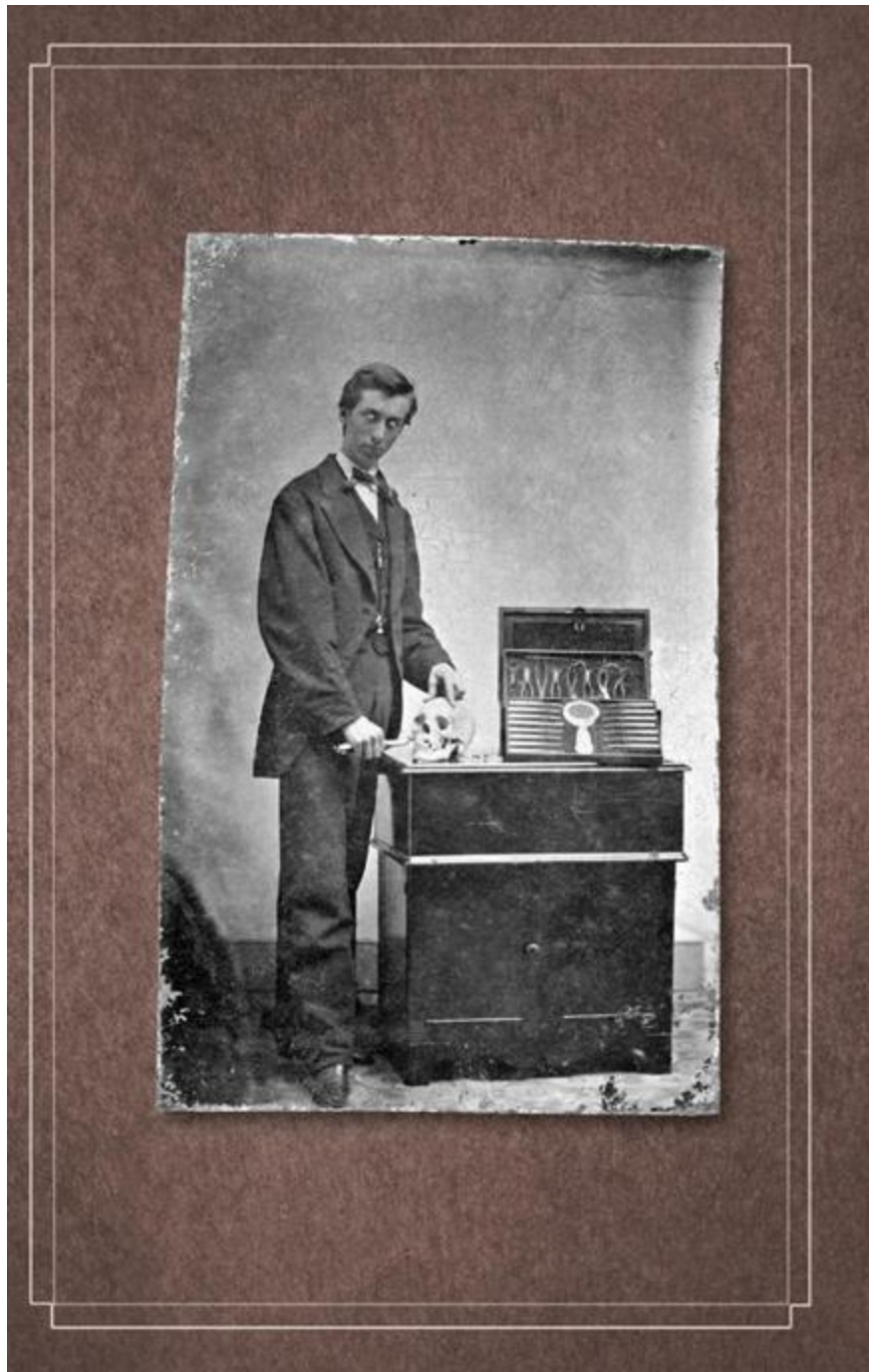
— Тази гадина беше идентифицирана в голям универсален магазин в Щатите. Работеше там по Коледите. Така за кратко време установяваше контакт с много деца — докосваше ги, разпитваше ги — търсеше белези на необикновените. — Отгърна страницата и видях снимка на зъболекар със садистичен вид. — Тази гадина работеше като дентален хирург. Не бих се изненадала, ако се окаже, че черепът, с който позира е принадлежал на някоя от неговите жертви — необикновени. — Отново прелисти албума и този път се спря на снимката на малко момиченце, свито пред извисила се над него сянка. — Това е Марси. Тръгна си от нас преди около трийсет години, за да заживее с обикновено семейство в провинцията. Умолявах я да остане, но тя беше категорична. Не след дълго е била похитена от някаква гадина, докато чакала училищния автобус. На местопрестъплението беше намерен фотоапарат с непроявен филм.

— Кой го е заснел?

— Самата гадина. Театралните жестове са тяхна слабост. Винаги оставят след себе си някакъв ужасяващ спомен.

Взрях се в момиченцето и усетих надигащата се в мен позната паника. Затворих албума, не бях в състояние да гледам повече снимки.

— Разказвам ти всичко това, защото е твое изконно право да го знаеш — рече мис Перигрин, — но и защото се нуждая от помощта ти. Единствен ти сред нас можеш да излезеш от примката, без да предизвикаш подозрение. Нужно ми е, докато си сред нас и докато

настояваш да пътуваш напред-назад, да ме уведомяваш за всеки новопоявил се на острова.

— Онзи ден срещнах един такъв — спомних си аз птичаря, който беше разстроил баща ми.

— Видя ли очите му? — запита тя.

— Всъщност не. Беше тъмно, а и лицето му беше почти скрито под голяма шапка.

Мис Перигрин загриза кокалчетата на пръстите си и свъси вежди.

— Защо? Мислите, че може да е един от тях?

— Няма как да бъда сигурна, без да съм видяла очите му — рече тя, — но по-скоро съм притеснена от вероятността да са те проследили до острова.

— Какво искате да кажете? От някоя гадина?

— Може би точно от онази, която си видял в нощта на смъртта на дядо си. Така бих обяснила решението им да пощадят живота ти. Ти би ги отвел до по-богата плячка: до нас.

— Но те откъде могат да знаят, че съм необикновен? Аз самият не го бях разбрал!

— Ако са знаели за дядо ти, бъди сигурен, че са знаели и за теб.

Замислих се за всички възможности, които имаха, за да ме убият. За всички случаи, в които усещах близостта им през седмиците след смъртта на дядо Портман. Дали ме бяха следили? Дали бяха чакали да направя точно това, което сторих? Да дойда тук?

Чувствах се смазан. Сведох глава.

— Предполагам, че няма да ми позволите да опитам глътка от виното — рекох аз.

— В никакъв случай.

Изведнъж почувствах, че не ми достига въздух.

— Дали някога някъде ще бъда в безопасност? — запитах аз.

— Тук си в безопасност — докосна рамото ми мис Перигрин. — Можеш да останеш при нас, колкото време поискаш.

Опитах се да говоря, но заекнах.

— Но аз... няма как... родителите ми.

— Те навярно те обичат — прошепна тя, — но никога няма да разберат.

* * *

Докато стигна града слънцето вече хвърляше дълги сенки по пътя, нощните пияници бяха заседнали около уличните лампи в неохотния си път към дома, рибарите бодро крачеха във високите си черни ботуши към пристанището, а баща ми се пробуждаше от дълбокия си сън. Когато той се измъкна от леглото, аз се промъквах в своето. Дръпнах завивките направо върху дрехите с полепнал по тях пясък в мига, в който той отвори вратата и надникна в стаята ми.

— Добре ли си?

Изръмжах и се обърнах на другата страна. Излезе. Събудих се късно следобед и намерих съчувстваща бележка и опаковка таблетки срещу грип на масата. Усмихнах се, макар да се усещах донякъде виновен, задето го бях излъгал. После се обезпокоих за него. Бродеше из ливадите с бинокъл и малък бележник, най-вероятно в компанията на смахнат убиец на овце.

Разсъних се, наметнах едно яке от непромокаема материя и тръгнах да обикалям селото, а после и близките скали и плажове. Надявах се да видя или баща си, или странния орнитолог — за да огледам добре очите му, — но не открих никой от тях.

Вече се смрачаваше, когато се отказах и се прибрах в „Пасторската дупка“. Баща ми седеше и обръщаше на бара бутилки с бира заедно с редовните посетители. От броя им около него можех да преценя, че е прекарал доста време тук.

Седнах до него и го запитах дали е видял брататия изследовател. Отвърна, че не е.

— Е, ако се случи да го видиш — рекох аз, — направи ми услуга и стой настрани, става ли?

— Защо? — взря се той със странно изражение в мен.

— Нещо не ми е по вкуса. Ами ако е луд? Ако той е убил онези овце?

— Откъде ти идват такива на ума?

Искаше ми се да му кажа. Да му обясня всичко, а той да отвърне, че разбира, и да ми даде някакъв родителски съвет. В онзи момент желях всичко пак да си е постарому, както преди да дойдем тук и преди да намеря писмото на мис Перигрин; да бъда просто онова горе-

долу нормално, пообъркано богато хлапе от предградията. Но вместо това седях до него, говорех за незначителни неща и се опитвах да си припомня как изглеждаше животът ми в онова безкрайно далечно време отпреди четири седмици и да си представя какъв ще бъде след четири седмици. Не можех. В крайна сметка изчерпахме темите за разговор, аз се извиних и тръгнах нагоре по стълбите, за да остана сам.

ДЕСЕТА ГЛАВА

В нощта срещу вторник повечето неща, които мислех, че зная за себе си, се оказаха неверни. В неделя сутринта с баща ми трябваше да опаковаме багажа си и да отпътуваме към дома. Имах само няколко дни, за да реша какво да правя. Да остана или да си тръгна. Никоя от двете възможности не ми изглеждаше добра. Как бих могъл да остана тук и да зарежа добре познатия ми живот? И как след всичко, което бях научил, можех да си тръгна?

По-лошото беше, че нямаше с кого да разговарям. Баща ми не се броеше. Ема многократно и пристрастно излагаше доводи, за да ме убеди да остана, но нито един от тях не включваше живота, който щях да зарежа (колкото и мизерен да изглеждаше), начина по който ненадейното изчезване на единственото им дете щеше да засегне моите родители или задушаващата ограниченост, която тя самата призна, че чувства в примката. Би могла просто да каже: „С теб тук ще е по-добре“.

Мис Перигрин беше още по-безполезна. Повтаряше единствено, че не може да вземе подобно решение вместо мен, макар да исках само да разговарям с нея. Въпреки това, беше очевидно, че държи да остана; освен собствената ми безопасност, моето присъствие в примката щеше да гарантира сигурността и на останалите. Идеята да прекарам живота си като тяхно куче пазач не ме привличаше особено. (Започнах да подозирам, че и дядо се е чувствал по същия начин и донякъде затова е отказал да се върне след войната.)

Да се присъединя към необикновените деца щеше да означава, че нямаше да завърша и училище, нито да отида в колеж или да направя което и да е от нещата, които нормалните възрастни вършат. Въпреки това продължавах да си повтарям, че не съм като нормалните, а докато гладните ме преследваха, животът ми извън примката без съмнение нямаше да е особено дълъг. Щях да прекарам остатъка от дните си в страх, щях непрекъснато да се оглеждам наоколо, да ме преследват кошмари, да чакам и най-накрая да ме ликвидират.

А това щеше да е по-зле, отколкото да не отида в колеж.

Мислех си дали няма трета възможност. Не можех ли да бъда като дядо Портман, който в продължение на петдесет години беше живял, преуспявал и държал гладните далеч от примката? Тогава заговори гласът на разума.

„Той имаше военна подготовка, тъпчо. Беше хладнокръвен. Притежаваше цял килер с рязани пушки. В сравнение с теб този човек беше Рамбо.

Може да се запишеш на курс към някой полигон — нашепваше оптимистичната част в мен. — Да вземеш уроци по карате. Да тренираш.

Майтапиш ли се? Че ти и в гимназията не успяваше да се опазиш! Трябваше да се подмазваш на онзи селянин, за да ти бъде бодигард. И в момента, в който насочиш оръжие към някого, ще подмокриш гащите.

Няма!

Ти си слаб. Неудачник си. Затова той така и не ти каза кой си всъщност. Знаел е, че няма да се справиш.

Замълчи. Замълчи.“

С дни се люшках напред-назад. Чудех се дали да остана, или да си тръгна. Не ми излизаше от главата, без да мога да стигна до някакво решение. Междувременно баща ми напълно загуби интерес към книгата си. Колкото по-малко работеше, толкова повече се обезкуражаваше, а колкото повече се обезкуражаваше, толкова повече време прекарваше на бара. Не го бях виждал да пие така — по шест-седем бири на вечер, — а в такова състояние не ми се щеше да споря с него. Беше потиснат и когато не мълчеше свъсено, беше склонен да говори неща, които не ми се щеше да чуя.

„В най-скоро време майка ти ще ме напусне — рече той една вечер. — Ако не направя нещо, наистина мисля, че ще ме напусне.“

Започнах да го избягвам. Не бях сигурен обаче дали изобщо забеляза. Беше тягостно дори да го лъжа за моите прибирания и излизания.

Междувременно мис Перигрин въведе извънредни мерки в дома за необикновени деца. Все едно обяви военно положение: по-малките не можеха да се отдалечават без придружител; по-големите трябваше да са по двойки и мис Перигрин да бъде информирана кой къде е във

всеки един момент. Изпитание беше дори самото разрешение за излизане.

Поставени бях часовои, които да наблюдават на смени предния и задния вход на къщата. По цял ден и през по-голямата част от нощта през прозорците надничаха отегчени лица. Ако забележеха някой да приближава, дърпаха верига, свързана със звънец в стаята на мис Перигрин, което означаваше, че всеки път, когато пристигах, тя ме чакаше до вратата с дежурните си въпроси. Какво ставаше извън примката? Дали не съм видял нещо по-особено? Сигурен ли съм, че не са ме проследили?

Не беше странно, че децата започнаха да се побъркват. Малките станаха шумни и капризни, по-възрастните бяха потиснати и се оплакваха от новите правила на достатъчно висок глас, че да бъдат чути. В прозрачния въздух се чуваха тежки въздишки и нередко те бяха единственият знак, че Милърд броди из някоя стая. Пчелите на Хю се рояха и жилеха наред, докато не ги прогонеха от къщата. После Хю прекарваше с часове до прозореца, а ятото му яростно жужеше от другата страна на стъклото.

Олив се опитваше да убеди всички ни, че е загубила някъде оловните си обувки и се рееше като муха около тавана, хвърляше ориз върху нас, докато не вдигнем глава да я погледнем, а тя избухваше в такъв нервен смях, че ако не се хванеше за някой полилей или за корниза на завесите, едва ли щеше да се задържи горе. Най-странен от всички беше Инок. Той изчезваше в подземната си лаборатория и правеше експерименти с глинените си войници, от които и д-р Франкенщайн би настръхнал ужасен: ампутира крайниците на двама, за да направи ужасяващ паяк от трети, и натъпка сърца от четири пилета в един гръден кош, за да създаде глинен супер човек с неизчерпаема енергия. Едно от малките сиви тела не издържа на напрежението и мазето се превърна в полева болница от времето на Втората световна война.

Мис Перигрин, от своя страна, не спираше и за миг. Палеше лулите една от друга и накуцваше от стая в стая, за да провери децата, сякаш те можеха да изчезнат, щом не й бяха пред очите. Мис Авъсет остана. От време на време излизаше от вцепенението си и обикаляше коридорите, отчаяно викаше злочестите си похитени повереници, преди да се отпусне тежко в нечий ръце и да бъде отведена в леглото.

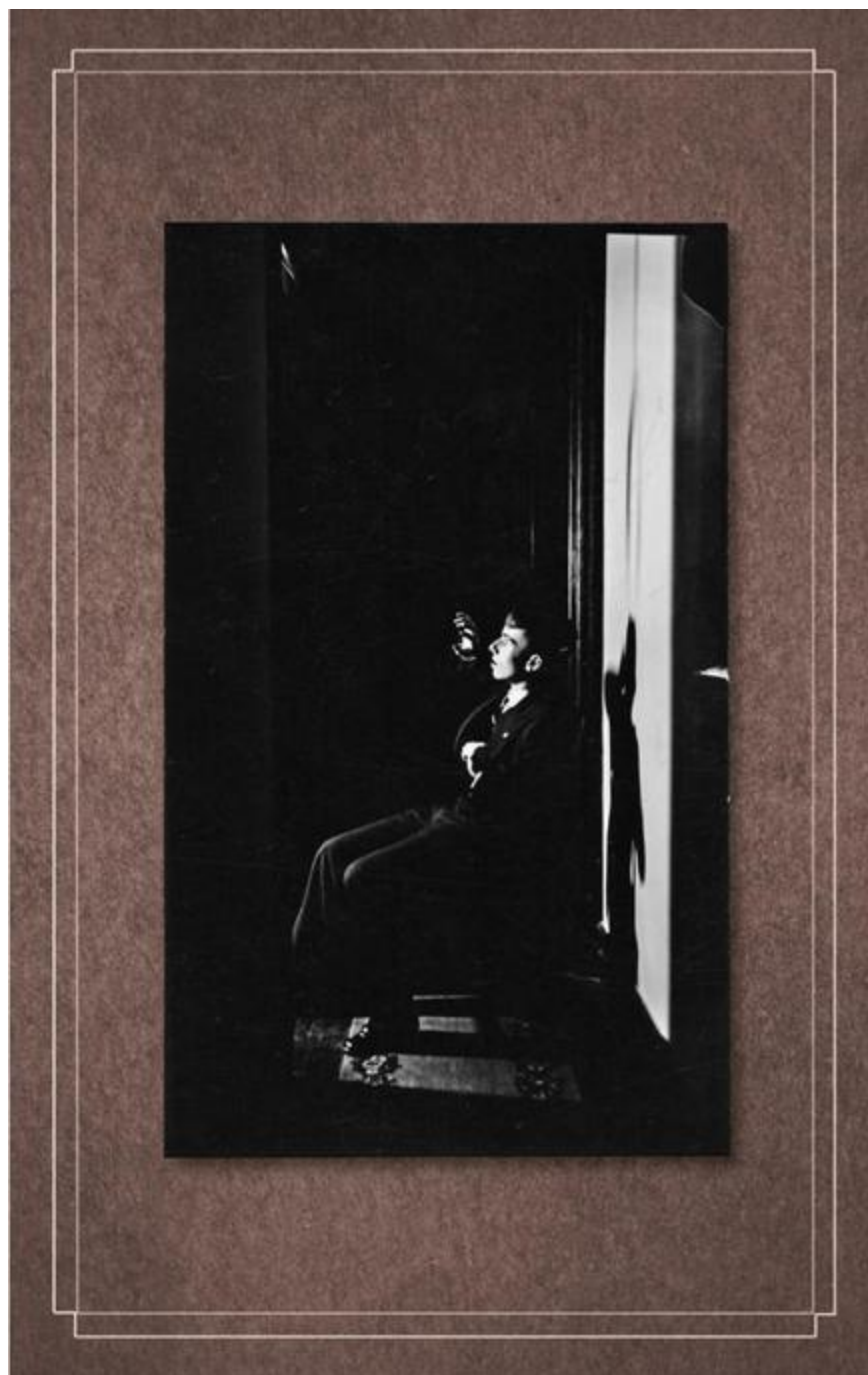

Развихриха се параноични предположения относно трагичните изпитания, през които минаваше мис Авъсет, и причината гладните да отвличат имбрини. Теориите варираха от фантастични (да създадат най-голямата примка в историята, достатъчно мащабна, че да погълне планета) до нелепо оптимистични (да правят компания на гладните, понеже ужасяващите чудовища, които ядат души, навярно са твърде самотни).

В къщата се възцари зловеща тишина. Два дни под ключ можеха да направят всекиго апатичен. Убедена, че установеният ред е най-доброто средство срещу депресията, мис Перигрин се опитваше да подклажда интереса на всички към ежедневните уроци, към приготвянето на храната и към поддържането на идеална чистота в дома. Когато не им беше разпоредено да вършат нещо обаче, децата се отпускаха в столовете и впиваха вял поглед през затворените прозорци, прелистваха книги с подвити страници, които бяха чели поне сто пъти, или спяха.

Не се беше случвало да видя способностите на Хорас, докато една вечер той не започна да пици. Неколцина от нас се втурнахме към таванската стая, където беше дежурен, и го намерихме седнал сковано на един стол насред, както изглеждаше, някакъв кошмар да драска ужасен с нокти въздуха. Първоначално просто пищеше, но после започна да говори за някакво врящо море, за пепел, която вали от небето, и за безкраен димен облак, който души земята. Апокалиптичните му видения продължиха няколко минути, после сякаш се изтощи и потъна в неспокоен сън.

Другите го бяха виждали в подобно състояние и преди — и то нередко. В албума на мис Перигрин също имаше снимки на пристъпите му. Знаеха какво да направят. Хванаха го за ръцете и краката и под указанията на директорката го отнесоха в леглото. Няколко часа по-късно Хорас се събуди и заяви, че не помни нищо и че такива сънища рядко се сбъдват. Останалите приеха думите му, понеже и без това вече имаха предостатъчно тревоги. Аз обаче почувствах, че крие нещо.

* * *

Когато някой се изгуби в малък град като Кеърнхолм, отсъствието му не остава незабелязано. Затова в сряда, след като Мартин не отворил музея и не наминал покрай „Пасторската дупка“ за

обичайното си питие, хората започнали да се питат дали не е болен. Когато пък съпругата на Кев отишла да го види и намерила входната врата отворена, портфейла и очилата му поставени върху кухненския плот, а къщата празна, всички вече се питали дали не е мъртъв. И на следващия ден не се прибрал, затова неколцина тръгнали да проверяват заслоните и преобърнатите лодки. Претърсили всяко място, където един мъж без съпруга може да е заспал след гуляй. Едва започнали и получили обаждане по късовълновия радиоприемник, че тялото на Мартин било намерено в океана.

С баща ми бяхме в кръчмата, когато влезе един рибар. Едва преваляше обед, но според тукашния обичай веднага му беше предложена бира и след няколко минути той вече разказваше своята версия.

— Събирах мрежите при рифа Ганет — започна мъжът. — Дяволски тежаха, а това беше странно, понеже тъдява хващам само дребосък, скариди, едно-друго. Рекох си, че съм закачил някой телен капан за раци, пресегнах се за рибарската кука и затърсих опипом под лодката, докато не усетих, че прихващам нещо. — Примъкнахме столовете по-близо, сякаш беше часът за приказки в патологична детска градина. — Оказа се, че е Мартин, това е. Изглеждаше сякаш се е търколил надолу по урвата и е бил нахапан от акули. Един бог знае какво е търсил по тия чукари посред нощ по халат и долни гащи.

— Не е бил облечен? — запита Кев.

— Облечен като за лягане може би — отвърна рибарят. — Не за разходка в тва влажно време.

Помолихме се за душата на Мартин и после започнахме с предположенията. Много скоро кръчмата се превърна в задимена дупка с подпийнали копия на Шерлок Холмс.

— Може да се е насвяткал — предположи един.

— Или, ако е бил край урвата, да е видял убиеца на овце и да е хукнал да го гони — рече друг.

— А онзи, новият чевръст пич? — каза рибарят. — Дето лагерува.

Баща ми се изпъна на стола.

— Натъкнах се на него — рече той. — Преди две вечери.

— Не ми каза — обърнах се изненадан към него.

— Отивах при аптекаря, исках се да го хвана, преди да затвори, и това момче се появи насреща. Вървеше към града. И явно много бързаше. Блъснах рамото му, като се разминахме, ей така, колкото да го подразня. Спря и ме изгледа. Ежеше се нещо. И му го казах направо в лицето — запитах го какво прави тук, какви ги върши. Понеже тук хората споделят такива неща, рекох аз.

— И? — приведе се Кев над бара.

— Първо помислих, че ще замахне да ме удари, но после отмина. Мъжете искаха да разберат повече — какво прави един орнитолог, защо е на къмпинг и други неща, които на мен вече ми бяха известни. Аз имах само един въпрос и езикът ме сърбеше да го задам.

— Забеляза ли нещо странно в него? Нещо в лицето му?

— Да, всъщност... — баща ми се замисли за момент. — Носеше слънчеви очила.

— През нощта?

— Дяволски странно, да.

Обзе ме лошо предчувствие. Казах си, че баща ми се е разминал с нещо много по-лошо от бой с юмруци. Знаех, че трябва да уведомя мис Перигрин възможно най-скоро.

— Глупости — рече Кев. — В Кеърнхолм не е имало убийство от сто години. Пък и защо му е на някого да убива стария Мартин? Като дойдат резултатите от аутопсията, ще прочетем, че е бил нафиркан като за последно.

— Може да мине доста време дотогава — обади се рибарят.

— Синоптикът рече, че тая буря, дето се задава сега, ще е същински потоп. Най-лошата от година насам.

— Синоптикът — намръщи се Кев. — Ако ще да ми каже, че в момента вали, пак няма да повярвам на тоя педал.

* * *

Островитяните често правеха невесели предположения за предназначаното от майката Природа за Кеърнхолм — този път обаче и най-лошите им предчувствия се потвърдиха. Цяла седмица вече вятър и дъжд шибаха острова, но в онази нощ те се засилиха и превърнаха в злостен ураган, който почерни небето и разпени морето. Отдаден на

слуховете около убийството на Мартин и догадките за лошото време, градът се затвори почти като детския дом. Хората стояха по къщите си. Прозорците бяха залостени, вратите — заключени. Лодките похлопваха глухо, привързани на кея, но никоя не напусна пристанището. Да излезеш в открито море в тази буря, би било самоубийство. И понеже полицията от материка не беше в състояние да прибере тялото на Мартин, преди вятърът да стихне, хората от града се изправиха пред трудния въпрос какво да правят с него. В крайна сметка решиха, че продавачът на риба, който разполагаше с най-голям запас от лед на острова, ще го държи на студено в склада на магазина си, заедно със съомгата, треската и всичко останало. И те, подобно на Мартин, бяха извадени от океана.

Баща ми най-строго се разпореди да не напускам „Пасторската дупка“, но аз имах задачата и да докладвам за всяко странно събитие на мис Перигрин, а какво друго, ако не нечия подозрителна смърт, би направило излизането ми неотложно. Вечерта се престорих на болен от грип и се заключих в стаята си, после се измъкнах през прозореца и се спуснах по водосточната тръба. Никой друг не беше дотолкова луд, че да излезе навън, затова хукнах по главния път, без да се страхувам, че ще бъда забелязан. Качулката на якето ми хрущеше под яростния дъжд.

Стигнах детския дом и само с един поглед мис Перигрин разбра, че нещо не е наред.

— Какво се е случило? — запита тя и впи в мен възпалени от безсъние очи.

Разказах ѝ всичко — незначителните факти и слуховете, които бях дочул, — и я оставих сама да прецени. Тя ме изпрати бързо във всекидневната, почти в паника събра децата и се втурна да доведе и онези, които не се бяха отзовали на повикването ѝ. Останалите чакаха объркани и неспокойни.

Ема и Милърд ме притиснаха в ъгъла.

— Защо е кисела? — запита Милърд.

Предпазливо им разказах за случилото се с Мартин. Милърд пое дълбоко дъх, а Ема скръсти ръце с тревожно лице.

— Наистина ли е толкова зле? — запитах аз. — Имам предвид, че не може да са били гладните. Те ловуват само необикновени, нали?

— Ти ли ще му кажеш, или аз — изстена Ема.

— Като правило гладните предпочитат необикновените пред обикновените — поясни Милърд, — но за да оцелеят, биха изяли всичко, стига да е от месо и кръв.

— Това е един от начините да разбереш, че наоколо се навърта гладен — рече Ема. — Трупове се множат. Те затова най-често са скитници. Ако не се предвиждаха непрекъснато от едно място на друго, следите им можеха да бъдат лесно открити.

— Колко често? — запитах аз и по гърба ми пролазиха тръпки. — Имат нужда от храна, искам да кажа.

— Доста често — рече Милърд. — През повечето време гадините правят това — грижат се за прехраната на гладните. Когато могат, оглеждат се за необикновени, но отделят дяволски много енергия и усилия, за да набавят жертви за гладните и от обикновени хора или животни, а после да прикрият касапницата. — Тонът му беше академичен, сякаш обсъждахме моделите на хранене на недотам интересен вид гризачи.

— Не се ли е случвало някой да хване гадина? — запитах аз. — Искам да кажа, че ако помагат в убийствата на хора, човек би помислил...

— Случвало се е — рече Ема. — Мога да се обзаложа, че ще чуеш за неколцина, ако следиш новините. Намерили един с човешки глави в хладилна чанта и казан с карангия на слаб огън, все едно готвел коледен обед. Случило се е неотдавна, и то в твоето време.

Спомнях си нещо подобно — сензационно съобщение по късната телевизия за канибал и сериен убиец от Милуоки, заловен при подобни ужасяващи обстоятелства.

— Имаш предвид... Джефри Дамър?

— Мисля, че това беше името на господина, да — отвърна Милърд.

— Удивителен случай. Сякаш нито за миг не е изгубил интерес към прясното месо, макар от дълго време да не е бил от гладните.

— Не допусках, че знаете много неща за бъдещето — рекох аз.

— Птицата пази добрите новини от бъдещето за себе си — подсмихна се лукаво Ема, — но можеш да бъдеш сигурен, че знаем и най-малката подробност за мръсното ви бельо.

Мис Перигрин се върна, повлякла след себе си Инок и Хорас за ръкавите. Всички наостриха слух.

— Току-що до нас стигна новината за нова заплаха — оповести тя и кимна с благодарност към мен. — Един мъж извън примката е умрял при подозрителни обстоятелства. Не можем да сме сигурни за причината и доколко случаят представлява реална заплаха за нашата сигурност, но трябва да реагираме, сякаш наистина е така. Никой да не напуска къщата до второ разпореждане. Дори за да набере зеленчуци или да донесе гъска за вечеря.

Разнесоха се стенания и мис Перигрин повиши глас.

— Дни наред ще трябва да се справяме с това предизвикателство. Моля ви за търпение.

Навсякъде из стаята се вдигнаха ръце, но тя отказа да отговаря на каквито и да е въпроси и отиде да провери дали вратите са здраво залостени. Хукнах след нея, изплашен не на шега. Ако на острова наистина дебнеше опасност, аз щях да бъда убит в мига, в който прекрачех примката. Ако останех, баща ми щеше да се окаже без закрила, да не говорим за тревогите заради моето отсъствие. Вторият вариант ми се стори по-лош.

— Трябва да тръгвам — рекох аз, когато настигнах мис Перигрин.

Тя ме придърпа в една празна стая и затвори вратата.

— Ти ще мълчиш — разпореди се тя — и ще се съобразяваш с указанията ми. Правилата се отнасят и за теб. Никой няма да напуска тази къща.

— Но...

— До момента, понеже зачитах особеното ти положение, аз ти дадох безпрецедентната свобода да идваш и да си отиваш, когато пожелаеш. Но не е изключено вече да си бил проследен дотук, а това застрашава живота на моите повереници. Повече няма да ти позволя да излагаш на риск тяхното или своето бъдеще.

— Не разбирате ли? — гневно извиках аз. — Лодките не плават. Ония хора в града са в капан. Баща ми също. Ако наистина има гадина и ако е същият, за когото си мисля, двамата с баща ми едва не са се сбили. Току-що е нахранил някой гладен с напълно непознат и кой мислите, че ще е следващият?

Лицето ѝ остана безизразно.

— Сигурността на жителите на града не е моя грижа — рече тя. — Няма да изложа на опасност поверениците си. Заради никого.

— Не говоря само за жителите на града. Говоря и за баща си. Настина ли мислите, че няколко затворени врати ще ме спрат?

— Може би не. Но ако настояваш да си тръгнеш, то аз ще те помоля никога повече да не се връщаш.

Бях толкова шокиран, че неволно се разсмях.

— Но аз съм ви нужен — рекох аз.

— Да, така е — отвърна тя. — Ти си ни много нужен.

* * *

Втурнах се нагоре по стълбите към стаята на Ема. Там ме очакваше жива картина на безсилието, взета сякаш направо от платната на Норман Рокуел, ако художникът пресъздаваше трудните моменти от битието на затворници. Бронуин се взираше вцепенено през прозореца. Инок седеше на пода и дялаше парче втвърдена глина. Ема беше кацнала на ръба на леглото си и с опрени на коленете лакти късаше страници от една тетрадка, които после изгаряше между пръстите си.

— Върна се! — рече тя, когато влязох.

— Не съм си и тръгвал — отвърнах аз. — Мис Перигрин не ми позволи.

Слушаха мълчаливо, докато им обяснявах дилемата, пред която бях изправен.

— Ако реша да си тръгна, няма да мога да се върна.

Тетрадката на Ема пламна цялата.

— Как си позволява? — извика тя, без да забелязва пламъците, които облизваха ръката ѝ.

— Тя може да си позволи каквото си поиска — рече Бронуин. — Тя е Птицата.

Ема хвърли тетрадка на пода и стъпка огъня.

— Дойдох да ви кажа, че тръгвам с или без нейното разрешение. Няма да се превърна в затворник, нито пък ще заровя глава в пясъка, докато баща ми е в реална опасност.

— Тогава идвам с теб — рече Ема.

— Не го казваш сериозно — отвърна Бронуин.

— Напротив.

— Ама ти си се смахнала — обади се Инок. — Ще се превърнеш в стара сбръчкана смокиня и заради кого? Заради него?

— Не е така — рече Ема. — Трябва да прекараш часове наред извън примката, преди времето да те застигне, а ние няма да се забавим толкова, нали Джейкъб?

— Идеята не е добра — отвърнах аз.

— А коя идея е добра? — поинтересува се Инок. — Тя дори не знае какво означава човек да рискува живота си.

— Директорката няма да го одобри — подчерта очевидното Бронуин. — Ще ни убие.

— Няма да ни убие — Ема се изправи и затвори вратата. — Онези създания обаче ще го направят. А ако не го направят, живот като този може да е по-лош от смъртта. Птицата така ни е залостила в тази клетка, че едва дишаме. И всичко това е, понеже на нея не ѝ стиска да се изправи пред каквото и да е там, навън!

— И не само навън — обади се Милърд, за когото едва сега разбрах, че е в стаята с нас.

— На нея обаче няма да ѝ хареса — повтори Бронуин.

— Колко време можете да се криете под полата на тази жена? — войнствено пристъпи Ема към приятелите си.

— Забрави ли какво се е случило с мис Авъсет? — запита Милърд. — Убили са ги и са отвлекли мис Бънтинг, когато поверениците ѝ напуснали примката. Ако си бяха стояли вътре, нищо лошо нямаше да им се случи.

— Нищо лошо? — гласът на Ема издаваше съмнение. — Вярно е, че гладните не могат да влизат в примки. Гадините обаче го правят. Така са примамили и децата. Нужно ли е да седим и да чакаме да влязат през главния вход? А ако вместо изкусно предрешени, този път пристигнат тук с оръжие?

— Аз щях да постъпя точно така — каза Инок. — Да изчакам, докато всички заспят, и да се спусна по комина като Дядо Коледа. После „Пам“! — натисна спусъка той на въображаем пистолет към възглавницата на Ема. — И мозъкът ти ще се разплиска по стената.

— Благодаря за нагледната картина — въздъхна Милърд.

— Трябва да ги ударим, преди да разберат, че знаем за тях — рече Ема. — Само тогава можем да разчитаме на изненада.

— Ние обаче не знаем, че те са там! — обади се Милърд.

— Ще проверим.

— И как предлагаш да стане това? Да обикаляме, докато се натъкнем на някой гладен? И после какво? „Извинете ни, чудехме се дали не възнамерявахте да ни изядете.“

— Имаме Джейкъб — каза Бронуин. — Той може да ги види.

Почувствах, че гърлото ми се свива. Съзнавах, че ако тази ловна дружинка се сформира, аз ще бъда отговорен за безопасността на всички тук.

— Само веднъж съм виждал едно от тях — предупредих ги аз. — Затова не се смятам за специалист.

— А ако не беше виждал нито едно? — рече Милърд. — Това би означавало, че няма нищо за гледане или че се крият. Тогава пак щеше да си толкова невеж, колкото и сега.

Всички наоколо свъсиха вежди. Милърд имаше право.

— Е, както изглежда, логиката отново победи — рече той. — Ще отида да донеса малко каша за вечеря. Може би някой от бъдещите метежници ще се присъедини към мен?

Пружините на леглото изскърцаха, когато станахме и тръгнахме към вратата. Преди да излезем обаче, Инок скочи на крака и извика:

— Сетих се!

— Какво се сети? — спря Милърд.

— Оня пич, дето може, а може и да не е изяден от гладните — обърна се Инок към мен. — Знаеш ли къде го държат?

— В магазина за риба.

— Тогава аз ще ти кажа как да получим потвърждение — потри ръце той.

— И как? — запита Милърд.

— Ще го попитаме.

* * *

Сформирахме експедиционен отряд. С мен щяха да дойдат Ема, която категорично отказа да ме пусне сам, Бронуин, която не искаше да гневи мис Перигрин, но настояваше, че се нуждаем от нейната закрила, и Инок, чийто план щяхме да осъществим. Милърд можеше

да се окаже полезен със способността си да бъде невидим, но не желаше да участва и трябваше да го подкупваме, за да не ни издаде.

— Ако всички излезем — съобрази Ема, — Птицата няма да може да накаже Джейкб. Ще ѝ се наложи да накаже и четирима ни.

— Ама аз не искам да бъда наказвана — рече Бронуин.

— Тя няма да го направи, Уин. В това е работата. А ако се върнем преди вечерния час, може даже и да не разбере, че сме излизали.

Много се съмнявах, но всички бяхме единодушни, че си струва да опитаме. Слязох долу, приел ролята на беглеца от затвора. След вечеря, когато къщата беше най-хаотична и мис Перигрин — най-разсеяна, Ема се престори, че тръгва към всекидневната, а аз — към кабинета. Срегнахме се минута по-късно в края на коридора на горната площадка, където един правоъгълен капак на тавана се отваряше и откриваше сгъваема стълба. Ема се качи по нея и аз я последвах. После придърпах стълбата след нас и затворих капака. Озовахме се в тъмно помещение. В дъното имаше отдушник. Лесно го свалихме и излязохме на плосък отрязък от покрива.

Навън открихме, че другите вече чакат. Бронуин ни прегърна, та чак ребрата ни изпукаха, и ни подаде черни дъждобрани. Отмъкнала ги беше, предполагам, за да ни защити от бурята извън примката. Готвех се да запитам как ще стигнем земята, когато видях Олив да се рее покрай покривния еркер.

— Искат ли някой да си поиграем на парашутисти? — дари ни с широка усмивка тя. Беше боса, с въже около кръста. Изкуших се да разбера за какво е завързана и надникнах надолу. Фиона се подаваше до кръста от прозореца с въжето в ръка. Видях ме и ми помахаша. Явно имахме съучастници.

— Първо ти — излая Инок.

— Аз? — отстъпих нервно от ръба.

— Хвани се за Олив и скачай — рече Ема.

— Не си спомням строгостта ми таз да е част от този план.

— Няма, глупчо, просто се хвани за Олив. Забавно е. Правила сме го хиляди пъти. — Замълча за момент. — Добре де, един път.

Изглежда нямах избор, затова се взех в ръце и пристъпих към края на покрива.

— Не се страхувай! — рече Олив.

— Лесно ти е на теб — отвърнах аз. — Ти не можеш да паднеш.

Тя протегна ръце, прегърна ме и аз обвих ръце около нея.

— Добре, тръгваме — прошепна Олив.

Затворих очи и направих крачка към бездната. Не паднахме, както се страхувах. Вместо това бавно се спуснахме към земята, сякаш бяхме хелиев балон с отворен вентил.

— Забавно беше — рече Олив. — Сега върви!

Отпуснах ръце, а тя се изстреля като ракета към покрива.

— Йееееее! — проехтя викът ѝ.

Останалите изшъткаха и после един след друг я прегърнаха и се понесоха надолу, за да се присъединят към мен. Събрахме се и се запромъквахме към окъпаната в лунна светлина гора, а Фиона и Олив дълго махаха след нас. Навярно си въобразявах, но сякаш и разлюлените от бриза храсти-скулптури ни помахаха, а Адам мрачно ни кимна за сбогом.

* * *

Стигнахме тресавището и спряхме да си поемем дъх. Инок бръкна в издутия джоб на палтото си и извади няколко пакета, обвити в промазана хартия.

— Вземи — рече той, — няма да ги нося сам.

— Какво е това? — запита Бронуин и отвори единия. Вътре имаше къс сурово месо с малки тръбички, които се подаваха от него. — Фу, мирише — извика тя и го отдръпна от себе си.

— Спокойно, това е само сърце от овца — рече той и подхвърли подобен пакет в ръцете ми. Вонеше на формалдехид и въпреки хартиената обвивка, беше неприятно влажен.

— Ще си изповръщам червата, ако трябва да го нося — рече Бронуин.

— Ще ми се да видя тази картинка — промърмори Инок и сякаш се засегна. — Пъхни го под дъждобрана си и давай да тръгваме.

Минахме по скритата ивица твърда почва през тресавището. Толкова пъти вече го бях прекосявал, че почти бях забравил колко опасно можеше да е и колко човешки живота беше погубило през

вековете. Когато стигнахме в каменната могила, предупредих всички да закопчечат дъждобраните си.

— А ако се натъкнем на някого? — запита Инок.

— Просто се дръжте нормално — рекох аз. — Ще им кажем, че сте мои приятели от Щатите.

— А ако видим гадина? — запита Бронуин.

— Бягаме.

— А ако Джейкъб види гладен?

— Тогава — рече Ема, — бягаме, сякаш дяволът ни гони по петите.

Спуснахме се един след друг в каменната могила и оставихме тихата лятна нощ зад себе си. Спокойно беше, докато не стигнахме края на галерията. После атмосферното налягане падна, температурата се понижи и до слуха ни стигна протяжният вой на бурята. Спряхме, обзети от безпокойство, и за момент се заслушахме в звука, който сякаш стенеше и скимтеше при изхода на тунела. Приличаше на хванато в клетка животно, на което току-що му бяха показали вечерята. Не ни оставаше друго, освен и ние да му се покажем.

Коленичихме и пропълзяхме в нещо като черна дупка. Звездите се криеха зад къдравите буреносни облаци, шибацият дъжд и леденият вятър се промъкваха под палтата ни. Светкавиците ни заслепяваха и правеха тъмнината още по-черна. Ема се опита да запали огън, но само присветваше като повредена запалка. Всяка искра при движението на китката ѝ угасваше със съскане, преди дори да припламне, затова увихме палтата по-плътно около себе си и се втурнахме приведени срещу вятъра. Надигналото се тресавище засмука краката ни. Трябваше да се ориентираме по-скоро по памет, отколкото със зрение.

Дъждът барабанеше по вратите и прозорците на града и всички се бяха заключили по домовете си. Претичахме незабелязано през залетите с вода улици, покрай откъртените и разпилени от вятъра керемиди, подминахме една ослепяла от дъжда, заблудена овца, която отчаяно блееше, и пристройка с остър покрив, незнайно как озовала се наскреж пътя. Стигнахме магазина за риба. Вратата беше заключена, но с два силни ритника Бронуин я отвори. Ема подсуши ръцете си в хастара на дъждобрана и най-последно успя да запали огън. От стъклените кутии в нас впиха опулени очи есетри. Поведох през

надупчената от ръжда врата останалите в магазина. Минахме покрай тезгяха, където Дилън проклинаше и чистеше риба.

От другата страна, до стените от грубо одялани дъски, имаше малка ледница — покрит с ламарина навес над покрития с мръсотия под. Дъждът се процеждаше през разкривеното като проядени зъби дърво.

В помещението бяха скупчени десетина правоъгълни корита, повдигнати на магарета за рязане на дърва и пълни с лед.

— Къде е? — запита Инок.

— Не зная — отвърнах аз.

Ема освети помещението с пламъка от ръката си, а ние тръгнахме покрай коритата. Опитвахме се да отгатнем кое от тях съдържа нещо различно от риба. Всички обаче изглеждаха съвършено еднакви — открити корита с лед. За да го намерим, трябваше да ги претърсим едно по едно.

— Не искам — рече Бронуин. — Не искам да го виждам. Не обичам мъртви неща.

— И на мен не ми харесва, но ще го направим — рече Ема. — Заедно сме.

Избрахме по едно корито и заровихме в него като кучета в безценна леха с цветя. Изгребвахме леда със свити като чаша длани. Бях изпразнил моето до половината и вече почти не чувствах пръстите си, когато Бронуин изпищя. Извърнах се и я видях да отстъпва назад с притиснати към устните ръце.

Струпахме се около нея да видим какво е намерила. От леда стърчеше замръзнала ръка с покрити с косми кокалчета.

— Ето го нашия човек — рече Инок, а ние го наблюдавахме, докато той махаше леда и постепенно разкри ръката, после трупа и накрая цялото голо тяло на Мартин.

Гледката беше ужасяваща. Крайниците му бях извити в невъзможни посоки. Гръдният кош сякаш беше срязан с ножици и изпразнен. Кухината беше запълнена с лед. Когато лицето му се показа, всички едновременно ахнахме. Половината беше лилава и висеше на ленти като нарязана маска. Другата половина беше непокътната дотолкова, че да го разпознаем — с набола по челюстта брада, срязани с трион буза и вежда, и едно зелено око с празен поглед. Носеше единствено боксерки; хавлиеният му халат беше раздърпан и

на парцали. Невъзможно е да е тръгнал по своя воля към канарите през нощта, облечен по този начин. Някой — или нещо — го беше завлякло там.

— Охо, отдавна е умрял — Инок влезе в ролята на хирург, изправен пред безнадежден случай. — Отсега ви казвам, че тая работа може и да не стане.

— Трябва да опитаме — рече Бронуин и смело излезе напред. — Толкова път извървахме, трябва поне да опитаме.

Инок разгърна дъждобрана и извади от вътрешния си джоб едно от обвитите с хартия сърца. Приличаше на тъмночервена бейзболна ръкавица, превита и вгъната навътре.

— Ако се събуди — рече Инок, — ще бъде голям късмет. Затова отстъпете и не казвайте, че не съм ви предупредил.

Всички с готовност се отдръпнахме. Инок се опря на коритото и зарови ръка в гръдния кош на Мартин. После завъртя длан, сякаш търсеше кутия сода в хладилна чанта с лед. Миг по-късно изглежда напипа нещо и вдигна овчето сърце над главата си с другата ръка.

Тялото му се разтърси от внезапна конвулсия, сърцето заби и пръсна фин кървав облак. Инок пое няколко бързи, повърхностни глътки въздух. Сякаш медиум призоваваше някого. Взрях се в трупа на Мартин с надеждата да доловя признаци на движение, но той остана вцепенен.

Постепенно сърцето в ръката на Инок забави ритъм и се сгърчи, цветът му се промени и стана тъмносив, като престояло във фризер месо. Инок го хвърли на земята и протегна празна длан към мен. Извадих сърцето от моя джоб и му го подадох. Повтори същата процедура, след известно време то запулсира и пръсна кървав облак, после също засече. Инок направи трети опит; този път със сърцето в Ема.

Остана единствено сърцето в Бронуин — последната възможност за Инок. Вдигна го над грубия ковчег на Мартин и го стисна, сякаш да провере пръсти в него, а лицето му отново се напрегна. Когато сърцето потръпна и се сви конвулсивно като пренавит с манивела мотор, Инок кресна:

— Стани, мъртвецо. Стани!

Долових слабо потрепване. Нещо под леда се размърда. Наведох се, доколкото ми беше възможно, и затърсих следи от живот. В

продължение на един дълъг миг нищо не се случи, после обаче тялото изведнъж рязко се сгърчи, като че ли по него премина електрически ток с хиляда волта напрежение. Ема изпищя и всички отскочихме назад. Когато отново се подпрях с ръце на коритото, за да погледна, главата на Мартин се обърна в моята посока, едното му забулено око се завъртя като обезумяло, преди да се спре, както ми се стори, върху мен.

— Той те гледа! — извика Инок.

Приведох се напред. Мъртвецът миришеше на рожка пръст, на луга и на нещо по-неприятно. Вдигна за момент разтреперана ръка във въздуха, разранена и синя, и преди да я положи върху рамото ми, от нея се отрони късче лед. Потиснах желанието си да го отърся от себе си.

Устните му се раздвижиха и челюстта му увисна отворена. Наведох се да чуя какво казва, но не долових нищо. „Разбира се, че няма да чуя нищо, помислих си аз, дробовете му са се пръснали.“ Точно тогава от него се чу слаб звук. Почти залепих ухо до замръзналите му устни. Сетих се за водосточната тръба у дома. Много странно наистина. Ако сложиш ухо на нея и почакаш уличното движение да затихне, ще чуеш шепота на подземен поток, зарит при строежа на града, но все още тече затворен във вечна тъмнина.

Останалите се скупчиха наоколо, но единствено аз чувах мъртвеца. Първото, което произнесе, беше името ми.

— Джейкъб.

По гърба ми полазиха тръпки.

— Да.

— Бях мъртъв. — Думите стигаха до мен бавно, натезжали като меласа. — Мъртъв съм — поправи се той.

— Кажи ми какво се случи — рекох аз. — Помниш ли?

Настъпи мълчание. Вятърът свиреше в пролуките на стените. Каза нещо, което не дочух.

— Повтори го, Мартин.

— Той ме уби — прошепна мъртвецът.

— Кой.

— Моят старец.

— Оги ли имаш предвид? Чичо ти?

— Моят старец — повтори той. — Стана голям. И силен. Много силен.

— Кой, Мартин?

Окото му се притвори. Изплаших се, че си е отишъл завинаги. Погледнах Инок. Той кимна. Сърцето продължаваше да бие в ръката му. Окото на Мартин потрепна под клепача. Отново заговори. Бавно, но с равен глас, сякаш рецитираше.

— Сто поколения наред спа той, свит като зародиш в тайнствената утроба на земята, от корени изсмукан, в тъмното съзрял, летни плодове, затворени в кутии и в килера забравени, докато лопатата на фермера не ги изкопае — неумолима акушерка на странен урожай.

Мартин замълча, устните му потръпнаха и във възцарилата се тишина Ема ме погледна и прошепна:

— За какво говори?

— Не зная — отвърнах аз. — Но ми прилича на някаква поема.

— Почива в графитна чернота — продължи Мартин с несигурен, но достатъчно висок глас, че всички да го чуят, — с цвят на сажди е младото му лице; тялото му съсухрено е като въглен; стъпалата му — плавеи, със стафиди окичени!

Най-после познах поемата. Написал я беше за мъртвото момче.

— О, Джейкъб, толкова се грижих за него! — рече той. — Бършех праха от стъклото, сменях пръстта, направих му къща — гледах го като свое голямо ранено дете. Толкова се грижих за него, а... — той се разтрепери, една сълза се стече по бузата му и замръзна. — А той ме уби.

— За кого говориш? За момчето от блатото? За стареца?

— Върни ме — помоли ме той. — Боли.

Замачка рамото ми със студената си ръка и гласът му отново заглъхна. Помолих с поглед Инок за помощ. Той стисна сърцето, но поклати глава.

— Побързай, приятел.

Тогава осъзнах нещо. Макар да описваше момчето от тресавището, не то беше неговият убиец. „За останалите от нас те стават видими само, когато се хранят, а тогава вече е прекалено късно“, ми беше казала мис Перигрин. Мартин е видял гладен — през нощта, в дъжда, който го е разкъсвал, и го е обърнал с най-ценния си експонат.

Старият страх отново се надигна в мен и сякаш ме втресе.

— Онзи, който му го е причинил, е бил гладен — обърнах се аз към тях. — Тук е някъде, на острова.

— Попитай го къде е — рече Инок.

— Мартин, къде е. Трябва да зная къде го видя.

— Моля те, боли.

— Къде го видя?

— Дойде на вратата ми.

— Старецът ли?

Дъхът му странно пресекна. Трудно беше да го гледам, но се заставих и проследих окото му, което се измести и се спря върху нещо зад гърба ми.

— Не — отвърна Мартин. — Той беше.

Тогава срещу нас блесна светлина и един висок глас излая:

— Кой е там?

Ема сви дланта си в юмрук и пламъкът загасна. Извърнахме се и видяхме мъж, застанал на вратата с фенер в едната ръка и пистолет в другата.

Инок дръпна ръката си от леда, а Ема и Бронуин застанаха пред коритото, за да прикрият Мартин.

— Не искахме да нахлуваме тук — рече Бронуин. — Тъкмо си тръгнахме, честно!

— Не мърдайте! — кресна мъжът. Гласът му беше равен, без акцент. Не виждах лицето му зад лъча на фенера, но навлечените едно върху друго якета го издадоха. Беше орнитологът.

— Господине, нищичко не сме хапвали цял ден — захленчи Инок и за първи път прозвуча като дванайсетгодишен. — Дойдохме само за една-две риби, кълна се!

— Така ли? — рече мъжът. — Сякаш вече сте извадили една. Да видим каква. — Размаха фенера напред-назад, сякаш да ни раздели с лъча. — Отстъпете встрани!

Подчинихме се и той освети трупа на Мартин — потресаваща гледка.

— Боже, ама това е много странна риба, нали? — продължи мъжът със съвършено безизразен глас. — Трябва да е прясна. Още мърда! — Лъчът спря върху лицето на Мартин. Окото отново са завъртя и устните се раздвижиха беззвучно — само рефлекс, тъй като животът, даден му от Инок, си отиде.

— Кой си ти? — запита Бронуин.

— Зависи кого питаш — отвърна мъжът, — а това дори не е толкова важно, колкото фактът, че аз зная вие кои сте. — Той насочи лъча към всекиго от нас и заговори, сякаш цитираше тайно досие. — Ема Блум, искрата, изоставена в цирк, когато родителите ѝ не успели да я продадат на никого. Бронуин Брънтли, неудържимата, дегустатор на кръв, сама не знаела силата си, докато една нощ не прекършила врата на пияницата, неин доведен баща. Инок О'Конър, способен да събужда мъртвите, роден в семейство на погребални агенти, които дълго време не можели да разберат защо клиентите им все си тръгвали. — Всеки от тях се отдръпваше, когато мъжът споменеше името му. После той насочи светлината към мен. — И Джейкъб. Такава необикновена компания си имаш тези дни.

— Откъде знаеш името ми?

Той прочисти гърлото си и когато отново заговори гласът му вече беше съвсем друг.

— Толкова ли бързо ме забрави? — разпознах аз акцента от Нова Англия. — Аз всъщност съм невзрачният шофьор, когото ти едва ли помниш.

Изглеждаше невъзможно, но по някакъв начин този мъж беше копие на мистър Барън — шофьора на училищния автобус в прогимназията. Толкова окаян мъж, с толкова отблъскващ нрав, така маниакален и лишен от такт, че в последния учебен ден в осми клас надупчихме снимката му от годишника с телбод и я оставихме като чучело зад седалката му. Спомних си какво казваше всеки следобед, когато слизах от автобуса, и тогава мъжът пред мен извика: „Последна спирка, мистър Портман!“

— Мистър Барън? — запитах неуверено аз, докато се опитвах да видя лицето му зад лъча от фенера.

Мъжът се разсмя и прочисти гърлото си. Акцентът му отново се промени:

— Той или градинарят — дълбокият глас се провлече в типичен за Флорида акцент. — Дърветата трябва да се подрежат. Ще ви дам добра цена! — говореше мъжът, който от години поддържаше моравата в къщи и почистваше басейна.

— Как го правиш? — запитах аз. — Откъде познаваш тези хора?

— Аз съм тези хора — отвърна той отново с безизразен глас. После се разсмя. Объркването и ужасът върху лицето ми му доставиха удоволствие.

Хрумна ми нещо. Виждал ли бях очите на мистър Барън? Всъщност не. Винаги беше с онези огромни старчески очила. И градинарят носеше очила. И широкопола шапка. Изобщо някога поглеждал ли съм ги като хората? И колко още роли е изиграл този хамелеон в моя живот?

— Какво става? — запита Ема. — Кой е този човек?
— Млъквай! — изсъска той. — И твоят ред ще дойде.
— Ти ме следеше — извиках аз. — Ти уби онези овце. Ти уби
Мартин.
— Аз ли? — невинно запита той. — Никого не съм убивал.
— Ти си гадина, нали?

— Това е дума от техния речник — каза той.

Не разбирах. Не бях виждал градинаря откакто майка ми го смени преди три години, а мистър Барън изчезна от живота ми след осми клас. Наистина ли те — той — ме следяха?

— Откъде знаеше как да ме намериш?

— Е, Джейкъб — разнесе се отново променен глас, — ти сам ми каза. Поверително, разбира се — сега акцентът беше от средните щати, мек и образован. Мъжът вдигна фенера и освети лицето си.

От брадата, която носеше преди ден нямаше и следа. Несъмнено беше той.

— Д-р Голън — прошепнах аз и дъждът погълна гласа ми.

Спомних си телефонния ни разговор преди няколко дни. Фоновият шум — каза ми, че е на летището. Чакал сестра си. Всъщност, идвал е при мен.

Залитнах и се опрях на коритото на Мартин. Изведнъж ме обзе странно вцепенение.

— Съседът — рекох аз. — Старецът, който поливаше ливадата в нощта, когато дядо умря. Пак си бил ти.

Усмихна се.

— Очите ти — продължих аз.

— Контактни лещи — отвърна той. Извади едната и под нея се показва бяла орбита. — Удивително е какви неща правят в наше време. И ако мога да отговоря предварително на още няколко твои въпроса — да, аз съм лицензиран терапевт — умовете на обикновените хора винаги са ме привличали — и не, въпреки че сеансите ни бяха изградени върху лъжа, не мисля за тях като за напълно пропиляно време. Всъщност може и да продължа да ти помагам; по-скоро можем да продължим да си помагаме взаимно.

— Моля те, Джейкъб — рече Ема, — не го слушай.

— Не се притеснявай — отвърнах аз. — Веднъж вече му се доверих. Няма да допусна тази грешка отново.

— Мога да ти предложа безопасност, пари — продължи Голън, сякаш не ме беше чул. — Мога да върна живота ти, Джейкъб. Единственото, което трябва да направиш, е да работиш за нас.

— Нас?

— За Малтърс и мен. Ела и кажи здрасти, Малтърс — извърна се той и викна през рамо.

В рамката на вратата зад него се появи сянка и миг по-късно ни лъхна отворотелна воня. Бронуин закри уста с ръка и направи крачка назад, аз видях, че Ема сви длани в юмруци, сякаш се готвеше да запали огън. Докоснах ръката ѝ и направих знак да не го прави.

— Точно това предлагам и аз — продължи Голън и се опита думите му да прозвучат благоразумно. — Помогни ни да намерим повече хора като теб. В замяна няма защо да се страхуваш от Малтърс или други като него. Можеш да живееш у нас. През свободното си време ще пътуваш с мен, аз ще ти покажа света и ще ти платя добре. Ще кажем на родителите ти, че ми помагаш в изследванията.

— Какво ще стане с приятелите ми, ако се съглася? — попитах аз.

Той размаха пренебрежително оръжието си.

— Те отдавна са направили своя избор. Важното е, че в момента разработваме грандиозен план, Джейкъб, и ти ще бъдеш част от него.

Дали се замислих за подобен вариант? Предполагам, че да, макар и само за момент.

Д-р Голън ми предлагаше точно това, което исках: трета възможност. Бъдеще, което не означаваше, че ще остана тук завинаги, нито пък че ще си тръгна и умра. Само един поглед към моите приятели и изписаната върху лицата им тревога обаче прокуди всяко изкушение.

— Е? — рече Голън. — Какво ще кажеш?

— По-скоро ще умра, отколкото да ти помогна.

— А — въздъхна той. — Но ти вече ми помогна. — Отстъпи към вратата мъжът. — Жалко, че няма да имаме повече сеанси, Джейкъб. Макар че загубата няма да е кой знае каква, предполагам. Четиримата може да се окажете достатъчни най-после да измъкнете стария Малтърс от изродения вид, в който затъна преди толкова време.

— Ох, не — изскимтя Инок. — Не искам да ме изядат!

— Не плачи, уничително е — просъска Бронуин. — Просто трябва да ги убием и това е!

— Ще ми се да остана и да погледам — каза Голън от прага. — Много ми се иска да погледам!

После излезе и ние останахме насаме с него. Чувах дишането на създаването в тъмното. Лепкав, клисав звук, сякаш от развален тръбопровод. Отстъпихме крачка, после още една, докато раменете ни

опряха в стената. Изправихме се като осъдени затворници пред наказателен взвод.

— Трябва ми светлина — пошушнах аз на Ема, която беше толкова изплашена, че беше забравила на какво е способна.

Ръката ѝ лумна в пламъци и сред трепкащите сенки го видях — спотайваше се между коритата. Моят кошмар. Спря. Гол и без окосмяване, петнистата му сиво-черна кожа безформено висеше на широки гънки, очите му плуваха сред разложена тъкан, краката му бях криви и с подобни на бухалки стъпала, а ръцете — чифт ненужни щипки. Всяка част на тялото му изглеждаше повехнала и заляняла като при невъобразимо възрастен човек. Единствено челюстите му бяха прекомерно големи: изпъкнала редица зъби, високи и заострени като малки ножове за стек, и понеже не можеше да затвори устата си, устните му бяха разтеглени в налудничава усмивка.

После ужасяващите зъби се отключиха, зейна паст и три твърди и еластични езика, всеки с дебелината на китката на ръката ми, заопипваха въздуха. Разпростряха се върху половината стая, десет стъпки или повече, и увиснаха сгърчени, а създаването дишаше шумно през две дупки върху лицето си на прокажен, сякаш опитваше миризмата ни и преценяваше как да ни погълне. Фактът, че бяхме лесна жертва, беше единствената причина все още да не сме мъртви; приличаше на чревоугодник, който иска да се наслади на хубавата храна, и затова не бързаше.

Останалите не можеха да го видят, но разпознаха сянката му върху стената. Доловиха и очертанията на подобните на въжета езици. Ема присви длани и светлината стана по-ярка.

— Какво прави? — прошепна тя. — Защо не идва към нас?

— Играе си с нас — отвърнах аз. — Знае, че сме в капан.

— Нищо подобно — промърмори Бронуин. — Дай ми само един квадратен сантиметър от лицето му. Ще му натикам калпавите зъби в гърлото.

— На твоє място, аз не бих доближил тези зъби — рекох.

Създанието тромаво пристъпи към нас, за да компенсира направените от нас крачки, езиците му се разгънаха, после се разделиха, единият се насочи към мен, другият — към Инок, а третият към Ема.

— Остави ни на мира! — извика Ема и замагна с ръка сякаш държеше факел. Езикът се отдръпна от пламъка, после се изви назад като змия, която се готви за нападение.

— Трябва да се опитаме да стигнем вратата! — изкрещях аз. — Гладният е до третото корито отляво, затова минете вдясно!

— Няма да успеем! — ревна Инок. Един от езиците докосна бузата му и той изпищя.

— Аз ще изтичам на три — извика Ема. — Едно...

В този момент Бронуин се хвърли към създаването и зави като злокобен дух. То изпищя и отстъпи назад, а кожата му, събрана на снопове, се изпъна. Тъкмо се готвеше да изстреля и трите си езика към нея, когато Бронуин блъсна коритото с лед на Мартин с всички сили, подпъхна ръце под него, наклони го, а после го вдигна и цялото огромно нещо, пълно с лед, риба и с трупа на Мартин, се килна във въздуха и се стовари върху гладния с ужасяващ трясък.

Бронуин се завъртя и отскочи към нас. „Мръдни!“ извика и аз се отдръпнах в мига, в който тя се удари в стената до мен и проби дупка в прогнилите дъски. Инок, най-малкият от нас, се шмугна в нея пръв, последван от Ема, и преди да успее да възразя, Бронуин ме сграбчи за раменете и ме изхвърли навън във влажната нощ. Приземих се по лице в една локва. Студът беше смразяващ, но мисълта за езика на гладния около гърлото ми ме правеше много енергичен.

Ема и Инок ме изправиха на крака и хукнахме да бягаме. Миг покъсно Ема извика Бронуин и спря. Обърнахме се, тя не беше с нас.

Викахме я и се взирахме в тъмнината. Не ни стигаше кураж да се върнем. После Инок възкликна:

— Там!

Бронуин се беше облегла на ъгъла на заслона за лед.

— Какво прави? — кресна Ема. — Бронуин, бягай!

Стори ми се, че се беше залепила за стената. После отстъпи назад, засили се и удари с рамо носещата колона. Сякаш направена от кибритени клечки, постройката се срина наред облак пулверизиран лед и дървени трески, който следващият бурен порив на вятъра отвя надолу по улицата.

Закресяхме възторжено в един глас, когато Бронуин се втурна към нас с маниакална усмивка на лице. Прегърнахме се в проливния дъжд. Смеяхме се. Скоро обаче, когато осъзнахме случилото се,

настроението ни се помрачи. Ема се обърна към мен и ми зададе въпроса, който навярно се въртеше в умовете на всички.

— Джейкъб, откъде тази гадина знаеше толкова много за теб? За всички нас?

— Нарече го „докторе“ — рече Инок.

— Това беше моят „психиатър“.

— Психиатър! — възкликна Инок. — Велико! Не само ни е предал на гадината, но е и луд за връзване!

— Внимавай какви ги говориш — кресна Ема и го блъсна силно. Той се готвеше да отвърне, когато застанах помежду им.

— Престанете! — рекох аз и ги разделих. После се обърнах към Инок. — Грещиш. Не съм луд. Той ме накара да повярвам в това, макар сигурно през цялото време е знаел, че съм необикновен. За едно нещо си прав. Наистина ви предадох. Разказах историите на моя дядо на непознат.

— Нямах вина — рече Ема. — Не си могъл да знаеш, че са истина.

— Разбира се, че е трябвало да знае — викна Инок. — Ейб му е казал всичко. Показал му е и шибаните ни снимки даже!

— Голън е знаел всичко, но не е бил наясно как да ви намери — рекох. — Аз го доведох направо тук.

— Обаче той те е измамил — каза Бронуин.

— Само искам да ви уверя, че съжалявам.

— Всичко е наред — прегърна ме Ема. — Оцеляхме.

— За момента — рече Инок. — Онзи маниак обаче е още там и като се сетя колко нетърпелив беше да нахрани гладния си домашен любимец с нас накуп, мога да се обзаложа, че сега обмисля само как да се добере до примката.

— Боже, имаш право — рече Ема.

— Тогава — рекох аз — по-добре да го изпреварим.

— Да изпреварим и него също — додаде Бронуин. Извърнахме се и я видяхме да сочи към срутения заслон за лед, където разтрошените дъски се раздвижиха. — Предполагам, че ще тръгне направо към нас, а аз нямам повече къщи, които да хвърлям върху него.

„Бягайте!“ провикна се някой и ние вече наистина тичахме през глава към единственото място, където гладният не можеше да ни

стигне — примката. Излязохме от града в непрогледната нощ. Смътните синкави очертания на хижите отстъпиха пред стръмни поляни. Тръгнахме нагоре към хребета, а водата шибаше краката ни и правеше пътя опасен.

Инок се подхлъзна и падна. Помогнахме му да стане и отново затичахме. Тъкмо щяхме да прекосим билото, кракът на Бронуин също поддаде и тя се изтърколи шест метра надолу по склона, преди да успее да спре. Двамата с Ема се втурнахме да ѝ помогнем. Хванахме я за ръцете и аз се извърнах да видя дали създанието идва след нас. Отвсякъде обаче ни обгръщаше мастилена тъмнина и дъждовни вихрушки. Дарбата ми да съзирам гладни се проявяваше само, ако беше достатъчно светло. Когато отново тръгнахме задъхани нагоре и една светкавица освети нощта, аз се огледах и го видях. Беше доста далеч зад нас, но се изкачваше бързо. Мускулестите му езици се забиваха в калта и го отгласкваха напред като паяк.

— Вървете! — изкресях и всички заедно се втурнахме надолу по склона; по-скоро паднахме по задник и се плъзнахме, докато стигнахме равното и отново можехме да тичаме.

Блесна нова светкавица. Създанието беше по-близо отпреди. Напредваше ли с тази бързина, нямаше да успеем да му се изплъзнем. Можехме да се надяваме единствено да го надхитрим.

— Ако ни настигне, ще ни убие до един — изкресях аз, — но ако се разделим, ще му се наложи да избира. Ще го примамя по заобиколния път и ще се опитам да го заблудя в блатото. Вие, останалите, гледайте да стигнете колкото се може по-бързо до примката!

— Ти си полудял! — извика Ема. — Ако някой трябва да изостане, това ще бъде аз! Аз мога да се боря с него чрез огъня!

— Не и в този дъжд — отвърнах. — Не и ако не можеш да го видиш!

— Няма да те оставя да се самоубиеш — викна тя.

Отказах се да споря. Бронуин и Инок се втурнаха напред, а двамата с Ема свърнахме встрани от пътеката с надеждата създанието да ни последва. Направи го. Вече беше толкова близо, че не се нуждаех от светкавица, за да знам къде е; топката в стомаха ми беше достатъчна. Затичахме хванати за ръце, препъвахме се в набразденото от ровове и синори поле, падахме и си помагахме да станем като в

епилептичен танц. Оглеждах земята за камъни, които да използвам като оръжие, когато изведнъж от тъмнината пред нас изплува някакъв силует — малка разнебитена барака без прозорци и врати, която в паниката си не разпознах.

— Да се скрием! — избъбрих аз и задъхано си поех дъх. „Боже, дано, дано създанието да е тъпо“, замолих се, когато се втурнахме към постройката. Описахме широк полукръг с надеждата, че ще влезем незабелязано.

— Чакай! — извика Ема, когато заобиколихме бараката. Извади една от хартиите на Инок от дъждобрана си и бързо я омота около някакъв камък, който вдигна от земята, в импровизирана прашка. Замачка я в ръце, докато я запали и я захвърли далеч от нас. Топката се приземи наред блатото и освети тъмнината със слабо сияние. — Искам да го подведа — обясни тя, после двамата потънахме в непрогледната тъмнина на бараката.

* * *

Плъзнахме се покрай увисналата на пантите врата и нагазихме в морето от тъмна, воняща тор. Осъзнах къде сме, когато краката ни затънаха с жвакане, от което ми се повдигна.

— Какво е това? — прошепна Ема. — В този момент внезапно издишания от животните въздух накара и двамата ни да подскочим. В пристройката се бяха скупчили овце, които като нас търсеха подслон в мразовитата нощ. Когато очите ни привикнаха към тъмнината, усетихме втренчените им погледи — бяха десетки.

— Точно това е, което си мисля, нали? — предпазливо вдигна единия си крак Ема.

— Не мисли за него сега — отвърнах аз. — Хайде, да се махаме от тази врата.

Взех ръката ѝ и се запромъквахме през лабиринта от плашливи животни, които се отдръпваха, когато ги докоснехме. Прекосихме тесен коридор и стигнахме някаква стая с висок прозорец и с притворена, все още закрепена в рамката си врата. Трудно беше да кажем повече за останалите помещения. Приклекнахме в най-

отдалечения ъгъл, зачакахме и се заслушвахме зад стената от нервни овце.

Опитах се да не затъвам дълбоко в тора, но всъщност нямах кой знае какъв избор. Изтекоха няколко минути, през които се вирах като слепец в тъмното, преди да започна да различавам очертанията на предметите. В единия ъгъл бяха струпани ясли и каси, а по стената зад нас висяха ръждясали сечива. Огледах се за нещо, което да е достатъчно остро, че да ни послужи вместо оръжие. Забелязах някакво подобие на огромна ножица и го взех.

— Да не си решил да стрижеш овцете? — рече Ема.

— По-добре от нищо.

Тъкмо свалих ножицата от стената, отвън долетя шум. Овцете изблеяха неспокойно, когато един дълъг черен език се провря през останалото без стъкла помещение. Отново се свих на пода. Ема притисна уста с ръка, за да заглуши дишането си.

Езикът обходи помещението като перископ и както по всичко личеше, пробваше въздуха. За късмет, бяхме потърсили убежище в най-вонливата част на острова. Смрадта на овцете трябва да е прикрила миризмата ни, понеже скоро създаването се отказа и се отдалечи с несигурни стъпки от прозореца. Шумът от крачките му заглъхна в далечината.

Ема свали ръка от устата си и въздъхна.

— Мисля, че се хвана на въдицата — прошепна тя.

— Искам да знаеш нещо — рекох аз. — Ако се измъкнем сега, аз оставам.

— Наистина ли? — сграбчи ръката ми тя.

— Не мога да се прибера у дома. Не и след всичко това. Без значение доколко ще ви бъда полезен — дължа ви го. Вие бяхте в пълна безопасност преди моето пристигане.

— Ако се измъкнем — облегна се тя на мен, — ще съжалявам само за едно.

После някакъв странен магнит привлече главите ни, но преди устните ни да се докоснат, тревожно блеене разсече тишината в съседното помещение. Отдръпнахме се, когато невъобразим шум накара овцете да хукнат като обезумели в кръг. Блъскаха се, отскачаха една от друга и ни притиснаха към стената.

Звярът не беше толкова тъп, колкото ми се искаше.

Дочух стъпките му да приближават към нас. Дори да сме имали време за бягство, вече не разполагахме с такова. Сега само се зарихме още по-дълбоко във вонящата тор и се замолихме и това да ни отмине.

В следващия миг вече долавях миризмата му. Беше по-остра от всяко зловоние в бараката. Стигна до мен от прага на стаята. Изведнъж овцете се втурнаха към вратата, скупчиха се като пасаж от риби и така ни притиснаха към стената, че спряха дъха ни. Вкопчихме се един в друг, без да смеем да издадем и звук, до слуха ни стигаше единствено блеене и тропот на копита. После се разнесе нов дрезгав писък, внезапен и отчаян, само за да стихне миг по-късно също така ненадейно, пресечен от звука на разтрошени кости. Не ми беше нужно да погледна, за да разбера, че някоя овца е била разкъсана.

Възцари се хаос. Обзети от паника, животните се блъскаха като обезумели и толкова пъти ни запратиха към стената, че ми се зави свят. Гладният нададе пронизителен писък и започна да поднася овцете една след друга към олигавените си челюсти. Отхапваше къс от всяка сред пръски кръв, а после я захвърляше като преситен средновековен крал, който се наслаждава на мрачно пиршество.

И отново, и отново — проправяше си път към нас чрез убийства. Парализирах се от ужас. Затова и не мога да обясня какво се случи после.

Инстинктът ми нашепваше да остана скрит, да се зария още по-дълбоко в изпражненията, но изведнъж една ясна мисъл ме измъкна от вцепенението. Нямах да допусна да умрем в тази пълна с лайна дупка. Блъснах Ема зад най-едрата овца, която се изпречи пред погледа ми, и се втурнах към вратата.

Беше затворена и на трите метра до нея имаше много животни, но аз закрачих през тях. Блъснах я с рамо и тя зейна. Запрепъвах се навън в дъжда и изкрещях: „Ела и ме вземи, гадно копеле“. Разбрах, че съм привлякъл вниманието му, понеже нададе ужасяващ рев и овцете се втурнаха през вратата покрай мен. Изправих се колебливо на крака и когато се уверих, че ме следва и е оставило Ема, хукнах към блатото.

Чувствах го по петите си. Можех да тичам и по-бързо, но още държах ножицата — нещо ме възпираше да я захвърля. После почвата поддаде под краката ми. Разбрах, че съм стигнал блатото.

На два пъти гладният се оказа толкова близо до мен, че езиците му шибнаха гърба ми, и когато бях сигурен, че ще ги обвие като ласо

около гърлото ми и ще затегне хватката, докато главата ми изпука, той се спъна и падна. Единствената причина да хукна към могилата беше, че знаех къде точно да стъпя. Благодарение на Ема можех да пробягам разстоянието в безлунна нощ при най-силния ураган.

Покатерих се върху каменната купчина и като стрела се шмугнах в отворието. Вътре беше непрогледно като катран, но това нямаше значение — достатъчно беше да стигна залата и щях да съм в безопасност. Запълзях на четири крака, защото няхах време дори да се изправа. Изминал бях половината път и вече имах надежда, че ще оцелея, когато нещо ме задърпа назад. Един от езиците беше уловил глезена ми.

С два от езиците си гладният се беше заловил за камъните около входа на тунела, забил ги беше като лостове в калта и беше запречил входа като капак на делва. Третият език ме теглеше навън, сякаш бях риба, уловена на въдица.

Задрасках земята, но острият чакъл разрани пръстите ми. Преобърнах се по гръб и се опитах да се вкопча в камъните със свободната си ръка, обаче дланта ми само се плъзна по тях. Искан да прережа езика с ножицата, ала той се оказа прекалено жилест и твърд, като въже от мускули, а ножицата беше прекалено тъпа. Затворих очи. Не исках челюстите, които ме поглъщат, да са последното, което ще видя; вкопчих се в ножицата с две ръце и я забих напред. Времето сякаш се разтегли. Казват, че при автомобилни и влакови катастрофи или при свободно падане от самолет се случва същото. После почувствах удар, от който костите ми изтракаха и аз се блъснах в гладния.

Останах без дъх, а от създаването се разнесе писък. И двамата излетяхме от тунела и се търколихме надолу по каменната могила в тресавището. Когато отново отворих очи, видях разтворената ножица забита до дръжката в очите на звяра. Разнесе се квичене, сякаш кастрираха десет прасета наведнъж. Гладният се претърколи и запремята в шупналата от дъжда тиня. Около ръждивите рамене на ножицата бликна като черна река и запулсира гъста течност.

Усетих, че умира. Животът изтичаше от него и езикът му разхлаби хватката около глезена ми. Аз самият се почувствах различно. Стомахът ми, свит на топка, бавно се отпусна. Най-последно създаването притихна и потъна. Там, където беше главата му, остана

само слуз, а кървавото петно беше единственият знак, че някога го е имало.

Почувствах, че блатото засмуква и мен. Колкото повече се съпротивлявах, толкова по-надълбоко ме завличаше. Каква любопитна находка щяхме да се окажем двамата след хиляда години, рекох си аз. Торфът щеше да ни консервира.

Опитах се да напипам по-твърда почва, но успях единствено да се оттласна на по-дълбоко. Калта се покачваше. Погълна ръцете, гърдите, стегна гърлото ми като въже.

Извиках за помощ. И като по чудо тя дойде. Първоначално помислих, че е светулка, която запримигва към мен. После чух гласа на Ема да ме вика и отвърнах.

Във водата падна клон от дърво. Вкопчих се в него и Ема го издърпа. Когато най-после излязох от блатото, толкова силно треперех, че се проснах на земята. Ема се свлече до мен и ме прегърна.

Убих го, мислех си аз. Наистина го убих. Толкова време бях живял в страх, но и през ум не ми беше минало, че наистина мога да убия това създание!

Почувствах прилив на сила. Сега вече щях да се защитавам. Знаех, че никога няма да стана силен като дядо, но не бях и мекушаво безгръбначно. Можех да ги изтребя.

Опитах се да говоря.

— Мъртво е. Убих го.

Разсмях се. Ема ме прегърна и притисна бузата си до моята.

— Зная, че той щеше да се гордее с теб — рече тя.

Целунахме се. Нежно и мило; дъждът се стичаше по носовете ни и пълнеше полуотворените ни усти. Изведнъж тя рязко се отдръпна и прошепна:

— Онова, което каза преди? Наистина ли го мислеше?

— Ще остана — рекох аз. — Ако мис Перигрин ми разреши.

— Ще ти разреши. Аз ще се погрижа.

— Преди това по-добре да намерим психиатъра ми и да го обезоръжим.

— Добре — рече тя със сурово изражение. — Да не губим време.

* * *

Оставихме дъжда зад себе си и попаднахме насред опушен и потънал в хаос пейзаж. Примката още не беше синхронизирана и в блатото зееха бомбени кратери, в небето бръмчаха самолети, а дърветата в далечината приличаха на огнена стена. Тъкмо исках да предложа да изчакаме, докато днес стане вчера, за да стигнем къщата, когато две силни ръце изведнъж ме сграбчиха.

— Живи сте! — извика Бронуин. Инок и Хю бяха с нея и когато тя се отдръпна, те се здрависаха с мен и ме огледаха.

— Извинявай дето ти казах, че си предател — рече Инок. — Радвам се, че не си мъртъв.

— И аз се радвам — отвърнах.

— Цял-целеничък? — огледа ме Хю.

— Две ръце, два крака — раздвижих се аз, за да покажа, че съм непокътнат. — И не трябва да се страхувате повече от гладния. Убихме го.

— О, зарежи тази скромност — гордо рече Ема. — Ти го уби.

— Невероятно — рече Хю, но никой от двамата не се усмихна.

— Какво има? — запитах. — Чакай, защо не сте в къщата? Къде е мис Перигрин?

— Изчезнала е — рече Бронуин с разтреперан глас. — Също и мис Авъсет. Отвлякъл ги е.

— Боже — възкликна Ема, — закъснели сме.

— Нахълта с оръжие — рече Хю, без да откъсва поглед от земята. — Опита се да вземе Клеър за заложник, но тя го ухапа с устата на тила си, затова я пусна и сграбчи мен. Аз се съпротивлявах, но той ме удари по главата с пистолета — Хю докосна главата си зад ухото и протегна към мен окървавени пръсти. — Заклучи всички в мазето и каза, че ако директорката и мис Авъсет не се превърнат в птици, ще пробие още една дупка в главата ми. И те се подчиниха, а той ги натика в клетка.

— Имал е клетка? — възкликна Ема.

— Малка клетка — кимна Хю, — затова нямаха място да направят каквото и да е. Да върнат предишния си облик или да излетят. Реших, че и аз съм част от пляката, но той ме блъсна в мазето при другите и избяга с птиците.

— В този вид ги заварихме, когато се прибрахме — горчиво каза Инок. — Криеха се като последните страхливци.

— Не сме се крили! — викна Хю. — Той ни заключи! По-добре да ни беше застрелял!

— Зарежи това — изсъска Ема. — В коя посока тръгна? Защо не го проследихте?

— Не знаем накъде е тръгнал — отвърна Бронуин. — Надявахме се вие да го видите.

— Не, не сме го видели! — Ема раздразнено подритна един камък.

Хю извади нещо изпод ризата си. Малка снимка.

— Натъпка това в джоба ми, преди да си замине. Каза, че ако се опитаме да го проследим, ще ги сполети същото.

— О — възкликна Бронуин и измъкна снимката от ръцете му. —
Това мис Рейвън ли е?

— Мисля, че е мис Кроу — рече Хю и плъзна ръце по лицето си.

— Пиши ги мъртви — изстена Инок. — Знаех, че и този ден ще
дойде.

— По-добре да не бяхме напусkali къщата — тъжно каза Ема.

— Милърд беше прав.

Една бомба падна някъде в блатото и далечен дъжд от осколки последва приглушения взрив.

— Чакайте малко — рекох аз. — Първо, не сме сигурни дали е мис Кроу или мис Рейвън. Това може да е снимка и на най-обикновена врана. А ако Голън е искал да убие мис Перигрин или мис Авъсет, защо ще се главоболи да ги отвлича? Ако е искал да са мъртви, те вече щяха да са мъртви. А ако не бяхме излезли — погледнах Ема, — сега щяхме да сме заключени в мазето с останалите, а гладният още да се навърта наоколо!

— Не се опитвай да ме успокоиш — рече тя. — Това се случва заради теб!

— Само допреди десет минути ме уверяваше, че се радваш.

— Преди десет минути мис Перигрин не беше отвличена.

— Престанете — обади се Хю. — Единственото, което има значение сега е, че Птицата я няма и ние трябва да я върнем!

— Чудесно! — рекох аз. — Дайте да помислим. Ако сте гадина, къде бихте отнесли две отвлечени имбрини?

— Зависи какво замислям да направя с тях — рече Инок. — А точно това ние не знаем.

— Първо трябва да ги измъкнеш от острова — каза Ема. — Значи ще ти трябва лодка.

— Кой остров, обаче? — запита Хю. — В примката или извън нея?

— Извън нея вилнее буря — казах аз. — Никой няма да стигне далеч с лодка там.

— Тогава той трябва да е още тук — в гласа на Ема се прокрадна надежда. — Защо си губим времето? Да тръгваме към пристанището!

— Може да е на пристанището — обади се Инок. — Ако още не е заминал. Дори да го открием в тази тъмница, без по пътя някой шрапнел да ни изкорми, да не забравяме, че има пистолет. Да не сте си изгубили ума? Кое предпочитате — Птицата отвличена или застреляна преди очите ви?

— Хубаво де — викна Хю. — Да се откажем и да се приберем у дома, така ли? Кой иска чаша хубав топъл чай преди сън? По дяволите! Птицата не е наоколо и дай да го ударим през просото. — Хю плачеше

и гневно бършеше очите си. — Как е възможно дори да не опитаме след всичко, което тя направи за нас?

Преди Инок да отговори, чухме, че някой ни вика от пътеката. Хю пристъпи напред, присви очи и изведнъж върху лицето му се изписа учудване.

— Фиона — рече той. До този момент не бях допускал, че Фиона може да говори с такава скорост. Изключено беше обаче да разберем какво казва през шума на самолетните мотори и далечните експлозии, затова просто хукнахме през тресавището.

Стигнахме пътеката задъхани, а Фиона вече беше прегракнала. Погледът ѝ беше също толкова налудничав, колкото и косата. Тя започна да ни тегли, да ни дърпа и бута по пътеката към града. Крещеше така трескаво на своя невъобразим ирландски акцент, че никой не я разбираше. Хю хвана раменете ѝ и ѝ каза да говори по-бавно.

Тя си пое дълбоко дъх, но продължи да трепери като листа. После посочи зад себе си.

— Милърд го проследи! — рече Фиона. — Той се скри, когато онзи мъж ни затвори в мазето, и после, като си тръгна, Милърд го последва!

— Къде е? — запитах аз.

— Бил с лодка.

— Виждаш ли — извика Ема. — Пристанището!

— Не — каза Фиона, — става дума за твоята лодка, Ема. Онази, за която мислеше, че никой не знае, и която държиш в малкия залив. Отплавал с клетката и започнал да обикаля в кръг, но после течението станало много силно и той стигнал при скалите до фара. Още е там.

Втурнахме се към фара като обезумели. Стигнахме скалите над него и намерихме останалите деца, скупчени насред туфа трева досам ръба.

— Залегнете! — изсъска Милърд.

Свякохме се на колене и запълзахме към тях. Стояха приклепнали зад тревата и се редуваха да наблюдават фара. Изглежда още не можеха да излязат от шока — и особено по-малките, — сякаш кошмарът около тях не достигаше напълно до съзнанието им. Фактът, че самите ние бяхме преживели свой кошмар, остана почти незабелязан. Пропълзах през тревата към ръба на скалата и надникнах.

Забелязах кануто на Ема, привързано към скалите, недалеч от потопения кораб. Голън и имбрините не се виждаха никъде.

— Какво става там? — запитах аз.

— Един бог знае — отвърна Милърд. — Чака някой да го прибере или течението да отслабне, че да се измъкне.

— В моята малка лодка? — в гласа на Ема се прокрадна недоверие.

— Не съм сигурен, както вече казах.

Един след друг се разнесоха три оглушителни изстрела и всички се приведохме, а небето стана оранжево.

— Тук наоколо падат ли бомби, Милърд? — запита Ема.

— Моето изследване е насочено единствено към поведението на хора и животни — отвърна той. — Не и на бомби.

— Е, това дяволски ни помага сега — рече Инок.

— Тук наоколо има ли още лодки? — обърнах се аз към Ема.

— Не, опасявам се — поклати глава тя. — Ще трябва да стигнем там с плуване.

— Ще стигнем с плуване и какво? — намеси се Милърд. — Ще ни направи на решето с пистолета си.

— Ще измислим нещо — отвърна тя.

— Ами, добре — въздъхна Милърд. — Да импровизираме самоубийство.

— Е? — Ема погледна последователно всеки от нас. — Някой с по-добра идея?

— Де да можех да бъда сега с войниците си... — започна Инок.

— Те ще се разпаднат във водата — срязва го Милърд.

Инок сведе глава. Останалите замълчаха.

— Решено тогава — рече Ема. — Кой е за?

Вдигнах ръка. Бронуин ме последва.

— Ще ви трябва някой, когото гадината не може да види — каза Милърд. — Вземете и мен, ако трябва.

— Четирима стигат — отсеке Ема. — Надявам се, че сте добри плувци.

Нямахме време за повече разговори или емоционални сбогувания. Останалите ни пожелаха късмет и ние тръгнахме.

Наметнахме черните дъждобрани и притичахме през тревата, приведени като командоси, докато стигнахме пътеката към плажа.

Спуснахме се по задник, а краката и панталоните ни повлякоха малки пясъчни лавини.

Изведнъж над главите ни се разнесе бучене сякаш от петдесет електрически триона. Залепихме се за земята, когато самолетът прелетя над главите ни. Вихрушката разроши косите ни и вдигна пясъчна буря. Стиснах зъби в очакване да избухне бомба и да ни разкъса. Нищо такова не се случи обаче.

Продължихме. Стигнахме плажа и Ема ни събра около себе си.

— Между нас и фара — започна тя — има потънал кораб. Тръгвам натам, следвайте ме. Стойте под водата. Не му позволявайте да ни види. Стигнем ли кораба, ще потърсим тоя тип и ще решим какво да правим.

— Давайте да си върнем нашите имбрини — рече Бронуин.

Прокрадناхме се до прибоя и се плъзнахме по корем в студената вода. Първоначално напредвахме лесно, но колкото повече се отдалечавахме от брега, толкова по-трудно плувахме срещу прилива. Над главите ни профуча втори самолет и вдигна режещи пръски вода.

Едва си поемахме дъх, когато стигнахме кораба. Прилепихме се към корпуса. Единствено главите ни останаха над водата. Взряхме се във фара и малкия пуст остров до него, но от моя сбъркан терапевт нямаше и следа. Пълната луна се носеше ниско по небето, надничаше през талазите бомбен пушек и просветваше като призрачен двойник на маяка.

Стигнахме до края на потъналия корпус. От скалите на фара ни деляха около четирийсет и пет метра.

— Ето какво предлагам да направим — рече Ема. — Той вече знае колко е силна Уин, затова тя е най-заstrasена. Двамата с Джейкъб ще намерим Голън и ще привлечем вниманието му, а Уин ще се промъкне отзад и хубавичко ще го цапардоса по главата. Милърд пък ще се погрижи за клетката. Някакви възражения?

Сякаш в отговор проехтя изстрел. В първия момент не разбрахме какво точно става — не беше като онези, които се чуваха около нас — далечни и мощни. Този беше от малокалибрено оръжие — по-скоро пукот, отколкото гърмеж — и едва когато до слуха ни стигна свистенето на втори куршум, придружен от пръски вода, разбрахме, че е Голън.

— Залегни! — извика Ема. Плъзнахме се под водата и загребахме с всички сили напредно на корпуса. Оставихме го зад себе си и се гмурнахме в откритите води зад него. Когато подадохме глави над водата, едва си поехме дъх.

— Дотук с плана да го изненадаме — рече Милърд.

Голън вече не стреляше, но го виждахме до фара с пистолет в ръка.

— Ей, той може да е злобно копеле, но не е тъп — обади се Бронуин.

— Очаквал е да го проследим.

— Сега вече нищо не можем да направим — плесна във водата с ръка Ема. — Ще ни надупчи на решето.

— Не може да надупчи нещо, което не вижда — приближи се покрай останките от кораба Милърд. — Тръгвам.

— В океана не си невидим, глупчо — рече Ема и беше права: във водата, където той стоеше, се полюляваше празно пространство с очертания на торс.

— Пак съм по-невидим от вас — отвърна Милърд. — Както и да е, проследих го през целия остров и той нищо не забеляза. Мисля, че мога да се справя с още стотина метра.

Трудно беше да спорим. Или трябваше да се откажем, или да преминем под дъжд от куршуми.

— Добре — съгласи се Ема. — Щом мислиш, че можеш да се справиш.

— Все някой трябва да се пише герой — отвърна той и прекоси корпуса.

— Знаменити последни думи — промърморих аз.

В обгърнатата в пушек далечина видях Голън да прикляква в очертанията на вратата на фара и да се прицелва през перилата.

— Внимавай — викнах аз, но беше прекалено късно.

Проехтя изстрел и Милърд изкрещя.

Вкупом се покатерихме върху корпуса и се спуснахме към него. Бях убеден, че ще бъда застрелян и за момент обърках пляскането на краката ни с дъжд от куршуми. После стрелбата спря — казах си, че презарежда, а това ни позволяваше да си поемем глътка въздух.

Милърд беше коленичил във водата замаян, а кръвта изтичаше от него. За първи път виждах очертанията на тялото му, оцветени в

червено.

— Милърд? — Ема взе ръката му. — Добре ли си? Кажй нещо!

— Трябва да се извиня — каза той. — Изглежда съм прострелян.

— Да спрем кръвотечението! — рече Ема. — Обратно към брега!

— Глупости — каза Милърд. — Този човек никога вече няма да се остави да го доближите. Върнете ли се сега, със сигурност ще изгубите мис Перигрин.

Проехтяха още изстрели. Един куршум изсвистя покрай ухото ми.

— Насам — викна Ема. — Скачайте!

В първия момент не я разбрах — бяхме на трийсет метра от края на кораба, — после обаче проумях какво има предвид. Говореше за тъмното отворстие в корпуса, за вратата към товарното отделение. Дватама с Бронуин вдигнахме Милърд и се спуснахме след нея. Около нас рикошираха куршуми. Сякаш някой подритваше кофа за боклук.

— Задръж дъха си — рекох аз на Милърд, когато стигнахме пролуката и се гмурнахме с краката напред.

Спуснахме се няколко стъпала надолу по стълбата и спряхме. Опитах се да държа очите си отворени, но солената вода пареше нетърпимо. Долавях вкуса на кръвта на Милърд във водата.

Ема поднесе дихателната тръба към мен, а аз я подадох на останалите. Бях останал без дъх след спринта и глътките въздух, които успях да поема от време на време, не ми стигаха. Дробовете ме боляха, чувствах главата си странно олекнала.

Някой подръпна ризата ми. Даваше ми знак да изплувам. Бавно се изтеглих нагоре по стълбата и заедно с Бронуин и Ема подадох глава над повърхността, колкото да дишаме и разговаряме, докато Милърд остана в безопасност долу с тръбата изцяло на негово разположение.

Говорехме шепнешком, без да изпускаме фара от полезрението си.

— Не бива да оставаме тук — рече Ема. — Милърд кърви.

— За двайсет минути ще го отведе до брега — рекох аз.

— Може да умре и по пътя.

— Не зная какво друго да направя!

— Фарът е близо — рече Бронуин. — Да отидем там.

— Тогава Голън ще се погрижи всички да кървим! — рекох аз.

— Няма — настоя Бронуин.

— Защо не? Да не сме бронирани?

— Може пък и да сме — тайнствено отвърна Бронуин, после поедъх и изчезна надолу по стълбата.

— За какво говори? — запитах аз.

— Представа нямам — каза Ема притеснено. — Каквото и да е обаче, по-добре да побърза.

Погледнах какво прави Бронуин, но вместо това видях Милърд, заобиколен от любопитни риби-фенери до стълбата под нас. После почувствах, че целият скелет вибрира под краката ми, и миг по-късно Бронуин изплува с метален къс, около два метра на метър и двайсет, с кръгъл, занитен в горната част отвор. Изкъртила беше вратата на товарното отделение.

— И за какво ти е това? — запита Ема.

— Ще отида до фара — отвърна тя. После се изправи с вратата пред себе си.

— Уин, той ще те застреля! — извика Ема и тогава наистина се чу изстрел. Куршумът обаче отскочи от вратата.

— Невероятно! — рекох аз. — Като щит е!

— Уин, гениална си! — прихна Ема.

— Милърд може да се хване за гърба ми — рече тя. — А вие вървете след нас.

Ема изтегли Милърд от водата и обви ръцете му около врата на Бронуин.

— Долу е вълшебно — рече той. — Ема, защо никога не си ми казвала за ангелите?

— Какви ангели?

— Красивите зелени ангели, които живеят долу — Милърд трепереше, а гласът му звучеше отнесено. — Много мили бяха, предложиха ми да ме отведат в рая.

— Никой няма да ходи в рая — каза Ема ядосано. — Държиш се за Бронуин, нали?

— Добре — отвърна замечтано той.

Ема застана зад Милърд и го прихвана, за да не се изплъзне от гърба на Бронуин. Аз застанах зад Ема, най-отзад в нашата странна колона, и всички тръгнахме с тежки стъпки по корабния корпус към фара.

Превърнахме се в огромна мишена и Голън веднага изпразни пистолета си в нас. Шумът, с който куршумите отскачаха от вратата, беше оглушителен, но донякъде и окуражителен, понеже след десетина изстрела той спря. Не вярвах обаче, че куршумите му са се свършили.

Стигнахме края на корпуса и Бронуин предпазливо ни поведе към фара, като държеше масивната врата пред нас. Колоната ни плуваше зад нея кучешката. Ема неспирно говореше на Милърд и го караше да отвърща на въпросите ѝ, за да не изпадне в безсъзнание.

— Милърд! Как се казва министър-председателят?

— Уинстън Чърчил — рече той. — Да не си се побъркала?

— Коя е столицата на Бирма?

— Боже, представа нямам. Рангун.

— Добре! На коя дата си роден?

— Защо не престанеш да крещиш и не ме оставиш да си кървя на мира?

Не ни отне много време да прекосим късото разстояние между потъналия кораб и фара. Когато Бронуин, нарамила щита, се катереше на скалите, Голън стреля няколко пъти и от ударите на куршумите тя изгуби равновесие. Приведохме се зад нея, но Бронуин залитна и едва не падна по гръб върху скалата, което при нейното тегло и тежестта на вратата би ни смазало. Ема я хвана за кръста и я избута, Бронуин и вратата се заклатиха, но се задържаха върху сушата. Изкатерихме се и ние, а хладният нощен въздух ни прониза.

Дълга петнайсет метра в най-широката си част, скалата, върху която беше издигнат фарът, всъщност представляваше малък остров. Петнайсетина каменни стъпала в ръждясалата основа на фара водеха към отворената врата. В рамката ѝ стоеше Голън с насочен към нас пистолет.

Рискувах и надникнах през кръглия отвор. В едната си ръка той държеше малка клетка, а в нея две птици пляскаха с криле, но бяха така плътно притиснати една в друга, че не можех да ги различа.

Покрай ушите ми профуча куршум и аз се сниших.

— Още една крачка и ще застрелям и двете — извика Голън и разклати клетката.

— Лъже — рекох аз. — Те са му нужни.

— Недей да бъдеш толкова сигурен — рече Ема. — В крайна сметка той е луд.

— Не можем да отстъпим и да се откажем ей така.

— Дайте да го нападнем — рече Бронуин. — Ще го изненадаме. Но за да успеем, трябва да действваме веднага!

Преди да реагираме, Бронуин вече тичаше към фара. Не ни оставаше друг избор, освен да я последваме — тя носеше нашата защита, — а миг по-късно куршуми се сипеха върху вратата и задълбаха скалите около краката ни.

Сякаш бяхме под влак, който набираше скорост. Бронуин беше страховита: нададе нечовешки рев, вените по врата й пулсираха, а по ръцете и гърба й се процеждаше кръвта на Милърд. В този момент бях наистина щастлив, че не съм от другата страна на вратата.

— Минете зад стената — изкрещя Бронуин, когато приближихме фара.

С Ема сграбчихме Милърд и свърнахме вляво, за да се прикрием зад отдалечения край на фара. С периферното си зрение видях Бронуин да вдига вратата над главата си и да я стоварва върху Голън.

Разнесе се оглушителен трясък, след него писък и миг по-късно Бронуин, зачервена и задъхана, дойде при нас.

— Мисля, че го уцелих! — възторжено рече тя.

— А птиците? — запита Ема. — Сети ли се изобщо за тях?

— Той хвърли клетката. Добре са.

— Е, можеше поне да ни попиташ, преди да се правиш на безстрашна и да рискуваш живота на всички ни! — викна Ема.

— Тихо — изшътках аз. Дочухме слаб звук от скърцане на метал.

— Какво е това?

— Качва се по стълбите — отвърна Ема.

— По-добре го последвайте — изхриптя Милърд. Извърнахме се изненадани към него. Облегнал се беше тежко на стената.

— Не и преди да се погрижим за теб — рекох аз. — Някой знае ли как се прави турникет?

— Аз зная — Бронуин се наведе и разкъса крачола на панталоните си. — Ще спра кръвенето му, вие хванете гадината. Хубавичко го цапардосах, но явно не е достатъчно. Не го оставяйте да си вземе дъх.

— Готова ли си? — извърнах се аз към Ема.

— Ако имаш предвид да стопя лицето на тая гад — рече тя и между дланите ѝ затрепкаха тънки огнени дъгички, — можеш да разчиташ!

* * *

Вратата от кораба лежеше изкривена върху стъпалата. Покатерихме се върху нея и влязохме в кулата на фара. Помещението беше тясно и високо — огромен кладенец със стълба, извита от пода до високата над трийсет метра каменна площадка. Стъпките на Голън отекваха някъде горе, но беше прекалено тъмно, за да разберем точно къде е.

— Виждаш ли го? — взрях се аз в зашеметяващата височина на кулата.

В отговор куршум рикошира в стената до мен, а друг се заби в пода до краката ми. Отскочих назад с разтуптяно сърце.

— Насам! — извика Ема. Сграбчи ръката ми и ме повлече навътре, към единственото място, където куршумите на Голън не можеха да ни стигнат — непосредствено под стълбата.

Изкачихме няколко стъпала, вече разклатени като лодка в лошо време.

— Страшно е — възкликна Ема и кокалчетата на пръстите, с които стискаше перилата, побеляха. — Дори да не паднем, докато се изкачваме нагоре, той ще ни застреля!

— Щом ние не можем да се изкачим, да го накараме той да слезе — залюлях се аз напред-назад, задърпах перилата и затропах с крака, за да накарам стълбите да вибрират. Ема ме изгледа сякаш си бях изгубил ума, но после разбра и започна да тропа и да се люлее заедно с мен. Малко по-късно стълбата вече неистово се клатеше.

— А ако цялата конструкция се срути? — изкрещя Ема.

— Да се надяваме, че това няма да се случи!

Залюляхме се още по-силно. Отгоре заваля дъжд от болтове и нитове. Перилата вибрираха толкова силно, че едва ги удържах. Чух Голън да крещи и нарежда впечатляващи с многозначителността си ругатни, после нещо издрънча по стълбите и падна близо до нас.

Боже, ами ако това е клетката, беше първото, което ми мина през ума. Спуснах се покрай Ема и се втурнах да проверя.

— Какво правиш? — извика Ема. — Ще те застреля!

— Няма! — вдигнах триумфално пистолета на Голън.

Топъл беше, след толкова изстрели. И тежък. Нямах ни най-малка представа дали в него все още има куршуми, нито пък как да проверя това в тъмнината. Напразно се опитвах да си припомня нещо полезно от няколкото урока по стрелба, които позволиха на дядо да ми даде, но в крайна сметка просто изтичах обратно при Ема.

— В клопка е на върха — рекох аз. — Да бъдем по-предпазливи и да се опитаме да се споразумеем с него, защото иначе един бог знае какво ще му щукне да направи с птиците.

— Ще се споразумея с него аз — процеди Ема през зъби.

Тръгнахме нагоре. Стълбата се клатеше застрашително и беше толкова тясна, че вървахме един след друг приведени, за да не ударим главите си в горните стъпала. Молах се някоя от връзките, които бяхме разхлабили, да не била от носещата конструкция.

Приблжихме площадката и забавихме ход. Не смеех да погледна надолу. Виждах единствено краката си върху стъпалата, ръката си, която се плъзгаше по нестабилния парапет и другата ръка с пистолета. Нищо друго нямаше значение.

Очаквах изненадващо нападение, но такова не последва. Стълбището свършваше с отвор в каменната площадка над главите ни, през който влизаха хапещият хлад на нощния въздух и воят на вятъра. Проврях пистолета и подадох глава. Бях напрегнат и готов да се бия, но никъде не виждах Голън. Встрани от мен зад дебело стъкло премигваше силна светлина, която ме заслепяваше, а от другата страна имаше тънко перило. Отвъд него беше бездната: десет етажа въздух и след това скалите и кипящото море.

Пристъпих към тясната площадка и подадох ръка на Ема. Стояхме с гръб към фара, чиято топлина усещахме, и с лице към студения вятър.

— Птицата е близо — прошепна Ема. — Мога да я почувствам.

Леко сви китката си и между пръстите ѝ затрепка кълбо от гневен червен пламък. По цвета и интензивността му разбрах, че този път тя беше създала не просто светлина, а оръжие.

— Да се разделим — казах аз. — Ти тръгни в едната посока, аз — в другата. Така няма да успее да се измъкне.

— Страхувам се, Джейкъб.

— И аз. Той обаче е ранен, а и пистолетът му е в нас.

Тя кимна и докосна ръката ми, после се извърна.

Бавно заобиколих лампата, стиснал в ръка пистолета, който навярно беше зареден. Постепенно откривах какво имаше от другата страна.

Видях Голън да клечи с наведена глава, опрял на перилата гръб и с клетката между краката. На носа му имаше разрез, който кървеше силно и се процеждаше като сълзи по лицето му.

За пръчките на клетката беше прикрепена малка червена светлинка, която премигваше на всеки няколко секунди.

Направих крачка напред, а той вдигна глава и ме изгледа. Лицето му беше сякаш набраздено от спечената кръв, едното му бяло око проблясваше зад мътна пелена, от ъглите на устата му се стичаше слюнка.

Видя ме и се надигна колебливо с клетка в ръка.

— Остави я долу.

Наведе се, сякаш се подчиняваше, но после се опита да избяга. Извиках и се спуснах след него, той изчезна зад лампата, където видях сиянието от огъня на Ема. Голън се върна към мен. Виеше, а косата му димеше и държеше лицето си с ръка.

— Не мърдай! — креснах аз и той осъзна, че е в капан. Вдигна клетката и се прикри зад нея. После злостно я разлюля. Птиците изпищяха пронизително и закълваха пръстите му през пръчките.

— Това ли искаш? — изкрещя Голън. — Хайде, давай, изгори ме! И птиците ще изгорят с мен. Застреляй ме и ще ги хвърля през перилата!

— Не и ако те застрелям в главата.

Той се изсмя.

— И да искаш, не можеш да го направиш. Забравяш, че познавам много добре окаяната ти, лабилна психика. Това ще те накара да сънуваш кошмари.

Представих си, че присвивам пръст около спусъка и натискам; откат и изстрел. Какво толкова трудно имаше? Защо само като помислех за това, ръката ми започваше да трепери? Колко ли гадини

беше убил дядо? Десетки? Стотици? Ако беше тук сега, Голън вече щеше да е мъртъв, прострелян още докато клечеше замаян до перилата. Пропуснал бях тази възможност; минута на малодушно колебание, което можеше да коства живота на имбрините.

Огромната лампа се завъртя, заля ни светлина и ни превърна в ярки бели силуети. Голън стоеше с лице към нея, направи гримаса и отклони поглед встрани. Поредната пропусната възможност, помислих си аз.

— Просто я остави долу и ела с нас — рекох аз. — Никой няма да пострада.

— Не съм сигурна — рече Ема. — Ако Милърд не оцелее, може и да размисля.

— Искате да ме убие ли? — обади се Голън. — Ами добре, приключвайте. Така обаче единствено отлагате неизбежното, да не споменавам, че влошавате собственото си положение. Вече знаем как да ви намерим. Насам идват много като мен и ви уверявам, че и дребните беди, които те са в състояние да ви навлекат, ще направят стореното от мен на вашия приятел да изглежда повече от великодушно.

— Да приключваме ли? — рече Ема и пламъкът в ръцете ѝ изпрати малък облак искри към небето. — Кой ти е казал, че ще е бързо?

— Казах ти, че ще ги убия — стисна той клетката до гърдите си. Ема пристъпи към него. — Аз съм на осемдесет и осем години — рече тя. — Приличам ли ти на човек, който има нужда от бавачки? — Лицето ѝ беше непроницаемо. — Трудно ми е да ти обясня от колко време се опитваме да се измъкнем от опеката на тази жена. Кълна се, че ни правиш услуга.

Голън се озърна и нервно ни измери с поглед. Чудеше се дали да вярва на думите ѝ. За момент сякаш се изплаши, после отсече:

— Ти си пълен боклук!

Ема потри длани и бавно ги раздалечи в разтеглена огнена примка.

— Хайде да проверим.

Не бях сигурен колко далеч можеше да стигне, но трябваше да се намеся, преди пламъците да погълнат птиците или клетката да бъде запратена зад перилата.

— Кажи ни какво искаш от тези имбрини и тя може и да поомекне — рекох аз.

— Искаме само да довършим вече започнатото — рече Голън. — Никога не сме се стремили към друго.

— Експериментът — рече Ема. — Направили сте един опит и вижте последиците. Превърнали сте се в чудовища!

— Да — отвърна той. — Колко предсказуем би бил животът обаче, ако винаги получавахме всичко тук и сега — усмихна се той. — Този път ще впрегнем талантите на най-добрите манипулатори на времето в света. Като тези две дами тук. Втори път няма да се провалим. Имахме сто години да преценим какво се обърка. Оказа се, че ни е нужна единствено по-мощна реакция.

— По-мощна реакция? — обадох се аз. — Последния път хвърлихте във въздуха половин Сибир?

— Ако ще се проваляш — рече той с патос, — прави го ефектно!

Спомних си пророческия сън на Хорас за пепел, облаци и обгорена земя и осъзнах какво е видял. Ако отново се провалят, този път гладните и гадините ще съсипят много повече от осемстотин квадратни километра безлюдни гори. Ако пък успеят и се превърнат в безсмъртни полубогове, каквито винаги са искали да бъдат... потръпвах при тази мисъл. Животът под тяхно господство би бил ад.

Лампата описа кръг и отново заслепи Голън — бях готов да го напада, — но мигът се изплъзна прекалено бързо.

— Няма значение — рече Ема — Отвлечете колкото имбрини поискате. Те няма да ви помогнат.

— Разбира се, че ще ни помогнат. Ще го направят или ще ги избием. Ако и това не помогне, ще избием вас един по един и ще ги накараме да гледат.

— Ти си се побъркал — рекох му аз.

Птиците изпаднаха в паника и запищяха. Голън им кресна да млъкнат.

— Не съм! Всъщност безумие е това, че вие, необикновените, се криете от света, който иначе можете да управлявате — превърнали сте се в жертва, а можете да сте господари, — и сте се оставили генетичният боклук на човешкия род да ви запрати зад кулисите, а лесно можете да ги превърнете в свои роби, каквито им се полага да

бъдат! — В края на всяко изречение той поклащаше клетката. — Това е налудничавото!

— Млъквай! — извика Ема.

— А, значи все пак ти пука! — разклати още по-силно клетката той. Изведнъж малката червена лампичка върху пръчките засвети двойно по-ярко, а Голън извърна глава и се взря в тъмнината зад себе си. После погледна Ема и рече:

— Искаш ли ги? — отстъпи назад и залюля клетката към нея. Тя извика и се наведе. Подобно на дискохвъргач, Голън продължи да върти ръка, докато клетката прелетя над главата на Ема и тогава я пусна. Клетката изхвърча от ръцете му, преобърна се и пропадна в нощта.

Аз изругах, а Ема изпищя и се надвеси над перилата. Безпомощно задраска въздуха, когато птиците се устремиха към морето. Голън се възползва от настъпилото объркване, скочи и ме събори на земята. Заби единия си юмрук в стомаха ми, а другия — в брадичката.

Зави ми се свят и не можех да дишам. Опита се да изтръгне пистолета от ръцете ми, но напрегнах всичките си сили да не го пусна. Той беше готов на всичко, за да си го върне, което означаваше, че е зареден. Бих го запратил зад перилата, но така се беше вкопчил в него, че не можех да го изтръгна от ръцете му.

— Копеле! — кресна Ема, а после го приближи откъм гърба и пламтящите ѝ длани се ключиха около врата му.

Чух плътта на Голън да пращи като студен стек върху нагорещен грил. Нададе вой и ме пусна. Пламъци обхванаха тънката му коса, но той сграбчи Ема за гърлото, сякаш нямаше нищо против да гори, стига да я удуши. Изправих се, стиснах оръжието с две ръце и го насочих към него.

Издебнах удобен за стрелба момент. Опитах се да изпразня ума си и прокарах въображаема линия между рамото си, мерника и целта — главата на мъжа. Не, не на мъжа, а по-скоро на човешкото разложение там. Твар някаква. Инициаторът на убийството на дядо, който опустоши някогашното ми подобие на живот, навярно заради жалкия начин, по който го живеех, и ме доведе тук, на това място и в този момент, до голяма степен подобно на не толкова разложените и стихийни сили, дето действаха и решаваха вместо мен от времето,

когато бях достатъчно голям, че да взема каквото и да е решение. Отпусни ръце, поеми въздух, задръж. Сега имах възможност да отвърна на удара; нищожен шанс, който чувствах, че вече ми се изплъзва.

Натисни!

Пистолетът подскочи в ръцете ми и изтреця. Сякаш земята се разтвори. Откатът ми се стори така страховит и неочакван, че стиснах очи. Когато отново ги отворих, сякаш всичко беше застинало. Макар Голън да беше зад Ема и да я теглеше към перилата, вкопчил ръце в китките ѝ, двамата приличаха на излята от бронз статуя. Дали имбрините не си бяха върнали човешкия облик и не ни бяха омагьосали? В следващия момент обаче всичко се промени. Ема се изтръгна от ръцете на Голън, а той залитна назад, препъна се и седна тежко на перилото.

Гледаше ме с втрещен поглед и отворена от изненада уста, опита се да заговори, но не успя. Притисна с длани голямата колкото монета дупка в гърлото си, кръвта изби между пръстите и се стече по ръцете му, после силите го напуснаха, той се отпусна назад и падна.

В мига, в който изчезна от погледа ми, Голън беше забравен. Ема посочи към морето и извика:

— Там, там!

Последвах пръста ѝ с присвити очи и едва различих пулсиращия червен диод сред вълните. Втурнахме се към отвора и хукнахме надолу по безкрайните люлеещи се стълби. Не вярвахме да стигнем клетката, преди да потъне, но въпреки това, истерично искахме да опитаме.

Навън Милърд беше вече с турникет. Бронуин седеше до него. Той извика нещо, което не разбрах, но поне бях сигурен, че е жив.

— Лодката! — Сграбчих аз рамото на Ема и посочих кануто, което вълните блъскаха в скалите. Прекалено далеч беше, от другата страна на фара, а ние нямахме време. Вместо това Ема ме задърпа към океана, двамата затичахме и се хвърлихме във водата.

Не почувствах студа. Мислех единствено как да стигна клетката, преди да изчезне под вълните. Втурнахме се във водата сред високи пръски и се задавихме от черните талази, които се разбиха в лицата ни. Трудно беше да преценя разстоянието до фара. Сега той приличаше на малка точка в непрогледния океан. Издигаше се и се спускаше, приближаваше се и се отдалечаваше; на два пъти го изгубихме от

поглед и трябваше да спрем и трескаво да се огледаме, за да го намерим отново.

Силното течение отнесе клетката в открити води, а с нея — и нас. Ако не я стигнехме бързо, мускулите ни нямаше да издържат и щяхме да се удавим. Гледах, доколкото можех, да задържа тази неприятна мисъл за себе си, но когато маякът изчезна за трети път, а ние дори не бяхме сигурни в коя посока да го търсим, аз се провикнах:

— Трябва да се върнем!

Ема не ме слушаше. Плуваше пред мен, устремена към океана. Хванах я за крака, но тя ме изрита.

— Изгубихме я! Няма да можем да я намерим!

— Замълчи, замълчи! — викна Ема, а тежкото ѝ дишане ми подсказа, че и тя е на края на силите си. — Просто замълчи и виж!

Сграбчих я за рамото и креснах в лицето ѝ, тя ме ритна, но аз не я пуснах и тя не успя да се отскубне от мен, затова просто се разплака. С отчаян, протяжен, безсловесен вой.

Опитах се да я върна към фара, но Ема ме повлече като камък надолу.

— Трябва да плуваш! — извиках аз. — Плувай или ще потънем!

И тогава го видях — бледото блещукане на червената светлинка. Близо беше, току под повърхността. В първия момент не казах нищо; опасявах се, че може би се заблуждавам, но после светлината отново примигна.

Ема се оживи и изкрещя. Сякаш клетката се беше закачила за други отломки. Как иначе би се задържала под повърхността? И понеже току-що потъна, аз си казах, че може би птиците още са живи.

Заплувахме, за да се гмурнем за нея, макар да нямах и най-малка представа как ще ни стигне въздухът. И без това дишахме трудно. После, много странно, клетката сякаш тръгна срещу нас.

— Какво става — извиках аз. — Това разбит кораб ли е?

— Невъзможно! Тук няма такива!

— Какво, по дяволите, е това тогава?

Приличаше на кит, който изплува — дълъг, масивен и сив; или може би беше надигнал се от гроба призрачен кораб, защото очертанията му се разшириха, изплава и ни изтласка встрани. Опитахме се да го достигнем, но като че ли бяхме трески, уловени от

приливна вълна. После дочухме тъп звук и започнахме да се издигаме заедно с него, сякаш го бяхме яхнали.

Показа се от водата под нас със съскане и тракане като огромно механично чудовище. Настигна ни внезапно придошла пенлива вълна, която се разстла във всички посоки и ни захвърли със сила върху някаква метална решетка.

Провряхме пръсти под мрежата, за да не ни отнесе водата. Присвих очи срещу солените пръски и видях клетката, заседнала между странно подобие на два плавника, които се подаваха от гърба на чудовището — един по-малък и друг — по-голям. В този момент лъчът на фара ни освети и аз осъзнах, че това не са перки, а комендантски пост и огромно, занитено за корпуса оръдие.

Това не беше чудовище, отломки от разбит кораб или кит.

— Подводница! — изкрещях аз. А че се беше надигнала под краката ни, не беше случайно. Навярно Голън чакаше именно нея. Ема вече беше скочила и тичаше по разлюляната палуба към клетката. И аз се изправих. Понечих да пристъпя, когато една вълна заля палубата и ни събори във водата.

Дочух вик, вдигнах глава и видях някакъв мъж в сива униформа да се подава от отвора на комендантската кула и да се цели в нас. Заваляха куршуми и забарабаниха по палубата. Клетката беше прекалено далеч. Преди да я стигнем, щяхме да бъдем разпердушинени и въпреки това видях, че Ема се кани да опита.

Втурнах се да я хвана, но и двамата се плъзнахме по палубата и се озовахме във водата. Черният океан се затвори над нас. Куршуми се посипаха във водата и оставиха дири от мехурчета.

Когато отново подадохме глави, Ема се вкопчи в мен и изкрещя:

— Защо го направи? Почти ги бях стигнала!

— Щеше да те убие! — опитах се да се измъкна от хватката ѝ. После ми хрумна, че навярно дори не го е видяла, толкова съсредоточена беше върху птиците. Показах ѝ палубата и въоръжения мъж, който сега крачеше към нас. Той вдигна клетката и я разклати. Вратата ѝ се отвори и сякаш долових някакво движение вътре. Обнадеждих се. После лъчът от фара освети лицето на мъжа и извитата му в цинична усмивка уста. Очите му бяха бездънни и празни. Гадина.

Бръкна в клетката и извади една-единствена мокра птица. Друг униформен подсвирна от комендантската кула и мъжът тръгна с птицата към него.

Подводницата завибрира и засъска. Водата около нас закипя, сякаш вреше.

— Плувай, или ще ни завлече долу със себе си — викнах към Ема. Тя обаче не ме чу — стоеше, приковала поглед в черната като катран вода до кърмата. После, през воя на подводницата го чух — висок, пронизителен писък. Мис Перигрин!

Намерихме я да подскача във вълните. Едното ѝ крило явно беше счупено, но с другото пляскаше и се опитваше да задържи главата си над водата. Ема я взе в ръце. Изкресях, че трябва да тръгваме.

Едва успяхме да се отдалечим с малкото останали ни сили. Зад нас се отвори водовъртеж, а миг по-късно водата заля бездната, оставена от подводницата. Океанът се самоизяждаше и се опитваше да изяде и нас. Сега обаче ние носехме със себе си един пронизително пищящ крилат символ на победата, или поне на половин победа, и имахме сили да се преборим с въртопа. После чухме гласа на Бронуин. Викаше ни. Миг по-късно нашата атлетична приятелка запори вълните, за да ни извлече на брега.

* * *

Лежахме на скалите под проясненото небе, дишахме тежко и треперехме от изтощение. Милърд и Бронуин ни затрупаха с въпроси, на нас обаче не ни достигаше въздух, за да им отговорим. Видели бяха тялото на Голън да пада, подводницата да изплава и да се потапя, мис Перигрин да излиза от водата, но не и мис Авъсет; всъщност бяха разбрали всичко. Прегръщаха ни, докато спряхме да треперим, а Бронуин пъкна директорката под ризата си, за да я стопли. Щом почувствахме, че силите ни се връщат, извлякохме кануто на Ема и се насочихме към брега.

Когато пристигнахме, децата нагазиха във водата и ни пресрещнаха.

— Чухме гърмежи!

— Каква беше тази странна лодка?

— Къде е мис Перигрин?

Слязохме от лодката и Бронуин вдигна ризата си да покаже сгушената под нея птица. Децата се струпаха около нас, а мис Перигрин вдигна клон и издаде звук. Показваше ни, че е изморена, но се чувства добре. Децата викаха възторжено.

— Успяхте! — провикна се Хю.

Олив се впусна в лудешки танц и запя:

— Птицата! Птицата! Птицата!

Празненството не продължи дълго обаче. Всички бързо забелязаха отсъствието на мис Авъсет и тревожното състояние на Милърд. Турникетът му беше стегнат, но се чувстваше слаб заради многото загубена кръв. Инок му даде палтото си, а Фиона предложи вълнената си шапка.

— Ще те заведем на лекар в града — каза му Ема.

— Глупости — отвърна Милърд. — Този човек не е и чувал, че може да съществува невидимо момче и няма представа какво да прави, ако ме срещне. Или ще понечи да лекува погрешния крайник, или ще избяга с писъци.

— Няма значение, че ще избяга с писъци — отвърна Ема. — Когато примката се синхронизира, няма да си спомня нищо.

— Огледай се. Примката трябваше да се синхронизира преди час.

Милърд беше прав — небето беше тихо, битката беше приключила, но бомбеният дим все още се кълбеше и смесваше с облаците.

— Това не е добре — рече Инок и всички се смълчаха.

— Що се отнася до мен — продължи Милърд — в къщата има всичко, което ми е нужно. Дайте ми доза лауданум и промийте раната с алкохол. Засегната е само меката тъкан. След три дни ще съм тип-топ.

— Раната ти още кърви — Бронуин посочи червените точки, които изпъстриха пясъка под него.

— Ами тогава затегни тоя дяволски турникет!

Тя се подчини, а Милърд изпъшка така, че всички се свихме от ужас. После изгуби съзнание в ръцете на Бронуин.

— Добре ли е? — запита Клеър.

— Припадна, това е — рече Инок. — Не е толкова як, колкото се докарва.

— Какво ще правим сега?

— Попитайте мис Перигрин! — обади се Олив.

— Добре. Остави я долу, за да възвърне облика си — каза Инок.
— Тя няма как да говори, докато е птица.

Бронуин я остана върху ивица сух пясък, а ние отстъпихме и зачакахме. Мис Перигрин подскочи на няколко пъти и запляска със здравето си крило, после завъртя пернатата си глава и премигна насреща ни. И това беше всичко. Остана птица.

— Може би иска да се усамоти — предположи Ема. — Да се обърнем с гръб.

Извърнахме се, но пак останахме в кръг.

— Вече е безопасно, мис Перигрин — каза Олив. — Никой не гледа!

Миг по-късно Хю се осмели и хвърли поглед назад.

— Нищо. Още е птица.

— Сигурно е много изморена и премръзнала.

Мнозина се съгласиха, че това е твърде вероятно, затова решихме да се върнем в къщата, да се погрижим за Милърд, с каквото намерим под ръка, и да се надяваме, че като си починат, и директорката, и примката ще възвърнат нормалното си състояние.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Крачехме нагоре по стръмната пътека към хребета като рота изтощени ветерани; в редица по един, с наведени глави, Бронуин носеше Милърд на ръце, а мис Перигрин се беше настанила в подобната на гнездо коса на Фиона. Сякаш някакво огромно куче беше ровило наоколо. Навред димяха кратери и имаше много разпиляна прясна пръст. Чудехме се какво ли ще намерим, като се приберем в къщата, но никой не се осмеляваше да попита.

Отговорът ни очакваше, преди още да влезем в гората. Инок се спъна в нещо и се наведе да го огледа. Беше парче овъглена тухла.

Обзе ни паника. Децата хукнаха надолу по пътеката. Когато стигнаха моравата, по-малките заплакаха. Навсякъде се виеше дим. Пръстът на Адам не беше спрял бомбата, както обикновено ставаше. Бомбата го беше разцепила по средата и избухнала. Задната част на къщата беше в руини. Между стените на две от стаите припламваха огньовете. Там, където преди беше Адам, сега имаше пресен кратер, достатъчно дълбок, че да заровиш прав човек. Представих си в какво щеше да се превърне това място един ден: в тъжната и изоставена развалина, на която се бях натъкнал преди две седмици. Къщата на кошмарите.

Мис Перигрин се спусна от косата на Фиона, заподскача по обгорената трева и тревожно изписка.

— Какво се е случило, мис? — запита Олив. — Защо синхронизирането не е настъпило?

В отговор Мис Перигрин единствено нададе пронизителен писък. Изглеждаше объркана и изплашена като всички нас.

— Върнете се, мис! — замоли се Клеър и коленичи пред нея.

Мис Перигрин запляска с криле, заподскача и явно полагаше големи усилия, но все не съумяваше да възвърне облика си. Децата се скупчиха угрижени около нея.

— Нещо не е наред — каза Ема. — Ако можеше да се превърне в човек, досега щеше да го е направила.

— Може пък това да е причината примката да не се е синхронизирала — предположи Инок. — Нали помните историята на мис Кестръл, когато паднала от колелото си по време на пътен инцидент? Ударила си главата и останала керкенец за цяла седмица. И тогава нейната примка се изплъзнала.

— Това какво общо има с мис Перигрин?

— Може да си е ударила главата — въздъхна Инок — и да трябва да изчакаме една седмица да дойде на себе си.

— Камион, който кара с превишена скорост, е едно — каза Ема, — да си похитен от гадина, е друго. Не знаем какво са причинили онези копелета на мис Перигрин, преди да си я приберем.

— Копелета? Това множествено число ли е?

— Гадините отвлякоха мис Авъсет — отвърнах аз.

— Откъде знаеш? — заинтересува се Инок.

— Те работеха с Голън, нали? А и аз видях очите на онзи, който стреля по нас. Няма място за съмнение.

— Тогава да броим мис Авъсет за мъртва — каза Хю. — Със сигурност ще я убият.

— Може пък да не я убият — отвърнах аз. — Или поне не веднага.

— Ако зная нещо за гадините — обади се Инок, — то е, че убиват необикновените. В природата им е. Така правят.

— Джейкъб е прав — намеси се Ема. — Преди да умре, онази гадина ни каза, че са отвлекли много имбрини. Щели да ги принудят да повторят реакцията, която създаде гладните, но тази ще е по-мощна. Много по-мощна.

Някой ахна. Останалите мълчаха. Огледах се за мис Перигрин и я видях кацнала унило на ръба на кратера на Адам.

— Трябва да ги спрем — Хю изглеждаше решен на всичко. — Трябва да намерим къде отвеждат имбрините.

— Как? — запита Инок. — Като проследим подводницата?

Някой зад мен се прокашля. Извърнахме се и видяхме Хорас, седнал с кръстосани крака на земята.

— Аз зная къде отиват — предпазливо каза той.

— Какво имаш предвид? Откъде знаеш?

— Няма значение откъде знае — каза Ема. — Щом казва, че знае, значи знае. Къде са я отвели, Хорас?

— Не зная името — поклати глава той. — Но видях мястото.

— Тогава ни го нарисуй — рекох аз.

Той се замисли, после се надигна тромаво. Приличаше на просещ евангелист със скъсания си черен костюм. Дотътри се до купчина пепел от пропуканата къща, наведе се и се изправи с въглен в ръка. После на меката лунна светлина започна да рисува върху разкъртената стена с едри щрихи.

Струпахме се около него, за да видим по-добре. Чертаеше редица вертикални линии, увенчани с тънки примки, подобни на колове с бодлива тел. От едната страна тъмнееше гора. Черни драскотини обозначаваха снега по земята. И това беше.

Привърши и се отправя с несигурни стъпки към мястото, където седеше преди. Отпусна се унило на тревата с празен поглед.

— Хорас, какво друго знаеш за това място? — запитва Ема и нежно обви раменете му с ръка.

— Там е студено.

Бронуин пристъпи напред, за да разгледа направената от Хораскица. С едната си ръка беше гушнала Олив и главата на малкото момиченце лежеше отпусната на рамото ѝ.

— Прилича ми на затвор — каза Бронуин.

— И? — разнесе се тъничкият гласец на Олив. — Кога тръгваме?

— Накъде? — направи нервен жест с ръце Инок. — Това са само завъртулки!

— Все някъде е — изгледа го Ема.

— Не можем просто да отидем на някое заснежено място и да се оглеждаме за затвор.

— Но не можем да останем и тук.

— Защо?

— Виж в какво състояние е къщата. Виж директорката. Прекарахме чудесно тук, но с този живот е приключено.

Инок и Ема продължиха спора. Другите взеха страна. Инок настояваше, че са били твърде дълго извън света, че ако си тръгнат сега, ще бъдат уловени в капана на войната или от гладните, че е по-добре да видят какво могат да направят тук, където поне познават околността. Според другите войната и гладните вече са ни застигнали и нямаме избор. Гладните и гадините, по-многочислени от всякога, ще се върнат за мис Перигрин. А и мис Перигрин трябваше сама да направи своя избор.

— Ще намерим друга имбрин — предложи Ема — Ако някой знае как да помогне на директорката, то това са нейните приятелки.

— А ако и другите примки са се изплъзнали? — рече Хю.

— А ако всички имбрини вече са отвлечени?

— Не знаем със сигурност. Все някоя трябва да е останала.

— Ема е права — обади се Милърд. Лежеше на земята със счупена тухла под главата вместо възглавница. — Ако единствената възможност е да чакаме и да се надяваме да не дойдат повече гладни и директорката да се оправи — бих казал, че това изобщо не е избор.

Най-после противниците млъкнаха засрамено. Къщата щеше да бъде изоставена. Личните вещи — опаковани. Налагаше се да вземем от пристанището няколко лодки, с които да отплаваме на сутринта.

Запитах Ема как ще изберат посоката. В крайна сметка никое от децата не беше напускало острова през последните осемдесет години, а мис Перигрин не можеше нито да говори, нито да лети.

— Имаме карта — отвърна тя и бавно се извърна към димящата къща. — Ако не е изгоряла, разбира се.

Предложих да ѝ помогна, за да я намерим. Увихме лицата си с мокри парцали и влязохме в къщата през срутилата се стена. Прозорците бяха разбити, въздухът — натежал от пушек, но водени от ярката светлина в дланта на Ема, двамата си проправихме път към кабинета. Лавиците бяха изпопадали като пулове на домино, ние обаче ги избутахме встрани, приклекнахме и затърсихме из разпилените по пода книги. Имахме късмет и бързо открихме тома — беше най-големият в библиотеката. Ема изписка от радост и го вдигна високо.

Взехме алкохол, лауданум и превръзки за Милърд на излизане. Почистихме и превързахме раната му, а после седнахме, за да разгледаме книгата. Това беше по-скоро атлас, отколкото карта, подвързан с ватирана тъмночервена кожа, и всяка скица беше прецизно изрисувана върху нещо като пергамент. Много фина и много стара, и толкова голяма, че изпълни скута на Ема.

— Казва се „Атлас на дните“ — рече тя. — На него е отбелязана всяка позната примка. Страницата, която отгърна, приличаше на карта на Турция, макар да липсваха обозначения за пътищата или границите. Вместо това, върху страницата бяха пръснати тънки спирали, които аз изтълкувах като обозначение за местоположението на примките. В средата на всяка от тях имаше някакъв странен символ, в съответствие с легендата отдолу, където символите се повтаряха в списък с разделени с чертички цифри. Посочих една от редиците — 29-3-316 / ? -?-399.

— Какво е това? Нещо като код ли?

Ема я проследи с пръст.

— Тази примка е двацет и девети март 326 година от нашата ера. Съществувала е някъде докъм 399 година, макар денят и месецът да не са известни.

— Какво се е случило през 399 година?

— Не е посочено — вдигна тя рамене.

Пресегнах се и отгърнах на картата на Гърция, още по-гъсто изпъстрена със спирали и цифри.

— Какъв е смисълът примките да бъдат изброени? — попитах. — Как изобщо можете да стигнете толкова древни примки?

— С прескочикобила — каза Милърд. — Сложно и рисковано начинание, но като играеш на прескочикобила от примка на примка — петдесет години от миналото за ден, например, — ще установиш, че имаш достъп до примки, които от петдесет години вече не съществуват. Ако имаш с какво да ги стигнеш, в тях ще намериш други примки и така в растяща прогресия.

— Нещо като пътуване във времето — възкликнах удивен. — Реално пътуване във времето.

— Предполагам, да.

— Значи за това място — посочих аз рисунката с въглен на Хорас върху стената — трябва не само да преценим къде е, но и кога е, така ли?

— Боя се, че да. И ако мис Авъсет наистина е пленена от гадина, които са всеизвестни като умели играчи на прескочикобила, то най-вероятно мястото, където са я отвели заедно с другите имбрини, е някъде в миналото. Това много ще затрудни намирането им и ще направи пътуването до там крайно опасно. Местоположението на историческите примки е добре известно на нашите врагове, които вечно дебнат около входовете.

— Ами, хубаво — рекох аз. — Значи няма да е зле да дойда с вас. Ема се извърна и ме погледна.

— Това е великолепно! — извика тя и ме прегърна. — Сигурен ли си?

Отговорих утвърдително. Колкото и да бяха изморени, децата подсвириха и запляскаха с ръце. Някои ме прегърнаха. Дори Инок ми стисна ръката. Когато обаче отново погледна Ема, усмивката ѝ беше помръкнала.

— Какво има? — запитах.

Тя пристъпи неловко.

— Трябва да знаеш нещо — започна Ема — и се опасявам, че то ще те накара да размислиш.

— Няма — уверих я аз.

— Когато напуснем това място, примката ще се затвори след нас. Има вероятност за теб да се окаже невъзможно да се върнеш във времето, от което идваш. Или поне няма да ти е лесно.

— Нищо не ме задържа там — бързо отвърнах аз. — Дори да можех да се върна, не съм сигурен, че го искам.

— Сега говориш така. Искам да съм сигурна.

Кимнах и се изправих.

— Къде отиваш? — запита тя.

— Да се поразходя.

Не стигнах много далеч. Бавно закрачих из градината. Гледах небето, вече ясно, с милиони звезди, пръснати по него. И звездите пътешестваха във времето. Колко от тези древни светещи точки бяха последно ехо от отдавна мъртви слънца? Колко се бяха родили, но светлината им все още не беше дошла до нас? Ако довечера всички слънца, освен нашето, се разпаднеха, колко живота щяха да са ни нужни, за да осъзнаем, че сме сами? Винаги съм знаел, че небето е изпълнено с тайни. Едва сега обаче разбрах колко преизпълнена с тях е и земята.

Стигнах до мястото, където пътеката навлизаше в гората. В тази посока беше моят дом и всичко познато; лишено от тайнственост, обикновено и надеждно.

Като оставим факта, че всъщност не беше такава. Не и в действителност. Вече не. Чудовищата бяха убили дядо Портман, сега преследваха и мен. Рано или късно щяха да предприемат нов опит. Дали нямаше да дойде ден да се прибера у дома, за да намеря баща си смъртно ранен на пода? Или майка си? В другата посока децата се скупчваха на отделни малки групички и за първи път, откакто се помнеха, заговорничеха и крояха планове за бъдещето.

Върнах се при Ема, която все така замислено разлистваше огромната книга. Мис Перигрин беше кацнала до нея и потропваше с клюн по картата. Ема чу, че приближавам, и вдигна глава.

— Сигурен съм — рекох аз.

— Радвам се — усмихна се тя.

— Преди да тръгнем обаче, трябва да направя нещо.

* * *

Стигнах града на разсъмване. Дъждът най-после беше отслабнал и на хоризонта се процеждаше синя светлина. Главният път приличаше на изпъстрена с вени ръка, с дълги прорези там, където пороят беше отмил чакъла.

Влязох в кръчмата, прекосих празния бар и се качих в стайте ни. Още не бях решил как да кажа на баща ми онова, което трябваше да му съобща, и почувствах облекчение, когато видях, че завесите са спуснати, а вратата му — затворена. Затова просто седнах с химикалка и лист хартия и му написах писмо.

Опитах се да му обясня всичко. Написах за необикновените деца и за историите на дядо Портман, до една, както се оказа, верни. Обясних му какво се случи с мис Перигрин и мис Авъсет и се опитах да го накарам да разбере защо се налага да замина. Молах го да не се тревожи.

После спрях, за да прочета написаното. Не звучеше добре. Никога нямаше да повярва. Щеше да реши, че съм си изгубил ума като дядо, че съм избягал, че съм отвлечен или съм паднал от скалите. При всички случаи щях да му съсипя живота. Смачках листа на топка и го хвърлих в кошчето за боклук.

— Джейкъб?

Извърнах се. Баща ми се беше облегал на рамката на вратата с мътен поглед, разбъркана коса и зацапани с петна риза и джинси.

— Здравсти, тате.

— Ще ти задам един прост и ясен въпрос — рече той — и искам да получа прост и ясен отговор. Къде беше миналата нощ?

Виждах, че се мъчи да запази самообладание. Реших да спра с лъжите.

— Всичко е наред, татко. Бях с приятелите си.

Сякаш дръпнах запалката на граната.

— ТВОИТЕ ПРИЯТЕЛИ СА ВЪОБРАЖАЕМИ! — кресна той. Тръгна към мен с почервено лице. — Щеше ми се с майка ти да не бяхме слушали оня шантав терапевт, който ни убеди да те доведем тук, защото това пътуване се превърна в пълна катастрофа! Сега за пореден път ме лъжеш! Върви в стаята и си опакой багажа. Качваме се на следващия ферибот!

— Татко?

— И като се приберем у дома, няма да излизаш от къщи, докато не намерим психиатър, който да не е пълен глупак!

— Татко!

Чудех се дали да не побягна. Представих си обаче как баща ми ме е сграбчил и вика за помощ, а след това ме качва на ферибота

овързан в усмирителна риза.

— Няма да дойда с теб — казах аз уверено.

Присви очи и ме изгледа косо, сякаш не беше чул добре. Тъкмо да повторя последното изречение, когато на вратата се почука.

— Не влизай! — викна баща ми.

Почукването се повтори, този път по-настойтелно. Баща ми се спусна към вратата и рязко я отвори. Ема стоеше на най-горното стъпало, а над дланта ѝ танкуваше малка топка син пламък. До нея беше Олив.

— Здравейте — каза Олив. — Идваме при Джейкъб.

Баща ми се взря изумен в тях.

— Какво означава това...

Момичетата се промъкнаха покрай него в стаята.

— Какво търсите тук? — изсъсках аз към тях.

— Искахме само да се представим — отвърна Ема с ослепителна усмивка. — Случи се така, че в последно време доста се сприятелихме с вашия син, затова преценихме, че е уместно да отбием и да ви поздравим.

— Добре — отвърна баща ми. Погледът му се стрелкаше между двете.

— Той наистина е прекрасно момче — рече Олив. — Така неустрашим!

— И привлекателен — додаде Ема и ми намигна. Огненото кълбо се затъркаля между дланите ѝ като играчка. Баща ми впери хипнотизиран поглед в него.

— Ддда — заекна той. — Несъмнено.

— Ще имате ли нещо против, ако си сваля обувките? — запита Олив и без да дочака отговора, се събу и се понесе към тавана. — Благодаря. Така се чувствам много по-удобно!

— Това са приятелите ми, татко. Разказах ти за тях. Това е Ема, а там, до тавана, е Олив.

Баща ми залитна и отстъпи.

— Още не съм се събудил — вяло продума той. — Толкова съм изморен...

Един стол се издигна от пода и се понесе към него, последван от спретнатата превръзка, която заподскача във въздуха.

— Тогава седнете, моля — рече Милърд.

— Добре — отвърна баща ми и наистина се отпусна на стола.

— Какво правиш тук? — прошепнах аз към Милърд. — Не трябва ли да си на легло?

— Минавах наблизо — вдигна той съвременна опаковка с таблетки. — Искам да споделя, че в бъдещето правят изключително ефикасни болкоуспокояващи!

— Татко, това е Милърд — рекох аз. — Не можеш да го видиш, понеже е невидим.

— Приятно ми да се запознаем.

— Подобно — отвърна Милърд.

Отидох при баща ми и коленичих до стола му. Той наклони леко глава.

— Аз заминавам, татко. Известно време няма да бъдем заедно.

— Така ли? И къде отиваш?

— Ще пътувам.

— Ще пътуваш — повтори той. — Кога ще се върнеш?

— Всъщност не зная.

— Досуц като дядо си — поклати той глава. Милърд наля вода в една чаша и му я подаде, а баща ми протегна ръка и я взе, сякаш летящите чаши бяха най-обикновеното нещо на този свят. Наистина мислеше, че сънува. — Ами, лека нощ — каза той и се изправи, опря се на стола и се запрепъва към спалнята си. Спря на вратата и се извърна към мен. — Джейк?

— Да, татко?

— Ще внимаваш, нали?

Кимнах. Той притвори вратата. Чух как се отпусна тежко на леглото.

Седнах и разтрих с ръце лицето си. Не знаех какво да мисля.

— Помогнахме ли? — запита Олив от високото си място.

— Не съм сигурен — отвърнах аз. — Не вярвам. Малко по-късно той ще се събуди с мисълта, че ви е сънувал.

— Напиши писмо — предложи Милърд. — Кажи му каквото намериш за добре, той и без това няма как да потърси потвърждение.

— Наистина написах писмо. То обаче нищо не доказва.

— Да — отвърна Милърд. — Разбирам проблема.

— Да ти имам проблемите — рече Олив. — Щеше ми се моите родители да ме обичаха достатъчно, че да се бяха разтревожили, когато

си тръгнах.

— Тогава — намеси се Ема, — аз мога да бъда това доказателство.

Тя извади снимка от малкото портмоне, прикрепено към колана на роклята ѝ и ми я подаде. Нейна фотография с дядо от младежките му години. Цялото ѝ внимание беше насочено към него, но той сякаш беше другаде. Тъжна и красива снимка, побрала в себе си всичко, което знаех за тяхната връзка.

— Направена е тъкмо, преди Ейб да замине да се бие — каза Ема. — Баща ти ще ме разпознае, нали?

— Не си остаряла и с един ден — усмихнах ѝ се аз.

— Чудесно! — отсече Милърд. — Ето го твоето доказателство.

— Винаги ли я носиш със себе си — подадох ѝ я аз обратно.

— Да, но вече не ми трябва. — Тя отиде до масата, взе химикалката ми и понечи да напише нещо върху гърба на снимката. — Как се казва баща ти?

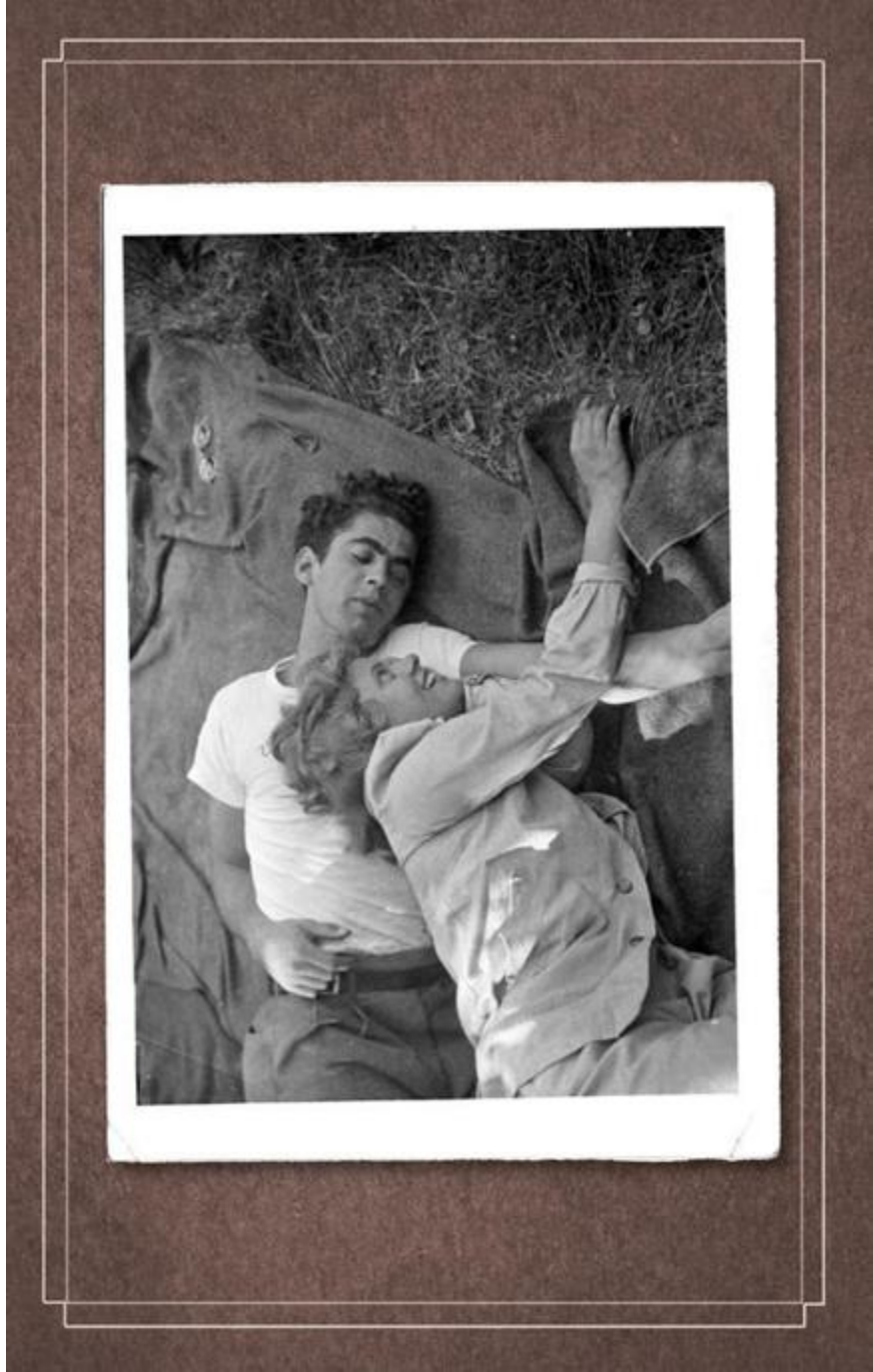
— Франклин.

Подаде ми я, когато свърши. Погледнах я от двете страни, после извадих писмото си от кошчето за боклук, пригладих го и го оставих на масата заедно със снимката.

— Тръгваме ли?

Приятелите ми стояха на вратата и ме чакаха.

— Ако ти си готов? — отвърна Ема.

Скъпи Франклин,

За мен беше удоволствие да се запозная с Вас. Това е моята снимка с Вашия баща, направена по времето, когато той живееше тук. Надявам се да е достатъчна, за да Ви убеди, че аз все още съм между живите и че разказите на Джейкб не са измислица.

За известно време с Джейкб ще пътуваме заедно с нашите приятели. Ще се грижим заедно за сигурността си, доколкото това е възможно. Един ден когато опасността премине, той ще се върне при Вас. Имате думата ми.

Искрено ваша,

Ема Блум

P.S. Както разбрах, намерили сте писмо, което изпратих на баща Ви преди много време. Неуместно беше и необмислено; нито пък получи съответния отговор. Баща Ви беше един от най-почтените мъже, които съм познавала.

Вървахме се към билото. Този път не спрях на онова място на хребета, където винаги се извърщах да видя колко път съм изминал. Понякога е по-добре да не се обръщаш назад.

Стигнахме могилата и Олив потупа камъните сякаш бяха стар домашен любимец.

— Да се сбогуваме с примката — рече тя. — Ти беше такава добра примка! Много ще ни липсваш и ние ще ти липсваме.

Ема стисна рамото ѝ, двете се наведоха и влязоха вътре. Стигнахме се в залата и Ема поднесе пламъка от дланта си към нещо, което до този момент не бях забелязал: дълъг списък от издълбани в камъните дати и инициали.

— Това са периодите, през които хората са използвали тази примка — поясни тя. — Всички дати, когато примката е била затваряна.

Взрях се в стената и различих П. М. 3-2-1853 и Дж. Р. Р. 1-4-1797, а по-нататък едва четимото Х. Дж. 1580. Най-отдолу имаше странни знаци, които не успях да разгадая.

— Руничен надпис — каза Ема. — Много древен.

Милърд се наведе и изрови от чакъла един остър камък. Избра друг камък за чука и издяла своето посвещение под останалите. А. П. 3-9-1940.

— Кой е А. П.? — запита Олив.

— Алма Перигрин — отвърна Милърд и въздъхна. — Тя би трябвало да изсече този надпис, не аз.

Олив прокара ръка по неравната повърхност.

— Мислиш ли, че някой ден друга имбрин ще дойде тук, за да направи своя примка?

— Надявам се — отвърна той. — Най-искрено се надявам.

* * *

Погребахме Виктор. Бронуин го вдигна заедно с леглото и го изнесе. Децата се бяха събрали на тревата отвън, а тя изтегли чаршафите и го загърна в тях. Преди това положи последна целувка върху челото му. Ние, момчетата, вдигнахме леглото сякаш носехме плащеница и го занесохме в оставения от бомбата кратер. После излязохме. Единствен Инок остана. Извади глинен човек от джоба си и внимателно го постави върху гърдите на момчето.

— Най-доброто ми творение — каза той. — Да ти прави компания.

Глиненият човек седна, но Инок го бутна назад с палеца си. Мъжът се претърколи с ръка под главата и изглежда се приготви да спи.

Когато запълнихме кратера, Фиона довлече някакви храсти и лиани върху прясната пръст и ги накара да прораснат. Докато опаковаме нещата си за пътуването, Адам отново беше на предишното си място, само че сега бележеше гроба на Виктор.

На сбогуване децата си взеха отломъци от тухли или цветя от градината за спомен и всички тръгнахме за последен път през острова: през димящата овъглена гора и равното блато, осеяно с бомбени дупки, през хребета и надолу към малкия град, увенчан с торфен дим, чийто жители се помайваха по верандите и пред портите, така изтощени и вцепенени от шока, че изглежда не забелязваха шествието на необикновените деца край тях.

Вървахме тихо, макар и развълнувани. Децата не бяха спали, но по нищо не им личеше. Беше четвърти септември и за първи път от много време насам, дните отново течаха. Някои твърдяха, че вече усещат разликата. Дишаха по-свободно, кръвта течеше по-бързо във вените им. Чувстваха се по-живи, по-истински.

Аз също.

* * *

Навремето мечтаех да избягам от обикновения си живот, макар моят никога да не е бил такъв. Аз просто не съумявах да забележа колко изключителен е той. Никога не съм си и представял, че домът е нещо, което ще ми липсва. И ето сега с пукването на зората товарехме лодките си в една съвършено нова несигурност между Преди и После, а аз се замислих за всичко, което щях да оставя след себе си — родителите си, града си, моя някогашен единствен и най-добър приятел — и осъзнах, че заминаването ми нямаше да е, каквото предполагам; нямаше да е като снемане на товар. Споменът за него беше реален и наситен, а аз щях да го отнеса със себе си.

Беше невъзможно да върна стария си живот; както беше невъзможно да върна и разрушения от бомби дом на децата. Вратите на нашите клетки бяха отворени.

Десет необикновени деца и една необикновена птица се побрахме в три здрави лодки с гребла, макар да ни се наложи да изоставим доста неща на пристанището. Когато приключихме, Ема предложи някой от нас да каже нещо — малка реч за предстоящото пътуване. Никой обаче не намери подходящите думи. Затова Инок вдигна клетката на мис Перигрин и тя нададе пронизителен писък. Отвърнахме със свой вик, в който се смесваше радост и ридание за всичко изгубено и спечелено.

Двамата с Хю поехме греблата на първата лодка. Инок седна на кърмата с лице към нас, а Ема под широкополата си слънчева шапка се взираше в отдалечаващия се остров. Водната шир се разстиляше до безкрая като огледална тепсия. Денят беше топъл, но от водата появяваше хладен бриз. Можех да гребя с часове така, в щастлив унес. Чудех се как е възможно подобно спокойствие да принадлежи на обзет от война свят.

Видях Бронуин да маха от следващата лодка и да вдига фотоапарата на мис Перигрин към очите си. Усмихнах ѝ се в отговор. Не взехме нито един от старите албуми със себе си; кой знае, може би това щеше да е първата снимка за нов албум? Странно беше да си помисля, че някой ден щях да имам свои пожълтели снимки, които да показвам на недоверчивите си внуци — и свои невероятни истории, които да споделям.

Тогава Бронуин свали фотоапарата, вдигна ръка и посочи нещо зад нас. В далечината, на фона на изгряващото слънце, се открояваше мълчалива процесия от бойни кораби.

Загребахме по-бързо.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.